

A MAGYAR SZENT KORONA ORSZÁGAINAK

1913—1918. ÉVI

N É P M O Z G A L M A

Károlyi

A MAGYAR KIR. KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER RENDELETÉBOL

SZERKESZTI ÉS KIADJA

A MAGYAR KIR. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

Alapára 4 korona,

mely a mindenkor i könyvkereskedelmi szorzószám 70%-ával szorzandó.

BUDAPEST.

AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI-RÉSZVÉNYTÁRSULAT NYOMÁSA.

1924.

ELŐSZÓ.

A magyar szent korona országainak 1913.—1918. évi népmozgalmát tárgyalja e kötet. Az anyag elrendezése és beosztása hasonló az előző népmozgalmi közleményekhez, azzal a különbséggel, hogy minden tábla az előző közleményekben foglalt három avagy négy év helyett hat évről számol be. A részletezésben figyelemmel hazánk jelenlegi szomorú pénzügyi viszonyaira, minden téren takarékosak voltunk. Költségkimelés szempontjából nem közöltük járásonkint az adatokat, sőt a szöveges részhez csatlakozó összefoglaló táblázatokban még a törvényhatóságokra vonatkozó adatokat is csak a főeredményeknél tesszük közé. Az összefoglaló táblázatok az előző közleményekhez képest csak annyiban bővültek, hogy figyelemmel a népmozgalom alakulásában rendkívüli változásokat okozó háborús időszakokra oly nagyobb átlagokat is közölnek, amelyek e nagy katasztrófa lefolyásának ugyanakkora tartamú, megelőző békés időszak átlagával való összehasonlítását teszik lehetővé.

A népmozgalmi eredményeket ismertető szöveges rész is csak a legszükségesebb magyarázatokra szorítkozik, s főleg arra törekszik, hogy a világháborúnak népmozgalmunk alakulására való hatását ismertesse történeti és nemzetközi összehasonlítások keretében. A népesség számában és összetételében beállott rendkívüli változások a megvilágítás módjában eltéréseket is követeltek a rendes népmozgalmi számítási eljárásoktól. A jelenségek helyesebb elbírálása ezért e célból számított korrigált és standard arányszámok alapján történt, számítások módja a megfelelő helyen közölve van.

Az 1913.—1918. években nem volt népszámlálás s ezért e kötetben nincs meg a mód tiszta arányszámok számítására, továbbá a népszámlálási eredményekkel való egyéb összehasonlításokra. A legközelebbi népmozgalmi kiadvány négy évről, az 1919.—1922. évekről fog készülni, olymódon, mint az 1909.—1912. évi, hogy a népszámlálás időpontja pontosan a közlemény időszakának közepére essék s így a mai Magyarország népmozgalmi adatainak a népszámlálási eredményekkel való összehasonlítására bővebb anyag és helyesebb alap kínálkozzék s ismét lehetséges legyen szakszerűen pontos tiszta arányszámok számítása is.

T 102/70

A szövegben előforduló nemzetközi összehasonlító adatok legnagyobb részét az egyes országok hivatalos népmozgalmi kiadványaiból és évkönyveiből valók. Figyelemre méltó azonban, hogy a Nemzetközi Statisztikai Intézet kiadványain kívül a francia, a dán és a svéd évkönyvek, valamint még különösen a háborús évekre vonatkozó, 1914/19. évi német s az ugyanerre vonatkozó francia népmozgalmi kiadványok is tartalmaznak már összeállított nemzetközi adatokat, melyeket szintén felhasználtunk.

Közleményünk elkészített megjelenését a háború alatt a tisztviselők bevonulásával, később pedig a létszámuk redukciónak kapcsolatos munkaerőhiány és a szerkesztési munkálatoknak az 1919. évi zavarok miatt megkésett megkezdése is menti.

Megemlítem végül, hogy e közlemény »általános jelentés«-ének szöveges részét dr. Saile Tivadar miniszteri s. titkár, a m. kir. központi statisztikai hivatal fiatal, tehetséges tisztviselője írta s a hozzá tartozó táblázatokat is ő szerkesztette.

Budapest, 1924. évi március havában.

dr. Szabóky Alajos
helyettes államtitkár,
a m. kir. központi statisztikai hivatal
igazgatója.

TARTALOM.

	Lap		Lap
Előszó	III	15. A szülöttek neme, életképessége és törvényesége az anya életkorával, vallásával és anyanyelvével egybevetve viszonyszámokban....	55*
I. Általános jelentés.			
1. Házasságkötések	3*	16. A halálozások napi átlaga, továbbá a férfi- és gyermekhalottak aránya hónapok szerint ..	56*
2. Születések	10*	17. A halálozások az elhaltak életkora szerint viszonyszámokban	57*
3. Halálozások	15*	18. A hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapot szerint viszonyszámokban	57*
4. Természetes szaporodás	24*	19. Az elhaltak vallás és anyanyelv szerint.....	58*
5. A házasságok termékenysége	29*	20. A halálozások aránya a kiszámított népességhez, továbbá a gyermekhalálozások aránya hitfelekezetek és nemzetiségek szerint.....	58*
<i>Az általános jelentéshez tartozó táblázatok:</i>			
1. A népmozgalom főeredményei az 1913—1918. években törvényhatóságokint	36*	21. Az elhaltak vallása életkorukkal egybevetve viszonyszámokban.....	59*
2. A népmozgalom főeredményei a világháborús évek s az azt megelőző ugyanakkora békés időszak évi átlagában országrészenként	44*	22. Az elhaltak anyanyelve életkorukkal egybevetve viszonyszámokban	60*
3. A fiatalok házasságkötései, a tiszta protogam és a felekezeti és anyanyelvi vegyes házasságkötések aránya országrészenként	44*	23. Az orvosi kezelésben részesültek aránya az elhaltak közt vallás és anyanyelv szerint....	61*
4. A házasságkötések eloszlása hónapok szerint viszonyszámokban	45*	24. Halálokok az orvos és nem orvos által megállapított halálokok megkülönböztetésével, az utóbbiak osztályozása szerint viszonyszámokban	61*
5. A házasságkötések életkora viszonyszámokban.....	45*	25. Az orvos által megállapított halálokok viszonyszámokban	62*
6. A házasságkötések vallása és anyanyelve, életkorukkal, családi állapotukkal és magyarul tudásukkal egybevetve viszonyszámokban:		26. Csecsemő- és gyermekhalálozások az élveszületésekhez viszonyítva országrészenként.....	62*
a) Völégények	46*	27. Az erőszakos halálokok viszonyszámokban országrészenként	63*
b) Menyasszonyok	48*	28. A magyar anyanyelvűek aránya a házasságkötők, élveszületők és halottak között országrészenként	63*
7. A házasságkötések családi állapota viszonyszámokban	50*	29. A halálozások főbb halálokok szerint viszonyszámokban országrészenként	63*
8. A házasságkötések hitfelekezete viszonyszámokban..	50*	30. A fineművek és hét éven aluliak aránya az elhaltak között főbb halálokok szerint Magyarországon	64*
9. A szülöttek napi átlaga, továbbá a halvaszülettek és törvénytelen szülöttek aránya hónapok szerint	51*	31. A természetes szaporodás hitfelekezete és nemzetisége szerint országrészenként	65*
10. A születések aránya a népességhez, továbbá a szülöttek neme, életképessége és törvényesége viszonyszámokban országrészenként....	52*	32. A gyermekhalálozások aránya, továbbá a halottak neme és orvosi kezelésben való részesülése viszonyszámokban országrészenként....	66*
11. Törvényes szülöttek az apa életkora, vallása és anyanyelve szerint viszonyszámokban.....	52*	33. A természetes szaporodás nemek szerint országrészenként	66*
12. Az élveszülettek vallás és anyanyelv szerint..	52*		
13. Az élveszülettek aránya a kiszámított népességhez, hitfelekezetek és nemzetiségek szerint	53*		
14. A törvényes és nem törvényes szülöttek az anya életkora, vallása és anyanyelve szerint viszonyszámokban	54*		

II. Részletes kimutatások.

	Lap	Lap
1. A házasságkötések összes száma és eloszlása hónapok és évszakok szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig	2	16. A törvényes szülöttek a szülők életkora szerint országos eredményekben 1913-tól 1918-ig:
2. Házasságkötések a házasságkötés életkora szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig	3	a) Magyarbirodalom 1913
3. A házasságkötések életkora egymással egybevetve országrészenként 1913-tól 1918-ig	4	b) Magyarbirodalom 1914
4. Házasságkötések a házasságkötés családi állapota szerint, továbbá a rokoni házasságok száma országrészenként 1913-tól 1918-ig	6	c) Magyarbirodalom 1915
5. Házasságkötések a házasságkötés vallása szerint, a vegyes házasságok részletezése a házasságkötés vallásának egybevetésével 1913-tól 1918-ig ..	7	d) Magyarország 1916-tól 1918-ig
6. Házasságkötések a házasságkötés vallása szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig. A nőlegény és menyasszony vallása; egyező és különböző vallásúak között kötött házasságok ..	8	17. A törvényes szülöttek a szülők vallása szerint országos eredményekben 1913-tól 1918-ig:
7. Házasságkötések a házasságkötés anyanyelve szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig. A nőlegény és menyasszony anyanyelve; egyező és különböző anyanyelvűek között kötött házasságok	10	a) Magyarbirodalom 1913
8. Házasságkötések a házasságkötés foglalkozása szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig	12	b) Magyarbirodalom 1914
9. A házasságkötés a házasságkötés anyanyelve, családi állapotukkal és magyarul tudásukkal egybevetve országos eredményekben 1913-tól 1918-ig:		c) Magyarbirodalom 1915
a) Magyarbirodalom 1913	14	d) Magyarország 1916-tól 1918-ig
b) Magyarbirodalom 1914	16	18. A törvényes szülöttek a szülők anyanyelve szerint országos eredményekben 1913-tól 1918-ig:
c) Magyarbirodalom 1915	18	a) Magyarbirodalom 1913
d) Magyarország 1916-tól 1918-ig	20	b) Magyarbirodalom 1914
10. A házasságkötés a házasságkötés gyermekek vallására vonatkozólag létrejött meg egyezések országos eredményekben 1913—1918:		c) Magyarország 1915
a) Magyarbirodalom 1913	22	d) Horvát-Szlavonország 1914
b) Magyarbirodalom 1914	24	e) Magyarország 1915
c) Magyarbirodalom 1915	26	f) Horvát-Szlavonország 1915
d) Magyarország 1916-tól 1918-ig	28	g) Magyarország 1916
11. A házasságkötés a házasságkötés anyanyelve szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig. A magyar anyanyelvűek más anyanyelvűekkel kötött házasságainak részletezése s a házasságkötés magyarul tudása	32	h) Magyarország 1917
12. Szülöttek a szülöttek neme, törvényessége és életképessége szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig	33	i) Magyarország 1918
13. A szülöttek megoszlása hónapok szerint, a szülöttek életképességének és törvényességének feltüntetésével országrészenként 1913-tól 1918-ig	34	19. Összes születések az apa, illetőleg nem törvényes származásúaknál az anya foglalkozása szerint 1913-tól 1918-ig:
14. Az élveszülöttek hitfelekezete szerint a származás törvényességének feltüntetésével országrészenként 1913-tól 1918-ig	36	a) Magyarország 1913
15. Az élveszülöttek anyjuk anyanyelve szerint a származás törvényességének feltüntetésével országrészenként 1913-tól 1918-ig	37	b) Horvát-Szlavonország 1913
		c) Magyarország 1914
		d) Horvát-Szlavonország 1914
		e) Magyarország 1915
		f) Horvát-Szlavonország 1915
		g) Magyarország 1916
		h) Magyarország 1917
		i) Magyarország 1918
		20. Többes születések a törvényes és nem törvényes születések megkülönböztetésével országrészenként 1913-tól 1918-ig
		21. Többes születések az anya életkora, vallása és anyanyelve, továbbá a szülöttek életképessége szerint országos eredményekben 1913-tól 1918-ig:
		a) Magyarbirodalom 1913
		b) Magyarbirodalom 1914
		c) Magyarbirodalom 1915
		d) Magyarország 1916-tól 1918-ig
		22. Halálozások hónapok és évszakok szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig
		23. Halálozások az elhaltak életkora szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig
		24. Halálozások az elhaltak életkora szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig. A hét éven aluliak további részletezése
		25. Halálozások az elhaltak hitfelekezete szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig
		26. Halálozások az elhaltak anyanyelve szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig
		27. Hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapotuk szerint országrészenként 1913—1918-ig
		28. Halálozások annak feltüntetésével, hogy az elhalt orvosi kezelésben részesült-e vagy nem, és orvos vagy nem orvos állapította-e meg a halál okát, országrészenként 1913-tól 1918-ig

	Lap	Lap
29. Az elhaltak életkora vallásukkal és anyanyelvükkel egybevetve országos eredményekben 1913-tól 1918-ig:		kevésbé termékeny házasságok aránya az elhalt nő anyanyelve szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig
a) Magyarbirodalom 1913	94	128
b) Magyarbirodalom 1914	96	35. A nő halálával megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma az elhalt nő hitfelekezete szerint, a magyar és nem magyar anyanyelvűek megkülönböztetésével országrészenként 1913-tól 1918-ig
c) Magyarbirodalom 1915	98	129
d) Magyarország 1916-tól 1918-ig	100	36. A nő halálával megszűnt házasságok részletezése a született gyermekek száma szerint az elhalt nő férjének foglalkozásával egybevetve országos eredményekben 1913-tól 1918-ig ..
30. A hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapota életkorukkal egybevetve országos eredményekben 1913-tól 1918-ig:		130
a) Magyarbirodalom 1913	102	37. A nő halálával megszűnt különböző gyermeklétszámú házasságok aránya az elhalt nő férjének foglalkozása szerint, országos eredményekben 1913-tól 1918-ig
b) Magyarbirodalom 1914	103	131
c) Magyarbirodalom 1915	104	38. A nő halálával megszűnt házasságokból született és életben maradt gyermekek átlagos száma, továbbá a legkevésbé termékeny házasságok aránya az elhalt nő anyanyelve és kora szerint országos eredményekben 1913-tól 1918-ig:
d) Magyarország 1916-tól 1918-ig	105	a) Összes született gyermekek
31. Az elhaltak halálokok szerint országrészenként 1913-tól 1918-ig	106	132
32. A nő halálával megszűnt házasságok részletezése a született gyermekek száma szerint a házasság tartamával egybevetve országrészenként 1913-tól 1918-ig	122	b) Életben maradt gyermekek
33. A nő halálával megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma, továbbá a különböző gyermeklétszámú házasságok aránya törvényhatóságok szerint:		134
a) Magyarbirodalom 1913-tól 1915-ig	124	39. Az 1913—1918. évek folyamán a nő halálával megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma az elhalt nő férjének foglalkozása szerint országos eredményekben
b) Magyarország 1916-tól 1918-ig	126	136
34. A nő halálával megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma, továbbá a leg-		

KSH Könyvtár

I.
ÁLTALÁNOS JELENTÉS.

Közleményünk a világháború éveit foglalja magában s ezért a háborús népmozgalomnak az egykori békés években megszokott demológiai jelenségektől teljesen elütő képét tárja elénk. E rendkívüli esemény behatása alatt álló népmozgalmi eredmények minden eddigtől elütő különös statisztikai szabályszerűségekről számolnak be. Megértésükhöz össze kell vetni azokat nemcsak az egykori békés évekre vonatkozó adatokkal, nemcsak a külföldi eredményekkel, hanem az egykori háborúknak e hatásaiban mutatkozó jelenségeivel is. Éppen ezért mind az öt, alább részletezett népmozgalmi ágban nem pusztán e hat év népmozgalmának történetéről, hanem lényegileg a világháborúnak népmozgalmunkra való hatásáról lesz szó.

1. Házasságkötések. Közleményünk éveiben a házasságkötések száma és aránya Magyarországon (Horvát-Szlavonország nélkül) így alakult:

Év	Házasságkötések száma	Növekedés (+) vagy fogyás (-) az előző évvel szemben	Ezer lélekre esett
1913.....	172.050	+ 10.945	9,2
1914.....	130.337	- 35.713	7,2
1915.....	60.948	- 75.389	3,2
1916.....	82.866	+ 1.918	3,4
1917.....	75.745	+ 12.879	4,1
1918*).....	126.894	+ 51.149	6,2

Házasságkötéseinknek a békés években megszokott arányain némiképp felül is emelkedő 1913. évi eredmények után tehát a világháború kitörése következtében hirtelen és nagymérvben kisebbednek az adatok. Az a tény, hogy a háború alatt a házasságkötések száma csökken, már a régebbi háborúknak népesedési hatásai között is jól ismert népmozgalmi jelenség. Az 1870/71. évi porosz-francia háború két éve alatt pl. a németországi házassági nyers arányszám az 1869. évi $9,5\text{‰}$ -ról 1870-ben $7,7\text{‰}$ -re, majd 1871-ben $8,2\text{‰}$ -re szállott.

Maga 1913 tehát nálunk a házasságkötések szempontjából a régebbi békés évek eredményeihez képest még kismérvű emelkedést is mutat. 1912-ben ugyanis $6,4\text{‰}$, 1910-ben pedig pl. még $8,0\text{‰}$ -kal kötöttek kevesebb házasságot, mint 1913-ban. Magyarázza ezt ezen év elég kedvező gazdasági helyzetén kívül a sorozás előtti házassági tilalomnak ekkor történt teljes felfüggesztése s a 24 éven aluli házasulók ezzel kapcsolatos megsokasodása.

Az 1914. év azonban már öt háborús hónapot foglalván magába, átmeneti időszak, mely éppen ezért már csak $84,6\text{‰}$ -át mutatja fel az 1912. évi és $79,2\text{‰}$ -át az 1913. évi házasságkötéseknek. Jellemző a háború ezirányú befolyásának hirtelen és erélyes kibontakozására az, hogy már 1914 augusztusában lecsökken a házasságkötések gyakorisága az előző év ugyanezen havi eredményének $74,6\text{‰}$, szeptemberben pedig az 1913. évi szeptemberi eredménynek már $36,0\text{‰}$ -ára.

A világháborúnak házasságkötéseink számára gyakorolt hatása tehát, mely úgy a házasságkötési lehetőségek (bevonulás, elvesztés, gazdasági helyzet rosszabbodása — amelyeknek csak kis részét ellensúlyozza a kivándorlás megszűnése), mint a házasságkötési kedv csökkentésében nyilvánult, már 1914 utolsó hónapjaiban egyszerre kifejlődött abban az egykori háborúknak szokatlan mértékben, amelyben azután egészen a háború végéig megmaradt. Mint-hogy azonban közleményünk éveiben nincs módunkban a házasságkötések számát a házasuló korban lévő népesség számával egybevetni, az összes viszonyításból nem tudjuk azt megközelítőleg sem megítélni, hogy a házasságkötési arány világháborús rosszabbodása mennyiben tulajdonítható a házassági kedv csökkenésének s mily részben kényszerű következménye a házasuló korban lévő férfiak megfogyásának.

A világháború folyamán, később, a rendszeres szabadságolások, a háborús gazdasági viszonyokhoz való alkalmazkodás a házasuló korban lévő férfiaknak folytonos fogyása (vérvesszeség, foglyok, sebesültek) ellenére is mindinkább emelték a házasságkötések országos számát és arányát. Ez az emelkedés egészen a háború végéig évről-évre folytonos, de a már részben nem is háborús évben, — a háború után rendszerint jelentkező nagymérvű emelkedés küszöbén — 1918-ban*) is még 45.156 -tal ($26,2\text{‰}$ -kal) kevesebb házasságot kötöttek, mint 1913-ban. A világháborúban való részvételünk idejének (az 1914 augusztus 1-től 1918 október 31-ig terjedő 51 hónapnak) évi átlaga (77.954 házasságkötés, $4,2\text{‰}$), — mely szerint a háború alatt évente átlag csak $46,8\text{‰}$ -át kötöttek meg a megelőző békés években évente megkötött házasságoknak — a lassú fejlődést mutató háborús adatok sorában éppen ezért a háborús időszak közepén fekvő 1917. évi eredménynek (75.745 házasságkötés $4,1\text{‰}$) felel meg leg-

*) 1918 októberétől kezdve már nem teljesek az adatok, mert megállás miatt némely vidékről nem kaptuk meg őket.

inkább. Mindazonáltal gazdasági és társadalmi jelenségek (pl. terméseredmények), amelyek alakulásával a békés években szoktak a házasságkötések és a születések alakulását évről-évre párhuzamba állítani, a háború alatt az egyes évi eredmények alakulására nincsenek statisztikailag kifejezhető hatással.

Hazánk egykori társországa, Horvát-Szlavonországra vonatkozólag csak 1915-ig bezárólag vannak végleges adataink. Innen az utólagos revízió lehetetlenülése miatt csak az u. n. ideiglenes eredmények s ezek is csak 1918. évi augusztus hónapig állanak rendelkezésünkre. Ezek a társországi és az ugyanazon évekre kiszámítható birodalmi eredmények a következők:

Év	Horvát-Szlavonország házasságkötéseinek		Magyarbirodalom házasságkötéseinek	
	abszolút száma	nyers ezreléke	abszolút száma	nyers ezreléke
1913.....	22.980	8,2	195.030	9,1
1914.....	17.460	6,2	153.797	7,1
1915.....	7.128	2,7	68.078	3,1
1916.....	3.648	3,2	71.514	3,4
1917.....	10.789	4,1	80.514	4,1

Eszerint a társországi eredmények a háború alatt sokkal közelebb állanak az anyaországiakhoz, mint a legutolsó 7 békés évben (1907—1913), amikor is az egykori társországozból intenzívebb kivándorlás az ottani házasságkötési arányszámot az anyaországinál jóval kisebbre csökkentette. A világháború alatt a kivándorlás lehetetlenné vált s ezért a két arányszám között a különbség ismét csökkent, majd teljesen megszűnt. (1917-ben.)

A világháborús évek házasságkötési eredményeinek nemzetközi összehasonlítása hazánkra nézve elég kedvezőtlen, pedig a legutolsó békés években hazánk arányát csak a Balkán-államok múlták felül. Közleményünk éveiben az alábbi országokban a következő számú házasságkötés esett ezer lélekre:

A) Hadviselők:	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Angolország.....	7,2	8,0	9,2	7,2	6,2	7,1
Skótorság.....	7,1	7,2	7,2	6,2	6,2	7,1
Irország.....	5,1	5,2	5,2	5,2	4,2	5,2
Olaszország ¹⁾	7,2	7,0	5,1	2,2	2,2	3,0
Franciaország ²⁾	7,2	5,1	2,2	3,2	4,2	5,2
Portugália ³⁾	6,2	0,2	6,2	5,2	5,2	—
Finnország.....	5,2	5,2	5,2	5,2	6,0	4,2
Románia.....	9,2	8,2	7,2	—	—	8,0
Belgium ⁴⁾	8,1	5,2	3,2	4,2	4,2	8,0
Németország ⁵⁾	7,1	6,2	4,2	4,2	4,1	5,2
Ausztria ⁶⁾	6,1	7,2	4,2	4,2	4,2	8,2
Magyarország ⁷⁾	9,2	7,2	3,2	3,2	4,1	6,2

B) Semlegesek:	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Svédország.....	5,2	5,2	5,2	6,2	6,2	6,2
Norvégia.....	6,2	6,2	6,2	6,2	7,2	7,2
Svájc.....	6,2	5,2	5,2	5,2	6,0	6,2
Dánia.....	7,2	8,0	6,2	7,2	7,2	7,2
Németalföld.....	7,2	6,2	6,2	7,2	7,2	7,2
Spanyolország.....	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2

¹⁾ 1917-ben 234, 1918-ban pedig 268 észak-olasz község nélkül. — ²⁾ Csak 77 dep. — ³⁾ Azorával és Madeirával együtt. — ⁴⁾ 1914—1918-ig 60 Nyugat-Flandriai község nélkül. — ⁵⁾ 1917 és 1918 Elzász-Lotharingia nélkül. — ⁶⁾ 1914—1918 a Szt-Germánia békében megállapított határa Ausztria. — ⁷⁾ Az 1918. évi adat októberről kezdve természetesen itt sem teljes, mint azt az előző oldalon megjegyeztük. Ez természetesen valamennyi 1918. évi adatra vonatkozik.

A nyers arányszámok nemzetközi összehasonlítása szerint tehát hazánk helyzete a szintén csökkent arányszámokkal szereplő többi európai országhoz képest is 1915-ben volt a legkedvezőtlenebb (3,2⁰/₀₀), amikor a rendelkezésünkre álló adatok szerint ezer lélekre csupán Franciaországban esett kevesebb házasságkötés (2,2⁰/₀₀), mint hazánkban. 1917-ben is csak egy ország arányszáma kisebb hazánknál, ekkor Olaszországé, de az ezrelékek ekkor már magasabbak. A háborús évek statisztikája azonban hiányozván többek között a sokat szenvedett Szerbiából és Oroszországból is, ezért róluk nem állapítható meg az, ami ugyan feltehető, hogy a háborús években házasságkötéseik gyakorisága az összes európai államokénál jobban csökkent volna. Figyelemre méltó azonban, hogy közleményünk utolsó évében hazánk helyzete ismét annyira megjavult már, hogy nemcsak hadviselők, mint Német-, Ir-, Olasz-, Francia- és Finnország, Belgium és Ausztria, hanem két semleges állam, az az évi spanyol-járványtól leginkább megtizedelt két pyreneusi ország, Portugália és Spanyolország, is utána sorakoztak. A legkedvezőbb eredményt viszont különösen a háború elején éppen nem a semlegesek, hanem az Angolbirodalom részei érték el. Ez azzal az angol törvénnyel kapcsolatos, mely a sorozási kötelezettség alól felmenti a nős férfiakat s egyéb háborús kedvezményeket is ad nekik. A semlegeseknél látható kismérvű csökkenés — mely különösen a hadviselőkkel közvetlenül szomszédos Svájcban és Dániában kifejezett — mutatja, hogy ők is érezték az idők súlyát.

Hazánk egyes országrészei közül a háborús időszak (1914 augusztusától 1918 októberéig bezárólag) évi átlagos arányszáma azokban az országrészekben volt a legkisebb, (a Duna jobb és bal partján 3,0, illetve 3,4⁰/₀₀), ahol a megelőző ugyanakkora békés időszak évi átlaga is a legalacsonyabb volt (7,2, illetve 8,6⁰/₀₀). Az oroszok pusztításaitól kétségtelesen legtöbbet szenvedett Tisza jobb partja, az előzőknél magasabb (4,6⁰/₀₀-es) háborús aránnyal szerepel. Ez amellel szól, hogy az ellenség pusztításánál sokkal nagyobb hatással volt a csökkenés létrejöttére az illető országrész már meglévő társadalmi és gazdasági állapota. Hasonlóképpen a legmagasabb háborús házasságkötési nyers arányszámot is azokban az országrészekben látjuk (a Duna-Tisza közén és a Tisza-Maros szögén, 5,3, illetve 5,0⁰/₀₀), ahol a megelőző 51 békés hónap évi átlaga is — bár megfordított sorrendben, de — a legmagasabb (9,2, illetve 10,2⁰/₀₀) volt.

A törvényhatósági joggal felruházott városokat állítva szembe a vármegyékkel, azt az érdekes háborús jelenséget látjuk, hogy a háborús években a vidéki nyers arányszám messze elmarad a városi mögött, pedig békében azzal rendszerint egyenlő, sőt olykor magasabb is volt. Ekkor a helyes alapon számított arányszáma a városoknak alig érte el a felét a vármegyéknek.

A világháború kitörése előtt

	ugyanis az				
	1909.	1910.	1911.	1912.	
évtől a házasságkötési nyers arányszám					
a városokban.....	8,2	8,1	9,2	9,2	
a vidéken.....	8,2	8,2	9,2	9,2	
addig a világháború kitörése után az					
1914. 1915. 1916. 1917. 1918.					
évtől ugyanazon arányszám					
a városokban.....	9,2	6,1	5,2	5,2	7,2
a vidéken.....	6,2	2,1	3,2	3,2	6,2

A háború befolyását a házasságkötésekre nálunk legerősebben mutató 1915-ben a városi eredmény (6,7⁰/₀₀) 150%-kal magasabb a vidékinél (2,7⁰/₀₀). A városok házasságkötési arányszámának a vidéki fölé való emelkedése nyilvánul meg abban is, hogy a háborús években mindegyik város nyers házasságkötési arányszáma magasabb az országos átlagnál, pedig a világháború kitörése előtt nagyobb részüknél az alatt maradt. Oka e jelenségnek, hogy a városok lakossága a háborúban kevésbé volt igénybe véve, mint a vidéki népesség. Ugyanez a jelenség igen határozottan jelentkezik a német és a franciaországi háborús népmozgalmi statisztikában is.

Mindezek mellett a világháborús évek számos változást hoztak az egyes törvényhatóságok házasságkötési számára befolyással lévő különleges helyi viszonyok alakulásában is, nagyrészt olyanokat, amelyek az egyes vidékeknek a hadszínterekhez való fekvéséből, attól való távolságából és gazdasági helyzetéből folynak. A városi törvényhatóságok háborús arányszámai így sokkal szélsősebben, sokkal nagyobb szélsőségek között váltakoznak, mint békében. Marosvásárhelyt 1915-ben 22,2, Kassán 1918-ban 20,7⁰/₀₀-es eredményt jegyeztünk fel. Ilyen maximumokat a békés években hiába keresünk. 1913-ban pl. a pancsovai 10,0⁰/₀₀ a már átmeneti, 1914-ben pedig az ugyanott mutatkozó 13,0⁰/₀₀ a legmagasabb nyers arányszámok.* Hasonlóan a legkisebb arányok is olyan alacsonyok a városi törvényhatóságokban, amilyeneket békében sehol sem jegyezhetünk fel. Az 1915. évi zimonyi 1,2⁰/₀₀-et 4-szer 5-ször is felülmúlják a legutolsó békés évek minimumai (pl. 1913-ban a soproni 6,3⁰/₀₀). A megyei törvényhatóságok arányaira viszont éppen az jellemző, hogy seholsem érik el azt a magasságot, amelyet mint vármegyei maximumot békés években jegyezhetünk fel. Minimumaik pedig, különösen az ellenség pusztításától közvetlenül szenvedett részekben, így leginkább a Kárpátok bércein fekvő némely megyében szárnyalják túl a békés évekéit. A fogarasi 1916. évi eredmény*) pl. 0,2 s az 1917. évi is csak 1,1⁰/₀₀, Szében és Csik vármegye házasságkötési nyers ezreléke 1916-ban egyaránt csupán 1,7.

A házasságkötéseknek az egyes hónapok között való megoszlása (l. a 4. számú táblát a 45. lapon) a világháború idején sokkal egyenletesebb, mint az

* Az 1916. évi Fogarasi vármegyei eredményből a fogarasi járás hiányzik. Anyagát ma Romániából utólag sem lehet megszerzeni. Az 1917. évi fogarasi eredmény azonban természetesen teljes.

azt megelőző, legutolsó békés években. A havi eredmények százalékos arányában lévő tipikus, évről-évre megismétlődő különbségek, — amelyeket főleg a mezőgazdasági munkaviszonyok (júliusi minimum, novemberi maximum), az egyházi ünnepek (farsang, februári maximum, advent, decemberi minimum), a fiziológiai tényezők (májusi maximum) okoznak — most, a nagy világháborús háttérben csak egészen elmosódva jelentkeznek. Megjegyzendő azonban, hogy már jelen közleményünk első éve, a még békés 1913 sem mutatja már e különbségeket a megszokott módon. 1913-ban ugyanis a farsang igen hamar, már február első napjaiban, a nagybőjt pedig már márciusban befejeződött s így ez évben nemcsak a novemberi (17,3), hanem — bár kisebb mérvben — a januári (9,8) eredmény is magasabb a februárinál (9,4) s így a házasságkötéseknek már 1913-ban is egyenletesebb a megoszlása a hónapok között. Ez az egyenletesebb megoszlás a világháború kitörése miatt teljesen sajátságosan alakul 1914. évtől eltérően — amikor is az év első hat hónapjára a házasságkötéseknek 72,2%-a esett — a háborús évek mindegyikére jellemző. Ez számos körülményben nyilvánul meg: abban, hogy a háborús évek havi eredményei között kisebbek a maximumok, nagyobbak a minimumok, hogy a háborús évek évnegyedes és fél éves eredményei is sokkal kevesebbet különböznek egymástól, mint a békés évek.

A társországozból ez a kiegyenlítődés nem oly teljes, mint az anyaországban. A társországozból havi eredményei már a békés években is nyugtalanabbak voltak az anyaországiaknál. A csekély földművelő népességgel bíró városokat állítva azonban szembe a vidéki népességgel, azt látjuk, hogy a városi eredményekben ez a háborús kiegyenlítődés még az országosnál is teljesebb.

Igen sajátságos átalakulást hozott a világháború a házasságkötés kor szerinti való megoszlásában is. (L. az 5. sz. táblát a 45. lapon.) A házasságok számának háborús csökkenéséből ugyanis az egyes korosztályok közül sokkal nagyobb rész esik a 30 éven aluliakra, mint a többiekre. Az előbbiekből kikerülő völegények katonai szolgálatra ugyanis nagyobb arányban váltak be. A völegények kor szerinti való megoszlása Magyarországon közleményünk éveiben a következő volt:

Év	20 éven aluli	20—24	25—29	30—39 éves	40—49	50—59	60 éven felüli
1913.....	7,2	41,2	30,2	12,2	4,2	2,2	1,2
1914.....	6,2	37,1	32,1	15,2	5,1	2,2	1,2
1915.....	5,2	26,2	25,1	22,1	12,2	6,2	3,2
1916.....	4,2	22,2	26,2	17,2	11,2	7,2	4,2
1917.....	6,2	31,2	23,1	16,2	7,2	6,2	3,2
1918.....	5,2	33,2	32,2	15,2	5,2	4,2	2,2

A völegényeknek mindenkor legfontosabb korcsoportja a 20—24 éveseké megmaradt a háborúban is legterjedelmesebbnek, de jelentősége az 1913. évi eredmény 25—40%-ával kisebb. 1915-ben soha nem észlelt minimumot ért el, 26,0%-ot, szemben az 1913.

évi 41,0%-kal. A vőlegények szintén csökkenő fiatalabb korosztályai közé tartozik az ezt megelőző s az ezt követő korcsoport is. A 20 éven aluliaké az 1913. évi, már fentebb ismertett körülmények miatt, eddig soha nem észlelt magasságú, 7,1%-os, maximum. Ezután 1916-ig bezárólag, a másik oldalon pedig a 25—29 éveseké 1915-ig csökken s onnan egészen közleményünk utolsó éveig arányuk lassanként ismét emelkedik; de még ekkor sem éri el a legterjedelmesebb korcsoportnál, a 20—24 éveseknél a békés arányokat. Ezzel szemben a 30 éven felüli vőlegények csoportjai éppen ellenkezőleg a háború alatt 1915 és 1916-ban eddig soha nem észlelt magas értékkel szerepelnek, mely arányuk a háború végéig kissé csökken, de egyik ily korosztályban sem éri el az 1913. évi arányt. A menyasszonyok életkor szerint való megoszlásában ugyanezen irányú, de kisebb mérvben jelentkező háborús jelenséget látjuk, mert hiszen a fiatalabb vőlegények legnagyobb részét a fiatalabb korosztályú menyasszonyokkal lépnek házasságra. Éppen ezért a 17 éven aluli menyasszonyok 1913. évi aránya (8,3%) 1915-ig 3,3%-ra, a 17—19 éveseké ugyanekkor 33,4%-ról 16,4%-ra csökkent. Az idősebb korosztályú menyasszonyok közül viszont ugyanekkor a 30—39 éveseké 7,0-ról 18,3, a 40—49 éveseké 2,9-ről 8,3%-ra emelkedett (1915-ig), az 50 éven felülieké pedig az 1913. évi 2,2%-ról (egészen 1916-ig) 6,1%-ra gyarapodott. A kor szerint való megoszlás e háborús átalakulása egyébként Európa-szerte mutatkozik. Sokkal kifejezettebb azonban a hadviselőknél, mint a semlegeseknél, a bevonulás jelentőségére utalva. A hadviselők között pedig inkább látszik a központi hatalmaknál, különösen nálunk, Ausztriában és Németországban, mint az entente-államokban. Az anyaország és a társországok házasságainak kor szerint való megoszlásában levő az a régismert különbség, mely szerint a társországokban a házasságok között jóval nagyobb a fiatalok aránya, a háború alatt is megvolt, bár a fiatalok vőlegények és menyasszonyok aránya természetesen ugyanekkor a társországokban is csökkent épp úgy, mint az anyaországban.

Az egyes országrészek közül a fiatalabb korosztályú vőlegények és menyasszonyok aránya egyaránt ott csökkent leginkább, ahol arányuk már a legutolsó békés években is a legkisebb volt: Fiumében és a Királyhágóntól. Hasonlóképpen legtöbb viszonylag ott maradt belőlük, ahol egykor is a legtöbb volt: a Tisza jobb partján s a Tisza-Maros szögén.

A városokban általában a háborús években is sokkal kevesebb a fiatalok házasságai, éppen úgy, mint a békés években. A háborúnak a házasságok számát csökkentő hatása azonban — mint fentebb láttuk — jobban érvényesült a vidéken, mint a városokban s ezzel kapcsolatban (a leginkább a fiatalok között) éreztetett a hatás kisebbége révén) a különbség e szempontból is csökkent a városok és a vidék között. A háborús hatásokat a házasságkötések körében legkifejezettebben mutató 1915. évben a városokban a vőlegényeknek 25,3, a vidéken 34,9%-a

volt 25 éven aluli. Az ugyanerre vonatkozó békés, pl. az 1912. évi, arányszámok között nagyobb volt (26,5 és 46,5%) a különbség. Hasonlóképpen 1915-ben a menyasszonyoknak 13,0%-a volt a vidéken és 23,1%-a a városokban 20 éven aluli, pedig 1912-ben még a mindkét részen sokkal magasabb arányszámok között (20,4 és 44,2%) szintén nagyobb volt a különbség. Megjegyzendő, hogy a viszonyítás azért nem történt itt mint másutt a legutolsó békés évhez, 1913-hoz, mert ez az év — mint már fentebb láttuk — a fiatalok házassági arányszámát szempontjából elűt a többi békés évektől.

Az egyes hitfelekezetek közül a háború alatt is a görög keletiekénél találjuk aránylag a legtöbb fiatalok házasságát; bár arányuk a fiatalok házasságai között háborús csökkenése miatt az ő körükben is kisebb, mint a legutóbbi békés években. 1913-ban pl. 14,3% a legfiatalabb korosztályú, a 20 éven aluli görög keleti vőlegények aránya s 11,0% a legfiatalabb korosztályú, vagyis a 17 éven aluli menyasszonyoké. Ezzel szemben 1916-ig csökkent a korcsoportok aránya a vőlegények körében 10,4, a menyasszonyoknál 1915-ig 4,7%-ra. Utánuk e szempontból a háború alatt is rendszerint a görög katolikusok sorakoztak éppen úgy, mint békében. A legkevesebb fiatalok házasságát pedig hasonlóan ugyanannál a felekezetnél, a túlnyomóan városok lakó izraeliták körében volt a háborús években is.

A különböző nemzetiségű házasságok kor szerint való megoszlása is csak keveset változott. A háborús években is a legkorábban a szlávok, a legkésőbb pedig a legműveltebb nemzetiségek, a magyarok és a németek, házasságot kötöttek. A szlávok közül a legfiatalabb, 25 éven aluli, vőlegények körében most is a szerbek, a legfiatalabb, a 17 éven aluli menyasszonyoknál, pedig a ruthének szerepelnek a legnagyobb arányokkal. Az e korcsoportokban szereplő legkisebb százalékokat illetően azonban érdekes, hogy már 1915-től kezdve minden háborús évben úgy a vőlegények, mint a menyasszonyok körében a németeké a minimum s nem a magyaroké, pedig a legutolsó békés években e két legkisebb arányszám közül mégis mindig a magyaroké volt a kisebbik.

A házasságok előbbi családi állapotát tekintve legfeltűnőbb a palingam házasságok arányának háborús növekedése. (L. a 3. sz. táblát a 44.* lapon.) Ez is annak a következménye, hogy a világháború nagyobb áldozatokat követelt a fiatalabb korosztályoktól. Itt ugyanis aránytalanul több a protogam házasságkötés, mint az idősebb korosztályokban. A tiszta protogam házasságok aránya 1913-ban még 82,6% volt, innen kezdve következetesen csökken 1916-ig (81,3, 71,4, 70,3%), közleményünk utolsó két évében kissé ismét emelkedett (74,2 és 78,5%). A tiszta és vegyes palingam házasságok körében pedig ugyanekkor lejátszódott a fentemlített megfordított folyamat. Az előbbi az 1913. évi 5,1%-ról 1916-ig fokozatosan 11,1%-ig, az utóbbi 12,3%-ról ugyanakkor 18,6%-ig emelkedik. Majd arányuk 1918-ig ismét 7,2, illetve 14,3%-ig csökkent, ami

azonban még mindig magasabb a világháború kitörése előtt feljegyzett százalékoknál. E jelenség több más európai ország háborús népmozgalmának statisztikájában is kifejlődött. Németországban például a palingam házasságok aránya az 1913. évi 13,4%-ról 1918-ig 22,3%-ra növekedett.

Az elválások száma közleményünk éveiben különösen mérvű csökkenést, a halál által megszüntetett házasságoké ezzel szemben ugyanekkor növekedést mutat. A halál és az elválások által megszüntetett házasságok száma és aránya, valamint a házasságok között az elváltak száma közleményünk éveiben ugyanis Magyarországon így alakult:

Év	Halál által megszüntetett házasságok		Elválások		Elváltak	
	száma	közül esett 1.000 újra	száma	közül esett 1.000 újra	a vőlegények között	a menyasszonyok között
1913.....	111.655	649	7.842	46	4.300	3.731
1914.....	115.295	846	6.906	51	4.064	3.717
1915.....	122.926	2.017	2.625	43	2.466	2.535
1916.....	111.323	1.770	2.523	37	2.020	1.998
1917.....	113.606	1.499	2.729	36	1.788	1.761
1918.....	149.635	1.180	—*)	—	2.426	2.150

A hősi halál miatt megszünt házasságok nincsenek e számokban felvéve. Éppen ezért háborús közegészségi viszonyaink rosszabbodására, az elégtelenül táplált s járványoktól is tizedelt népesség nagyobb halandóságára is utal az, hogy pusztán a mögöttes országrészben bekövetkezett elhalálozások által felbontott házasságok száma is felülmúlja olykor (1915 és 1918) a békés éveket s a többi években is eléri azt, bár a hadköteles férfiak távolléte folytán kisebb számú fennálló házasságból származik. A halál által felbontott házasságoknak ezer új házasságra eső viszonyaránya azonban a háborús években már más okból emelkedik oly rendkívüli módon (az 1913. évi 649-cel szemben 1915-ben 2.017), az új házasságok számának ismertett nagymérvű csökkenése miatt. Az elválások számának a békés évek 30%-ára történt csökkenését részben a súlyos háborús gazdasági viszonyok, részben a férj távollétével járó hadiszolgálatnak pszichikai hatása okozta. Ezek miatt együtt maradtak, illetve együtt kényszerültek maradni a háború alatt oly házastársak is, akik a rendes, illetve a háború kitörését megelőző szabadabb társadalmi rendben már elváltak volna. Az elválások aránya a háború alatt egyébként más hadviselő államokban is csökkent. Németországban 1915-től 1917-ig 0,15⁰/₀₀ volt az elválások nyers arányszámára, pedig 1912-től 1914-ig mindig 0,26—0,27⁰/₀₀ volt arányuk. Angliában is mutat kissé mérvű csökkenést az 1915. évi eredmény az előzőhöz képest. A semleges államokban ez a jelenség nem látható. Az elváltak arányának a vőlegények és menyasszonyok körében mutatkozó emelkedése a régebbi években is növekvő irányzatú arányszámok után

*) Az 1918. évi adat nincs feldolgozva, mivel a törvényesékek 1919-ben a kommun és a megszállás miatt csak kis részét tudták beküldeni az előző évi adatoknak.

egészen 1915-ig folytonos. (Pl. 1909-től kezdve a menyasszonyoknál 1,8, 1,7, 1,8, 1,9, 2,2, 2,7, 4,2, a vőlegényeknél ugyanekkor 1,8, 2,1, 2,1, 2,3, 2,5, 3,0, 4,0%). Ezt az a már fentebb ismertett körülmény magyarázza, hogy a háborús években a nagyobb arányban palingam idősebb korosztályok házasságainak száma emelkedik. Ugyan emiatt arányuk 1916-tól kezdve is hasonlóan elég magas marad (a menyasszonyoknál 3,2, 2,3, 1,9, a vőlegényeknél 3,2, 2,3, 1,9), bár ekkor már mindinkább éreztetni hatását az elválások csökkenése is s a palingam házasságok körében azok aránya növekszik, akik újabb házasságra előbbi házastársuk halála miatt lépnek.

Horvát-Szlavonországban a háborús években is sokkal alacsonyabb volt az elválások s ennél fogva a házasságkötéseknél az elváltak aránya, mint az anyaországban. Az ország egyes vidékei közül pedig most is az ország nyugati, túlnyomóan róm. kath. felében volt az elválások száma s vele a palingam házasságok ebből származó részének aránya kisebb, mint az ország többi részeiben. Az egyes hitfelekezetek közül (l. a 6. sz. táblát a 46*—49* lapon) a háborús években is az unitáriusoknál és a reformátusoknál, a nemzetiségek közül pedig most is a magyarságnál voltak a leggyakoribbak az elválások s a palingam házasságkötések, úgymint a világháború kitörését megelőző békés években.

A rokonok között létrejött házasságokra vonatkozó háborús adatok szerint, az ilyen házasságok számának csökkenése nagymérvű volt, mint az összes házasságok számának fogyása. A házasságok számának legnagyobb mérvű megapadása idején, 1915-ben például márcsak 215 rokon házasságot kötöttek Magyarországon, ezek 1913. évi számának (911) 23,6%-át; pedig az ország összes házasságkötéseinek száma ugyanezen idő alatt a fenti békés éveknek csak 35,4%-ára csökkent.

A házasságok hitfelekezet szerint való megoszlása a világháború alatt a mindenkor legnépesebb hitfelekezet, a római katolikusok javára mutat jelentékeny gyarapodást. Az ily vallású vőlegényeknek aránya Magyarországon 1913-ban még csak 47,3% volt, de ez 1917-ig 51,7⁰/₀₀-ig gyarapodott s még az 1918. évi csonka adat szerint is 51,2% volt. Az ily vallású menyasszonyok arányának még nagyobb mértékű növekedése az 1913. évi 48,2-ről az 1917. évi 52,7%-ra történt. (1918-ban 52,0%.) Ennek megfelelően a róm. kath. házasságok nyers házasságkötési arányszámára az 1913. évi 8,9⁰/₀₀-ról 1917-ig csupán 4,3⁰/₀₀-ig ment vissza, míg az összes népességé ugyanekkor 9,2-ről 4,1⁰/₀₀-re esett. Ugyanez nyilvánul meg abban is, hogy a római katolikus házasságok aránya 1916-tól az országos átlag fölött áll, pedig az ezt megelőző években mindig kisebb annál. A többi hitfelekezetű házasságok közül a háborús évek alatt még a reformátusok és az izraeliták arányszámai mutatnak 1913-hoz képest kisebb mérvű növekedést, a többiek aránya csökkent.

A vallásilag vegyes házasságok aránya közleményünk hat éve közül 1915-ben a legmagasabb

(22,8%), de a háborús évek valamennyijében felül-emelkedik az 1913. évi eredményen (14,0%). A növekedés egyébként szintén számos más országban is megnyilvánul. Németországban a vallásilag vegyes-házasságok aránya az 1913. évi 10,5%-ról 1918-ig 13,7%-ra növekedett. Ez Európa-szerte a társadalmi rend háborús megzavarásának következménye. Ezekben az években éppen ezért nálunk is sokkal inkább keveredtek egymással a birodalom különböző vallású és nemzetiségű polgárai, mint békében. A bevonulók keresztül-kasul utaztak az országon s a harctéri szolgálatra egészen más vidéki város kaszárnyájában képeztettek ki, mint ahonnan származtak. A sebesültek is szerteszóródtak az ország kórházaiban, a lábadozók a fürdőkben s így létesültek a huzamosabb időre szóló, a vegyes házasságkötések ezen arányának emelkedésére is kiható, belső vándorlások. A keveredésre való hajlam az egyes felekezetek közül a háborús évek alatt is a kisszámú unitáriusoknál volt a legmagasabb (1915-ben 63%), s a fajlag is különálló zsidóknál a legkisebb (13%); de mindkettőnél sokkal magasabb, mint 1913-ban (ekkor 47, illetve 6,8%). A reájuk vonatkozó adatoknak 1913-tól 1915-ig történt hirtelen emelkedése s onnan 1918-ig való kismérvű fokozatos csökkenése (lásd a 3. számú táblát a 44. lapon) szépen mutatja, hogy a vegyesházasságok emelkedését is jórészt háborús hatásnak kell felfognunk. A háború társadalmi és gazdasági hatásai ugyanis a házasságkötéseknél, — mint már számos ízben láttuk — minden arányszámon 1915-ben okoztak legnagyobb mérvű eltérést (a békés eredményekhez képest) s innen kezdve a későbbi években mindinkább enyhült befolyásuk. Az ország közjogi alkotásai közül a társországokban, az országban pedig a városokkal szemben a vidéken, volt ez években is kevesebb vegyes házasság.

A háborús években a házaselek ritkábban éltek azon törvényadta jogukkal, hogy a születendő gyermekek vallására nézve a házasság megkötése előtt megegyezést kössenek. Észertint tehát e megegyezések viszonya a vegyesházasságok összes számához csökkent. Arányuk 1915-ben csak 21,7, míg 1913-ban még 28,9% volt, éppúgy, mint a megelőző legutolsó béke-években. Ha a római katolikusok és görög katolikusok között kötött házasságokat, amelyeknél nem létesülhet megegyezés, figyelmen kívül hagyjuk, a háborús-évek közül legkisebb eredményt mutató arányszám, az 1915. évi 24,1, az 1913. évi 33,2%-kal szemben. A megegyezések közül némely háborús évben, mint pl. 1917- és 1918-ban még több esett (60,8, illetve 58,8%) az anya vallásának a javára, mint a világháború kitérését megelőző békés években (1913-ban 55,2%). Az egyes felekezetek közül a megegyezésekből már régóta egyedül a római katolikusoknak van állandó nyereségük; ennek aránya a háborús évek alatt méginkább emelkedett. Közleményünk hat évében ugyanis rendre 50,6, 50,7, 53,6, 55,9, 57,3 és 56,8% esett a megegyezésekből a római katolikus vallás javára. A reformátusok régebbi nagy vesztesége, mely a világháború kitérését megelőző években

már meglehetősen mérvben összezsugorodott (1913-ban már 31,3% esett javukra), a háborús évek alatt ismét emelkedett. (1916-ban csak 27,3% esett javukra) A keresztény-zsidó házasságoknál a megegyezések most is ritkábbak maradtak, mint más vegyes házasságoknál és a zsidó fél javára kevés esetben történtek. Közleményünk hat évében ezek az adatok így alakulnak:

Év	Keresztény-zsidó házasságkötés	Megegyezés összesen	létesült a zsidó fél javára
1913.....	930	178	90
1914.....	949	93	10
1915.....	880	169	28
1916.....	761	117	18
1917.....	846	92	17
1918.....	1.185	200	31

A különböző anyanyelvű házasságok közül a magyar házasságok aránya a völegények részén 1914-től, a menyasszonyok oldalán 1915-től állandóan magasabb a népszámlálási aránynál. A szerb és román házasságok aránya ezzel szemben a világháború kitérését megelőző békés években volt magasabb, mint a népszámlálási arány s a háborús időszakban csökkent annál kisebbre. A többi nemzetiségű házasságok aránya ezzel szemben közleményünk éveiben is kisebb volt a legutolsón, az 1910. évi népszámlálási aránynál. Legjobban mutatkozott ez a jelenség a németeknél és a tótoknál. E tények összevágának a felekezeti megoszlásnál észleltekkkel és — mint később tárgyaljuk — ismét nagy hatással vannak a későbbi évek születéseinek és természetes szaporodásának alakulására.

A békés években csökkenő irányú s a felekezeti-ileg vegyes házasságoknál állandóan kisebb arányban szereplő, anyanyelvileg vegyes házasságok (az 12, ez 4%) — a fentebb jellemzett háborús belső vándorlások révén — közleményünk éveiben szintén gyarapodtak. Legtöbb ilyen, különböző nemzetiségűek által kötött házasság ugyanabban az évben volt, amelyben a háborúnak a házasságkötések alakulására kifejtett hatásai minden téren a legerőteljesebbek voltak, amelyben a felekezetiileg vegyes házasságok aránya is a legmagasabb volt, 1915-ben (6,4%). Arányuk a következő évben 1918-ig ismét lecsökkent a békés évek színvonalára (5,7, 5,4 és 4,0%). E számok háborús alakulásában is fel lehet ismerni azt a körülményt, a magyar nyelv terjedését, amely a békés években is leginkább hatott a nemzetiségileg vegyes házasságok arányának csökkenésére. Ez nyilvánul meg abban, hogy a nyelvileg vegyes házasságok aránya a háborús években sokkal kisebb arányban emelkedett, mint a felekezetiileg vegyeseké, hogy az anyanyelv helyett a beszélt nyelvet ismét gyakrabban vallották be, hogy az egyező magyar házasságok aránya emelkedőben van s továbbá, hogy ismét éppen azoknál a nemzetiségeknél látjuk a vegyes házasságra lépők arányának legnagyobb mérvű csökkenését, (illetve az emelkedést mutató háborús években a viszonylag legkisebb mérvű emelkedést), amelyek beolvadásra leginkább hajlandók t. i. a németeknél, a tótoknál és a ruténeknél.

Az egyes vidékek közül a legtöbb nyelvileg vegyes házasságot a különböző nemzetiségeket legnagyobb arányban magukba foglaló városokban, a legkevesebbet a színmagyar vármegyékben találunk most is, éppen úgy, mint a világháború kitérésé előtt. A különböző nemzetiségű férfiak közül csupán a magyarok és a szerbek mutattak közleményünk éveiben nagyobb hajlamot vegyes házasságkötésre, mint az ugyanolyan anyanyelvű nők. A régebbi években rendszerint ugyanezt a sajátságot mutató román völegények ezekben az években nem különböztek e szempontból a menyasszonyoktól. A többi nemzetiségek körében most is mindenkor a nők összeházasodási aránya volt magasabb a férfiakénál.

A magyarosodásnak és a magyar tudásnak közleményünk éveiben is továbbtartó terjedését mutatják azok az adatok is, amelyek a különböző hitfelekezeti házasságok között a magyar anyanyelvűek arányára és a házasságok magyar nyelvtudására vonatkoznak. Közleményünk hat évében mindazonáltal mégis a völegények körében gyarapodnak jobban a magyarok (53,1, 55,7, 59,7, 60,9, 61,6, 60,7), mint a menyasszonyoknál (52,6, 55,4, 59,6, 60,6, 61,1, 60,4). A magyar nyelvtudás az egyes hitfelekezetek közül különösen az ág. hitv. evangélikusoknál és az izraelitáknál terjedt. Ezeknél a felekezeteknél erősödött leginkább a magyar nyelv megtanulására irányuló hajlam már a világháború kitérését megelőző években is. Ennek a folyamatnak illusztrálására egymás mellé állítjuk közleményünk két szélső évének megfelelő adatait az anyaországról:

Hitfelekezet	Száz oldalt megnevezett hitfelekezeti völegény menyasszony közül							
	magyar anyanyelvű volt				magyarul tudott			
	1913	1918	1913	1918	1913	1918	1913	1918
Róm. kath.....	66,2	70,4	65,5	70,4	80,9	85,6	78,1	83,4
Gör. kath.....	15,4	21,1	15,2	21,1	36,6	51,3	30,7	42,2
Református.....	98,3	98,2	98,3	98,2	99,9	99,9	99,2	99,4
Ág. b. evang. ...	35,4	43,8	33,3	41,0	64,6	78,8	58,7	70,6
Gör. keleti.....	1,9	4,2	1,4	2,9	19,3	35,1	12,2	20,4
Unitárius.....	99,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
Izraelita.....	81,1	87,4	81,1	87,4	93,9	96,3	93,9	96,3
Egyéb.....	50,6	56,0	51,6	61,4	72,3	81,6	60,2	66,7
Általában.....	53,1	60,7	52,6	60,4	64,3	78,8	64,3	73,3

A tárgyalat hat évben is világosan látszik tehát a magyar nyelvtudás fejlődése minden hitfelekezetenél, kitűnik a számokból az egységesülési folyamat, mely egykoron a nemzetiségi kérdést is megoldotta volna.

A völegények foglalkozására vonatkozó adatok, amennyiben közleményünk éveiben nem volt népszámlálás, inkább csak arra valók, hogy azokból az egyes foglalkozási ágaknak a népszámlálás óta történt fejlődésére, a népesség foglalkozás szerinti való megoszlásának háborús átalakulására vonatkozó bizonyos következtetéseket. Nem elégségesek arra, hogy a különböző foglalkozási völegények házassági hajlamának átalakulását állapítsuk meg. Hiányzik a helyes viszonyítási alap,

a közleményünk éveibe eső népszámlálás. A völegények foglalkozás szerinti való megoszlására vonatkozó ezek az adatok közleményünk éveiben — az 1910. évi, a népességnek ugyanezen csoportok szerinti való megoszlására vonatkozó százalékokkal együtt — a következők:

Foglalkozás	A népesség %-os megoszlása a népszámlálás szerint 1910-ben	Száz völegény közül					
		1913	1914	1915	1916	1917	1918
I. Östermelés.....	62,2	63,9	59,6	46,0	49,1	51,6	58,4
II. Bányászat ipar és forg.:							
A) Bányászat.....	1,7	1,2	1,4	1,4	2,9	2,4	2,2
B) Ipar.....	17,3	19,3	21,3	27,3	23,9	23,9	22,3
C) Kereskedelem és hitel	3,7	3,6	4,0	4,4	4,2	3,9	3,4
D) Közlekedés.....	3,3	3,3	4,1	5,9	6,4	6,4	4,0
II. összesen.....	25,7	28,0	30,6	39,0	38,9	37,9	33,9
III. Közszolgálat és szabad foglalkozás.....	3,4	3,7	4,1	5,4	5,4	5,1	3,9
IV. Véderő.....	0,6	1,0	1,4	3,0	2,4	2,4	2,0
V. Különböző ágbeli és kül. m. n. napszamosok.....	2,4	2,4	2,6	3,6	2,6	2,4	2,0
VI. Házi cselédek.....	2,7	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
VII. Egyéb és ismeretlen foglalkozásúak.....	3,6	0,2	1,2	2,2	1,4	1,0	0,4
Mindössze.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Legjellemzőbb háborús átalakulás az ipar-forgalmi foglalkozású, de ezek között is különösen az ipari foglalkozású völegényeknek főképp östermelők rovására történt emelkedése. Ez elsősorban a háborús cikket gyártó iparágak terjeszkedésével, de másrészt az ily foglalkozásúaknak a katonai szolgálatról való nagyobb mérvű mentésével függ össze. A háború súlyát viszont a legerősebben a mezőgazdasági néposztály érezte. Az ily völegények aránya az 1913. évi 63,2%-ról ezért csökken 1915-ig 46,0%-ra. Ugyanakkor az állandóan 0,2%-os jelentőségű házi cseléd völegényektől eltekintve, az összes többi foglalkozási csoportok gyarapodtak a rovásam.

Érdekes, hogy a tisztviselő-völegények aránya — a tisztviselők súlyos háborús gazdasági helyzete közepette is — minden foglalkozási csoporton belül emelkedett. Közleményünk hat évében ugyanis az egyes csoportokon belül a tisztviselő-völegények aránya az 1910. évi népszámlálásnál talált népességi aránnyal szemben a következőképpen alakult:

Tisztviselő (értelmiségi) csoport	A tisztviselő-völegények aránya az egyes foglalkozási csoportokon belül az 1910. évi népszámlálás szerint					
	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Közlekedési tisztviselők.....	11,1	11,9	12,1	14,8	13,2	11,9
Kereskedelmi tisztviselők.....	14,1	22,9	24,1	25,2	26,0	31,1
Tulajdonképpeni értelmiség.....	63,3	63,8	63,3	65,4	65,4	66,0
Ipari tisztviselők.....	2,4	2,4	2,4	3,6	3,4	3,4
Mezőgazdasági tisztviselők.....	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Katonatisztek.....	12,4	16,9	16,9	18,7	19,4	24,9

Ezt a tisztviselők számának háborús emelkedése is indokolja s nem csupán házasságkötéseik számának viszonylagos gyarapodása. A háborús közigazgatás tudvalevőleg számos új hivatal létesítését s új munkacsoportok foglalkoztatását tette szükségessé. A katonatisztvölégények aránya ezekenkívül a nősülési engedélyek liberalisabb kezelése miatt is gyarapodott.

2. Születések. Közleményünk hat évében az élveszületések száma és a népességhez viszonyított aránya Magyarországon (Horvát-Szlavonország nélkül) a következő:

Év	Abszolút szám	Növekedés (+) vagy fogyás (-) az előző évvel szemben	Ezer lélekre esett
1913.....	640.566	- 125.225	34*
1914.....	648.865	+ 8.299	34*
1915.....	445.426	- 203.439	23*
1916.....	314.016	- 131.410	16*
1917.....	297.024	- 16.992	16*
1918.....	281.333	- 16.691	15*

Ezen adatok szerint tehát már az első kizárólag háborús időben fogamzott születéseket tartalmazó évben, már 1916-ban 336.550-nel, 52,5%-kal kevesebb élveszületést jelentettek be, mint 1913-ban. Majd ez az arány 1918-ig évről-évre csekély mérvben még tovább csökkent (1913-hoz képest) 359.233 élveszületést jelentő 56,1%-nyi különbségig. Ha pedig a csökkentést 1914-hez, mint a születés szempontjából ugyancsak pusztán békés eredményeket tartalmazó évhez viszonyítanánk, évről-évre még nagyobb mérvű csökkenésre jutnánk (8.299-cel), — mert (l. előző fejezet) 1913-ban az új házasságok s ezért a következő évben a születések száma az előző békés évekhez képest elég jelentékenyen emelkedik. Az ország teljes vesztesége a tárgyalt háborús esztendő alatt az elmaradt születések révén legalább egy és egynegyed-millió lélekre rúg. A világháború ideje alatt 1915 május 1-től, vagyis a már háborús időben nemzettek megszületésének megindulásától kezdve pedig évente átlag 332.731-gyel, 51,2%-kal volt kevesebb élveszületés, mint a megelőző öt békés év átlagában. Ennek révén pedig 1918 október 31-ig a nyers arányszám 19°/₀₀-re esett, a megelőző öt békés esztendő 34°/₀₀-es átlagával szemben. Aki ismeri a születési arányszámok egykori nagymérvű állandóságát, — mely a világháború kitörését megelőző évtizedekben Európa-szerte igen egyenletes, csekélyfokú, alig tízdeszekre tehető csökkenésben nyilvánult, — az képes csak e nagy átalakulás jelentőségét igazán méltatni. Egykoron a mindinkább elharapódzó egyke, a fogamzást megakadályozó szerek használatának terjedése, a kivándorlás, s olyik évben a rossz termés okoztak majdnem évről-évre látható s kisebb megszakítások után egyre ismétlődő csökkenést. Ez azonban, mint ismeretes, oly csekély mérvű volt, hogy csak egymástól évtizedes távolságra lévő nyers arányszámok összehasonlításával lehetett kimutatni. Most, a háború kitörését kilenc hónapra követőleg megindult s közleményünk éveiben egyre tovább fokozódott rendkívüli visszafejlődést az új házasságok számának háborús csökkenése, a már fennállott házasságokban

a fogamzásnak a férj bevonulásával, sebesülésével vagy fogságbaesésével járt meggátolása, a halál által felbontott házasságok számának (úgy a hősi halottak, mint a mögöttes országrész emelkedő háborús halandósága révén történő) mind nagyobb mérvű gyarapodása, valamint végül számos a szaporodás tudatos meggátolását gazdaságilag előnyösnek ígérő egyéb világháborús gazdasági körülmény segítette elő. Mindezek között pedig igen szembetűnő a háború alatt kötött új házasságkötéseknek a békéseknél nagyobb terméketlensége, ami jellegzetesen nyilvánul meg abban is, hogy az élveszületések száma a háborús évek alatt egyre tovább csökken, noha a házasságkötések az 1915. évi minimum után 1918-ig újra ismét gyarapodnak.

Maga az a tény, hogy a születések száma a háború alatt csökken, már az egykori háborúk hatásai között is éppen úgy ismeretes volt, mint a házasságkötéseknek ugyanezért bekövetkező, az előző fejezetben említett gyérülése. Az 1870/71. évi porosz-francia háború következtében pl. Németországban 35°/₀₀-re szállott a születési nyers arányszám, a megelőző évi, (1870-iki) 40°/₀₀-kel szemben. (L. Conrad előző fejezetben i. m.). Csak a csökkenés mérvé az, amellyel itt is, mint egyéb méretei tekintetében is, messze túlszárnyalja a világháború a régebbi háborúkat.

A világháborús évek csökkent élveszületéseinek nemzetközi összehasonlítása hazánkra nézve elég kedvezőtlen. Mindazonáltal, ha az ezen évekre vonatkozó nyers arányszámunkat a semlegesektől eltekintve csak a hadviselőkkel mérjük össze, azoknak még mindig igen tekintélyes sorát előzük meg. Közleményünk hat évében ugyanis az alábbi országokban ezer lélekre a következő számú élveszületés esett

A) Hadviselők : *)	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Angolország	24 ^o	23 ^o	21 ^o	20 ^o	17 ^o	17 ^o
Skócia	25 ^o	25 ^o	23 ^o	22 ^o	20 ^o	20 ^o
Irország	22 ^o	22 ^o	22 ^o	20 ^o	19 ^o	19 ^o
Olaszország	31 ^o	31 ^o	30 ^o	24 ^o	19 ^o	17 ^o
Franciaország	18 ^o	18 ^o	11 ^o	9 ^o	10 ^o	12 ^o
Portugália	33 ^o	31 ^o	31 ^o	31 ^o	30 ^o	28 ^o
Finnország	27 ^o	26 ^o	25 ^o	24 ^o	24 ^o	23 ^o
Románia	42 ^o	42 ^o	40 ^o	—	—	14 ^o
Belgium	22 ^o	20 ^o	16 ^o	13 ^o	11 ^o	11 ^o
Németország	27 ^o	26 ^o	20 ^o	15 ^o	13 ^o	14 ^o
Ausztria	29 ^o	28 ^o	18 ^o	14 ^o	13 ^o	14 ^o
Magyarország	34 ^o	34 ^o	23 ^o	16 ^o	16 ^o	15 ^o

B) Semlegesek :	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Svédország.....	23 ^o	22 ^o	21 ^o	21 ^o	20 ^o	20 ^o
Norvégia.....	25 ^o	25 ^o	23 ^o	24 ^o	25 ^o	24 ^o
Svájc.....	23 ^o	23 ^o	19 ^o	19 ^o	18 ^o	18 ^o
Dánia.....	25 ^o	25 ^o	24 ^o	24 ^o	23 ^o	24 ^o
Németalföld	25 ^o	25 ^o	25 ^o	26 ^o	26 ^o	24 ^o
Spanyolország	30 ^o	29 ^o	30 ^o	29 ^o	28 ^o	29 ^o

Szövetségeink közül Ausztria és Németország, az ellenséges hadviselők közül pedig Belgium és Franciaország sorakoznak a háborús évek alatt is utánunk. Kívülük azonban utánunk következik 1918-ban

) Az államok területi változásait illetőleg természetesen ide is vonatkoznak a 4 lapon lévő 1-7 számú lapaljai megjegyzések.

Románia is, egyike azon Balkán-államoknak, amelyek a békés években nálunk mindig magasabb élveszületési nyers arányszámot mutattak fel. Valószínűleg ugyanezt állapíthatnánk meg Szerbiára is, ha nem hiányoznának a háborús évek szerb statisztikái.

A nemzetközi összehasonlítás eredménye azonban sokkal kedvezőlenebb ennél akkor, ha a háború alatt bekövetkezett legkisebb születési eredményt a 100-zal egyenlőnek vett egyik egykori, békés esztendőbeli eredménnyel, pl. az 1913. évvel vetjük össze s az így nyert indexek szerint állítjuk rangsorba az egyes államokat. Ekkor ugyanis az európai országok a következő sorrendbe szedődnek:

1. Spanyolország ...	97 (1916)	11. Anglia	75 (1918)
2. Dánia.....	97 (1915)	12. Bulgária	65 (1917)
3. Hollandia	97 (1915)	13. Olaszország	57 (1918)
4. Norvégia	95 (1915)	14. Belgium	50 (1918)
5. Finnország	91 (1918)	15. Németország	50 (1917)
6. Portugália	91 (1918)	16. Csehország.....	45 (1918)
7. Svédország.....	90 (1918)	17. Magyarország ...	44 (1918)
8. Írország	88 (1917)	18. Franciaország ...	42 (1918)
9. Skócia	81 (1917)	19. Románia	33 (1918)
10. Svájc.....	80 (1917)		

Ezen sorban ugyanis csak Franciaország és Románia következnek utánunk. Az Ausztriára vonatkozó 10-es index nem vehető össze a többiekkel, mert az osztrák statisztikában nincs az 1913. évi eredmény a mai területre redukálva, mint pl. a csehországban. Egyébként a területi csökkenésnek a hazai 1918. évi eredményben is van már némi szerepe, bár az 1917. évi, csak kissé nagyobb, még az egész országra vonatkozó index is csak 46 s emiatt a sorrendben csak Csehországot előznénk meg. Igen érdekes Európa-szerte érvényesülő szabályszerűség jelentkezik egyébként ezen indexekben. T. i., hogy a semlegeseknél a legnagyobb csökkenés mérvé kisebb időpontja korábbi, mint a hadviselőknél. Korábbi t. i. azért, mert a háború későbbi éveiben a legelső év Európa-szerte általános rázkódásával szemben javulást mutatnak akkor, amikor a hadviselők mögöttes országrészei e szempontból is még mindig lefelé haladnak a lejtőn.

Ha nemzetközi összeállításban az országos eredmény helyett a birodalmival számolnánk, úgy 1916-ig kissé kedvezőbb eredményekhez jutnánk a társországoknak az anyaországánál nagyobb termékenysége révén. Közleményünk első öt évében ugyanis a társországokban s a birodalomban az élveszületések száma és aránya a következő:

Év	Horvát-Szlavonországban		A Magyarbirodalomban	
	száma	aránya	száma	aránya
1913.....	96.060	36 ^o	736.626	34 ^o
1914.....	98.046	36 ^o	746.911	34 ^o
1915.....	66.835	24 ^o	512.261	23 ^o
1916*).....	41.162	15 ^o	333.554	16 ^o
1917*).....	40.087	15 ^o	311.304	15 ^o

*) Csak ideiglenes adatok. 1918-ról már egyáltalán nincs társországi adatunk.

1916- és 1917-ben azonban már az anyaországi eredmények voltak magasabbak, jelölül annak, hogy a kultúra alacsonyabb fokán álló, szervezetlenebb társországaink az élveszületések csökkenése szempontjából is inkább érezték meg a háború terheit, mint mi.

Az egyes országrészek közül a háborús időben nemzett s még a világháború alatt meg is történt élveszületések aránya a Tisza balpartján a legmagasabb (22°/₀₀) vagyis ott, ahol a legutolsó öt békés év átlaga szerint (39°/₀₀) is a legmagasabb volt. A minimumot eszerint azonban a békés években rendszerint utolsóelőtti, mindig igen terméketlen Tisza-Maros szöge mutatta (12°/₀₀). Az egyke révén egykoron (31°/₀₀-kel) utolsó helyen álló Duna jobb partja pedig (15°/₀₀-kel) most került az utolsóelőtti helyre. Az országrészek között a szélső értékeket tehát az élveszületések szempontjából is ugyanazok mutatják, mint a legutolsó békés években, éppúgy, amint ezt a házasságkötések nyers arányszámánál is láttuk.

Ha a vármegyéket állítjuk szembe a törvényhatósági joggal felruházott városokkal, úgy újabb bizonyítékát nyerjük egy már régismert statisztikai törvényszerűségnek, mely szerint a háború alatt a városok születési arányszáma a környező vidékével szemben viszonylagos növekedést (vagyis azokhoz arányítva kisebb mérvű csökkenést) mutat. Már az 1870/71. évi porosz-francia háború alkalmával ki lehetett ezt mutatni. Ugyanezt az átalakulást látjuk nálunk is, bár ez nem fejlődik addig, hogy a nagyságrend megváltozna. Közleményünk éveiben ugyanis a városok és a vidék élveszületési átlagos nyers arányszámái a következők voltak:

Közigazgatási alkatrész	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Vármegyék	35 ^o	35 ^o	24 ^o	16 ^o	15 ^o	15 ^o
T. j. városok	26 ^o	27 ^o	20 ^o	16 ^o	16 ^o	15 ^o
Országos átlag.....	34 ^o	34 ^o	23 ^o	16 ^o	16 ^o	15 ^o

Látható, hogy a békés 1913-ban 7°/₀₀-kel kisebb a városi nyers arányszám, míg 1918-ig e különbség fokozatosan 0°/₀₀-re csökken.

A törvényhatóságok élveszületési nyers arányszámainak szélső értékei a békés évekhez képest alig változtak. Ugy a legnagyobb, mint a legkisebb arányszámok most is oly törvényhatóságokban jelentkeznek, amelyek már a világháború előtt is az első vagy második szélső értéket képviselték. A háborús években ugyanis Máramaros és Szabolcs vármegye, valamint Kassa városa mutatott fel legtöbb, Pancsova, Hódmezővásárhely tvj. és Krassó-Szörény vármegye a legkevesebb élveszületést. Most is látható e mellett az a jelenség is, hogy a maximumokat inkább a vármegyék, a minimumokat inkább a városok képviselik, mindazonáltal a sorrendekben a városok helyzete minden háborús évben javult.

A halvaszületetteknek az összes születésekhez viszonyított aránya a háborús években kissé maga-

sabb, mint amilyen az 1881-től ismert adatok általában. Ez az emelkedés azonban csak kismérvű, tekintettel arra, hogy a kilencvenes években is elérte már e százalék a 2·4-et (1895 és 1896-ban) s csak a világháborút közvetlen megelőző békés évek 2·0 és 2·1%-ával szemben jelent így kismérvű emelkedést az 1918. évi 2·4%. A háborús években a halvaszületések aránya azonban hasonló kismérvű emelkedést több más külföldi államban is mutat. Így pl. Németországban a háborús évek közül háromban lépi át a 3%-ot, pedig a megelőző békés években mindig az alul maradt. Franciaországban arányuk a háborús években 4·8%-ot is eléri az 1913. évi 4·4%-kal szemben. Mindez a háborús szülöttek életképességének csökkenésére, a háborús évek terhes anyáinak szűkösebb életviszonyaira utal. Az összefüggés azonban nem jelentkezik elég határozottan. Az emelkedés ugyanis kismérvű és szorványos. Egyébként a halvaszületések bejelentése sem történik kellő gondnal. Ezért ezek az adatok nem adják oly hű tükört a valóságnak, mint a többi népmozgalmi ágak statisztikái. Tudvalevőleg számos vidéken igen kifejezetten nyilvánul a halvaszületés felett érzett szűkenérzet, ami a bejelentés elmulasztására vezet.

Az egyes országrészek közül közleményünk háborús éveiben is ott esett száz szülöttre a legtöbb halvaszületés, ahol a legutolsó békés évben, 1913-ban, t. i. a Duna-Tisza közén. Csak hogy míg 1913-ban e maximum 2·4%, addig 1918-ban 2·8%-ra emelkedik. Fiumében az 1913. évi 3·8%-kal szemben a háborús években két ízben 4·6% is fordult elő. A legkisebb viszonylagos eredmény azonban az 1913. és 1914. évi királyhágóntúli 1·8%-kal szemben a háborús évek alatt a Tisza jobb avagy bal partjáról nyerhető, ugyancsak 1·8%-kal.

A törvénytelen szülöttek aránya a halvaszületetekénél is határozottabb háborús emelkedést mutat. Közleményünk hat évében ugyanis Magyarországon a törvénytelen szülöttek száma és aránya így alakult:

	Általában	Ezer lélekre esett	100 születés közül
1913.....	60.767	3·2	9·2
1914.....	57.568	3·1	8·7
1915.....	44.162	2·9	9·7
1916.....	32.037	1·7	10·0
1917.....	33.341	1·8	11·0
1918.....	34.379	1·9	11·0

Látható tehát, hogy a törvénytelen szülöttek száma és a népességhez viszonyított aránya kevésbé csökkent, mint a többieké. Ezért a háborús években 100 születés közül több volt törvénytelen, mint a legutolsó békés években. Ugyanakkor a többi európai államokban is hasonló mérvben emelkedett a törvénytelen születéseknek az összes születésekhez viszonyított aránya. Közleményünk éveiben ugyanis az oldalt felsorolt államokban 100 születésre a következő számú törvénytelen születés esett:

Ország	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Németország.....	9·2	9·2	11·2	11·1	11·2	18·1
Ausztria*).....	—	24·2	24·7	24·7	25·2	26·7
Anglia.....	6·2	6·2	6·2	6·2	5·2	6·2
Hollandia.....	2·2	2·2	2·2	2·2	2·7	2·7
Spanyolország.....	4·7	4·7	5·1	5·2	5·2	5·2
Magyarország.....	9·2	8·7	9·7	10·0	10·0	11·2
Franciaország**).....	8·2	8·2	11·2	13·7	14·2	13·2

Az emelkedés az államok nagyobb részében, így különösen a hadviselőknél a hazai viszonyokhoz hasonlóan azonban nem a törvénytelen születések számának tényleges növekedését jelenti, hanem csak azt, hogy viszonylag kevésbé csökkentek, mint a törvénytelenek. Ennek a kisebb mérvű csökkenésnek pedig az oka nemcsak az, amit már a békés években nálunk is meg lehetett állapítani, t. i. hogyha valamelyik évben bármi okból kevesebb házasságkötés történik a normálisnál, úgy a következő évben nő a törvénytelen születések aránya, hanem az Európaszerte elhárpódzó háborús demoralizáció, a közérkölcök rosszabbodása is. Plynképpen az összes születésekhez viszonyított arányszámoknak az emelkedése Európaszerte jellemző adata a háborús társadalmi viszonyoknak. A némely országról rendelkezésünkre álló nyers arányszámok közül igen jellemző emelkedést mutat az angolországi és a dán ezrelék. Az előbbi 1918-ig 1·1-re növekedett az 1913. évi 1·0-del, az utóbbi ugyanakkor 1·6⁰/₀₀-re 1·4⁰/₀₀-kel szemben. Csökkent ez az arányszám a törvénytelen születések összes születésekhez viszonyított arányának emelkedése dacára is oly országokban, ahol a törvénytelen születések abszolút száma a háború alatt erősebben csökkent, mint a népességé. Így pl. Németországban 1918-ban 1·93⁰/₀₀ van közzétéve az 1913. évi 2·70⁰/₀₀-el szemben. A némely országból, pl. Angliából rendelkezésünkre álló, a házasságban nem élő 15—45 éves nőkhöz viszonyított, tiszta arányszámok növekedése mutatja végül a legmeggyőzőbben, hogy a törvénytelen születések háborús emelkedésében egyéb okok mellett a törvénytelen születésekre való hajlam növekedésének, az erkölcsök háborús romlásának is szerepe van. Az angol tiszta arányszám az 1913. évi 7·9⁰/₀₀-ról 1918-ig 8·2⁰/₀₀-ig emelkedett. Ezek a tiszta arányszámok azonban hazánkból és sok más államból közleményünk éveből hiányzanak. Ezek az évek népszámlálás közé eső háborús évek lévén kellő pontossággal nincs módunkban a népességet, illetve annak a tiszta arányhoz szükséges részét kiszámítani.

Nálunk az egyes országrészek közül a háborús években a Királyhágóntúli (1918: 13·8) s a Duna-Tisza közén (1918: 13·7) jelentettek be az összes születésekhez viszonyítva a legtöbb törvénytelen születést. A békés években e tekintetben legnagyobb arányt mutató Duna-Tisza köze (1913: 10·3) a háborús években második, majd végül har-

*) Az osztrák adatok mind a mai — a békekötésben megállapított — határokkal bíró Ausztriára vonatkoznak. — **) Csak 77 departement, a többi a németek megszállottak, az 1913. évi adat is e területre van redukálva.

madik helyre szorult (1918: 12·9). Viszonylag legkevesebb nem törvényes gyermek a háborús években is éppen úgy a Duna bal partján jegyeztetett, mint a legutolsó békés években. (1918-ban itt 10·0, az 1913. évi minimum mindazonáltal csak 6·1% volt.)

A születéseknek évszakok és hónapok szerint való megoszlása tekintetében (l. a 9. számú táblát az 51.* lapon) a háborús évek alig térnek el a béke-évektől. Az összes születésekből, az élve és törvényesen szülöttekből most is február és március hónapokra esik a legtöbb, november és decemberre a legkevesebb. Am a születések maximális napi átlaga a legtöbb születést felmutató hónapban a háború alatt csak 974—902, szemben a békés évek ugyanilyen módon számított 1950-ével szemben. A halvaszületések most is a téli hónapokban voltak leggyakoribbak s a nyár második felében és az ősszel a legritkábbak. A törvénytelenek maximumát a háború alatt is februárban látjuk, a legtöbb törvénytelen fogamzást felmutató május havának megfelelően. Az évszakok közül az év első felére s még inkább az első negyedére esett a születések nagyobb része s a háborús évek a békésektől éppen abban különböznek, hogy ez a különbség a háború alatt kifejezettebbé vált. A háborús években az év első felére a születések 52—55%-a esett, a legutolsó békés években csupán 50·7—51·4%-a. Az első negyedre 26·6—28·3%-a, míg 1913- és 1914-ben 25·7—26·3%-a. Az 1915. évi e százalékok rendkívüli alakulása onnan származik, hogy ebben az évben jelentkezik a háború kitérésével lecsökkent nemzések alacsonyabb száma.

Az újszülöttek számának nem szerint való megoszlása a világháború éveiben ismét igazolni látszik azt a régismert háborús demológiai szabályszerűséget, mely szerint háborúk után — s hosszabb háborúk idején azok alatt is — a fiúszülöttek aránya a békés arány fölé emelkedik. E szabályszerűség ugyanis már a napoleoni, majd a porosz-osztrák és a porosz-francia háború éveinek statisztikájából ismeretes. Franciaországban ugyanis a XVIII. és XIX. század békés éveiben átlag 105·3—105·4. fiúszületés esik 100 leányra. A napoleoni háborúk elején, 1800—1810-ig azonban arányuk 106·28—106·75-re emelkedett s a legborzalmasabb vereszeségek idején, 1809—1815 között 107·31-et is elérte (1811) s mindig 107 felett állt. Innen kezdve azonban egészen az 1830. évi júliusi forradalomig csökken a fiútöbblet (105·39-re) s ezután 1831-ben ismét 106·53-ra emelkedik. Ugyanez látszik ugyanezen években, valamint 1866/67-ben és 1870/72-ben Poroszországban. Közleményünk hat évében az alább felsorolt európai országokban száz újszülött leányra a következő számú újszülött fiú esett:

Ország	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Magyarország.....	106·2	106·2	106·2	106·2	107·0	108·2
Ausztria.....	105·0	106·0	105·0	106·0	107·0	108·0
Németország.....	106·0	106·2	106·0	107·0	107·2	107·2
Anglia.....	103·2	103·2	104·0	104·0	104·0	104·7
Franciaország (77 dep.).....	106·0	105·0	105·0	105·0	107·0	107·2

A jelenség okát illetőleg annak theológiai, biológiai és egyéb magyarázatai közül kétségtelenül még egyik sincs igazolva. Igen valószínűnek látszik, hogy ez a szülők kor szerint való megoszlásának alább leírt háborús elváltozással függ össze, mert az már régebben bebizonyított statisztikai tény, hogy a szülők korviszonyának az újszülöttek nem szerint való megoszlására befolyása van. A drágaság növekedése, melyet az angol 1919. évi népmozgalmi kiadvány szerepeltetett a jelenség okául, csak közvetett ok, azon a réven, hogy a szülők általában a házasságra lépők korát általában emeli. Mindazonáltal ez a körülmény indokolhatja azt, hogy bár igen kis mérvben, de semleges államokban is előfordul a fiúszülöttek arányának emelkedése a háborús években.

A szülöttek nem szerint való megoszlásának az anya és az apa vallásával és nemzetiségével való összevetése közleményünk éveiben nem mutat egy statisztikai szempontból kiemelhető szabályszerűséget sem.

A szülők életkora tekintetében (l. a 11. és a 14. sz. táblát az 52.* és 54.* lapon) ugyanaz a jelenség állapítható meg, ami a házassulók kor szerint való megoszlását is jellemezte, s amely a hadviselőknél egyébként szintén Európaszerte látható t. i. az, hogy a háborús években a fiatalabb korosztályok aránya csökkent, az idősebbek pedig megnövekedett. Ez az, amivel a nem szerint való megoszlás fentebb jellemzett háborús elváltozása kapcsolatban lehet. Egymás mellé állítva közleményünk éveiben a törvényes szülöttek apáinak kor szerint való megoszlására vonatkozó magyarországi adatokat, a következő képhez jutunk:

Év	Száz törvényes szülött apja közül volt					
	20 éven aluli	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59
1913.....	0·2	7·0	28·2	43·2	17·2	2·0
1914.....	0·2	8·2	28·2	42·2	16·7	2·1
1915.....	0·2	8·1	24·2	42·1	21·0	3·4
1916.....	0·2	6·2	20·2	42·2	25·7	5·0
1917.....	0·2	6·1	20·2	45·0	22·2	4·7
1918.....	0·2	7·0	19·2	45·2	21·7	5·1

Látható, hogy az apáknál a 30. év az a határ, amelynél fiatalabb korcsoportok valamennyijének aránya csökken s amelynél öregebbek mindegyike emelkedik. Egészen hasonlóan alakul e jelenség az anyák életkora tekintetében is úgy a törvényes, mint az összes születések körében ugyancsak 30 éves határral. A törvényteleneknél különösen a 20—24 éves anyák aránya emelkedett a háború alatt (az 1913. évi 36·7%-ról 1918-ig fokozatosan 42·7%-ig). Úgyhogy ezek körében a háborús hatás éppen azt a korosztályt éri, amelyből a legtöbb házasságkötésnek kellett volna történnie, de amelyből éppen a legtöbb maradt pl. E jelenségeket itt is elsősorban az magyarázza, ami a házasságkötéseknél, t. i. az, hogy a fiatalabb korosztályú férfiak nagyobb mértékben viselték a háború terheit mint az idősebbek. A nők ehhez azért csatlakoznak, mert náluk a fiatalabb korosztályuak nagyobb arányban mennek a fiatalabb férfiakhoz nőül. Békében ellenkezőleg a világháború

kitörését megelőzően éppen az tűnt szembe, hogy a fiatalok aránya fokozatosan növekszik.

Az újszülöttek számának a szülők hitefelekezete szerint való megoszlásában, valamint az egyes hitefelekezetek termékenységének egymáshoz való viszonyában a háborús évek alig hoztak eltérést. Az általános termékenységet tekintve most is a görög- és római katolikusok állnak első helyen, míg azonban 1913-ban a népességhez viszonyítva 38,7, illetve 35,3‰-kel, addig 1918-ig fokozatosan csökkenve 16,7, illetve 16,4‰-kel. A minimumot pedig a törvénytelen születések csekély száma miatt a háborús években is az izraeliták és az ágostai evangélikusok képviselték. Különbség a békés évekkel szemben csak a háború végén mutatkozott a minimumoknak egy jellemző háborús háttérbeszorulásával. Az utolsó háborús években ugyanis a legkisebb eredményt a görög keleti felekezet mutatta 12,5‰-es általános termékenységgel. Az ily vallásúak pedig túlnyomóan az ország keleti részén laknak. Ez az ország rész az ország betöréseitől sokat szenvedett s ezért sorakozik ezen években a kedvezőtlen születési arány szempontjából a fenti két felekezet utánuk csak a második és a harmadik helyen.

Némi változást a törvénytelen szülötteknek anyáik vallása szerint való megoszlása is mutat. A különböző felekezetű lakosok ugyanis a törvénytelen születések háborús emelkedéséhez nem járultak hozzá oly egyenletesen mint a törvényesekéhez. A háborús demoralizáció és a házasságkötések számának csökkenése miatt leginkább az ágostai evangélikus törvénytelen születések gyarapodtak. 1913-ban száz ily vallású szülött között ugyanis csak 5,7% törvénytelen volt, míg a háborús évek alatt fokozatosan gyarapodva 1918-ban már 10,0%. Legkevésbé az unitáriusoknál és a görög keletiekénél gyarapodtak a törvénytelen születések, ám arányuk az összes felekezetek között most is a legmagasabb volt. 1918-ban ugyanis az unitárius szülöttek között 15,3, a görög keletiek között 14,9% volt törvénytelen, hasonlóan az 1913. évi 14,0, illetve 14,4%-os eredményekhez. Érdekes változás történt a háború kitöréséig gyarapodó aránnyal szereplő izraelita törvénytelen gyermekekre vonatkozó adatokban is. Száz zsidó szülöttre ugyanis 1900-ban még csak 7,8% törvénytelen gyermek esett. Ez a százalék egész a háborús időben nemzetek megszületéséig 11,5%-ig gyarapodott. A növekedés évről-évre kimutatható. A világháborús évek alatt 1918-ig azonban ismét megfogyott arányuk 8,9%-ig. Ennek az a magyarázata, hogy a háborús évek alatt leginkább azon izraelita — törvényesnek nem tekintett — rituális házasságok termékenysége zavartatott meg, amelyből az izraelita törvénytelen szülöttek legnagyobb része származik. Ezek a házasságok ugyanis leginkább az orosz betörésektől sokat szenvedett keleti és északkeleti felvidék zsidóságánál fordulnak elő.

Hazánk különböző nemzetiségeinek termékenysége s az újszülöttek számának a szülők anyanyelve szerint való megoszlása nálunk mindig majdnem teljesen párhuzamosan alakul a hitefelekezetekre

vonatkozó ugyanilyen arányszámokkal. Amennyiben tehát a háborús évek alatt a felekezetek egymáshoz való viszonya keveset változott, úgy márből is következik, hogy a nemzetiségekre vonatkozó ezen arányszámok között is csak kismérvű háborús átalakulások történhettek. Az egyes nemzetiségek általános termékenységében a háborús évek alatt is a rutének, tótok és horvátok állnak legelől (1918-ban 17,2, 16,7 és 16,4‰-kel). Mindössze az a különbség, hogy a három maximum közül a legutolsó békés években nem a ruténeké, hanem a horvátoké volt a legelső. (1913-ban 38,7‰, míg a ruténeké ugyanekkor csak 38,3, a tótoké pedig 37,7‰.) A minimumok sorában most is igen alacsony aránnyal szerepel a békés években legkisebb termékenységgel szereplő németiség (1918-ban 14,3‰), a háborútól legtöbbet szenvedett két nemzetiségünk, a szerb és a román, azonban a háborús évek alatt még ennél is kisebb termékenységgel tűnt ki (12,1, illetve 13,3‰-kel). E két utóbbi nemzetiség háborús általános születési aránya számos háborús körülmény révén lett minimummá, nemcsak azért mert a vidék, amelyen laktak, a háború pusztító befolyásának leginkább kitett déli és keleti határvidék, hanem mert közülök állítólag legtöbbet hívtak be hadiszolgálatra. Mint megbízhatatlan elemeket nagy számmal emelték ki őket falvaikból, különösen a hadszíntér közelében, s vitték őket beljebb. Köztük volt azonban a legtöbb a katonaszökevény is, aki Romániába vagy Szerbiába szökött ki. A román és szerb szülöttek háborús megfogyásának ez pedig a többiekénél is fontosabb oka volt. Örvedetes, hogy az élveszületésekből a magyarságra eső arány a világháborús évek alatt tetemesen megnövekedett. 1918-ban már 60,1% az 1913. évi 54,8%-kal szemben, mely még csak kevéssel volt magasabb a magyarság 1910. évi népszámlálási arányánál, 54,5%-nál. Ha az élveszületésekből a magyarságra eső százalék alakulását országreszenként vizsgáljuk, úgy igen érdekes módon mutathatunk rá a jelenség némely nagyfotosságú okára. Közleményünk hat évében ugyanis az élveszületésekből az egyes országreszekben a magyarságra a következő százalék esett:

Országreszt	Különbség						
	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1913-18
Duna jobb partja	71,1	71,1	71,1	73,1	72,1	72,1	+ 1,1
Duna bal partja	32,1	32,1	31,1	34,1	35,1	38,1	+ 6,1
Duna-Tisza köze	83,1	83,1	84,1	85,1	86,1	86,1	+ 3,1
Tisza jobb partja	53,1	53,1	53,1	54,1	56,1	57,1	+ 4,1
Tisza bal partja	58,1	59,1	58,1	58,1	60,1	60,1	+ 1,1
Tisza-Maros szöge	25,1	25,1	26,1	29,1	29,1	29,1	+ 4,1
Királyhágontúl	34,1	34,1	35,1	36,1	37,1	41,1	+ 7,1
Fiúme	12,1	13,1	10,1	11,1	13,1	13,1	+ 1,1
Magyarország	54,8	55,1	55,1	57,1	58,1	60,1	+ 5,3

Ezen adatok szerint az emelkedés a Királyhágontúl volt a legnagyobb mérvű. Itt 1918-ban az élveszületésekből 41,0% esett a magyarságra. Ez 7,2%-nyi különbséggel több az 1913. évi százaléknál. A Királyhágontúl él pedig a legtöbb román, amely nemzetiségnek termékenysége a fentebb tárgyalt adatok

szerint a háború alatt a szerbekkel együtt, a bevallások szerint, az összes nemzetiségeknél kisebbre süllyedt. Egyben látható, hogy a magyarság aránya az ugyan-csak sok szerbet és román felmutató Tisza-Maros szögen és a Tisza jobbpartján is igen erősen emelkedett. Mindenütt szembetűnő, hogy az emelkedés 1918-ban a legnagyobb mérvű. Ez a mellett szól, hogy az emelkedés részben látszólagos is, s reámutat annak a ténynek jelentőségére, hogy az összeomláskor a magyar részek az adatokat sokkal tovább és pontosabban szolgáltatották be, mint az idegen nemzetiségek.

Ami a születéseknek a szülők foglalkozása szerint való megoszlását illeti, — minthogy a népességhez való viszonyításról le kell mondanunk, — itt is csak arra szorítkozhatunk, mint a házasságkötéseknél, hogy a népszámlálási 1910. évi adatokat hasonlítsuk össze az 1913—18. évekkel a fejlődési irányzat megállapítása céljából. Az összehasonlítás a következő táblázatra vezet:

Foglalkozási csoport	A törvényes élveszületések közül esett az oldalt megnevezett foglalkozásokra:					
	1913	1914	1915	1916	1917	1918
I. Östermelés	68,1	68,1	67,1	64,1	63,1	62,1
II. Bányászat, ipar, forg.:						
a) Bányászat	1,1	1,1	1,1	1,1	2,1	2,1
b) Ipar	16,1	16,1	16,1	17,1	17,1	18,1
c) Kereskedelem és hitel	2,1	2,1	2,1	3,1	2,1	3,1
d) Közlekedés	4,1	4,1	4,1	6,1	6,1	6,1
II. összesen	25,1	25,1	25,1	28,1	28,1	30,1
III. Közszolgálat és szabad foglalkozás	2,1	2,1	3,1	3,1	3,1	3,1
IV. Véderő	0,1	0,1	0,1	1,1	1,1	0,1
V. Különböző ágbeli és kül. m. n. napszamos	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	1,1
VI. Házi cseléd	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
VII. Egyéb és ism. fogl.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Mindössze	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1

Látható tehát, hogy itt is olyan a fejlődési irányzata, mint a házasságkötéseknél, csak azzal az eltéréssel, hogy itt a különbségek sokkal kisebbek. Az östermeléssel foglalkozó apák arányszáma tehát éppen úgy csökkent, mint az ily foglalkozású völegényeké. Csak a lecsökkent alsóhatár magasabb itt. T. i. itt a csökkenés az 1913. évi 68,7%-ról 1918-ig csak 62,5%-ig, míg ott ugyanekkor 63,0%-ról 58,2%-ra történt. Indokai ennek is természetesen ugyanazok mint ott, az, hogy a világháború a mezőgazdasági néposztályt sújtotta a legerősebben. A gyarapodó bányászat, ipar és forgalom aránya pedig itt az 1913. évi 25,1%-ról csupán 1918-ig 30,2%-ig emelkedik, míg a házasságkötéseknél ugyanarról az 1913. évi eredményről ugyanazon idő alatt 32,9%-ig. A közlekedés körében alkalmazottak ezen arányszámának növekedésében az itt sűrűn alkalmazott felmentéseknek is nagy szerepe van.

A tisztviselő-apák aránya közleményünk éveiben minden foglalkozáson belül emelkedett, mint ezt az alábbi összeállítás mutatja.

Az egyes foglalkozási csoportokon belül ugyanis a tisztviselő-apákra a következő % esett:

Értelmiségi csoport	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Mezőgazdasági tisztviselő	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ipari tisztviselő	1,1	1,1	1,1	2,1	3,1	2,1
Kereskedelmi tisztviselő	13,1	13,1	13,1	13,1	15,1	17,1
Közlekedési tisztviselő	5,1	5,1	6,1	6,1	7,1	7,1
Tulajdonképpen értelmiség	58,1	62,1	61,1	62,1	63,1	65,1
Katonatisztek	15,1	15,1	13,1	11,1	15,1	22,1
Tisztviselő az összes foglalkozásuk közül összesen	2,1	2,1	3,1	3,1	4,1	4,1

Nagy szerepe van a tisztviselőkre vonatkozó ezen adatokban mutatkozó emelkedésben is a felmentéseknek, éppen úgy, mint azt fentebb különösen a közlekedésnél hangsúlyoztuk. Hozzájárulhatott ehhez természetesen a tisztviselők háborús szaporodása is, amennyiben közbeeső népszámlálás hiányában nem tudjuk megítélni azt, hogy a tisztviselők száma mennyire változott; egyébként a gyarapodás — a háború alatt a születések számának általános csökkenése idején — még a tisztviselők számának állandósága esetén is természetesen csak azt jelentené, hogy a tisztviselőgyermek abszolút számának háborús csökkenése kisebb mérvű lett volna, mint az összes többieké.

3. Halálozások. Közleményünk hat évében a halálozások száma és aránya (a halva szülöttek nélkül) Magyarország polgári népességében (Horvát-Szlavonország nélkül) a következő:

Év	Abszolút szám	Növekedés (+) vagy csökkenés (-) az előző évvel szemben	Ezer lélekre esett
1913	439.928	- 58.704	23,1
1914	439.924	+ 6.996	23,1
1915	474.772	+ 35.048	25,1
1916	391.820	- 83.152	20,1
1917	334.625	- 7.192	20,1
1918	473.364	+ 88.736	25,1

A hősi halottakat s általában a háborúban katonai szolgálatban elhaltakat nem tartalmazó ezen adatok szerint tehát hazánk népességének halandósága csak némelyik háborús évben s csak kevéssel emelkedett volna. A népességnek kb. 16%-ára, a 3° millióra rúgó bevonult polgárok távolléte alatt közel 4/5-ére zsugorodott polgári lakosság nagyobb háborús halandósága, — melyet a háborús járványok, az élelem- és gyógyszerhiány s a nagy drágasággal járó ezer egyéb háborús nyomorúság idézett elő — tehát nem olvasható ki ezen adatokból. A népesség állapotában létrejött rendkívüli s nagyarányú átalakulások továbbá azért is akadályozzák, hogy ez adatokból a halandóság változásaira tovább következtessünk, mert nincs módunkban az, hogy ezekből a népesség tényleges számához viszonyított, annak katonai célokra történt helyváltoztatásait, a bevonultak távollétét s egyéb más állapotváltozásait is figyelembe vevő más viszonyszámokat számítsunk. A rendelkezésünkre álló adatok pedig a polgári népesség halandóságát a ténylegesnél kisebbnek mutatják. Nem tűnik ki belőlük annak teljes háborús emelkedése: 1. mert hadbavonultak távolléte miatt kisebb népességből származnak, 2. a nyers arányszámnál pedig azért sem, mert ott a nevező is ennek a tekin-

telvevétele nélkül állapított meg, 3. végül azért, mert a legnagyobb halandóságú egy éven aluliak aránya az élveszületések számának háborús csökkenésével ezen években mindinkább kisebbedett s így a népességnek nemcsak nem, hanem kor szerint való megoszlása is megváltozott. A háborús évek alatt még ugyanazon általános nyers arányszám is sokkal magasabb halandóságot jelentene, mint békében, már csupán e három körülmény miatt is. Ha azonban kiszámítjuk a háborús évek halandósági arányszámát egy oly Magyarországra vonatkozólag, amelyben annyi csecsemő él, mint az 1913. évben, akkor az így nyert standard-ezrelékek már mind magasabbak az 1913. évinél. Ezek azután kétségtelen bizonyossággal mutatnak reá halandóságunk háborús emelkedésére. A standard- s a nyers ezrelékek 1915-től 1918-ig az 1913. évvel egybevetve ugyanis a következők:

	1913	1915	1916	1917	1918
Nyers ezrelék	23%	25%	20%	20%	25%
Standard-ezrelék	23%	26%	24%	24%	30%

1914-re nincs értelme a standardizálásnak, mert ebben az évben több élveszületés volt, mint az előzőben. Kétségtelen tehát a halandóságnak — még a standardokban mutatkozóknál is nagyobb mérvű — háborús emelkedése.

Figyelemreméltó azonban, hogy néhány fontos esemény még a nyers arányokból is kiolvasható. Ezek között igen érdekes pl. az, hogy 1915-ben, amikor a népesség kor szerint való megoszlása még alig változott, mily hirtelen s mily erőteljesen emelkednek a háború kitörésével egyidejűleg a halandóságra vonatkozó adatok. Egy másik határozottan kifejezésre jutó tény az 1918. évi spanyoljárványos esztendőben a halandósági nyers arányszámnak a fentiek ellenére is számszerűen jelentkező emelkedése, ami egyébként az ezévi halandósági adatokban Európa-szerte megnyilvánul.

Ha az országos adatokat a társországiakkal vetjük egybe, az ottani kezdetlegesebb közegészségügyi viszonyok s az e miatt nagyobb halandóság révén közleményünk éveiben a következő, az országosnál magasabb birodalmi eredményekhez jutunk:

Év	Horvát-Szlavonországban		A Magyarbirodalomban	
	Abszolút szám	Ezer lélekre esett	Abszolút szám	Ezer lélekre esett
1913.....	67.947	25%	500.876	23%
1914.....	66.220	24%	506.144	23%
1915.....	77.635	29%	552.607	25%
1916.....	54.189	20%	423.057	20%
1917.....	55.265	20%	417.308	20%

Ezen adatokból is kitűnik a halandóság 1915. évi hirtelen emelkedése. A fentebb kiemelt, másik jellemző tényre vonatkozó 1918. évi adatok azonban hiányozván, a spanyoljárványos év társországi és birodalmi halandóságát egybevetni nincs módunkban.

A háborús évek halandóságának nemzetközi összehasonlításakor elsősorban azt kell tekintetbe vennünk, hogy a hadviselők halandósági adatai a

halandóság tényleges alakulásától ugyanazon fentebb kifejtett okokból különböznek, mint hazánkban. Az ez évekre vonatkozólag rendelkezésünkre álló halandósági nyers arányszámok (a halvaszülettek nélkül) az alább felsorolt európai országokban a következők:

A) Hadviselők: 1)	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Angolország	13%	14%	15%	14%	14%	17%
Skótország	16%	16%	17%	14%	14%	16%
Irország	17%	16%	17%	16%	16%	17%
Olaszország	18%	17%	22%	23%	26%	35%
Franciaország	17%	19%	19%	18%	18%	24%
Portugália	20%	19%	19%	20%	21%	40%
Finnország	16%	15%	15%	16%	17%	23%
Románia	26%	23%	24%	—	—	41%
Belgium	14%	14%	13%	13%	16%	21%
Németország 2)	15%	19%	21%	19%	20%	24%
Ausztria 3)	20%	18%	21%	20%	22%	26%
Magyarország	23%	23%	25%	20%	20%	25%

B) Semlegesek:	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Svédország.....	13%	13%	14%	13%	13%	17%
Norvégia.....	13%	13%	13%	13%	13%	17%
Svájc.....	14%	13%	13%	13%	13%	19%
Dánia.....	12%	12%	12%	13%	13%	13%
Németalföld	12%	12%	12%	12%	12%	17%
Spanyolország	22%	22%	22%	21%	22%	23%

Látható a nyers arányszámokban Európa-szerte úgy az 1915. évi fentindokolt kisebb, mint az 1918. évi spanyoljárványos nagyobb mérvű emelkedés. Az 1916. és 1917. évi hivatalos eredmények azonban számszerűen már csak kevés hadviselő államban 4) növekednek a legutolsó békés év eredményéhez képest. Emelkedés látható azonban e két évben számos semleges államnál is, mint különösen Németalföldön, Dániában és Norvégiában. Ez ismét arra utal, hogy ezen években a hadviselők halandósága is mennyivel magasabb lehetett, mint a legutolsó békés években, bár a számszerű adatok azt azzal egyenlőnek, vagy még annál is kisebbnek mutatják. Mindazonáltal a régebbi nagy járványoktól kísért háborúhoz viszonyítva szembevetve a XX. század e nagy katasztrófájának különös jellemzője, hogy benne a modern tudomány sokkal jobban megvédte a harcfrontok mögött fekvő országrészeket a háborús járványoktól, mint valaha, másrészt viszont a technika haladásával karöltve aránytalanul nagyobb közvetlen emberpusztítást okozott, mint az egykorok. A katonai vérvesztés mindössze körülbelül 5 millió főre rúgott.

A világháború évei közül egyetlen Európa-szerte járványossá vált 5) év tűnik ki, az 1918. A spanyoljárvány intenzitásának nemzetközi összehasonlítására a vele természetesen nem teljesen arányos, de csakis

1) Az államok területi változásait illetőleg ismét lásd! a 4* lapon lévő 1-7 számú megjegyzést. — 2) A többi országokban ellentétben a hősi halottakkal s a mögöttes országrészekben elhalt beteg katonákkal együtt. Csak a mögöttes német országrészek polgári népességére vonatkozólag az összehasonlítás céljára a m. kir. központi statisztikai hivatal a következő hat adatot számított: 15%, 15%, 15%, 14%, 18% és 18%. — 3) A hősi halottak nélkül, de a mögöttes országrészekben elhalt katonákkal együtt. — 4) Ezek egy részében is a hősi halottaknak részleges vagy teljes hozzászámítása statisztikai módszerekkel jelent a többi államokkal szemben. — 5) A háborúban emelkedő aránnyal szereplő többi fertőző betegségek, mint a diphtheria, a 2 typhus s a meningitis távolról sem érték el az 1918. évi influenza méreteit (lásd a halálokról részt).

a miatt emelkedő ez évi halottszámot az 1913. éviéhez mérve a következő indexekhez s vele az európai államok következő sorrendjéhez jutunk:

1. Portugália	203	11. Svájc.....	136
2. Olaszország	189	12. Anglia.....	121
3. Finnország.....	183	13. Franciaország	112
4. Németbirodalom	160	14. Dánia	110
5. Spanyolország.....	155	15. Magyarország	109
6. Románia.....	155	16. Skótország.....	107
7. Németalföld	152	17. Bulgária	106
8. Belgium.....	142	18. Irország.....	105
9. Svédország.....	136	19. Csehország.....	93
10. Norvégia.....	136		

E számok szerint e járványos év halandósága Portugáliában és Olaszországban volt a legintenzívebb. Valószínű azonban, hogy e rangsorban a hadviselők helyzete a fentemlített, — a bevonultak távollétéből származó, — kicsinyítő hiba miatt annyira távol áll az ez évi halandósági nemzetközi rangsor tényleges kialakulásától, hogy a járvány pusztítása csak e miatt tűnik fel a fenti számokban a semlegeseknél nálunk kedvezőtlenebbnek. A semlegeseknél ugyanis az 1913. évhez való viszonyításakor a különbség a maga egészében domborodik ki, míg a hadviselőknél a népesség terjedelmének és főleg kor szerint való megoszlásának megváltozása stb. mind olyan körülmények, melyek az 1918. évi eredményt 1913-hoz képest változatlan halandósági viszonyok mellett is kisebbnek tüntetnék fel, emelkedő halandóság mellett pedig nem engedik meg a teljes növekedés számszerű megnyilvánulását.

Az egyes országrészekben közleményünk hat évében a halandósági nyers arányszám a következő volt:

Országrész	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Duna jobb partja	20%	21%	22%	19%	19%	26%
Duna bal partja.....	21%	23%	24%	20%	20%	24%
Duna-Tisza köze	22%	22%	24%	20%	21%	25%
Tisza jobb partja	22%	23%	26%	20%	19%	25%
Tisza bal partja.....	25%	25%	27%	23%	21%	29%
Tisza-Maros szöge.....	23%	24%	25%	21%	21%	24%
Királyhágóntól.....	25%	24%	27%	21%	20%	23%
Magyarors. összesen...	23%	23%	25%	20%	20%	25%

A két szélső értéket mutató országrész e szerint tehát 1913-ban és 1914-ben ugyanaz volt, a Duna jobbpartja és a Tisza balpartja, mint a legutolsó békés években. Az utánuk következő háborús években, egészen 1917-ig bezárólag a minimumot továbbra is a Duna jobbpartján látjuk, a maximumot azonban 1915-ben a Királyhágóntól, 1917-ben pedig a Duna-Tisza köze vette tőle át. A spanyoljárványos 1918-ban a halandósági nyers arányszám a Tisza bal partján volt ismét a legmagasabb (29%) s csak az adatgyűjtés akadályai miatt a Királyhágóntól a legkisebb.

A törvényhatósági joggal felruházott városokat a vidékekkel, illetőleg a vármegyékkel állítva szembe, közleményünk hat évében a következő adatokhoz jutunk:

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Vármegyék	23%	23%	26%	20%	20%	25%
T. j. városok	21%	21%	22%	21%	23%	26%
Országos átlag.....	23%	23%	25%	20%	20%	25%

Népmozgalom.

Látható, hogy a városok halandósági nyers arányszáma a háborús évek alatt a vidéki fölé emelkedett. A változás lényegét azonban nem a halandósági viszonyok ilyenmű háborús megváltozása idézte elő, hanem a népesség összetételének némely, már említett, háborús megváltozása. Már fentebb említettük ugyanis, hogy a város kevésbé viselte a háború terheit, mint a vidék. Láttuk azt, hogy ezért a városok egyéb népmozgalmi jellemzői is kedvezőbben alakultak a háborús évek alatt, mint a vidéké. Így a városokban több volt a felmentett s a tényleg jelenlévő népesség, amelyből a halálesetek származnak, itt kevésbé különbözött a háború kitörését megelőzőtől, attól a kiszámított népességtől, amely a nyers arányszámnál, mint nevező szerepel.

Érdekes, hogy a városi nyers arányszám éppen az influenzás évben a legmagasabb, míg a vidéki egy egészen másik évben, t. i. 1915-ben éri el a maximumot. Figyelmet érdemel az is, hogy némely külföldi város, pl. Berlin, statisztikája is a járványos háborús években a vidéké fölé emelkedő városi halandóságról szól.

Külön-külön tekintve s egymáshoz viszonyítva a városokat, a legkedvezőbb arányszámot közleményünk éveinek első felében, egészen 1916-ig, ugyanott találjuk, mint a közleményünket megelőző legutóbbi népmozgalmi kiadványunkban ismertetett években t. i. a Dunántúl. Mindazonáltal Győr tjt., mely közülük 1909/12. szerint a legkisebb halandósági nyers arányszámot mutatja, közleményünk ezen éveiben Sopron tjt. mögött a második, sőt olykor évben ezenkívül még Székesfehérvártól is megelőzve, a harmadik helyre szorul. A főváros arányszáma 1913- és 1914-ben is magasabb Sopronénál s közvetlen Győr után sorakozik, mint azelőtt, 1915-ben azonban már kissé alacsonyabb is annál. Közleményünk éveinek második felében e kép, mely eddig a régebbi eredményekkel összhangban volt, teljesen megváltozik. A számítások szerint ugyanis a városok közül 1916-ban Brassó (16%), 1917-ben Szatmárnémeti (17%), 1918-ban pedig Fiume (19%) halandósági nyers arányszáma a legkedvezőbb. Nem ilyen nagymérvű, de hasonló különbség van a legkedvezőtlenebb arányszámok körében, a másik szélsőség oldalán is közleményünk éveinek két fele között. Az évek első felében ugyanis a legmagasabb arányt ugyanazok a délvidéki szerb és bunyevác lakosságú városok mutatják — élükön Szabadkával — amelyek legutolsó közleményünk éveiben is hírhedtek voltak e szomorú elsősegükről. Az évek második felében azonban — bár e városok nagy része megtartotta e kedvezőtlen halandóságot jelentő magas arányszámát — mégis jelentékeny sorrendváltozást szenvedett. Az elsőséget Szabadkától 1916-tól 1918-ig emelkedő arányszámmal (28%, 35% és 36%^{0/00}) a szerb harctér kedvezőtlen befolyásához oly közeledő s ekkor számos új kórházzal bíró Pécs veszi át. Jellemző, hogy a legkedvezőtlenebb arányszámú városok közé egészen más vidékekről származó olyan városok is sorakoznak,

amilyenek eddig azok között alig, vagy egyáltalán nem fordultak elő. Így pl. 1917-ben a maximumot mutató Pécs (35.0) és a második helyen álló Baja (32.5) után, Arad (29.0) és Nagyvárad (28.8) következnek.

A vármegyéek halandósági nyers arányszámainak kialakulása szempontjából közleményünk évej ugyanúgy két csoportra oszthatók. Az évek első felében ugyanis a vármegyéknél is a régebbi szélsőértékek jelentkeznek még, — a maximumoknál Szerém és Verőce, a minimumoknál Vas és Belovár-Kőrös — az évek második felében pedig számításaink itt is egészen új és szokatlan szélsőértékekre vezetnek. Így a legkedvezőtlenebb arányt 1916-tól 1918-ig a vármegyéek közül Alsó-Fehér, Esztergom és Ugocsa*), a legkedvezőbbet pedig Fogaras és Csík mutatják fel. Nyilvánvaló azonban, hogy ez utóbbi minimumok létrejöttében, különösen 1918-ban, az adatok hiányosságának fontos szerepe van.

A halottak kor szerint való megoszlása a háború alatt főképpen két tekintetben tér el a békés évek eredményeitől. 1. abban, hogy az elveszületések számának csökkenése révén a legfiatalabb korosztályok aránya a háború előrehaladtával mindinkább csökken s az idősebbeké természetesen növekszik, 2. abban, hogy a hadviselő korban lévők korcsoportjain is meglátszik — különösen a korábbi háborús éveken — a bevonultak távolléte, minek révén némelyik ily korcsoport — egészen az 1917. évig is — kisebb eredményeket ad, mint 1913-ban.

Az 1 hónapon aluli halottak aránya így az 1913. évi 11.6%-ról 1918-ig 5.3%-ra, az 1 éven aluliaké, vagyis a csecsemőké 29.8-ról 12.9-re s végül az 5 éven aluliaké vagyis a háború alatt született gyermekeké ugyanakkor 43.0%-ról 23.0%-ra csökkent.

Ami pedig a hadviselő felnőtt korosztályú elhaltak arányának ennél sokkal kisebb mérvű, múlt jellegű csökkenését illeti, kiemelhető, hogy a legnagyobb mérvű ez a csökkenés a 25—29 évesek körében volt, ahol az 1913. évi 2.5%-ról 1915-ben 2.2%-ra történt s hogy ugyanebben a korosztályban tartott a leghuzamosabb ideig is, 1917-ig, bár ekkor már csak 0.1% az 1913. évi eredményhez képest mutatkozó különbség.

A legfiatalabb korosztályú halottak számának e csökkenése az elveszületések arányának Európa-szerte mutatkozó visszafejlődésével kapcsolatban természetesen egészen hasonlóan jelentkezik a többi országok, de különösen a hadviselők statisztikáiban is. Az alább felsorolt európai országokban pl. a halottaknak rendre következő százaléka volt 5 éven aluli:

	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Magyarország	43.0	42.1	40.2	33.8	28.4	23.0
Németország	35.8	35.8	32.8	25.2	20.8	19.4
Spanyolország	38.8	36.8	37.8	35.8	35.8	—
Hollandia	27.1	27.8	25.0	24.2	24.0	24.0
Svájc	30.8	19.8	17.8	15.8	14.8	12.8

*) A második helyen az 1909/12. évi kiadvánnyal megegyezően Bihar áll.

Dániában az 1906—10. évi 27.7%-os átlaggal szemben 1911—15-ben a halottaknak 24.2, 1916—20-ban pedig 21.6%-a volt 5 éven aluli.

Ugyanez a jelenség látható, de két még a háborús év befolyásától kissé elmosva, ha a szó szoros értelmében vett gyermekhalottaknak, vagyis a 7 éven aluliaknak arányát tekintjük. Nálunk 1913-tól 18-ig pl. a halottak között rendre a következő volt a 7 éven aluliak aránya: 45.0, 44.1, 42.3, 36.3, 30.9 és 25.9%.

Az elveszületések számához viszonyítva a gyermekek és közöttük is a csecsemők szokásos korcsoportjait 1913-tól 1918-ig a következő arányszámokhoz jutunk:

	Magyarország csecsemő- és gyermekhalottai az elveszületésekhez viszonyítva az évben					
	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
1 hónapon aluli	7.8	7.7	8.1	8.0	8.8	8.8
1-5 hónapos	7.7	7.7	10.6	8.8	8.8	8.1
6-11 hónapos	4.8	4.2	7.7	5.8	4.8	4.8
Összesen 1 éven alul	20.1	19.7	26.4	21.8	21.8	21.7
1 éves	4.8	4.8	7.8	8.8	5.8	8.8
2-6 éves	5.8	5.8	11.8	15.8	12.8	15.8
7 éven alul	30.8	29.8	45.8	45.8	40.8	43.8

A békés években, amikor az egyes évek elveszületései egymástól keveset különböztek, a csecsemőhalandóság alakulására elegendő biztonsággal lehetett következtetni az ugyanazon évi elveszületésekhez való viszonyításból is. A háborús évek alatt azonban már lényeges befolyása van annak, hogy a csecsemőhalottaknak egy része az előző évi elveszületésekből származik. Ennek tekintetbe nem vételére vezethető vissza a fenti számokban a csecsemőhalottakra vonatkozó 1915. évi s a gyermekhalottakra vonatkozó 1915—18. évi számok emelkedésének egy — csak e hiba korrigálásával kimutatható — része. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a még teljesen békés méretű elveszületéseket felmutató 1914-ből származó 1915. évi 1 éven aluli halottak a már a háború befolyásából származó lecsökkent számú születéseket felmutató 1915. évhez viszonyítva a régebbi arányszámokhoz képest emelkedést mutató arányra vezetnek, — a halandóság emelkedése nélkül is. Ugyanez áll nemcsak 1915-re, hanem egész 1918-ig minden évre, különösen a gyermekhalottakat illetőleg, mert hiszen a háborús évek alatt meghalt 2—6 évesek közül 1916-ig valamennyien, 1917-től s a 7 éven aluliak valamennyi évben pedig nagy részben a békés arányú elveszületésekből származván, normális halandóság mellett is emelkedést mutatnak a háborús csökkent számú elveszületésekhez viszonyítva.

A korrekciót nem kell tekintetbe venni a csecsemőhalottak halandóságára vonatkozó fenti adatok első sorára, t. i. az 1 hónapon aluli halottaknak az ugyanazon évi elveszületésekhez való viszonyításából származóakra. Az egy hónapon alul elhaltak között ugyanis minden évben csak januárban vannak olyanok, akik az előző évi elveszületésekből származnak. Amennyiben pedig a háború augusztus első napjaiban tört ki s az elveszületések számában a csökkenés ezt

követőleg pontosan 9 hónapra vagyis májusban jelentkeznek, a decemberi és januári eredmények között ugrás sehol sincsen s így ezekre vonatkozólag a korrekciónak semmi értelme sincs. Így e sornak 1915—18-ig minden évben 1913-hoz képest emelkedést jelző adatai mindannyian elsősorban a halandóság emelkedésére mutatnak. Emelkedésük fokáról a való növekedése pedig szépen mutatja, hogy táplálkozásunk és közegészségügyünk háborús leromlása a háború előrehaladtával miként fokozódott. A többi sorokban már mutatkozó technikai hiba kiküszöbölésére az 1 éven aluliak halandóságát legalább hónapoként részletezve kell kiszámítanunk s az így nyert arányszámokból a nekik megfelelő abszolút számok útján az évi átlagot meghatározzunk. Ha h az illető hónapban elhalt 1 éven aluliak száma s az illető s a megelőző 11 havi elveszületéseké pedig L , úgy az illető havi csecsemőhalandósága az egész évre vonatkozó régebbi arányszámokra redukálva nyilvánvalóan $\frac{h}{L}$, a háborús évek csecsemőhalandósága pedig a technikai hiba eliminálásával mint $\frac{\sum 12 \cdot h}{\sum L}$ számítható ki. Az ily módon számított hazai adatok a hasonló módosítás nélkül számított fentiekkel egybevetve a következők:

	Magyarország korrigált és nyers csecsemőhalandósági arányszám az 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. évben					
	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Nyers arányszám	20.1	19.7	26.4	21.8	21.8	21.7
Korrigált szám	19.7	19.8	20.8	20.8	20.7	21.8

Az emelkedés bár kisebb mérvű, de 1915-től 1918-ig minden háborús évben mutatkozik.

A háborús csecsemőhalandóság nemzetközi összehasonlítása nehéz, mert nincs módunkban az említett technikai hiba befolyását kiküszöbölő korrekciót az egyes országokra nézve végrehajtani, mert az államok nagyobb része nem teszi közzé a szükséges részletezésben a csecsemőhalottak s az elveszületések adatait. Az ugyanazon évi elveszületésekhez viszonyított nyers adatok a következők:

	Száz elveszületésre eső csecsemőhalott az évben					
	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
A) Hadviselők:						
Magyarország	20.1	19.7	26.4	21.8	21.8	21.7
Németország	15.1	16.4	16.8	14.8	15.8	15.4
Ausztria	19.0	17.8	21.8	19.8	18.8	19.8
Finnország	11.8	10.4	11.8	11.0	11.8	11.8
Románia	20.8	18.7	—	—	—	—
Olaszország	13.8	13.0	14.7	16.0	15.8	—
Franciaország	10.8	10.8	14.7	12.8	12.8	13.8
Angolország	10.8	10.8	11.0	9.1	9.8	9.7
Skócia	11.0	11.1	12.0	9.7	10.7	10.0
Írország	9.7	8.7	9.8	8.8	8.8	8.8
B) Semlegesek:						
Spanyolország	15.8	15.8	15.8	14.7	15.8	18.8
Svájc	9.0	9.8	9.0	7.8	7.8	8.8
Németalföld	9.1	9.8	8.7	8.8	8.7	9.8
Dánia	9.4	9.8	9.8	10.0	9.7	7.8
Svédország	7.0	7.8	7.8	7.0	8.8	—
Norvégia	6.8	6.8	6.8	6.8	6.8	6.8

Ha ezen adatok több háborús évben mutatkozó emelkedése a csecsemőhalandóság emelkedésével a technikai hiba miatt párhuzamba nem is állítható, mégis kétségtelen az, hogy ezen emelkedésben halandóságuk háborús növekedésének is szerepe van. Ezt nemcsak a korrekciós számításokkal is rendelkező némely ország eredményei s a gyermekjárványok háborús terjedésére vonatkozó ismereteink igazolják, hanem némely évre, különösen 1918-ra a fenti nyers adatok is. Ebben az évben az elveszületések száma ugyanis már Európa-szerte némi emelkedést mutat az előző évhez képest, avagy azzal közel egyenlő s így ebben az évben a fenti technikai hiba, ha kis mérvben megvolt, ellentétesen hatott a halandóság növekedésével. 1918-ban pedig a fenti adatok nagyobb része igen lényegesen magasabb, mint 1913-ban. Látható tehát, hogy a háború befolyása révén a csecsemőhalandóság számos európai országban tényleg emelkedett.

A csecsemőhalandóságnak nemek szerint való megoszlására vonatkozó 1913—18. évi adatok a következők:

Év	Száz		A leányok halandóságát 100-nak véve, a fiúk halandósága
	fiú- szülőltre esett egy éven aluli	leány- szülőltre esett egy éven aluli	
1913.	21.7	18.4	118
1914.	21.7	18.1	117
1915.	28.1	24.8	115
1916.	23.8	20.8	115
1917.	22.8	20.8	113
1918.	23.1	20.8	114

Látható, hogy a fiú-csecsemők halandósága most is mindig magasabb volt, mint a leányoké, csupán a két nem halandóságának egymáshoz való viszonya módosult kissé a háborús évek alatt. A világháború kitörését megelőző békés években ugyanis évszázadunk elején évente rendszerint 117 fiú-csecsemő halála esett 100 leányára. Némely évben van eltérés, de ez legfeljebb csak egyet-egyvet tesz lefelé vagy felfelé. 1915-től kezdve azonban a viszonyszám lényegesen kisebb s egészen 1918-ig 113 és 115 között változik. Ez azt jelenti, hogy a születések fejezetében ismertett háborús fiúszületési többletben nemcsak számszerűen van több fiú, hanem azoknak a leány-csecsemőkhöz viszonyított életképessége is nagyobb, mint amilyen a legutolsó békés években volt.

Az egyes felekezetek csecsemőhalandóságára vonatkozó adatok közleményünk éveiben a következők:

Vallás	Száz elveszületésre esett csecsemőhalott az évben					
	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Róm. kath.	20.8	20.8	20.8	26.8	22.0	22.8
Görög kath.	19.8	21.0	19.8	27.8	23.8	21.8
Református	19.7	19.7	19.8	25.8	21.7	21.8
Ág. h. evang.	17.8	16.8	16.8	23.8	17.8	18.8
Görög keleti	21.8	22.8	21.7	20.8	26.8	23.8
Unitárius	17.0	18.7	18.7	20.8	16.8	19.8
Izraelita	12.8	12.8	12.8	15.1	13.7	13.7
Országos átlag	20.0	20.1	19.7	26.4	21.8	21.7

Az egyes felekezetek csecsemőhalandóságának egymáshoz való viszonya a háborús évek alatt eszerint tehát nem változott. A szélső értéket évről-évre most is ugyanazok mutatják: a maximumot a görög keletiek, a minimumot a zsidók. A csecsemőhalandóság háborús emelkedésében eszerint — a többiekénél kissé jobban védett izraeliták kivételével — egyenletesen osztoznak a felekezetek.

A csecsemőhalandóság arányszámait az egy hónapon aluli és az egy-tizenegy hónaposakra külön mutatva ki, közleményünk két szélső évének szembeállításával a következő képet nyerjük:

Vallás	Száz élveszületésre esett csecsemőhalott		Az arányszám növekedése az			
	1913-ban	1918-ban	1 hó-1-11 napon aluli	1-11 hónapos		
Róm. kath.	7,7	12,7	8,8	13,2	+ 1,1	+ 0,4
Görög kath.	8,7	12,2	9,4	12,4	+ 0,7	+ 0,1
Református.	7,6	12,7	8,2	13,4	+ 1,2	+ 1,2
Ág. h. evang.	6,2	10,2	7,7	11,4	+ 0,8	+ 0,2
Görög keleti	9,6	12,7	10,2	12,2	+ 1,2	+ 0,2
Unitárius	6,7	12,2	6,2	11,2	+ 0,2	- 0,7
Izraelita	4,2	7,4	5,7	7,2	+ 0,2	+ 0,2
Országos átlag ...	7,8	12,2	8,8	12,2	+ 1,0	+ 0,2

A szélső értékek e szerint a háború alatt úgy az 1 hónapon aluliaknál, mint az 1—11 hónaposaknál ugyanazok maradtak, mint amelyek a háború előtt voltak. Az 1 hónapon aluliaknál a két görög felekezet, az 1—11 hónaposaknál ezzel ellentétben ismét a római katolikusok mutatják a maximumot, a minimumot pedig mindkét korcsoportban a zsidók. A háborús emelkedés mérve szempontjából a reformátusok vezetnek s a rangsort a zsidók és az unitáriusok zárják.

Az egyes nemzetiségek 1913—18. évi csecsemőhalandósági nyers arányszámait következők:

Anyanyelv	Száz élveszületésre esett csecsemőhalott az						
	1909-12	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Magyar.....	20,0	20,0	19,7	21,0	21,4	22,8	22,0
Német	19,2	18,2	18,2	24,7	19,2	19,2	19,4
Tót	18,2	18,2	18,2	24,2	20,2	20,2	19,2
Oláh	20,2	21,2	19,7	27,2	24,2	22,2	22,2
Rutén	19,2	19,2	19,2	28,2	21,2	21,2	21,2
Horvát	19,2	20,2	20,2	25,2	23,2	21,2	21,2
Szerb.....	22,2	27,2	27,2	30,2	31,2	27,2	29,2
Egyéb	21,2	22,2	21,2	28,2	25,2	23,2	23,2
Összesen.....	20,0	20,2	19,7	26,4	21,2	21,2	21,2

A nemzetiségek közül évről-évre most is a szerbek mutatják a maximumot. Am a minimum csak közleményünk két első még nagyobb részét békés évében van a tótoknál. Tőlük a háború alatt az elsőseget a magyarok és a németek veszik át.

A különböző anyanyelvű csecsemők halandóságát 1 hónapon aluliak és 1—11 hónaposok szerint külön-külön számítva, közleményünk legutolsó békés és legutolsó háborús évére a következő eredményeket kapjuk:

Anyanyelv	Száz élveszületésre esett csecsemőhalott		Az arányszám növekedése az			
	1913-ban	1918-ban	1 hó-1-11 napon aluli	1-11 hónapos		
Magyar.....	7,8	12,2	8,8	13,2	+ 1,0	+ 1,0
Német	7,4	11,4	8,2	11,2	+ 0,2	- 0,2
Tót	6,2	11,2	7,2	12,2	+ 1,2	+ 0,2
Oláh	9,2	12,2	10,2	12,2	+ 1,2	+ 0,2
Rutén	8,2	11,2	9,2	11,2	+ 1,2	+ 0,2
Horvát	8,2	11,2	9,2	11,2	+ 0,2	+ 0,2
Szerb.....	12,2	14,2	13,2	15,2	+ 0,2	+ 1,2
Egyéb	9,2	13,2	10,2	12,2	+ 1,2	- 0,2
Összesen.....	7,8	12,2	8,8	12,2	+ 1,0	+ 0,2

A legnagyobb halandóságot e megoszlásban is mindkét korcsoportban a szerbek mutatják, a legkisebbet ellenben az 1 hónapon aluliaknál a háború alatt is a tótok, az 1—11 hónaposaknál leginkább a németek. Az arányszám háborús növekedését illetőleg itt is, mint a felekezetek legnagyobb részénél is, szembetűnő, hogy az a 1 hónapon aluliaknál nagyobb volt a növekedés, mint az 1—11 hónaposaknál.

A gyermekhalandóságot, a megfelelő korú élők számának ismerete nélkül, a háborús években nincs módunkban kellőleg korrigálva meghatározni, mint ahogy a felnőttek egyes korcsoportjai halandóságának ilyen módon történő vizsgálatáról is le kell mondanunk, mindazon évek népmozgalmi kiadványaihoz hasonlóan, amelyek nem foglalnak magukban népszámlálási évet. A gyermekhalandóságra vonatkozólag egyébként egy európai ország statisztikája sem tett közlést korrekciós számításokat s csak számos elméleti ellenvetéssel illethető magánmunkák utalnak emelkedésére. Az 5 éven felüli, de még nem felnőtt korosztályok háborús halandóságának a felnőttekénél nagyobb mérvű emelkedését a nők oldalán azonban már számszerűen is lehet igazolni olyképen, hogy az egyes korcsoportok halottainak számát, ugyanazok százzal egyenlőnek vett 1913. évi számához viszonyítjuk. A hazai eredmények a következők:

Korcsoport	1913	1914	1915	1916	1917	1918
5-9	100	105,0	132,0	121,0	109,0	178,0
10-14	100	101,0	127,0	115,0	116,0	207,0
15-19	100	100,2	117,0	111,0	119,0	220,2
10 éves kor-f	100-100	101,0-től	113,0-től	107,0-től	113,0-től	135,0-től
csop.20-60-ig	-100	104,0-ig	116,0-ig	113,0-ig	120,0-ig	228,0-ig
70-79	100	104,0	115,0	109,0	123,0	129,0
80-89	100	105,0	108,0	115,0	136,0	128,0
90-99	100	104,2	112,0	105,0	110,7	105,2
100 éven felül	100	88,0	116,0	98,0	99,0	94,0

A hasonló számításokkal rendelkező németországi statisztika a következő indexeket tette közzé:

Korcsoport	1913	1914	1915	1916	1917	1918
5-10	100	101,2	141,2	133,0	143,0	207,2
10-15	100	104,2	123,0	131,0	152,0	229,2
15-20	100	102,0	112,0	121,0	156,0	222,4
5 éves kor-f	100-100	99,7-től	99,0-től	102,0-től	118,0-től	127,0-től
csop.20-75-ig	-100	103,0-ig	103,0-ig	109,0-ig	135,0-ig	229,0-ig
75-80	100	105,7	104,7	113,0	132,0	132,0
80-85	100	103,0	104,0	112,0	135,4	132,0
85-90	100	110,4	110,7	124,0	154,0	140,0
90 felül	100	106,0	106,0	123,0	149,0	145,0

Látható itt is, hogy a legfiatalabb korcsoportok halandósága — különösen 1917-ig, amíg az influenzának a felnőttek halandóságát rendkívüli módon emelő befolyása fel nem lép s a hazai eredményeknél is kifejezettebben a németországiakban sokkal inkább emelkedett a világháború alatt, mint a legöregebbektől, az elaggottaktól eltekintve bármely korú felnőtteké. A legfiatalabbak és a legöregebbek ezek szerint tehát a háború megnehezített életviszonyaiban sokkal kisebb ellentállást mutattak a szintén emelkedő halandósággal szereplő középkorú felnőtt népességénél.

Ha a háborús halandóságot nemek szerint való különbözőségében akarjuk vizsgálni, úgy elsősorban ismét az élők megfelelő számának megváltozásától kell függetleníteni eredményeinket. Amennyiben azonban közleményünk éveiben az élők nem szerint való megoszlása kellő pontossággal nem ismeretes, le kell mondanunk arról, hogy a nemek halandóságának háborús kialakulását a szakszerűséggel vizsgálhasuk, amellyel ezt minden oly népmozgalmi kiadványunk teszi, amelyik népszámlálási évet fog közzé.

A halálozások hónapok szerint való megoszlása a világháborús évek alatt is olyan, mint az azt megelőző békés években. Ezúttal is minden évben a téli hónapok (különösen február) mutatják fel a legtöbb halálozást és a nyári hónapok, (leginkább június és július), illetőleg néha az ősziak a legkevesebbet. A halálozások napi átlaga — mely a hónapok különböző hosszúságában rejlő összehasonlítási akadályt kiküszöböli — csupán 1918-ban, a szomorú emlékeztető spanyoljárványos esztendőben, vezet a maximumot illetőleg más és egyben egészen szélsőségesen nagy számokat felmutató eredményre. Az ebben az évben novemberben jelentkező maximum ugyanis napi 2.789 lélek s még a szintén erősen járványos októberi adat is 2.367. Eszerint tehát az 1918. évben a legtöbb halálozást felmutató hónapban (nov.) a halálozások napi átlaga 1.381 halál-esettel volt magasabb, mint a legutolsó békés esztendő, az 1913. év maximális eredményt tartalmazó havában (febr.). Az egész Európán végigszárgult nagy influenzajárvány 1918-ban egyébként a többi országok halálozási számának hónapok szerint való megoszlására is egészen hasonló szélsőséges módon hatott. Ha a 7 éven aluliak és a 7 éven aluliak halálozását tekintjük, azt tapasztaljuk, hogy a gyermekek halálozása a háborús években is ugyanabban a tekintetben tér el a felnőttekétől, mint a legutolsó békés években. T. i. a téli hónapokon kívül a legforróbb nyári hónapokban is magasabb az elhalálozásuk aránya a normálnál, míg a felnőtteknél a téli és a koratavaszi hónapokban van a maximum s a nyári és az őszeleji hónapok a gyermekhalálozások maximumával szemben éppen ellenkezőleg minimumot mutatnak.

Az elhaltak családi állapot szerint való megoszlásában az özvegyek s a törvényesen elváltak arányának háborús emelkedése tűnik leginkább szembe. Az egészen 1917-ig erősödő változás mértékéről az alábbi adatok tájékoztatnak:

Családi állapot	Száz hét éven felüli fi- nő- halott között volt az						
	1900.	1912.	1915.	1917.	1900.	1912.	1915.
Nőtlen, hajadon ...	25,2	24,2	24,2	24,2	22,2	20,2	23,2
Házias	54,2	53,2	52,2	50,2	42,2	40,2	38,2
Özvegy.....	19,2	21,2	22,2	24,2	35,2	37,2	40,2
Törv. elvált	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Ismeretlen csal. áll.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Az özvegy-halottak számában látható változás népmozgalmunknak egy már a békés években is megnyilvánult jelenségével s egy háborús okkal van összefüggésben. Az előbbi, a békés, a halottak életkor szerint való megoszlásának megváltozásából áll, t. i. az öregebb korban elhaltak számának a legutolsó békés években évről-évre mutatkozó emelkedéséből. Az öregebbek között ugyanis az özvegyek aránya is nagyobb. Az utóbbi, a jelenség kialakulásának háborús mozzanata: az élők családi állapot szerint való megoszlásának háborús átalakulása a hősi halottak özvegyei révén.

Az összes elhaltaknak vallás és anyanyelv szerint való megoszlása a népszámlálási aránnyal összehasonlítva, valamint az ezer lélekre esett halálozási számoknak egymással való egybevetése arra utal, hogy e tekintetben közleményünk éveiben is ugyanazok a szabályszerűségek mutatkoznak, mint a legutolsó békés években. A különböző hitfelekezetek közül most is az izraeliták és az ágostai evangélikusok halandósága volt a legalacsonyabb s a görög keletieké és a görög katolikusoké a legmagasabb. Az arányszámok magassága természetesen megváltozott. 1915-ben, a háború első súlyos évében kissé valamennyi felekezetnél emelkedett. A következő két évben valamennyinél csökkent. Végül 1918-ban a spanyolnátha országszerte járványossá vált jelentkezése évében mindegyik felekezetnél emelkedett. Egymáshoz való viszonyuk maradt csak változatlan. Az egyes felekezetek arányszámaiból azok halandóságának közleményünk éveiben történt megváltozására azonban a rendelkezésünkre álló adatokból természetesen itt sem lehet következtetni.

Az elhaltak közül orvosi kezelésben részesültek aránya a polgári orvosok számának a hadsereg orvosszükségletével kapcsolatos csökkenése miatt a világháborús évek alatt elég jelentékenyen változott meg. A változás 1915-ben a legnagyobb, amikor is száz elhalt közül csupán 52,2 részült orvosi kezelésben, szemben az 1913. évi 56,3%-kal. Igen érzékenyen csökkent e százalék a társországokban is, az 1913. évi 29,3%-ról 1915-ben 25,5%-ra.

Az egyes felekezetek és nemzetiségek között az orvosi kezelés elterjedtsége tekintetében megállapítható, az általános népműveltségnek megfelelő sorrend a világháborús évek alatt semmiben sem változott, bár az orvosihiány miatt a különböző vallású és anyanyelvű polgárok nem egészen egyenlő mérvben szenvedtek. Leginkább a görög keletiek (1918: 31,2%) és a görög katolikusok (1918: 22,1%), legkevésbé az izraeliták (1918: 81,2%) és az uni-

táriusok (1918: 44,0%) aránya változott, bár magassága az utóbbiak most is a két görög felekezet után sorakozott, míg az izraelitáké most is a legjobb volt. Az utóbbiak 1918. évi arányai magasabbak is az 1913. évi eredményénél (ez 78,8 és 41,0%). Az egyes nemzetiségek sorrendjében is a vallási viszonyokkal ismét párhuzamosan alakulva a rutének s utána az oláhok aránya csökkent a legnagyobb mérvben, (1918-ban 7,9 és 20,5%) azé a két nemzetisége, amely egyébként is a legkisebb volt (1913-ban 11,8, illetve 23,5). Nagyon megváltozott a horvátoké is, az 1913. évi 48,7-ről 1917-ig 37,6%-ra. A legkevésbé érezték az orvoshiányt a legműveltebb nemzetiségek a magyar és a német, akik egyébként is mindig leginkább részesültek orvosi segítségben. 1918-ban is egyaránt 67,5%-ot tettek az ily nemzetiségű elhaltak között azok, akik haláluk előtt orvosi kezelést kaptak. Kevésbé magasabb arányuk 1913-ban a németeknél 70,9, a magyaroknál 69,8% volt. Mindössze azt érdemes még megemlíteni, hogy a magyarokra vonatkozó e százalék a háborús évek alatt (1915-től 1917-ig) állandóan magasabb volt még a gyakran jobb műveltségi adatokat felmutató németeknél is.

Az orvosi kezelés elterjedtségére vonatkozó aránynál közleményünk éveiben is mindig kissé magasabb volt a szám, amely azt mutatta, hogy milyen arányban állapította meg orvos a halál okát. A háborús orvoshiány miatt azonban ez az arány nagyobb mérvben csökkent, mint a másik, a kezelésre vonatkozó s így a két százalék sokkal közelebb került egymáshoz, mint a legutolsó békés évben. 1913-tól 1918-ig az eredmények a következők:

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Halál okát orvos állapította meg	62%	60%	56%	57%	57%	55%
Orvosi kezelésben részesült	66%	53%	52%	53%	54%	54%

A halál okának orvosi megállapítására vonatkozó százalék országreszenként mutatkozó szélső értékei sem változtak, csak egészen hasonló párhuzamos csökkenést szenvedtek. A maximum a Duna-Tisza közén, a minimum — a még kisebb társországi eredménytől eltekintve — az anyaország részei közül a Királyhágón túl közleményünk éveiben ugyanis a következő volt:

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
A maximum	92%	90%	89%	89%	89%	87%
A minimum	36%	34%	32%	32%	31%	31%

A halálokoknak elsősorban csak három főcsoportját (a fertőző betegségek, az egyéb természetes betegségek és az erőszakos halálokok) tekintve, rögtön szembetűnik, hogy a háborús évek alatt a fertőző betegségek nagyobb arányban szerepelnek, mint a legutolsó békés években. Az emelkedés annál meglepőbb és annál jellegzetesebb, mert hiszen a legutolsó békés években folytonosan éppen arról adtunk hírt, hogy a fertőző betegségek arányszáma, ha lassan is, de fokozatosan csökken. Az 1901—1905. évek átlagában ugyanis az ily betegségek még

25,8%-át tették a haláleseteknek, az 1906—1910. évek átlagában 25,1%-át, 1910-től 1914-ig pedig tovább csökkenő mind kisebb százalékát (24,7, 24,4, 23,1, 22,6, 21,5). A világháború kitörését követő első tisztára háborús eredményeket tartalmazó évben, 1915-ben, a halálozási nyers arányszám emelkedésével arányuk hirtelen újból emelkedik, és pedig ez évben először 23,8%-ra, a következőben 26,0%-ra s végül a spanyoljárványos 1918-ban 29,8%-ra. Ha tekintetbe vesszük még, hogy a tüdőgyulladás rovata alatt elkönyvelt betegségeknek különösen 1918-ban igen tekintélyes része az ezévi influenzajárvány áldozata (innen e rovat ezévi hirtelen emelkedése) s ennek halottait is a fertőző betegségekhez adjuk hozzá, úgy közleményünk éveiben a következő hat százalékhoz jutunk: 32,7, 31,9, 35,0, 37,3, 34,7 és 48,2.

A fertőző betegségek háborús elterjedésének nemzetközi összehasonlítása azért nehéz, mert az egyes országokban nincsenek egyformán megállapítva a betegségek csoportjai s az egyes betegségekre vonatkozó adatok sem lévnének közzétéve, nem állapítható meg a különböző országokra nézve azonos módon a fertőző betegségek csoportja. Éppen azért a kiszámítható százalékok s az ezek alapján alább felsorolt, 1913-hoz viszonyított indexek, nem annyira elterjedésük egymással való összehasonlítására, mint inkább csak a mindenütt jelenlévő emelkedés szemléltetésére és mérvének megállapítására szolgálhatnak. A fertőző betegségben elhaltakra vonatkozó ezen, — a tüdőgyulladásához számított influenzás halottak miatt ezek ideszámításával *) készült — indexek némely európai államra a következők:

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Fertőző betegségben elhaltak az évben						

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Magyarország	32,7	31,9	35,0	37,3	34,7	48,2
Ausztria	—	36,8	44,8	43,9	39,1	50,9
Angolország	25,4	25,8	28,0	24,9	26,4	42,9
Svájc	23,0	25,7	26,1	23,8	29,1	48,4
Hollandia	24,1	23,4	25,2	26,4	25,8	41,8

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Magyarország	100	95	107	114	106	147
Ausztria	100	100	122	117	106	137
Angolország	100	102	110	98	104	169
Svájc	100	95	93	102	106	173
Hollandia	100	97	105	110	105	172

A fertőző betegségek között volt egy oly nagymérvű háborús járvány is, melynek pusztítása a régi dögvésszel, kolerával kísért háborúk járványaihoz hasonló, az 1918. évi influenza. Nagymérvű háborús emelkedést mutatott azonkívül a világháború alatt a dysenteria, a typhus és a diphteria és elég jellegzetes a kolera, a pokolvar, a régi krónikus fertőző betegségek, különösen a tuberkulózis áldozatai számának emelkedése is. Az ezekre vonatkozó magyar-

*) Az influenza ugyanis külön is ki van mutatva, de 1918-ban a tüdőgyulladás rovatai mindenütt nagymérvű emelkedést az influenzás eredetű pneumoniák miatt mutatnak.

országi háborús eredmények a következők a 100-nak vett 1913. évi halottszámhoz viszonyított indexekben:

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Influenza	100	74	83	53	49	8.300
Dysenteria	100	133	153	138	620	403
Typhus	100	99	159	106	138	119
Diphteria	100	109	163	127	92	59
Kolera	100	261	520	4	1	1
Pokolvar	100	110	139	97	117	106
Egyéb fertőző betegség	100	104	178	517	288	125
Tuberkulózis	100	94	108	101	104	111

A háborús emelkedés leghosszabb ideig eszerint a vérhas, a typhus, a tbc., s az egyéb fertőző betegségek körében tartott, a legnagyobb mérvű viszont az influenzánál volt. A többi európai országokban pusztított járványok között is az influenza, a hastyphus s még leginkább a dysenteria indexei magasak. Ezekon kívül helyenként a kolera, (Oroszország) másutt a kiütéses typhus (Olaszország) is nagyon elharapódzott. A rendelkezésünkre álló adatok a következők:

a) Az 1918. évi influenzajárványra vonatkozólag.

	abszolút száma	mint az az évi halottaknak %-a	1913-hoz viszonyított index
Magyarország	53.901	11%	8.300
Angolország	112.310	18%	1.758
Olaszország	273.968	23%	6.380
Svájc	26.659	(36%)*	459
Hollandia	17.396	15%	3.336
Dánia**)	4.150	(23%)**)	3.346

b) A typhusra vonatkozó 1913-hoz viszonyított indexek.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Magyarország	100	99	159	106	138	119
Németország	100	276	345	***)	—	—
Dánia**)	100	131	113	156	375	189
Hollandia	100	103	100	84	124	232
Spanyolország	100	139	112	131	75	159
Franciaország	100	272	207	—	—	—
Olaszország	100	86	116	132	—	—

c) A diphteriára vonatkozó 1913-hoz viszonyított indexek.

	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Magyarország	100	109	163	127	92	59
Németország	100	115	186	—	—	—
Franciaország	100	102	192	—	—	—
Olaszország	100	115	119	122	142	143
Angolország	100	130	136	128	108	117
Dánia**)	100	146	159	102	154	150
Hollandia	100	96	87	91	117	109
Svédország	100	118	108	94	—	—
Svájc	100	108	124	114	111	164

A diphteria mellett legnagyobb jelentőségű másik három fontos fertőző gyermekbetegség: a kanyaró, a vörheny s a szamárhurut a háború alatt nem szerepel megnövekedett arányban. A nem fertőző fontos gyermekbetegség, a hasmenés nem jelentkezett gyakrabban, mint a békeévekben.

A következő összeállítás mutatja, hogy közleményünk két határvéiben (a bevonultak távollétének

*) A légzőszervi összes megbetegedésekre vonatkozó adat. — **) Dániában csak a városi népesség adatai. Dániában az összes influenzamegbetegedés 1918-ban 497 ezer főre rúgott. — ***) Ahol van, ott az illető évi eredmény jelenleg nem áll rendelkezésünkre.

zavaró befolyásával még nem, illetőleg már kevésbé terhelte arányszámokat mutató két évben) a fertőző betegségekben és közülük is különösen a gümőkórban elhaltak aránya a népességhez viszonyítva az ország egyes részeiben mint rosszabbodott.

Ország rész	Ezer főre esett fertőző betegségekben elhalt				Az arányszám esőkenése (—) vagy növekedése (+)			
	1913-ban		1918-ban		Általában	a gümőkórban a fertőző betegségnél		
	Általában	Ebből a gümőkórban más fertőző betegségekben	Általában	Ebből a gümőkórban más fertőző betegségekben				
Duna jobb partja	4,4	2,9	1,7	7,6	3,6	+3,2	+0,7	+2,5
Duna bal partja	5,2	3,2	2,6	7,2	3,4	+2,2	+0,4	+1,7
Duna-Tisza köze	5,1	3,1	1,7	7,8	4,0	+2,9	+0,8	+2,1
Tisza jobb partja	5,1	3,1	2,0	8,3	4,4	+3,3	+0,4	+2,9
Tisza bal partja	5,0	3,1	2,0	9,8	3,8	+3,7	+0,4	+3,3
Tisza-Maros szöge	5,0	3,0	1,4	6,1	3,1	+1,1	+0,9	+1,2
Királyhágóntúl	6,3	3,6	1,3	6,6	2,9	+0,3	-0,9	+0,6
Fiúme	7,8	6,4	1,7	7,8	5,8	1,4	-0,8	0
Magyarország	5,0	3,1	2,1	7,8	4,0	+2,9	+0,8	+2,1

Látható, hogy a rosszabbodás úgy a gümőkór, mint az egyéb fertőző betegségek szempontjából leginkább az alföldi részeket érte, vagyis ugyanazokat, amelyekben a világháborús éveket megelőzőleg országszerte jelentkező javulás a legkisebb volt. Általában véve a rosszabbodás inkább érte a más fertőző betegségeket, mint a gümőkört. Az ok 1918-ban egy eddig ismeretlen betegségnek, a spanyol influenzának járványos fellépése a többi háborús években pedig különösen a typhusjárványok s a fertőző gyermekbetegségek terjedése. E betegségek topografiai elterjedését illetőleg a békés években kimutatható azon jelenség, hogy az ország műveltebb nyugati felében kisebb a nem gümős fertőző betegségben elhaltak aránya, mint a keleti országreszekben, a háborús években többé nem mutatható ki. Közleményünk két szélső határvé között e szerint 1913-ban még éppen úgy megvan, mint a régebbi években. 1918-ban azonban a keleti országreszben a Tisza két partja a nyugatinál nagyobb, a Tisza-Maros szöge s a véle szomszédos Királyhágóntúl annál sokkal kisebb arányt mutat a fertőző betegségben való halálozás tekintetében. Az anyaország és a társországek közti nagy különbség — amennyiben erre még 1915-ig adataink vannak — a világháború kitörésével egyidejűleg erőteljesen növekedett. 1915-ben Horvát-Szlavonországban a fertőző betegségekben elhaltak aránya az ezévi halottaknak 33,9%-ára rúgott, az anyaországi ugyanez évi 23,8%-kal szemben.

A fertőző betegségek háborús terjedésével kapcsolatban az egyéb természetes betegségekre s az erőszakos halálokokra közleményünk éveiben mind kisebb rész esett. A kettő közül az előbbi az 1913. évi 73,2%-kal szemben 1918-ban 66,2%, az utóbbi ugyanakkor 2,8%-kal szemben 2,1%. Az ismeretlen halálokok aránya közleményünk éveitől 1913-

ban volt a legkisebb (1,4%) és 1918-ban a legmagasabb (1,9%), de a két szélsőség között az emelkedés nem folytonos s elég szeszélyesen váltakozik. Mindazonáltal, amennyiben e csoport arányának emelkedése jellegzetesen éppen a háborús években alakult ki, úgy látszik, hogy ezen években a halálok-megállapítás nehézségei némiképp tényleg fokozódtak.

Az elhaltak foglalkozás szerint való megoszlásának vizsgálatakor természetesen itt is le kell mondanunk a megfelelő élő népesség számával való összehasonlítástól. Éppen ezért a halottakra vonatkozólag rendelkezésünkre álló adatokból itt sem következtethetünk az egyes foglalkozási csoportok halandóságának megváltozására, hanem inkább csak az egyes foglalkozási ágakban az élők körében beállt számbeli változásokra. Az összehasonlítás a következő képet nyújtja:

Foglalkozás	Száz halott közül volt az oldalt megnevezett foglalkozáshoz tartozó az					
	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
I. Óstermelés	68%	68%	68%	66%	66%	66%
II. Bányászat, ipar és forgalom:						
A) Bányászat	1%	1%	1%	1%	1%	1%
B) Ipar	13%	13%	13%	12%	13%	12%
C) Kereskedelem	2%	2%	2%	2%	2%	2%
D) Közlekedés	2%	2%	2%	3%	2%	2%
II. összesen	19%	19%	19%	19%	20%	19%
III. Közszolgálat és szabad foglalkozás	2%	2%	2%	2%	2%	2%
IV. Véderő	0%	0%	0%	0%	0%	0%
V. Napszámosok	4%	4%	4%	5%	4%	4%
VI. Házi cseléd	1%	1%	1%	1%	1%	1%
VII. Ismeretlenek	3%	3%	3%	4%	4%	5%
Mindössze	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Az emelkedés a háborús viszonyokra jellemzően az ismeretlen foglalkozásúak körében a legnagyobb. Fogyas az óstermelők s a házcseledek körében mutatkozik. A tisztviselő-halottak aránya az egyes foglalkozási csoportokon belül a következő volt:

	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Közlekedési tisztviselő	7%	9%	9%	8%	11%	12%
Kereskedelmi	13%	12%	11%	12%	17%	16%
Tulajdonkép. értelmiség	58%	58%	57%	56%	63%	61%
Ipari tisztviselők	2%	2%	2%	2%	3%	3%
Mezőgazd. tisztviselők	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Katonatisztek	20%	22%	25%	23%	29%	28%

Az emelkedés a katonatisztek és a közlekedési tisztviselők körében a legnagyobb mérvű, fogyasit csupán a mezőgazdaságiak mutatnak.

4. Természetes szaporodás. A születéseknek a halálozások feletti többlete a tárgyalt hat esztendőben abszolút és relatív számokban Magyarországon (Horvát-Szlavonország nélkül) a következő volt:

Év	Természetes szaporodás abszolút számban	Növekedés (+) fogyas (-) az előző évvel szemben	Ezer lélekre esett
1913.	207.638	- 66.531	11%
1914.	208.941	+ 1.303	11%
1915.	- 29.546	- 228.487	- 1%
1916.	- 77.804	- 48.258	- 4%
1917.	- 87.604	- 9.800	- 4%
1918.	- 192.031	- 104.427	- 10%

E szerint tehát a négy háborús esztendő összesen 400 ezer léleknyi fogyasit mutat. Természetes szaporodásunk történetében a gyászos emlékeztető 1873. évi kolerajárvány óta hasonló katasztrófára példa nincs (1873.—308.000). Egyébként természetes szaporodásunk több mint félszázad óta nem is volt máskor negatív, mint a fent említett kolerajárványos évben és a világháború idején.

Népességünknek a világháborúra visszavezethető kára a számszerűen kimutatható évi fogyasit ezen összegénél azonban nemcsak azért volt nagyobb, mert statisztikánk — mint azt már a halálozásokról szóló előző fejezetben említettük — csak a polgári népesség halottait öleli fel s így a természetes szaporodás, illetve fogyas is a hősi halottak (körülbelül 1/2 millió katonai) s bármely a háborúban szerzett betegségben vagy sérülésben elhaltak tekintetbevétele nélkül számított, hanem az elmaradt születési többlet miatt is. E többlet révén ugyanis a legutolsó békés években hazánk népessége évenként legalább kétszáz ezer emberrel gyarapodott. Ennyivel gyarapodott volna továbbra is, ha a világháború ki nem tört volna. Az elmaradt születési többlet miatt, tehát hazánk népessége csupán 1919 január 1-ig, vagyis a közleményünkbe tartozó négy szoroson vett háborús évre való tekintettel számítva is (4×200 ezer=) 800 ezer emberre rúgó szaporodástól esett el. A teljes kár megállapításánál mindezeket kívül tekintettel kell még lennünk arra is, hogy a körülbelül hatszáz ezer lélekre rúgó háborús rokkant mortalitása nagyobb, mint amilyen elhalálozási rend ugyanennyi ép férfinak felel meg. Ezek is a háború miatt távoznak el idő előtt az élők sorából s velük is megfogya a nemzőképes népsza porító népesség, ami ismét a lehetséges születések számát befolyásolja. Mindezeket összegezve tehát kétségtelen, hogy a világháború hazánkban csak a népmozgalomra való hatásával s a vérvesztéssel 2 millió lelket is meghaladó kárt okozott.

A világháborús évek e kárából a természetes gyarapodásra eső rész a legutolsó békés évek eredményeivel egybevetve ugyanekkor az alább felsorolt többi európai országokban — a katonai halottakat éppen úgy figyelmen kívül hagyva, mint a fentebb felsorolt magyarországi eredményeknél — a következők:

	Szaporodás (+) fogyas (-) (ennyi százezer lélek) az					
	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
A) Hadviselők:*)						
Angolország	+ 377	+ 362	+ 252	+ 277	+ 160	+ 51
Skótszország	+ 47	+ 50	+ 33	+ 39	+ 28	+ 20
Írország	+ 25	+ 27	+ 19	+ 20	+ 14	+ 9
Olaszország	+ 458	+ 471	+ 298	+ 25	- 240	- 610
Franciaország	+ 43	- 54	- 267	- 293	- 270	- 405
Portugália	+ 75	+ 76	+ 74	+ 64	- 56	- 72
Finnország	+ 36	+ 37	+ 31	+ 25	+ 22	- 15
Románia	+ 118	+ 144	+ 126	-	-	- 194
Belgium	+ 60	+ 48	+ 23	- 2	- 38	- 72
Németország	+ 834	+ 766	+ 363	+ 69	- 142	- 300
Ausztria	+ 275	+ 44	- 19	- 40	- 57	- 77
Magyarország	+ 208	+ 209	- 30	- 78	- 88	- 192

) Az államok területi változásait illetőleg ismét lásd a 4 lapon lévő 1-7 számú megjegyzéseket, amelyek az ezen államokra vonatkozó összes adatokra fentállanak az ott jelzett években.

B) Semlegesek:	Szaporodás (+) fogyas (-) (ennyi százezer lélek) az					
	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Svédország	+ 53	+ 51	+ 39	+ 44	+ 43	+ 14
Norvégia	+ 30	+ 30	+ 26	+ 27	+ 30	+ 20
Svájc	+ 34	+ 34	+ 24	+ 23	+ 19	- 2
Dánia	+ 37	+ 37	+ 33	+ 32	+ 31	+ 33
Németalföld	+ 98	+ 99	+ 88	+ 89	+ 86	+ 52
Spanyolország	+ 169	+ 158	+ 179	+ 157	+ 136	- 83

E szerint tehát hazánk helyzete a természetes szaporodás abszolút eredményeinek nemzetközi összehasonlítása tekintetében elég kedvezőtlen. A természetes szaporodás révén 1916-ig bezárólag csak egy ország népességének vesztesége volt évről-évre hazánknál is nagyobb, a szaporatlanságáról régóta hírhedt Franciaországé. Csupán 1917-ben és 1918-ban mutat fel kivülről még Olasz- és Németország is nagyobb passzivitást, mint hazánk. E három országban a természetes szaporodás tényezőit, a születéseket és halálozásokat külön-külön tekintve, majd az 1914—18 évek eredményeit, mint a háború hatását mutató adatokat összegelve, a következő képet nyerjük:

Év	Élve-születések	Halálozások	Természetes szaporodás (+) vagy fogyas (-)
Franciaország.			
1914.	594.000	648.000	- 54.000
1915.	388.000	655.000	- 267.000
1916.	315.000	608.000	- 293.000
1917.	343.000	613.000	- 270.000
1918.	419.000	824.000	- 405.000
1914—18.	2.059.000	3.348.000	- 1.289.000
Olaszország.			
1914.	1.114.000	643.000	+ 471.000
1915.	1.109.000	811.000	+ 298.000
1916.	882.000	856.000	+ 26.000
1917.	691.000	931.000	- 240.000
1918.	634.000	1.253.000	- 619.000
1914—18.	4.430.000	4.494.000	- 64.000
Németország.			
1914.	1.819.000	1.053.000	+ 766.000
1915.	1.383.000	1.020.000	+ 363.000
1916.	1.030.000	961.000	+ 69.000
1917.	912.000	1.054.000	- 142.000
1918.	927.000	1.227.000	- 300.000
1914—18.	6.071.000	5.315.000	+ 756.000

E szerint tehát Franciaországnak már az első háborús évben, 1914-ben, amikor a háború hatását a születéseken még nem is lehetett észrevenni, passzív mérlege volt. A következő, 1915. évben pedig, amikor a születések száma még mindig nem mutatja a teljes háborús csökkenést, mert hiszen ez csak a háború megkezdése után kilenc hónapra, 1915 májusában következett be, Franciaország otthon maradt népessége már majdnem annyival fogyott meg, mint a későbbi háborús években: közel 300.000 emberrel. Végül a spanyoljárványos 1918-ban, jórészt e járvány révén e fogyas a 400.000-et is meghaladja. Ezzel szemben Németországban az első háborús évben a halálozások számának növekedése dacára is még

egézen normális szaporodási számot látunk. A népmozgalmi mérleg Németországban csak 1917-ben és 1918-ban fordul passzívra, amikor már a születési arány a békebelinek majdnem felére süllyedt. Németországban, különösen a háború utolsó éveiben, aránylag nagyobb mértékben csökkent a születési szám, mint Franciaországban, Németország népessége mindemellett — nem tekintve a hősi halottakat — még a világháború alatt is 756.000 lélekkel növekedett, Franciaországé pedig 1,289.000 lélekkel apadt. Régisimert oka ennek a magasabb születési arány, vég-eredményben pedig az egyke franciaországi elterjedtsége, a francia szülők önzése és anyagias gondolkodása. A nálunk némely évben nagyobb természetes népmozgalmi fogyasit mutató államok harmadika, Olaszország elkésve lépett be a hadviselők sorába s így mérlege éppen úgy, mint a németországi, csak 1917-től kezdve válik negatívvá. Ha a háborús évek népmozgalmának végső eredményét keressük, a hazai természetes népfogyas még kedvezőtlenebb mérleget mutat: csak a franciaországi következik utána s összes többi, nála részben nagyobb népességgel is bíró államok, mind kedvezőbb eredményt jelentenek. Hazánk fentebb közölt adatai alapján ugyanis ugyanígy számítva 1914—18-ra a természetes népmozgalom abszolút eredménye — 178.044 lélek. Ennél csak a franciaországi — 1,289.000 nagyobb negatívítás, ámátor lehetséges, hogy kivülről még Ausztria, és kétségtelen, hogy Oroszország vesztesége is nagyobb volt, csak az erre vonatkozó statisztika hiányzik. Ausztria nagyobb veszteségére a csonka Ausztriára vonatkozó statisztikai adatok alapján számszerűen is következtethetünk. Az új osztrák köztársaság statisztikája szerint ugyanis az öt háborús év veszteségének végső eredménye, a fenti országokhoz hasonlóan számítva — 158.710, ami pedig Ausztria mai népességéhez viszonyítva 4,90/100-es átlagos fogyasit jelent. Ha ez Ausztria többi részeire is általánosítható, vagy ha csak megközelítőleg is ilyen mérvű volt a népfogyas a békekötésben elvágott részekben, úgy a régi Ausztria területének háborús népmozgalma is nagyobb negatívítással zárult, mint a miénk. A többi hadviselőknél és a semlegeseknél e négy év mérlege már vagy kisebb passzivitásokkal, vagy pedig nem is negatívummal, hanem szaporodással zárult. Igen érdekes a semlegeseknél is jelentkező csökkent szaporodás, sőt 1918-ban néhol a fogyas, jelöl annak, hogy ők is érezték az idők súlyát.

Némiképp más eredményre vezet a nemzetközi összehasonlítás, ha tekintetbe vesszük a népességhez való viszonyítás útján azt is, hogy az egyes államok lakosságának nagysága is különböző. Ennélfogva ugyan az az abszolút kár egy kisebb országban sokkal szomorúbb jelentőségű, mint egy nagyobbban. Ha ezeket a természetes szaporodási nyers arányszámokat hasonlítjuk össze az egyes országok között, hazánkra nézve sokkal kedvezőbben alakul a kép, mint az abszolút számok tekintetében. Közleményünk hat évében ugyanis így alakult az alább felsorolt országokban a természetes szaporodásnak ezer lélekre eső arányszáma:

	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
A) <i>Hadviselők</i> : *)						
Angolország	10%	9%	6%	6%	3%	0%
Skótország	10%	10%	6%	8%	5%	4%
Irország	5%	6%	4%	4%	3%	1%
Olaszország	13%	13%	8%	0%	-6%	-17%
Franciaország	0%	-1%	-7%	-8%	-8%	-11%
Portugália	12%	12%	12%	10%	9%	-11%
Finnország	11%	11%	9%	7%	6%	4%
Románia	16%	18%	16%	—	—	-26%
Belgium	7%	6%	3%	-0%	5%	-9%
Németország	12%	7%	-1%	-4%	-0%	-10%
Ausztria	9%	5%	-2%	-0%	-9%	-13%
Magyarország	11%	11%	-1%	-4%	-4%	-10%

	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
B) <i>Semlegesek</i> :						
Svédország	9%	9%	6%	7%	7%	2%
Norvégia	12%	12%	10%	10%	11%	7%
Svájc	8%	8%	6%	6%	4%	-0%
Dánia	13%	13%	11%	11%	10%	11%
Németalföld	15%	15%	13%	13%	12%	7%
Spanyolország	8%	7%	8%	7%	6%	-4%

Az egyes évi eredményeket tekintve, hazánknál olyik évben nagyobb fogyást mutatnak Németország, Ausztria, Olaszország, Portugália és Franciaország, de leginkább Románia (1918: -26%). Nem állítható be e rangsorba az adatok hiánya miatt Oroszország, Szerbia, Bulgária, Görögország és Törökország. A háborús évek veszteségét összegelve Németország, Olaszország és Portugália már nálunk kisebb végső ezreléket mutatnak s csak Franciaország, Ausztria és Románia marad a statisztikai adatokkal is rendelkezők sorában kedvezőtlenebbnek. A nálunk kedvezőbb helyzetben lévő hadviselők között a népszaporodás az Angolbirodalom alkatrészeiben érezte meg a legkisebb mértékben a háborús évek terhét. Közülük is Skóciában a legkedvezőbb az arányszám (1918: 4°/100). A semlegesek között is különösen Dánia népszaporodása volt előnyös (1918: 11°/100).

Az egyes évek népszaporodásának egymással való nemzetközi összehasonlítása minden országban a spanyoljárványos 1918. évet mutatja a legrosszabb helyzetben lévőnek. Ha ezen év kedvezőtlen természetes népszaporodásának abszolút értékét a megelőző legutolsó békés esztendő (1913) ugyanezen eredményéhez viszonyítjuk, úgy az e viszonyításból származó index alapján a következő rangsorba állíthatjuk az európai államokat:

1. Franciaország	- 899	11. Finnország	- 44
2. Bulgária	- 231	12. Svájc	- 7
3. Románia	- 165	13. Angolország	14
4. Olaszország	- 135	14. Svédország	25
5. Belgium	- 121	15. Irország	34
6. Magyarország	- 116	16. Skótország	43
7. Portugália	- 95	17. Németalföld	53
8. Németország	- 82	18. Norvégia	67
9. Csehország	- 76	19. Dánia	90
10. Spanyolország	- 49		

A rangsor megváltozik, ha a csökkenés mérvét az 1913. évi s az 1918. évi ezrelékek között lévő különbségben mérjük permillekben. Ekkor a következő más

) L. a területi változásokat illetőleg természetesen ismét a 4 lapon lévő 1-7 számú megjegyzést.

sorrendhez jutunk; melyben mindazonáltal éppen úgy 6-ik hazánk, mint az előzőben. E sorrend ugyanis a következő:

1. Románia	42 ^o /100	10. Spanyolország	12 ^o /100
2. Olaszország	30 ^o /100	11. Angolország	10 ^o /100
3. Portugália	23 ^o /100	12. Svájc	9 ^o /100
4. Németország	22 ^o /100	13. Németalföld	8 ^o /100
5. Ausztria	21 ^o /100	14. Svédország	7 ^o /100
6. Magyarország	21 ^o /100	15. Skótország	5 ^o /100
7. Belgium	17 ^o /100	16. Norvégia	4 ^o /100
8. Finnország	15 ^o /100	17. Irország	3 ^o /100
9. Franciaország	12 ^o /100	18. Dánia	2 ^o /100

Dánia úgy az ezrelék csökkenésének mérve szempontjából, mint az indexek tekintetében is a legkedvezőbb helyzetben van. Érdekes egyébként, hogy a szomorú emlékeztető 1918-ban, amikor az európai államokban a háború borzalmaihoz csatlakozott spanyoljárvány oly nagymérvű pusztítást okozott, akkor a többi világrészekben is kedvezőtlenebbül alakult a természetes népmozgalom eredménye, mint az előzőben. Az összes államok között mindössze egyet találunk, Venezuelát, ahol kedvezőbb az 1918. évi eredmény az előzőnél. A legkedvezőtlenebb az Angol-Kelet-India mérlege (-27°/100). Az egyes világrészeket Európához viszonyítva mégis szembetűnő, hogy a többi világrészek Európánál kedvezőbb helyzetben voltak. Fogyással statisztikájuk csak kevés országban zárult, míg Európában 1918-ban 18 közül 11-ben. A világrészek között a legkedvezőbb helyzetben a tőlünk legtávolabb fekvő Ausztrália maradt, 12-18°/100-es szaporodással. Az amerikai San-Domingo 1918-ban, mint az összes országok között maximumot, 32°/100-es természetes szaporodást jelentett.

A természetes szaporodás háborús alakulása hazánk egyes országrészeiben is tetemes eltéréseket mutat. Az egyes országrészek természetes szaporodása közleményünk hat évében ugyanis a következő volt:

Országrész	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Duna jobb partja	10%	10%	-0%	-3%	-4%	-11%
Duna bal partja	13%	13%	1%	-2%	-4%	-9%
Duna-Tisza köze	11%	12%	-0%	-3%	-4%	-9%
Tisza jobb partja	12%	11%	-2%	-1%	-1%	-8%
Tisza bal partja	13%	12%	-0%	-4%	-2%	-11%
Tisza-Maros szöge	7%	6%	-5%	-8%	-9%	-13%
Királyhágóntúl	9%	9%	-4%	-6%	-5%	-9%
Magyarország összesen	11%	11%	-1%	-4%	-4%	-10%

Az egyes országrészek közül e szerint tehát a háborús években is megtartotta szomorú elsőségét az egykével annyira fertőzött Tisza-Maros szöge, amely országrész állandóan a legszaporátlanabb területe az országnak. Itt a szaporodási arány már a békés években sem érte el a 10-et sem, sőt már 1911-ben 5°/100-re is lesüllyedt. Az 1918. évi legnagyobb mérvű népfogyás idején pedig -13°/100-lel emelkedik ki maximumként a többiek felett. A legutolsó békés években legkedvezőbb természetes szaporodási aránnyal szereplő Tisza balpartja (1912-ben 17°, 1913-ban 13°/100), azonban már 1914-ben elvesztette elsőségét s helyébe mind erőtel-

jesebben a Tisza másik partján elterülő országrész lépett, mely 1916-tól 1918-ig maximumként is szerepel. 1914- és 1915-ben az országrészek közül a Duna bal partján volt a természetes szaporodás a legkedvezőbb.

Az egyes törvényhatóságok természetes szaporodása a háború alatt az országos arány csökkenésével eléggé párhuzamosan csökkent, úgyhogy a legutolsó békés években e szempontból szélső értékekkel szereplő törvényhatóságok a háborús évek alatt is többnyire ugyanolyan szélső helyzetűek maradtak. A népesség a legkevesebbé ugyanis éppen ott fogyott meg, ahol azelőtt is a legkedvezőbb volt e tömegjelenség kialakulása, t. i. a Délkeleti Felföld egyik vármegyéjében, Csikban (1918: -4%). Viszont a másik szomorú szélsőséget a már békében is fogyást mutató városaink közül akkor is leginkább kitűnő Baja és Pécs mutatták fel (1918-ban -22°, illetve -21°/100-lel). Igen nagymérvű volt még a háborús szaporatlanság réghírhedt egyik vármegyénkben is, éppen úgy, mint a legutolsó békés években. Érdekes, hogy a legnagyobb és legkisebb törvényhatósági természetes szaporodási nyers arányszám közleményünk hat évében az országos arányszám csökkenésével fokozatosan milyen párhuzamosan süllyed. Közleményünk éveiben ugyanis e szélső értékek rendre a következők voltak:

	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Maximum	17%	19%	5%	2%	1%	-4%
Minimum	-2%	-3%	-12%	-14%	-20%	-22%

Látható, hogy e törvényhatósági szélső értékek is 1914-ről 1915-re szenvedték a legnagyobb mérvű fogyást, hirtelen (14°, illetve 9°/100-lel) csökkenve mint az országos átlag (12°/100-lel) s innen 1918-ig márcsak kisebbségre visszafejlődést szenvedtek. Számos törvényhatóság természetes szaporodási nyers arányszáma azonban jóval később vált fogyássá, mint az országos átlag. Éppen ezért az ország természetes szaporodásának háborús negativitása idején is, egészen 1917 végéig, még mindig volt olyan törvényhatóságunk, amely szaporodásának évi mérlege — a vándorlásokat s a háborús vérvesztést figyelembe nem véve — pozitíveredménnyel zárult. Csupán 1918-ban mutatkozott kivétel nélkül valamennyi törvényhatóságban fogyás.

Ha a vármegyéket együttesen állítjuk szembe a törvényhatósági joggal felruházott városokkal, úgy a természetes szaporodás alakulása szempontjából is ugyanazt a háborús szabályszerűséget látjuk, ami közleményünk e rendkívüli viszonyok között lefolyt éveiben a többi népmozgalmi ágak körében is jelentkezett, t. i. azt, hogy a városok népmozgalma a háború alatt kevésbé szenvedett, mint a vidéké. Közleményünk éveiben ugyanis a városok és a vidék természetes szaporodásának átlagos nyers arányszámai a következők voltak:

Közigazgatási alkatrész	1913	1914	1915	1916	1917	1918
Vármegyék	11%	11%	-1%	-4%	-4%	-10%
T. j. városok	6%	6%	-2%	-4%	-7%	-11%
Országos átlag	11%	11%	-1%	-4%	-4%	-10%

Látható tehát, hogy míg a legutolsó békés években a városok természetes szaporodása csak 60%-a volt a vidékének, addig a háborús évek alatt e folyamat révén lényegesen csökkent e különbség.

A természetes szaporodás nem szerint való alakulásánál a háború alatt a fokozódó fiútöbblettel kapcsolatban (l. a 2. a születésekre vonatkozó pontban) azt látjuk, hogy népesség háborús fogyásában emiatt sokkal inkább részesednek a nők.

Év	A szaporodásból ugyanis esett % -ban			
	a férfakra	a nőkre	a férfakra	a nőkre
1913	105.051	102.587	50%	49%
1914	106.405	102.536	50%	49%
1915	- 12.530	- 17.016	- 42%	- 57%
1916	- 31.105	- 46.696	- 40%	- 60%
1917	- 32.728	- 54.876	- 37%	- 62%
1918	- 76.227	- 115.804	- 39%	- 60%

A különbség a nemek közt ezen adatokban — a népesség fogyásában való részesedésnél — tehát 1917-ben volt a legnagyobb. Ekkor ebben 62%-kal szerepelnek a nők. 1918-ban, bár mindkét részen több mint 110%-kal növekedett a fogyás, a két nem közti differencia mégis kissé enyhült; a nők részesedése a fogyásban 60%-ra esett.

A természetes szaporodásnak hitfelekezeti szerinti való megoszlását közleményünk éveiben — a fejlődés irányának szemléltetése végett — a népesség hitfelekezeti szerinti való megoszlására vonatkozó 1910. évi népszámlálási arányszámokkal összehasonlítva közöljük. Az oldalt megnevezett években a természetes szaporodásból, 1910-ben pedig a népességből Magyarországon az egyes felekezetekre az alábbi százalékok estek:

Év	felekezetükre esett						
	A római katolikus	A görög katolikus	A református	Az ágostai hitvallás evangélikus	A görög keleti	Az unitárius	Az izraelita
a) <i>A szaporodásból.</i>							
1913	57%	11%	11%	5%	8%	0%	4%
1914	58%	11%	11%	6%	8%	0%	4%
b) <i>A háborús népfogyásból.</i>							
1915	14%	33%	28%	8%	52%	0%	8%
1916	33%	11%	17%	7%	29%	0%	0%
1917	40%	8%	15%	7%	24%	0%	0%
1918	44%	12%	14%	6%	18%	0%	0%
c) <i>A népességből a népszámláláskor</i>							
1910	52%	9%	12%	6%	14%	0%	4%

Eszerint közleményünknek első két évében a népességi aránynál nagyobb mérvben részesedett a szaporodásban az a három felekezet, amely már a régebbi békeévekben is leginkább gyarapodott. Ezek a római katolikusok, amelyek gyarapodása 1910-11-ben érte el a zsidókét s 1912 óta azt már meg is haladja s amely 1913 és 1914-ben is összes többi hitfelekezetnél nagyobb százalékos arányban része-

sedik a természetes szaporodásban (57,0, illetve 58,4%-kal) mint amekkora népszámlálási aránya (52,1%). A másik két felekezet, amely szintén már régebben is inkább szaporodott, mint a többiek, a görög-katolikus, s a már említett izraelita. Leggyengébb most is a görög keletieknek és a két protestáns felekezetnek, az ágostaiaknak és a reformátusoknak szaporodási aránya. Az unitáriusok és egyéb alatt összefoglalt többi felekezetek természetes szaporodása a népességi aránytól jelentősebb eltérést nem mutat. A háborús évek beköszöntésével a halálozásoknak a születések felett mutatózó többletéből a mögöttes országrészek különböző felekezeti lakosai közül ugyanaz a fentemlített három felekezet részesedett kevésbé, mint amekkora rész őket ebből, 1910. évi népesedési arányuknál fogva megillette volna: az izr., a róm. és a görög-kath., amelyek régebben is legkedvezőbb helyzetben voltak. Közülük is a legkedvezőbb helyzetbe az izraelita került. Az ily vallásúak 1915-ben az összes többi felekezetek ez évi fogyásának 8,5%-ával megegyező szaporodást mutatnak, 61%-át az ez évben még szintén gyarapodó, de náluk tizenkétszer népesebb római katolikusok gyarapodásának. 1918-ban pedig még mindig csak 2,7%-át foglalják le a fogyásnak, ami népességi arány reájuk eső részének csak 60%-a. A római katolikusok fogyása már korántsem különbözik úgy a népességi arányától, mint az izraelitáké, de azért a háborús évek egyikében sem éri azt el. A görög katolikusok ebben a többi felekezethez kedvezőbb helyzetbe csupán 1917-ben jutnak. A legutolsó békés években a népességi arányánál kisebb mértékben szaporodó fentebb említett felekezetek, ezzel szemben a népesség háborús fogyásából is inkább részesedtek, mint az a népességben elfoglalt arányukból következne. A négy háborús év fogyását összegezve, az egyes felekezetre végeredményben a következő abszolút és relatív adatokat nyerjük:

Év	Római katolikus	Görög katolikus	Református	Ág. hitvallású evangélikus	Görög keleti	Unitárius	Izraelita	Egyéb
1915/18. év	absz. sz. 147.038	40.543	63.230	27.945	94.978	1.373	7.033	2.492
Népsz. ar. 1910-ben	37%	12%	16%	7%	24%	0%	1%	0%
	52%	9%	12%	6%	14%	0%	4%	9%

A végső eredmény szerint a négy háborús év fogyásában pusztán a természetes szaporodás révén csak a római katolikusok (372%) és az izraeliták (1,9%) részesedtek népességi arányuknál (52,1, illetve 4,5%) kevésbé. Az eltérés a legnagyobb a görög keletieknél, népességi arányuk 69%-a. A természetes szaporodásnak a népességhez való viszonyítása közleményünk éveiben csupán elméleti értékű adatokat szolgáltat, mert az ország feldarabolása folytán és a háborús veszteségek felekezeti megoszlásának pontos ismerete nélkül az egyes felekezetek lét-

számát a népszámlálások közé eső évekre pontosan kiszámítani lehetetlen. A folytonosság kedvéért közöljük mégis a természetes szaporodás szóban forgó arányszámait anélkül, hogy az adatokhoz megjegyzést fűznénk. Az egyes felekezetek ezer hívére közleményünk éveiben a következő számú természetes szaporodás számítható:

Év	Római katolikus	Görög katolikus	Református	Ág. hitvallású evangélikus	Görög keleti	Unitárius	Izraelita	Valamennyi vallásr. együtt
1913	12%	12%	9%	9%	7%	7%	10%	11%
1914	13%	11%	9%	9%	7%	10%	9%	11%
1915	0%	4%	2%	2%	6%	3%	5%	1%
1916	2%	4%	5%	4%	9%	4%	0%	4%
1917	3%	3%	5%	5%	9%	4%	1%	4%
1918	3%	11%	10%	10%	15%	6%	5%	10%

A természetes szaporodás, illetve fogyás az egyes nemzetiségek között közleményünk éveiben a következőképpen oszlott meg.

Év	A magyar	A német	A tót	Az oláh	A rutén	A horvát	A szerb	Az egyéb
nemzetiségekről esett								
a) A szaporodásból.								
1913	59%	8%	12%	12%	3%	1%	1%	1%
1914	60%	8%	12%	11%	2%	1%	1%	1%
b) A háborús fogyásból.								
1915	0%	14%	0%	65%	5%	1%	11%	3%
1916	35%	11%	8%	34%	0%	1%	5%	3%
1917	40%	12%	9%	26%	0%	1%	5%	3%
1918	48%	9%	10%	22%	3%	1%	3%	2%
c) A népességből a népszámláláskor.								
1910	54%	10%	10%	16%	2%	1%	2%	2%

A magyarság szaporodása a fentiek szerint tehát a többi nemzetiségekénél mindkét viszonylatban kedvezőbbnek mondható. Közleményünk éveiben egyedül a magyarság természetes szaporodása alakult olyképpen, hogy a pozitív mérleggel záródó években a szaporodásból népességi arányánál nagyobb, a többiekben pedig a fogyásból ennél kisebb mértékben részesedett. A négy háborús év kárát összegelve a következő abszolút és relatív adatokhoz jutunk:

Év	A négyéves háborús fogyásból esett összesen							
	A magyar	A német	A tót	Az oláh	A rutén	A horvát	A szerb	Az egyéb
anyanyelvűekre								
1915/18. absz. sz.	155.123	43.321	35.768	111.109	8.008	4.239	18.464	10.594
év %...	40%	11%	9%	28%	2%	1%	4%	2%
Népsz. % 1910...	54%	10%	10%	16%	2%	1%	2%	2%

A negatívum végeredményben a magyarok, a rutének s a tótok körében kisebb az 1910. évi népszámlálási aránynál. A horvátoknál egyenlő azzal. A többieknél a fogyás a nagyobb. A népességhez viszonyítva a következő ezrelékeket számíthatjuk:

Év	Magyar	Német	Tót	Oláh	Rutén	Horvát	Szerb	Egyéb	Valamennyi nemzetiség együtt
1913	12%	9%	13%	8%	14%	14%	7%	5%	11%
1914	12%	9%	13%	8%	11%	13%	7%	6%	11%
1915	0%	2%	0%	6%	3%	1%	7%	2%	1%
1916	2%	5%	3%	9%	0%	4%	9%	5%	4%
1917	3%	6%	4%	7%	1%	6%	9%	6%	4%
1918	3%	10%	11%	15%	12%	11%	12%	9%	10%

Ezek a viszonyszámok itt is éppen úgy, mint a hitfelekezeteknél, inkább csak elméleti jelentőségűek s ugyanazon körülmények miatt következtetésre kevésbé alkalmasok.

A természetes szaporodásnak, illetve fogyásnak foglalkozások szerint való megoszlására vonatkozó adatok közleményünk éveiben a következők:

Foglalkozási csoport	1913.	1914.	1915.	1916.	1917.	1918.
Száz főnyi természetes szaporodásból (fogyásból) az évben						
I. Östermelés	63%	62%	-115%	-78%	-79%	-74%
II. Bányászat, ipar és forg.:						
A) Bányászat	1%	2%	4%	0%	0%	0%
B) Ipar	23%	23%	34%	-2%	-2%	-6%
C) Kereskedelem és hitel	3%	3%	5%	-1%	-2%	-2%
D) Közlekedés	6%	6%	22%	5%	5%	1%
II. Összesen	26%	35%	67%	2%	1%	-6%
III. Polgári és egyházi közszolgálat	3%	2%	4%	0%	-1%	-1%
IV. Véderő	0%	0%	5%	1%	2%	0%
V. Különböző ágbeli és kül. m. n. napszamos	0%	0%	-25%	-10%	-9%	-6%
VI. Házi cselédek	3%	3%	13%	0%	2%	0%
VII. Egyéb és ism. fogl.	-5%	-5%	-50%	-15%	-16%	-11%
Mindössze	100%	100%	-100%	-100%	-100%	-100%

Eszerint az utolsó békés évek természetes szaporodásában az ipar-forgalmi csoport — de főleg az ipar — helyzete kedvezőbb az 1910. évi népszámláláskor talált aránynál. A házi cselédeké is gyarapodott. Az östermelőké azzal egyenlő. A háborús évek természetes fogyásában viszont ismét az ipari részesedett az öt megillető aránynál lényegesen kevésbé, eltekintve attól, hogy fogyás a véderő és a házi cselédek csoportjában nem mutatkozott. Ezeket ugyan a fogyásból sokkal kisebb rész illette volna meg, mint az ipart s így az iparban lévő változás mégis nagyobb jelentőségű. Ez összhangban áll mindazzal, amit az iparnak kedvező helyzetéről a többi népmozgalmi ágaknál láttunk.

5. A házasságok termékenysége. Közleményünk éveiben a nő halálával megszünt házasságok s a belőlük származó gyermekek száma, valamint a házasságok termékenysége Magyarországon (Horvát-Szlavonország nélkül) így alakult:

Év	Az oldalt megnevezett évben megszünt házasságok száma	A belőlük származó gyermekek száma	Egy házasságra eső átlagos gyermekszám
1913	44.949	184.140	4,10
1914	45.684	184.978	4,06
1915	49.824	202.965	4,07
1916	46.783	191.244	4,06
1917	47.919	196.174	4,06
1918	67.033	265.175	3,96

E szerint tehát házasságaink termékenysége vonatkozó országos átlagos adataink a háború alatt, egészen 1918-ig, nem mutatnak lényeges változást. Ez természetes is, mert a háborús időszak csökkent termékenysége eleinte nem hagy nyomot olyan adatokon, melyek több, nála hosszabb elmúlt időszaknak, de inkább régebbi időszakoknak házassági termékenységét jelzik. 1918-ban azonban már két nagyhatású körülmény érezte oly mérvben befolyását, hogy úgy az abszolút, mint a relatív adatok lényegesen megváltoztak. E körülmények egyike a spanyol-járvány, másika az ekkor már ötödik éve dúló világháború befolyása. Az előbbi révén 1918-ban 67.033, vagyis 19.114-gyel több házasság szűnt meg, mint az előző évben s megszünt számos fiatal nő halálával sok oly házasság is, amelyek termékenységük derekán állottak még. Így ez is emelte a gyermektelen, s a kevés gyermekű házasságok arányát a többivel szemben. Hatásában találkozott a lassan fokozódó utóbbival, amely a háborús időszak csökkent születési termékenységének jelentőségét ezen időszak növekedésével arányosan, lassan juttatta érvényre a nagyobb termékenységű békés időszakok befolyásával szemben. E kettő találkozásával az 1918-ban megszünt házasságok országos átlagos termékenysége (3,96) tényleg olyan alacsony, amilyenre a megelőző békés időben, az 1903 óta állandóan ugyanazon, a hazánkfia Kőrösv Józseftől javaslatba hozott s világszerte méltánylással fogadott módszerrel (I. Magy. Stat. Közl. Új sorozat 22. kötet 9. l.) gyűjtött termékenységi adatokban példa nincsen.

Országrészenként hasonlítva össze a három éves átlagszámokat, valamint a régebbi eredményektől legnagyobb mérvű eltéréseket mutató 1918. évi adatokat, a következő képet kapjuk:

Országrész	Az 1909-12. évek folyamán megszünt házasságokból született gyermekek átlagos száma	Az 1913-15. 1916-18. 1918. évek	Az arányszám változása 1909-12 és 1918 között	
Duna jobb p.	4,20	4,17	4,16	-0,10
Duna bal p.	4,06	4,21	4,25	-0,07
Duna-Tisza k.	4,18	4,15	4,06	-0,06
Tisza jobb p.	4,21	4,18	4,06	-0,14
Tisza bal p.	4,21	4,06	4,10	-0,11
Tisza-Maros szöge	3,74	3,70	3,77	-0,00
Királyh-túl...	3,70	3,70	3,70	+0,04
Fiume	4,06	4,07	4,27	+0,48
Magyarorsz.	4,06	4,07	4,06	-0,13

Látható tehát, hogy az országrészek sorrendje a házasságok átlagos termékenysége szempontjából csak keveset változott. A világháború éveiben fel-

bomlott házasságok adatai szerint is a Duna bal partja maradt a legtermékenyebb országrész, a legterméketlenebb azonban nem a Királyhágóntúl, hanem a Tisza-Maros szöge lett. Ebben az országrészben ugyanis az előző évekhez képest mutatkozó azon különbség, mely a háború előrehaladtával a Királyhágóntúlt és Fiumét kivéve minden országrészben növekszik, s melynek elsősorban a háborús évek kisebb termékenysége volt az oka, oly magas volt (—0,20), hogy révén a legutolsó békés évben a Királyhágóntúl előtt második helyen álló ezen országrész aránya csökkent a termékenység minimumát felmutató helyre. A többi országrész közül a sorrendet is megváltoztató mérvben a többenél kevésbé csökkent a házasságok termékenysége a Duna jobb partján. Ez az 1913—15. évi átlagban elfoglalt 4. helyéről 1916—18-ig, illetve 1918-ig is a 2. helyre lépett elő. Viszonylag intenzívebben csökkent a termékenység az országos átlagos csökkenésnél a Tisza jobb- és bal partján, oly mérvben, hogy ezek e miatt a sorrendben is hátrább szorultak. Fiuménél valami esetleges, múlékony körülmény is szerepelhet abban, hogy termékenységi átlagszáma a háború előtti, az országrészekhez képest elfoglalt 6. helyéről az 1. helyre javult.

Ha a vármegyét a városokkal állítjuk szembe, most is kitűnik a városok kisebb termékenysége. A közleményünk éveiben megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma ugyanis a következőképpen oszlott meg az ország e két része között:

Év	A házasságok termékenysége	
	a vármegyékben	a t. városokban
1913.....	4,22	3,72
1914.....	4,06	3,68
1915.....	4,21	3,65
1916.....	4,22	3,72
1917.....	4,24	3,73
1918.....	4,01	3,68

Amennyiben azonban a házasságok termékenységére vonatkozó háborús évek adatai a háborús időszak termékenységét több régebbi időszak termékenységével együtt mutatják be, ezeken nem látszik meg a világháborús évek azon jellemvonása, hogy ekkor a városi termékenység kevésbé csökkent a vidékinél.

Az egyes vármegyék közül a házassági termékenység tekintetében Moson, mely a közleményünket megelőző években legnagyobb termékenységgel tünt ki, — már csak 1913-ban és 1914-ben tudja ezen elsőjét megtartani. Közleményünk további 4 háborús évében felváltva Győr, Nyitra, Komárom és végül Sopron megyék mutatnak e szempontból maximumot, olyan megyék, amelyek régebben is közvetlenül Moson után sorakoztak. Az 1916—18. évek átlaga szerint a házassági termékenység magassága szempontjából legkimagaslóbb értékeket a következők mutatták: Nyitra (4,75), Sopron (4,75), Csanád (4,73) és Győr (4,70). Ez a legutolsó népmozgalmi közleményünk éveinek (1909—12) átlaga szerint a legkimagas-

labb eredményeket felmutató vármegyék sorrendjétől Moson vezetőszerének elesésén kívül még Sopron vármegye közbeékelődésével is különbözik. Az ellenkező végletet a vármegyék között Krassó-Szörény képviseli úgy az 1913—15., mint az 1916—18. évi átlag szerint. Az 1909—12. évi átlag szerint e megye Beszterce-Naszód mögött a második helyen állott. Beszterce-Naszód vármegye a háborús évek alatt megszűnt házasságok szerint azonban már kiemelkedik a minimumot mutató törvényhatóságok sorából, évről-évre rendszerint több mint tizen előzik meg.

A városok közül közleményünk éveiben is Székesfehérvár (maximum 1916—18-ban 4,83-cal) és Kecskemét (maximum 1913—15 szerint 4,79-cel) házasságainak termékenységét jelzi a nagyjából elmúlt évtizedekre vonatkozó eredményeket szolgáltató adatgyűjtésünk a legtermékenyebbek, éppen úgy mint a legutolsó népmozgalmi, 1909—12. évi közleményünk. A minimumot a törvényhatósági joggal felruházott városok közül Temesvár (1916—18: 3,05) és Eszék (1913—15: 3,03) képviselték, szintén oly városok, amelyeknek a többiek felett kimagasló terméketlensége régebbi közleményeinkből már szintén ismeretes előttünk. A fővárosi házasságok termékenységének fokról-fokra lejjebb haladó folytonos csökkenését most már másfél évtized óta vezetett adatokkal igazolhatjuk. A Budapesten megszűnt házasságok termékenysége ugyanis a nők halálzási lapjáról származó statisztikai adatok szerint az oldalt felsorolt évi átlagokban a következő volt:

Maximum 1904-ben.....	3,90	1913—15-ben.....	3,24
1908—05-ben.....	3,26	1916—18-ban.....	3,00
1906—08-ban.....	3,49	Minimum 1918-ban.....	2,74
1909—12-ben.....	3,44		

A házasságok termékenységének a megszűnt házasságok időtartama szerint való részletezése jellemzően mutatja, hogy ezen arányszámoknak közleményünk legutolsó éveiben mutatkozó csökkenése a háborús évek kisebb termékenységének következménye. Az alább felsorolt ideig fennállott házasságok csoportjában az oldalt felsorolt évek és évi átlagok szerint ugyanis a következő országos átlagos termékenységi adatokat nyerjük:

Évi átlag, illetve év, melyben a házasság megszűnt	A házasságok tartama			
	5 éven aluli	5—9 év	10—19 év	20 éven felüli
1903—05.....	1,20	2,22	4,08	5,22
1906—08.....	1,04	2,48	3,96	5,22
1909—12.....	1,04	2,22	3,96	5,22
1913—15.....	1,04	2,22	3,72	5,24
1916—18.....	0,98	2,21	3,04	5,24
1918.....	0,96	2,20	3,26	5,22

Ezen adatok szerint leginkább a rövid ideig fennállott házasságok termékenysége csökkent. Azoké, amelyeknél a háborús évek terméketlensége a megelőző időszakok nagyobb termékenységével szemben a legnagyobb jelentőségű. Amennyiben pedig a

hosszabb ideig fennállott házasságok csoportjában nincs ilyen csökkenés, az országos átlagnak közleményünk legutolsó éveiben mutatkozó csökkenése kétségkívül szintén csak ennek a háborús hatásnak folyománya. A jelenség a házasságok tartama szerint megkülönböztetett fenti csoportokban egyébként csoportról-csoportra fokozatosan alakul ki. Látható ugyanis, hogy az 5 éven aluliak 1918. évi termékenysége az 1913—15. évi ugyanezen csoport termékenységénél annak 14,3%-ával kisebb. Az 5—9 évi tartamúknál ez a csökkenés már csak 11,4, a 10—19 évi tartamú pedig már csak 5,8%-os. A 20 éven felüli időtartamú házasságok termékenységére a háború már nem volt kimutatható hatással. Az ilyen házasságokban öregek élnek, akik termékenysége egy már megelőző, régebbi időszakban nyilvánult s akiknél a háborús időszak már legnagyobb mértékben csökkent.

Hasonlóképpen az egyes országrészekre vonatkozó termékenységi adatoknak közleményünk éveiben egyre fokozódó csökkenése is ezen, a házasságok tartama szerint részletezett, átlagszámokban mutatja leginkább e csökkenésnek a háború befolyásával való összefüggését. Igen érdekes például az, hogy éppen azon országrészek (Tisza-Maros szöge és a Duna-Tisza köze) átlagos arányszáma csökkent leginkább (0,23, illetve 0,25-tel), ahol a legrövidebb tartamú házasságok termékenysége is a legalacsonyabbra süllyedt (0,30, illetve 0,97-re).

Érdekes képet ad a vármegyei és a városi törvényhatóságok ezen adatainak egymással való szembeállítására is. Ily megoszlásban ugyanis a házassági termékenységet jelző arányszám a következő volt:

A házasságok tartama	Az 1913—15. években		Az 1916—18. években		Különbség a vármegyék javára (+) vagy kárára (—) az 1913—15/1916—18. években
	a vármegyékben	a t. városokban	a vármegyékben	a t. városokban	
	5 éven alul.....	1,06	0,98	0,98	
5—9 év.....	2,22	2,22	2,22	1,98	+ 0,24
10—19 év.....	3,96	3,96	3,96	3,96	+ 0,00
20 éven felül.....	5,24	5,24	5,24	5,24	+ 0,00
Általában.....	4,10	3,97	4,06	3,90	+ 0,16

Ezen adatoknál két körülmény hívja magára figyelmünket. Az egyik az, hogy a vármegyei házasságok most is mindig termékenyebbeknek mutatkoztak a városiaknál. A számított különbség az összes csoportoknál a vármegyék javára esik. A másik pedig az, hogy csak a rövidebb időtartamú házasságok csoportjában mutatkozik a háborús hatás visszavezethető csökkenés s a 20 éven felülieknél egyáltalán nem látható. E csökkenés mérve szépen domborodik ki az 1913. és 1918. évi adatok szembeállításánál. Ezen években ugyanis a házassági ter-

mékenység adatai ily megoszlásban a következők voltak:

A házasságok tartama	Az 1913. évben		Az 1918. évben		Csökkenés 1918-ban 1913-hoz képest	
	a vármegyékben	a t. városokban	a vármegyékben	a t. városokban	a vármegyékben	a t. városokban
	5 éven alul.....	1,06	0,98	0,98	0,98	0,08
5—9 év.....	2,22	2,22	2,22	1,98	0,24	0,24
10—19 év.....	3,96	3,96	3,96	3,96	0,00	0,00
20 éven felül.....	5,24	5,24	5,24	5,24	0,00	0,00
Általában.....	4,10	3,97	4,06	3,90	0,16	0,07

A törvényhatósági jogú városok hátránya most is különösen a 10—19 évi tartamú házasságoknál a legnagyobb, úgy amint erre már a régebbi közleményeink is utaltak. Hasonlóképpen az ellenkező végletet — ha a háborús hatást már kidomborító 1918. évtől eltekintünk — a leghosszabb tartamú házasságok mutatják. Ismét bizonyítják ezek az adatok azt, hogy régebben a városok születési termékenysége nem maradt el oly mérvben a vidéké mögött, mint a legutolsó békés években.

Ha a közleményünk éveiben megszűnt házasságokat a szerint részletezzük, hogy az egyes években a házasságok hány százalékából nem született egyáltalán gyermek, hány százalékából született 1—2, 3—5 gyermek és így tovább, úgy a következő képet nyerjük:

Év	Százoldalt megnevezett évben megszűnt házasság közül volt olyan, amelyből gyermek született					
	0	1—2	3—5	6—10	11—15	15-nél több
1913.....	16,2	22,2	30,6	25,2	4,2	0,2
1914.....	16,7	22,2	30,6	25,2	4,7	0,2
1915.....	16,1	22,2	31,1	25,2	4,7	0,2
1916.....	15,8	22,2	31,7	25,1	4,7	0,2
1917.....	16,0	22,2	31,2	25,2	4,7	0,2
1918.....	15,2	23,7	32,4	24,0	4,1	0,2
1913/15.....	16,4	22,2	30,6	25,4	4,7	0,2
1916/18.....	15,7	22,2	32,1	24,7	4,6	0,2

Ezen adatokból látható, hogy közleményünk éveiben inkább az 5-nél kisebb termékenységet mutató házasságok aránya emelkedett, az ennél magasabb termékenységűek pedig csökkentek. A terméketlen házasságok aránya pedig ugyancsak kisebb, mint a közleményünket megelőző években s a szóban forgó hat év alatt is csökkenést mutat. Ez ismét igazolja a házasságok termékenységére vonatkozó statisztikáinknak egyik régi tételét, hogy a gyermekszületési átlag nagysága elsősorban nem a terméketlen házasságok arányától függ, hanem azoknak a házasságoknak gyermekbőségétől, amelyekből születik gyermek. Országrészenként a terméketlen s az ötnél kevesebb gyermekkel birt megszűnt házasságok kategóriáinak arányszámai közleményünk két hároméves időszakában így alakultak:

Ország-rész	Az 1913—15. években megszűnt 100 házasság között volt olyan, amelyből összesen				Az 1916—18. években megszűnt 100 házasság között volt olyan, amelyből összesen				
	0	1—2	3—5	0	1—2	3—5	0	1—2	3—5
	gyermek született								
Duna jobb partja	14,7	22,0	30,0	13,0	23,0	33,0	14,7	22,0	30,0
Duna bal partja.....	13,1	21,0	32,7	12,0	21,1	33,0	13,1	21,0	32,7
Duna-Tisza köze.....	18,0	22,1	28,0	18,0	22,0	28,0	18,0	22,1	28,0
Tisza jobb partja.....	13,0	21,0	34,0	13,0	22,0	34,0	13,0	21,0	34,0
Tisza bal partja.....	16,0	20,0	30,0	15,0	21,0	32,0	16,0	20,0	30,0
Tisza-Maros szöge.....	17,0	26,0	29,0	16,0	26,0	30,0	17,0	26,0	29,0
Királyhágóntúl.....	19,0	23,0	30,0	17,0	23,0	32,0	19,0	23,0	30,0
Magyarország.....	16,0	22,0	30,0	15,0	22,0	32,0	16,0	22,0	30,0
Ebből { vm.	15,7	22,0	30,0	14,0	22,7	32,0	15,7	22,0	30,0
{ tjv.	23,7	23,0	26,0	23,7	24,1	26,7	23,7	23,0	26,7

Legtöbb terméketlen házasság ezúttal is, mint már több mint egy évtized óta mindig, a Királyhágóntúl és a Duna-Tisza közén jelen kezik. Ez utóbbi ország-részben azonban most is csak Budapest hatása folytán. A fővárosban az 1916—18. évi átlag szerint ezek aránya már 28,2%-ra rúgott, többre, mint a megelőző évcsoportok átlagai szerint (1913—15 26,4%, 1909—12 26,7%). Budapest nélkül a Duna-Tisza közének termékenysége alig haladja meg az országos átlagot.

Legkevesebb terméketlen házasságot is ugyanazok az ország-részek mutatják fel, amelyek e saját-sága már régebbi közleményünkben ismeretes: a két északi felvidéki ország-rész és a Duna jobb partja. A közismert szaporatlan vármegyék legnagyobb részében közleményünk éveiben is igen kevés a terméketlen házasság, még kevesebb, mint a legutolsó, 1909—12. évi adatok szerint. Pl. Baranyában 1916—18-ban 12,9 (1909—12: 13,1), Somogyban 13,1 (14,1), Tolnában 14,6 (14,9), a legszaporatlanabb Krassó-Szörényben pedig most is csak 17,5 (17,3) %-ot tesznek a gyermektelen házasságok. Mindezek ismét bizonyítják, hogy az embereknek a szaporodás korlátozására irányuló törekvése idezi elő a szaporatlanságot s nem a nőknek szülésre alkalmatlan volta. Az összes törvényhatóságok között e szempontból a végletek meglehetősen nagy különbséget mutatnak. A legkedvezőbb arányt közleményünk éveiben is éppen úgy, mint régebben, mindig Sopron vármegye mutatta (1913—15: 10,1, 1916—18: 10,4). Utána évenként váltakozó sorrendben Trencsén, Bereg, Nyitra és Varasd sorakoztak. Legtöbb terméketlen házasság viszont ismét néhány városban volt, mint Pancsován (1913—15: 29,4%, 1916—18: 31,1%), Eszéken (1913—15: 30,5%), a fővárosban, Zimonyban, Versecen, Temesvároton, Miskolcon, Pozsonyban stb.

Az 1—2 gyermekes házasságok aránya, — az egykés vidékeknek ez a tipikus jellemzője, — az ország-részek közül a Tisza-Maros szögén (a közleményünk éveiben gyűjtött adatok szerint) nemcsak, hogy éppen úgy a legnagyobb, mint azelőtt, hanem még állandó emelkedést is mutat. Az ily csekély termékenységi házasságok aránya a Tisza-Maros szögén ugyanis az 1903. óta állandóan ugyanazon módszerrel vezetett adatok több éves átlagai szerint a következő:

Év	Az 1—2 gyermek születését felmutató házasságok aránya %-ban		
	a Duna-Tisza közén	Krassó-Szörény vármegyében	Temes
1903/05	24,7	28,7	25,0
1906/08	25,0	29,0	27,0
1909/12	25,0	30,0	27,0
1913/15	26,0	33,0	27,0
1916/18	26,0	34,0	28,0

Látható, hogy az egykés leginkább fertőzött két vármegyében, Krassó-Szörényben és Temesben, az 1—2 gyermekes házasságok aránya egyre terjed. Az előbbi az oláh egyke főfészke, az utóbbiban az oláh egyke találkozik a némettel. Ugyanez látszik a többi ország-részekben is. Mindenütt az egykés leginkább fertőzött vármegyék mutatják most is az 1—2 gyermekes házasságok arányát a legmagasabbnak. A fertőző kór hirhadt többi fészke közül a színmagyar, vagy túlnyomóan magyar lakosságú egykés községekkel bíró Baranyában, Somogyban és Gömörben, továbbá a már nagyjából a tótokat érintő egykés vármegyék közül Hontban és Nógrádban az 1—2 gyermekes házasságok aránya a fenti hároméves átlagokban a következő volt:

Év	Az 1—2 gyermekszületéssel bíró házasságok százalékos aránya				
	Baranya	Somogy	Gömör	Hont	Nógrád
1903/05	28,7	24,1	29,0	31,0	25,0
1906/08	30,0	25,0	29,0	32,0	24,0
1909/12	29,0	25,0	29,0	32,0	25,0
1913/15	31,0	26,0	27,0	33,0	25,0
1916/18	32,0	27,0	27,0	32,0	25,0

Ha e két kategóriát, vagyis a 0 és az 1—2 gyermekes házasságokat összefoglaljuk, a helyzet e legutóbbi adatok szerint is, úgymint régebbi közleményeinkben, a Királyhágóntúl és a Tisza-Maros szögén a legrosszabb, tehát a két oláh többségű ország-részben, holott a többi ország-részben, ha kevéssel is, de ismét csökkent a csak 0—2 gyermekes házasságok aránya. A városokban is rosszabbodott ismét a helyzet, míg a vármegyékben csekély javulás mutatkozik.

Az országos átlagos termékenységet leginkább megközelítő csoport, a 3—5 gyermekesek a két északi, felvidéki ország-részben, a Tisza jobb- és a Duna balpartján a legmagasabb, éppen úgy mint az 1909—12. évben nyert adatok szerint s hasonlóképpen, mint akkor, most is a Duna-Tisza közén a legkisebb. Ám e minimum aránya lassú növekedésben van. (1909—12: 27,5%, 1913—15: 28,0%, 1916—18: 28,0%).

Ha már most az ellenkező végletet, vagyis azt nézzük, hogy a házasságoknak hány százalékából született 10-nél több gyermek, a következő eredményekre jutunk. A szóbanforgó adatokat a két utolsó időszakról a megelőző, 1909—12. évekkel egybevetve a következő tábla mutatja:

Ország-rész	Az 1909—12. 1913—15. 1916—18. években megszűnt 100 házasság között volt olyan, amelyből 10-nél több gyermek született			
	Az arányszám	Az arányszám	Az arányszám	Az arányszám
Duna jobb partja	5,0	4,0	4,0	— 0,4
Duna bal partja.....	4,0	4,7	4,0	— 0,1
Duna-Tisza köze.....	6,0	6,0	6,0	— 0,4
Tisza jobb partja.....	3,0	3,0	3,0	+ 0,0
Tisza bal partja.....	5,0	5,7	4,7	— 0,0
Tisza-Maros szöge.....	5,0	4,0	5,0	— 0,2
Királyhágóntúl.....	3,0	3,0	3,0	— 0,4
Magyarország.....	5,0	5,0	4,7	— 0,3
Vármegyék	4,0	4,0	4,7	— 0,1
Tj. városok	6,1	5,0	5,0	— 0,0

Az ország-részek közül e szempontból közleményünk éveinek adatai szerint is kiválik a Duna-Tisza köze, ahol ugyan állandó lassú csökkenést mutat az ily magas termékenységi házasságok aránya, de még 1916—18. szerint is magasabb 6-nál (6,4). A legkisebb viszont ezek aránya nem ott volt ahol régebben, nem a Tisza jobb partján, hanem a Királyhágóntúl, ahol ez az arány egy évtized óta állandó lassú csökkenésben van. A városokat a vármegyékkel állítva szembe látható, hogy a városok aránya — e háborús években kelt, de mint többször említettük nagyjából még a békés időkre vonatkozó adatok szerint — e szempontból sokkal inkább rosszabbodott, mint a vármegyéké.

A gyermekszületési átlagoknak nemzetiség szerinti alakulása közleményünk két időszakában az 1909—12. évekről származó adatokkal egybevetve a következő képet mutatja:

A nő anyanyelve	Az 1909—12. 1913—15. 1916—18. években megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma			Az arányszám változása
	Az arányszám	Az arányszám	Az arányszám	
Magyar.....	4,10	4,10	4,00	— 0,00
Német	4,20	4,07	4,20	— 0,00
Tót	4,20	4,30	4,20	+ 0,04
Oláh	3,70	3,00	3,00	— 0,00
Rutén	4,40	4,00	4,00	— 0,00
Horvát	3,00	4,00	4,10	+ 0,00
Szerb	3,00	3,00	4,07	+ 0,00
Egyéb	3,00	3,00	3,00	— 0,00
Általában.....	4,07	4,07	4,00	— 0,00

A nemzetiségek sorrendje tehát a szaporaság tekintetében most is majdnem ugyanaz, mint az előző években. A három legszaporább nemzetiség a rutén, a német, és a tót maradt, csak hogy az elsőleg a ruténtól 1916—18. szerint már a tót veszi át. A legkisebb házassági termékenységet változatlanul az oláh mutatta. Ha a magyarság születési arányszámát a többi nemzetiségek összeségének arányszámával állítjuk szembe, úgy kitűnik, hogy a magyarságnak a nemzetiségeknél mindig kedvezőbbnek mutatkozó arányszámát közleményünk éveiben ismét csökkent és pedig olyképpen, hogy a magyarság és a nemzetiségek idevonatkozó arányszámait még inkább közeledek egymáshoz. A jelenlegi és az erre vonatkozó régebbi adatok s a folyton kisebbülő különbségek a következők:

A nő anyanyelve	Az 1909—05. 1906—08. 1909—12. 1913—15. 1916—18. években megszűnt házasságokból származó gyermekek átlagos száma				
	Az arányszám	Az arányszám	Az arányszám	Az arányszám	Az arányszám
Magyar.....	4,20	4,10	4,10	4,10	4,00
Nem magyar.....	3,00	3,00	4,00	4,00	3,00
Különbség.....	0,20	0,10	0,10	0,10	0,10

A magyarság termékenységi arányszámát a közleményünk éveiben megszűnt házasságok szerint az ország-részek közül a legmagasabbra eleinte a Tisza balpartján, majd később 1916-tól kezdve a Tisza-Maros szögén emelkedett. Az előbbiben a vármegyék közül leginkább Szabolcs és Ugozca, az utóbbiban pedig Csanád megye magas arányszám révén.

A teljesen gyermektelen házasságok aránya az egyes nemzetiségek körében közleményünk három éves átlagszámai szerint így alakult:

Időszak	Magyar	Német	Tót	Oláh	Rutén	Horvát	Szerb	Egyéb	Általában
1913/15	17,0	15,0	13,0	17,0	12,0	14,0	15,0	17,0	16,4
1916/18	16,0	14,0	12,0	16,0	11,0	13,0	14,0	16,0	15,7
Változás.....	— 0,0	— 1,0	— 0,0	— 1,0	— 0,0	— 1,0	— 0,0	— 0,0	— 0,7

Látható, hogy a háborús évek előhaladtával a házassági termékenységi arányszám csökkenésében valamennyi nemzetiség részesedik, anélkül hogy régebbi sorrendjük megváltozna. A legkedvezőbb helyzetben ezen adatok szerint is a rutén (1916—18: 11,2), a legkedvezőtlenebben pedig az oláh (16,0) és a magyar (16,9) maradt, eltekintve az »egyéb» alatt összefoglalt nemzetiségek szintén magas (16,6) aránytól.

Ha a magyar házasságok termékenységének az összes többi nemzetiségekkel való szembeállítását az elhalt nő kora szerint részletezzük, úgy közleményünk két évcsoportjában a következő átlagokat nyerjük:

Az elhalt nő kora	1913—15-ben		1916—18-ban	
	a magyar	a nem magyar	a magyar	a nem magyar
	nők termékenységi arányszám			
20 éven aluli	0,00	0,00	0,00	0,00
20—24 éves.....	1,00	1,00	1,00	1,00
25—29 »	2,00	2,00	2,00	2,00
30—34 »	3,00	3,00	3,00	3,00
35—39 »	4,00	4,00	4,00	4,00
40—44 »	5,00	4,00	4,00	4,00
45—49 »	5,00	4,00	4,00	4,00
50—59 »	5,00	4,00	4,00	4,00
60—69 »	4,00	4,00	4,00	4,00
70 éven felüli	4,00	4,00	4,00	4,00
Összesen.....	4,10	4,00	4,00	3,00

A magyarságnak az összefoglalt többi nemzetiségeknél nagyobb termékenysége e számokban is újból világosan kifejezésre jut. Az elhalt nők valamennyi korcsoportjában nagyobb a magyar nők termékenysége, mint a nemzetiségi nőké. Ismét fel-tűnik továbbá az is, hogy a gyermekszületési arány a legidősebb korcsoportokban már nem növekszik az elhalt nő korának emelkedésével, hanem azzal

kissé ismét lejjebb száll. A maximum azonban az újabb adatok szerint az idősebb korcsoportok felé tolódott el, ami a háborús változásokból magyarázható. A születések számának háborús csökkenése ugyanis az összes termőképés korban lévő nőket éri. Így, bár igen kis mértékben, de elér egészen az 50. életévig is. Az ennél magasabb korú nők termékenységi átlagszámai ezzel szemben azonban már semmiféle részletezésben sem alacsonyabbak a régebbi korszakokból származó megfelelő átlagszámoknál. Őket már termőképességük megszűnte után érte a háború. Sőt ezeknél a magyar és nem magyar anyanyelvűekre történő részletezésben az 1916—18. évi átlagok még nagyobbak is az 1913—15. éviéknél. Az adatok azt is mutatják, hogy a legfiatalabb korcsoportoknál a háborús időszak csökkent termékenysége nagyobb jelentőségű, mint a többiekénél, ahol más korszakok befolyása is érvényesül. Közleményünk későbbi éveiben a legfiatalabb korcsoportok termékenysége azonban nemcsak ezért csökken intenzívebben mint az idősebbeké, hanem azért is, mert a háborús jelenleg találkozik hatásában egy már a régebbi békeévekben megfigyelt ténnyel. Ez pedig az, hogy a fiatalabbaknál a gyermekek számának korlátozása inkább terjed, mint azoknál, akik idősebbek s akik már nagyjából régebben élnek házassági kötelékben.

Az egyes korcsoportokban nemzetiségenként külön vizsgálva csupán az életben maradt gyermekekre vonatkozó átlagos termékenységet, a magyarság fölényét a jóval kisebb adatokban is meg fogjuk találni. A nő halála idején még életben lévő gyermekekre vonatkozó ezen adatok szerint ugyanis az 1913—15-ben megszünt házasságokban élt magyar anyanyelvű nők átlagos termékenysége 2,36, az összes többi nemzetiségekre vonatkozó 2,33-as — 1916—18-ban pedig 2,42 azok 2,37-es — átlagával szemben. Az egyes korcsoportok közül csupán a legfiatalabb két, — olyik évben a legfiatalabb három — korcsoportban mutatkozik ezzel ellenkezőleg éppen a nemzetiségek termékenysége néhány századrésszel magasabbnak.

Az egyes korcsoportokban a teljesen terméketlen házasságok aránya (l. a 38. sz. táblát a 132. sz. lapon) tudvalevőleg sohasem volt a magyarságra a nemzetiségeknél kedvezőbb. A magyarság kedvező átlagos termékenysége ugyanis azon házasságainak adatai révén jut, amelyekből születik gyermek. Már fentebb is láttuk, hogy az átlag alakulására a terméketlenek arányánál ez mindenkor lényegesebb befolyással van. Közleményünk éveiben a terméketlen házasságok aránya minden korcsoportban magasabb a magyarságnál, mint a nemzetiségeknél. Magasabb még a legfiatalabb (20 éven aluli) korcsoportban is, pedig a megelőző 1909—12. évi adatok átlaga szerint ebben az egy korcsoportban a nemzetiségek még a magyarságnál nagyobb terméketlenségi százalékkal szerepeltek. A különbség, melyet régebben a 35—39 évesek korcsoportjában találtunk legnagyobbak, itt enyhült s 1916—18 szerint a 45—49 éveseknél mutatkozik legkifejezettebbnek. Itt a magyarság 15,5%-ával szemben a nemzetiségek csak 10,8%-kal

szerepelnek. A legkedvezőbb arányt, melyet úgy az 1913—15. évi, mint a régebbi átlagok szerint úgy a magyarságnál, mint a többi nemzetiségek körében a 35—39 évesek korcsoportjában találtunk fel, 1916—18 szerint már csak a magyarokra vonatkozó adatok körében leljük meg itt (11,2%). A nem magyaroknál a legkevesebb terméketlen házasság ezen átlag szerint az ezt megelőző 30—34 évesek körében fordul elő (9,8%). Tudvalevő, hogy a legkevesebb terméketlenséget felmutató korcsoport ritkán esik egybe a legmagasabb átlagos termékenységet felmutatóval. Ez a két maximum közleményünk éveiben nem egyezik, sőt mint fentebb láttuk, a legnagyobb termékenységi korcsoport a háborús években úgy a magyaroknál, mint a többiekénél felfelé, az öregebbek felé, a legkisebb terméketlen aránnyal szereplő pedig — ha nem is a magyaroknál, de több más nemzetiségnél — lefelé, a fiatalok felé tolódott el.

A gyermekszületési átlagoknak felekezetek szerinti való alakulása közleményünk éveiben a következő képet mutatja:

Felekezet	Az 1913. években megszünt házasságokból született gyermekek átlagos száma	Az 1914.	Az 1915.	Az 1916.	Az 1917.	Az 1918.	Az arányszám változása 1913-tól 1918-ig
Róm. katolikus	4,28	4,27	4,28	4,30	4,31	4,31	- 0,16
Görög katolikus	3,96	3,97	3,98	3,98	4,00	3,99	- 0,04
Református	3,64	3,77	3,79	3,79	3,79	3,79	- 0,14
Ágostai hitv. ev.	3,94	3,98	3,94	3,98	3,98	3,98	- 0,06
Görög keleti	3,28	3,70	3,78	3,78	3,70	3,67	- 0,19
Unitárius	3,61	3,98	3,98	3,79	3,79	3,68	- 0,07
Izraelita	4,79	4,61	4,66	4,59	4,55	4,66	- 0,13
Általában	4,10	4,08	4,07	4,19	4,09	3,98	- 0,14

Amint a nemzetiségeknél, úgy a felekezeteknél is alig változtak az arányszámok. A zsidóság házasságai az évek nagyobb részében (1918 kivételével) most is termékenyebbeknek mutatkoznak a többi felekezetek inél. A zsidók születési arányszámának alacsonyásával szemben ezt a jelenséget tudvalevőleg az magyarázza, hogy a zsidóknál egy-egy házasságban sok gyermek születik, több mint más felekezeteknél. Minthogy azonban a zsidóházasságok száma aránylag kevés és mert e házasságok hosszú tartamúak, nem frissülnek fel olyan sűrűn, mint a többi felekezeteknél. Ennélfogva a zsidóknál magas a házasságok termékenysége, de a zsidóság összességéhez viszonyítva kicsiny a szaporaság. Alacsony a születési nyers arányszám. A zsidók után (illetve 1918-ban még őket is megelőzve) a római katolikusok termékenységi arányszáma áll. Legalacsonyabb viszont az unitáriusok és 1918-ban a görög keletiek arányszáma, — amely utóbbi felekezet a többi években az előbbi után a második helyen következik.

Ha az egyes felekezeteken belül külön-külön tekintjük a magyar és nem magyar anyanyelvűek termékenységi arányszámait, úgy a következő képet kapjuk közleményünk két szélső évében, 1913-ban és 1918-ban:

Hitfelekezet	Termékenységi arányszám			
	1913-ban		1918-ban	
	a magyar	a nem magyar	a magyar	a nem magyar
Római katolikus	4,28	4,28	4,16	4,30
Görög katolikus	4,00	3,96	4,16	3,98
Református	3,64	3,77	3,70	3,98
Ágostai hitvallású evang.	4,27	3,98	3,94	3,98
Görög keleti	3,71	3,70	3,64	3,66
Unitárius	3,61	—	3,68	—
Izraelita	4,79	5,28	3,66	4,78
Általában	4,19	4,01	4,00	3,98

A magyarság házasságai ezúttal is termékenyebbeknek mutatkoznak, mint a nem magyaroké, és ez a jelenség az izraeliták s némely évben (pl. 1918) a reformátusok kivételével minden felekezetenél mutatkozik. A nem magyar reformátusok száma azonban tudvalevőleg nagyon csekély. Az eredmények változása közleményünk éveiben is igen jellegzetes. Amely mértékben növekszik a megszünt házasságok időtartamában a háborús időszak jelentősége, annál inkább csökkent bizonyos felekezeteknél a magyar, másoknál ismét inkább a nem magyar házasságok termékenységi aránya.

A házasságok termékenységét az elhalt nők férjének foglalkozása szerint részletezve, közleményünk éveinek két hároméves átlagában a következő eredményekhez jutunk:

Foglalkozási csoport	Gyermekszületési átlag egy házasságra		
	1913—15-ig	1916—18-ig	Az arányszám változása
I. Őstermelés	4,15	4,17	- 0,01
II. Bányászat, ipar és forg.:			
A) Bányászat	3,76	3,67	- 0,10
B) Ipar	3,76	3,74	- 0,02
C) Kereskedelem és hitel	4,08	3,75	- 0,33
D) Közlekedés	3,79	3,67	- 0,12
II. összesen	3,78	3,78	- 0,07
III. Közszolgálat és szabad foglalkozások	5,08	3,44	- 0,16
IV. Véderő	1,98	2,18	+ 0,20
V. Különböző ágbeli és kül. m. n. napszámok	4,09	3,98	- 0,04
VI. Házi cselédek	3,68	3,98	+ 0,19
VII. Egyéb és ism. fogl.	3,78	3,68	+ 0,04
Általában	4,01	4,04	- 0,03

Az előző időszakhoz képest már az 1913—15. évi eredmények is csökkenést mutatnak azoknál a foglalkozási csoportoknál, amelyeknél az 1909—12. évi eredmények is csökkentek az 1906—08. évekhez képest, vagyis a bányászatnál, a véderőnél és az egyéb

és ismeretlen foglalkozásúknál. A háborús időszak alatt azután a csökkenés a házi cselédek, az egyéb foglalkozásúak s a véderő kivételével minden foglalkozási csoportnál jelentkezik. A termékenységi arányszám a legmagasabb most is az őstermelésnél, éppen úgy mint azelőtt. Ma is ez az a foglalkozási osztály, mely szaporaságával pótolja a kevésbé szaporaságú foglalkozási osztályokban jelentkező hiányokat. Az őstermelés alcsoportjai közül a legutolsó adatok szerint a középbirtokosok válnak leginkább ki, pedig a régebbi eredmények szerint a kisbirtokosok termékenysége magasabb volt. Az iparban most is látható, hogy a különböző korviszonyok miatt az önálló házasságok termékenységi átlaga mindig nagyobb, mint a segédszemélyzeté. A közszolgálatnál most is a falusi értelmiség vezet, az egyik évben a lelkesek, a másikban a tanítók.

A teljesen terméketlen házasságok aránya a foglalkozási főcsoportokban közleményünk éveinek hároméves átlagai szerint így alakult:

Foglalkozási csoport	A terméketlen házasságok aránya az 1913—15. és az 1916—18. években megszünt házasságoknál		Változás
	1913—15.	1916—18.	
I. Őstermelés	14,7	13,9	- 0,8
II. Bányászat, ipar és forg.:			
A) Bányászat	17,9	18,9	+ 1,0
B) Ipar	21,1	21,1	—
C) Kereskedelem és hitel	18,9	19,8	+ 0,9
D) Közlekedés	17,9	17,4	- 0,5
II. összesen	20,1	20,8	+ 0,7
III. Közszolgálat és szabad foglalkozásuk	21,7	21,1	- 0,6
IV. Véderő	32,9	29,6	- 3,3
V. Különböző ágbeli és kül. m. n. napszámok	21,0	20,9	- 0,1
VI. Házi cselédek	17,7	19,9	+ 2,2
VII. Egyéb és ism. fogl.	24,4	20,9	- 3,5
Összesen	16,9	15,7	- 1,2

A legkedvezőbb — mint a régebbi években — az őstermelés arányszáma, mely egyébként már megfigyeléseink kezdete óta csökken; az ellenkező véget pedig most is a véderő képviseli. Az egyes alcsoportok közül az iparban és kereskedelemben alkalmazott segédszemélyzetnél a nagy korkülönbség miatt a terméketlen házasságok aránya most is mindig magasabb, mint az önállóknál. A közszolgálatnál e százalék ugyanezen okból a díjnokoknál a legmagasabb.

1. A népmozgalom főeredményei

Folyószám	Közigazgatási körzetrész, törvényhatóság	Kiszámított népesség az 1912. év végén	Vándorlások különbözete 1910-1914 között a letelepedés és a kivándorlás közötti különbségként	1913.					1914.					
				Házasságkötések	Évesülések	Halálozások	Természetes szaporodás	Tényleges szaporodás*)	Kiszámított népesség az év végén	Házasságkötések	Évesülések	Halálozások	Természetes szaporodás	Kiszámított népesség az év végén
Magyarorság.														
a) Duna jobb partja.														
1	Baranya vármegye...	303.512	994	2.850	8.015	6.651	1.464	470	303.982	2.291	8.371	6.760	1.611	304.599
	Pécs t.jv.	50.573	582	495	1.260	1.355	— 95	487	51.000	464	1.316	1.381	— 65	51.577
2	Fejér vármegye	215.876	1.792	1.740	7.701	4.316	2.885	1.093	216.969	1.502	7.994	4.987	3.007	218.184
	Székesfehérvár t.jv.	37.391	171	204	983	671	312	423	37.874	201	1.001	740	261	38.306
3	Győr vármegye	92.647	917	680	3.194	1.869	1.325	408	93.055	519	3.252	2.038	1.214	93.352
	Győr t.jv.	45.710	350	350	1.257	846	411	761	46.471	371	1.254	862	302	47.213
4	Komárom vármegye	184.057	476	1.701	7.109	4.102	3.007	2.531	186.588	1.160	7.485	4.442	3.043	189.155
	Komárom t.jv.	22.738	147	151	549	457	92	239	22.977	183	540	488	52	23.176
5	Moson vármegye	95.439	639	651	3.423	1.964	1.559	920	96.359	544	3.510	2.141	1.369	97.089
6	Somogy	368.903	1.530	2.894	10.484	7.930	2.554	1.018	369.921	2.849	10.731	7.618	3.113	371.504
7	Sopron	250.589	2.805	1.733	8.715	5.165	3.547	742	251.131	1.564	8.631	5.292	3.339	251.665
	Sopron t.jv.	33.969	229	213	907	599	308	79	34.045	187	884	590	304	34.120
8	Tolna vármegye	289.073	915	2.337	7.243	5.793	1.450	535	289.608	1.922	7.760	5.714	2.036	290.729
9	Vas	438.833	3.467	2.671	14.029	8.247	5.782	2.315	441.148	2.346	14.185	8.024	5.561	443.242
10	Veszprém	230.925	1.643	1.748	7.031	4.614	2.417	774	231.099	1.426	7.125	5.151	1.974	232.030
11	Zala	472.405	2.970	3.590	16.050	9.457	6.593	3.622	476.028	3.458	15.039	9.636	6.309	479.361
	Összesen.....	3,112,437	17,127	24,126	97,950	64,345	33,605	16,478	3,128,915	21,086	99,968	66,454	33,514	3,145,302
b) Duna bal partja.														
12	Árva vármegye	76.937	1.283	620	2.340	1.698	651	— 632	76.305	514	2.414	1.815	599	75.821
13	Bars	181.143	995	1.833	6.477	4.153	2.324	1.329	182.479	1.348	6.881	4.438	2.443	183.920
14	Esztergom	91.167	831	951	3.307	2.092	1.215	384	91.551	694	3.471	2.220	1.251	91.971
15	Hont	117.655	665	1.312	3.573	2.325	1.248	583	118.238	692	3.751	2.585	1.160	118.739
	Selm.-és Béalab. t.jv.	14.872	207	143	426	310	116	— 91	14.781	111	443	357	55	14.630
16	Liptó vármegye	88.030	400	786	3.033	2.023	1.010	610	88.040	651	2.929	1.959	770	89.010
17	Nógrád	206.638	697	2.636	9.534	6.122	3.412	2.715	209.408	1.816	9.988	6.134	3.854	212.560
18	Nyitra	463.246	3.456	4.013	17.682	9.974	7.708	4.252	467.496	3.154	18.362	11.880	6.482	470.624
19	Pozsony	313.380	3.046	2.589	11.307	6.430	4.877	1.831	315.217	1.810	11.684	7.074	4.610	316.781
	Pozsony t.jv.	80.761	954	811	2.231	1.733	448	1.403	82.163	673	2.247	1.930	311	83.428
20	Trencsén vármegye	314.618	1.880	3.127	12.038	7.277	4.811	2.931	317.549	2.587	12.524	7.236	5.288	320.957
21	Turóc	55.377	185	431	1.901	1.258	613	428	56.805	352	1.941	1.219	722	57.342
22	Zólyom	135.361	631	1.259	4.896	2.963	1.933	1.302	136.663	986	5.087	3.199	1.888	137.920
	Összesen.....	2,200,241	13,322	20,552	78,804	48,438	30,366	17,044	2,217,285	15,448	81,722	52,282	29,440	2,233,403
c) Duna-Tisza köze.														
23	Bács-Bodrog vm.	638.881	4.903	7.049	22.300	15.021	7.279	2.376	641.257	5.154	23.432	15.055	8.377	644.781
	Baja t.jv.	20.991	41	181	515	558	— 43	— 2	20.989	145	522	522	—	21.030
	Szabadka t.jv.	97.601	322	880	3.760	2.965	795	1.117	98.718	677	3.888	2.738	1.150	100.190
	Újvidék t.jv.	34.870	266	285	927	835	92	358	34.728	217	930	848	82	35.070
	Zombor t.jv.	30.943	25	269	912	875	37	9	30.964	216	912	800	112	31.038
24	Csongrád vármegye	147.988	465	1.251	5.550	3.443	2.107	1.639	149.627	1.085	5.709	3.560	2.159	151.319
	Hódmezővásárh. t.jv.	63.511	222	514	1.525	1.200	316	94	62.805	450	1.584	1.190	394	62.777
	Szeged t.jv.	121.749	310	898	3.869	2.565	1.304	1.614	123.363	1.113	4.108	2.621	1.487	125.160
25	Heves vármegye	284.211	1.160	2.809	11.510	7.281	4.229	3.059	287.280	1.890	11.733	7.250	4.483	290.603
26	Jász-Nagyk.-Sz. vm.	379.364	2.009	3.441	14.435	9.532	4.903	2.894	382.258	2.287	14.800	9.611	5.189	385.438
27	Pest.-P.-S.-Kisk.	1,079,433	7.902	10.195	41,446	25,661	15,785	22,089	1,101,572	8,033	49,697	25,664	17,033	1,126,635
	Budapest székesföv.	908.486	8.237	9.040	23.315	17.441	5.874	14.111	922.507	10,144	23.257	17.345	5,912	936.746
	Kecskemét t.jv.	68.892	161	543	2.665	1.830	938	2.594	71.486	482	2.755	1.682	1.073	72.692
	Összesen.....	3,875,470	3,449	37,445	132,729	89,216	43,513	51,962	3,927,432	31,809	136,327	88,876	47,451	3,983,332
d) Tisza jobb partja.														
28	Abauj-Torna vm.	158.365	1.696	1.330	5.332	3.596	1.736	40	158.405	969	5.484	3.672	1.812	158.521
	Kassa t.jv.	45.078	6	371	1.428	965	463	489	45.547	346	1.506	1.157	349	45.902
29	Bereg vármegye	242.195	890	2.223	9.822	5.649	4.173	3.283	245.478	1.534	9.127	6.052	3.078	247.063
30	Borsod	243.172	591	2.303	9.109	5.993	3.176	2.585	245.757	1.675	9.500	5.833	3.667	248.333
	Miskolc t.jv.	53.184	512	422	1.580	1.179	401	913	54.097	392	1.596	1.159	437	55.046
31	Gömör és K.-Hont vm.	189.319	1.060	1.747	6.128	4.509	1.619	559	189.878	1.349	6.364	4.669	1.696	190.513
32	Sáros vármegye	174.291	2.456	1.556	5.894	3.519	2.382	— 74	174.217	972	6.303	3.929	2.374	174.136
33	Szepes	172.779	1.784	1.419	6.092	3.932	2.070	286	173.065	938	6.073	4.276	1.797	173.078
34	Ung	163.514	1.381	1.543	5.432	3.385	2.097	716	164.230	978	5.475	3.709	1.706	164.556
35	Zemplén	345.809	3.078	3.346	11.654	7.528	4.126	1.045	346.857	2.403	12.381	8.016	4.305	348.144
	Összesen.....	1,787,706	12,418	16,260	62,491	40,243	22,243	9,825	1,797,531	11,556	63,809	42,532	21,277	1,806,390

*) A tényleges szaporodást 1914-től kezdve a nagyarányú háborús belső vándorlások, a statisztikailag számba nem vett

az 1918—1915. években törvényhatóságokint.

Folyószám	1915.				Kiszámított népesség az év közepén	1913.				Kiszámított népesség az év közepén	1914.				1915.				
	Házasságkötések	Évesülések	Halálozások	Természetes szaporodás		Ezer lélekre esett					Ezer lélekre esett				Ezer lélekre esett				
						házaságkötés	évesülötés	halálozás	természetes szaporodás		házaságkötés	évesülötés	halálozás	természetes szaporodás		házaságkötés	évesülötés	halálozás	természetes szaporodás
1	602	5.172	6.997	1.825	303.747	9.4	26.4	21.0	4.8	304.290	7.8	27.8	22.8	5.8	303.190	9.0	17.1	23.1	6.0
	919	976	1.589	613	50.816	9.7	24.8	26.7	1.1	51.319	9.0	25.6	26.7	1.1	51.551	6.9	18.9	30.8	11.1
2	404	5.453	5.071	332	216.433	8.1	25.6	22.1	13.1	217.570	6.0	26.7	23.9	13.1	217.479	1.9	25.7	23.1	1.4
	163	705	875	170	37.632	7.0	26.7	17.8	8.1	38.090	7.1	26.8	19.4	6.1	38.306	4.1	18.1	22.8	4.4
3	176	2.399	2.309	90	92.851	7.1	24.0	20.7	14.1	93.204	5.1	24.1	21.1	13.1	92.939	1.1	25.8	24.1	1.0
	328	936	1.010	74	46.091	7.7	27.1	18.1	8.1	46.842	7.1	26.8	18.1	8.1	47.351	4.1	19.1	21.1	1.1
4	506	5.252	4.574	678	185.322	9.1	28.1	23.1	16.1	187.872	6.1	29.1	23.1	16.1	189.256	2.1	27.1	24.1	3.1
	124	477	507	50	22.858	6.1	24.0	20.0	4.0	23.076	7.1	23.1	21.1	2.1	23.216	5.1	20.1	21.1	1.1
5	167	2.468	2.446	22	95.899	6.1	25.1	19.1	16.1	96.724	5.1	26.1	22.1	14.1	96.7				

(1.) A népmozgalom főeredményei

Folyószám	Közigazgatási, országgrész, törvényhatóság	Ki-számított népesség az 1915. év végén	1916.				1917.					
			Házasságkötések	Élveszületések	Halálozások	Természetes szaporodás	Ki-számított népesség az év végén	Házasságkötések	Élveszületések	Halálozások	Természetes szaporodás	
Magyarország.												
a) Duna jobb partja.												
1	Baranya vármegye...	301.780	702	3.159	5.817	2.658	298.128	985	3.278	6.097	2.819	294.315
	Pécs t.jv.	51.546	301	745	1.465	720	51.409	266	751	1.793	1.042	50.948
2	Fejér vármegye	216.774	618	3.736	4.250	514	214.468	784	3.599	4.347	818	211.358
	Székesfehérvár t.jv.	38.307	138	569	701	132	38.346	158	539	867	328	38.189
3	Győr vármegye	92.525	179	1.761	1.806	45	91.563	281	1.582	1.736	151	90.492
	Győr t.jv.	47.489	222	752	1.021	269	47.570	245	729	1.052	323	47.597
4	Komárom vármegye	189.357	533	4.070	3.956	114	188.995	808	3.773	3.825	52	188.467
	Komárom t.jv.	23.293	124	387	458	71	23.369	96	318	504	180	23.330
5	Moson vármegye	96.472	223	1.992	2.067	75	95.758	299	1.817	2.078	261	94.853
6	Somogy	369.294	881	4.857	6.590	1.733	366.031	1.254	4.734	6.618	1.384	362.617
7	Sopron	249.092	455	4.540	5.052	512	245.685	635	4.241	4.905	664	242.216
	Sopron t.jv.	33.834	143	501	616	116	33.540	149	493	619	126	33.185
8	Tolna vármegye	268.552	663	3.194	4.077	1.489	266.154	916	3.273	5.156	1.883	263.257
9	Vas	440.723	774	7.461	7.866	405	436.350	1.022	6.997	8.042	1.145	432.236
10	Veszprém	230.277	478	3.664	4.466	802	227.832	630	3.418	4.643	1.227	224.962
11	Zala	477.848	925	8.326	9.204	878	474.000	1.138	7.678	9.142	1.464	469.586
	Összesen.....	3,127,125	7,359	49,714	60,012	10,293	3,099,697	9,711	47,048	61,424	14,376	3,068,193
b) Duna bal partja.												
12	Árva vármegye	74.354	178	1.171	1.598	427	72.654	204	1.232	1.551	319	71.052
13	Bars	183.072	429	3.096	3.490	394	181.683	567	2.888	3.352	464	180.224
14	Észtergom	91.042	306	1.672	1.910	238	89.973	443	1.715	2.249	534	88.608
15	Hont	117.965	285	1.670	2.241	571	116.729	428	1.578	2.196	618	115.446
	Selm.- és Béalab. t.jv.	14.366	66	202	329	127	14.032	69	204	375	171	13.854
16	Liptó vármegye	88.646	269	1.316	1.698	382	87.864	318	1.427	1.677	250	87.214
17	Nógrád	271.527	965	4.996	5.579	583	270.247	1.241	4.800	5.763	963	268.587
18	Nyitra	468.475	1.110	9.032	9.897	815	464.204	1.422	8.008	9.600	1.598	459.150
19	Pozsony	314.640	717	6.134	6.242	105	311.486	983	5.333	6.695	1.364	307.078
	Pozsony t.jv.	84.255	516	1.450	1.810	360	84.800	509	1.314	2.012	698	85.117
20	Trencsén vármegye...	320.747	881	6.090	6.507	418	318.449	1.004	5.301	6.730	1.429	315.140
21	Turóc	57.308	113	946	1.027	81	57.042	446	956	1.074	118	56.749
22	Zólyom	137.220	372	2.483	2.554	71	136.518	446	2.436	2.620	184	135.703
	Összesen.....	2,223,637	6,207	40,307	44,882	4,573	2,205,741	7,773	37,192	45,900	8,708	2,183,712
c) Duna-Tisza köze.												
23	Bács-Bodrog vm.....	638.339	1.957	9.928	12.810	2.892	630.554	2.913	9.017	12.330	3.313	623.338
	Baja t.jv.	20.828	92	244	520	270	20.591	89	243	663	420	20.212
	Szabadka t.jv.	100.599	306	2.125	2.622	497	100.424	464	1.944	2.550	612	100.134
	Újvidék t.jv.	35.127	146	433	765	332	35.061	196	380	761	391	34.946
	Zombor t.jv.	30.910	136	388	762	366	30.516	144	327	671	344	30.144
24	Csongrád vármegye	150.733	376	2.444	2.929	485	149.730	564	2.292	3.016	724	148.588
	Hódmezővásárh. t.jv.	62.319	223	643	1.129	486	61.611	223	579	1.318	639	60.750
	Szeged t.jv.	125.681	476	2.024	2.495	471	125.520	535	2.062	2.479	417	125.413
25	Heves vármegye	289.425	1.075	5.361	6.779	1.418	286.847	1.653	5.528	6.440	912	284.775
26	Jász-Nagyk.-Sz. vm.	382.860	1.201	6.776	8.168	1.392	379.459	1.686	6.603	7.819	1.216	376.234
27	Pest-P.-S.-Kisk.	1,136.659	4.343	21.081	22.205	1.124	1,143.437	5.268	20.230	24.100	3.870	1,147.469
	Budapest székesföv.	944.734	6.537	14.973	17.819	2.846	950.125	6.691	14.699	20.256	5.557	952.815
	Keckemét t.jv.	72.886	230	1.521	1.717	106	72.851	225	1.312	1.709	397	72.615
	Összesen.....	3,991,098	17,188	67,939	80,210	12,771	3,986,776	20,650	65,216	84,018	18,802	3,976,423
d) Tisza jobb partja.												
28	Abauj-Torna várm.	156.675	562	2.786	3.443	662	154.317	843	2.757	2.899	132	152.489
	Kassa t.jv.	45.849	292	1.035	1.053	18	45.837	276	969	1.106	137	45.706
29	Bereg vármegye	246.146	348	5.353	4.800	553	245.809	828	4.399	5.012	613	244.306
30	Borsod	243.825	999	5.146	5.122	24	243.259	1.327	5.003	5.090	87	242.580
	Miskolc t.jv.	55.419	330	1.009	1.162	153	55.778	292	958	1.222	264	56.036
31	Gömör és K.-Hontvm.	188.961	527	2.971	3.836	865	187.936	680	2.814	3.853	1.007	184.969
32	Sáros vármegye	170.938	489	3.900	4.111	911	167.571	683	2.933	3.060	127	164.988
33	Szepes	171.413	496	2.959	3.381	422	169.207	652	2.826	3.170	344	167.079
34	Ung	102.483	627	3.293	3.090	203	101.303	900	2.935	3.054	119	100.805
35	Zemplén	343.148	1.230	6.238	6.860	622	339.448	1.804	6.057	6.503	446	335.924
	Összesen.....	1,289,857	6,400	33,990	36,863	2,873	1,274,569	8,255	31,683	34,939	3,276	1,258,872

az 1916-1918. években törvényhatóságokint.

Folyószám	1918.				1916.				1917.				1918.			
	Házasságkötések	Élveszületések	Halálozások	Természetes szaporodás	Ki-számított népesség az év végén	Ki-számított népesség az év közepén	Ezer lélekre esett házasságkötés	Ezer lélekre esett élveszületés	Ezer lélekre esett halálozás	Ezer lélekre esett természetes szaporodás	Ki-számított népesség az év végén	Ki-számított népesség az év közepén	Ezer lélekre esett házasságkötés	Ezer lélekre esett élveszületés	Ezer lélekre esett halálozás	Ezer lélekre esett természetes szaporodás
1	1.861	3.241	7.619	-4.371	288.950	299.954	2*	10*	19*	-8*	296.222	3*	11*	20*	-9*	291.633
2	405	688	1.847	-1.159	50.571	51.477	5*	14*	28*	-14*	51.178	5*	14*	35*	-20*	50.659
3	1.410	3.292	5.898	-2.594	207.472	215.621	2*	17*	19*	-2*	213.163	3*	16*	20*	-3*	209.665
4	210	462	977	-515	37.843	38.820	3*	14*	18*	-3*	38.268	4*	14*	22*	-8*	38.017
5	551	1.530	2.345	-815	88.760	92.043	1*	19*	10*	0*	91.027	3*	17*	19*	-1*	89.620
6	319	814	1.192	-369	47.579	47.584	4*	15*	21*	5*	47.584	5*	15*	22*	-6*	47.588
7	1.201	3.568	5.082	-1.474	186.517	189.176	2*	21*	20*	0*	188.731	4*	20*	20*	0*	187.492
8	143	316	564	-248	23.229	23.331	5*	16*	19*	-3*	23.349	4*	13*	21*	-8*	23.270
9	460	1.768	2.857	-1.089	93.130	96.114	2*	20*	21*	0*	95.308	3*	19*	21*	-2*	93.994
10	2.478	4.709	9.425	-4.716	356.371	367.603	2*	13*	17*	4*	361.324	3*	13*	18*	-5*	359.494
11	1.138	4.014	6.076	-2.062	237.349	247.344	1*	13*	20*	-2*	243.950	2*	17*	20*	-2*	239.783
12	219	517	753	-236	32.720	33.719	4*	14*	18*	-3*	33.363	4*	14*	18*	-3*	32.963
13	1.878	3.272	6.974	-3.702	258.739	267.353	2*	11*	17*	5*	264.766	3*	13*	19*	-7*	261.048
14	1.690	6.928	10.819	-3.893	424.876	438.787	1*	17*	17*	0*	434.543	2*	15*	18*	-2*	428.556
15	1.232	3.424	6.444	-3.020	220.299	229.055	2*	16*	19*	-3*	226.397	3*	15*	20*	-5*	222.631
16	1.946	7.088	11.915	-4.827	481.765	475.924	1*	17*	19*	-1*	471.783	2*	16*	19*	-3*	465.667
	17,147	45,619	80,708	-35,089	3,015,976	3,113,410	2*	16*	19*	-3*	3,083,945	3*	15*	19*	-4*	3,042,653
17	440	977	1.738	-761	69.006	73.809	2*	15*	21*	-5*	71.853	2*	17*	21*	-4*	70.030
1																

(1.) A népmozgalom főeredményei

Table with columns for county names (e.g., Békés vármegye, Bihar), population statistics for 1913 and 1914, and sub-sections like 'Királyhágóntól' and 'Horvát-Szlavonország'.

az 1918-1915. években törvényhatóságokint.

Table showing population statistics for 1915, 1913, 1914, and 1915, categorized by county (e.g., 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71).

(1.) A népmozgalom főeredményei

Table with columns for county names (e.g., Bihar, Hajdu), population statistics for 1916 and 1917, and sub-sections like 'Tisza-Maros szöge' and 'Királyhágóntúl'.

1916-1918. években törvényhatóságokint.

Table with columns for county names (e.g., Bihar, Hajdu), population statistics for 1916, 1917, and 1918, including detailed age and sex data for each year.

2. A népmozgalom főeredményei a világháborús évek s az azt megelőző ugyanakkora békés időszak évi átlagában országészenként.

Table with columns for 'Közjogi alkatrészek, országészenként' and 'A világháborúban való részvételünk idejének évi átlagai'. It lists various regions like Duna jobb partja, Duna bal partja, etc., and provides data for different demographic categories.

3. A fiatalok házasságkötésének, a tiszta protogam és a felekezeti és anyanyelvi vegyes házasságkötések aránya országészenként.

Table with columns for 'Közjogi alkatrészek, országészenként' and 'Száz házasságkötés közül'. It details the percentage of different types of marriages (e.g., 'tiszta protogam', 'házasulók különböző') across various regions and years from 1910 to 1918.

4. A házasságkötések elosztása hónapok szerint viszonyszámokban.

Table with columns for 'Év, közjogi alkatrészek' and 'Száz házasságkötés közül esett'. It shows the distribution of marriages by month (Január to December) and by quarter (az első, második, harmadik, negyedik) for the years 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, and 1918.

5. A házasságkötés életkora viszonyszámokban.

Table with columns for 'Év, a völégény életkora' and 'Száz házasságkötés közül a menyasszony életkora volt'. It provides data on the age distribution of brides and grooms, categorized by age groups (e.g., 17-19, 20-24, etc.) and years from 1913 to 1918.

6. A házasságok vallása és anyanyelve, életkorukkal, családi állapottal és magyar tudásukkal egybevetve viszonzszámokban: a) Völégények.

Table with columns for 'Magyarország' and 'Horvát-Szlavonországok', and rows for years 1913, 1914, 1915. It details religious and linguistic statistics for various groups like 'Római katolikus', 'Görög keleti', etc.

6. A házasságok vallása és anyanyelve, életkorukkal, családi állapottal és magyar tudásukkal egybevetve viszonzszámokban: a) Völégények.

Table with columns for 'Magyarbirodalom' and 'Magyarország', and rows for years 1916, 1917, 1918. It details religious and linguistic statistics for various groups like 'Római katolikus', 'Görög keleti', etc.

(6.) A házasságok vallása és anyanyelve, életkorukkal, családállapotukkal és magyarul tudásukkal egybevetve viszonyszámokban. b) Menyasszonyok.

Table with columns for 'Év, a házasságok vallása és anyanyelve', 'Magyarország', 'Horvát-Szlavonország', and 'Száz menyasszony közül'. Rows include religious groups (Római katolikus, Görög katolikus, Református, etc.) and languages (Magyar, Német, Tót, etc.) for the years 1913, 1914, 1915, and 1916.

(6.) A házasságok vallása és anyanyelve, életkorukkal, családállapotukkal és magyarul tudásukkal egybevetve viszonyszámokban. b) Menyasszonyok.

Table with columns for 'Horvát-Szlavonország', 'Magyarbirodalom', and 'Magyarország', and 'Száz menyasszony közül'. Rows include religious groups and languages for the years 1916, 1917, and 1918. The table is split into two columns for the data.

7. A házassók családi állapota viszonzyszámokban.

Table showing marital status ratios for 1913-1918 across Hungary, Croatia-Slavonia, and the Kingdom of Hungary. Columns include 'Év, közjogi alkatrész', 'Száz házasságkötés közül volt', and various marital status categories like 'nőtlen', 'özvegy', 'törv. elvált'.

8. A házassók hitfelekezete viszonzyszámokban.

Table showing religious affiliation ratios for marriages from 1913 to 1918. Columns include 'Év, a véglegény hitfelekezete', 'Száz házasságkötés közül volt a menyasszony hitfelekezete', and 'A véglegények hitfelekezete összesen'.

9. A szülöttek napi átlaga, továbbá a halvaszülöttek és törvénytelen szülöttek aránya hónapok szerint.

Large table showing birth statistics by month from 1913 to 1918. Columns include 'Év, hónap', 'Magyarország', 'Horvát-Szlavonország', 'Magyarbirodalom', and 'Száz szülött közül'.

10. A születések aránya a népességhez, továbbá a szülöttek neme, életképessége és törvényessége viszonzyszámokban, országrészenként.

Table with columns for 'Közigazgatási országrész' and years 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918. Rows list regions like Duna jobb partja, Duna bal partja, Tisza jobb partja, etc.

11. Törvényes szülöttek az apa életkora, vallása és anyanyelve szerint viszonzyszámokban.

Table with columns for 'Év, közigazgatási országrész' and 'Száz törvényes szülött apja között volt' (age groups 20-59). Rows list countries like Magyarország, Horvát-Szlavonország, Magyarbirodalom.

12. Az élveszülöttek vallás és anyanyelv szerint.

Table with columns for 'Év, közigazgatási országrész' and 'Vallás szerint' / 'Anyanyelv szerint'. Rows list years and average values for 1913-14 and 1915-18.

(12.) Az élveszülöttek vallás és anyanyelv szerint.

Table with columns for 'Közigazgatási országrész, év' and 'Vallás szerint' / 'Anyanyelv szerint'. Rows list countries like Horvát-Szlavonország, Magyarbirodalom, Magyarország, and average values.

13. Az élveszülöttek aránya a kiszámított népességhez, hitfelekezetek és nemzetiségek szerint.

Table with columns for 'Közigazgatási országrész, év' and 'Ezer élveszülött' (by religion and language). Rows list countries like Magyarország, Horvát-Szlavonország, Magyarbirodalom.

16. A halálozások napi átlaga továbbá a férfi és gyermekhalottak aránya hónapok szerint.

Table with columns for year/month, Hungary, Croatia-Slavonia, and Magyar Birodalom, showing daily average deaths and gender ratios.

17. A halálozások az elhaltak életkora szerint viszonzyszámokban.

Table showing death rates by age group (Korcsoport) for Hungary, Croatia-Slavonia, and Magyar Birodalom, including sub-sections for children and older adults.

18. A hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapot szerint viszonzyszámokban.

Table showing death rates by family status (Családi állapot) for those aged 7 and older, categorized by Hungary, Croatia-Slavonia, and Magyar Birodalom.

19. Az elhaltak vallás és anyanyelv szerint.

Table with columns for 'Közjogi alkatrészei', 'Vallás szerint', and 'Anyanyelv szerint'. Rows include years 1913-1918 for Hungary, Croatia-Slavonia, and the Kingdom of Hungary.

20. A halálozások aránya a kiszámított népességhez, továbbá a gyermekhalálozások aránya híflekezetek és nemzetiségek szerint.

Table showing death rates by religion and mother tongue. Columns include 'Vallás, anyanyelv' and 'Magyarország', 'Horvát-Szlavonország', 'Magyarbirodalom'.

21. Az elhaltak vallása életkorukkal egybevetve viszonzyszámokban.

Large table showing death rates by age group and religion. Columns include 'Magyarország', 'Horvát-Szlavonország', 'Magyarbirodalom' and rows for ages from 1-4 to 90-99.

22. Az elhaltak anyanyelve életkorukkal egybevetve viszonzyszámokban.

Table showing death statistics by age group and language in Hungary, Croatia-Slavonia, and the Hungarian Kingdom (1913-1918).

23. Az orvosi kezelésben részesültek aránya az elhaltak közt vallás- és anyanyelv szerint.

Table showing the percentage of deaths receiving medical treatment, categorized by religion and language (1913-1918).

24. Halálokok az orvos és nem orvos által megállapított halálokok megkülönböztetésével, az utóbbiak osztályozása szerint viszonzyszámokban.

Table detailing causes of death, distinguishing between those identified by doctors and those by non-doctors, with a classification of the latter (1913-1918).

25. Az orvos által megállapított halálokok viszonyismákokban.

Table with 3 main columns for Hungary (Magyarország) and 3 sub-columns for years (1913-1918). Rows list various diseases like Cholera, Typhoid, and Tuberculosis.

26. Csecsemő és gyermekhalálozások az élvészületésekhez viszonyítva országgrészenként.

Table showing infant and child mortality rates by region (Országgrész) and year (1913-1918). Columns represent age groups and mortality percentages.

27. Az erőszakos halálokok viszonyismákokban országgrészenként.

Table showing violent deaths by region (Országgrész) and year (1913-1918). Rows list regions like Duna jobb partja, Duna bal partja, etc.

28. A magyar anyanyelvűek aránya a házassúlok, élvészültek és halottak között országgrészenként.

Table showing the percentage of Hungarian native speakers among marriages, births, and deaths by region (Országgrész) and year (1913-1918).

29. A halálozások főbb halálokok szerint viszonyismákokban országgrészenként.

Table showing the leading causes of death by region (Országgrész) and year (1913-1918). Rows list causes like infectious diseases, violence, and accidents.

30. A fiemek és hét éven aluliak aránya az elhaltak között főbb halálokok szerint Magyarországon.

Table with 13 columns for years (1913-1918) and rows for various diseases like Cholera, Typhoid, Influenza, etc. It shows the percentage of deaths among children and young men.

31. A természetes szaporodás hitelezetek és nemzetiségek szerint országrészenként.

Large table showing natural population growth by region and ethnicity. Columns include regions like Duna jobb/bal p., Tisza, and Fiume. Rows list ethnicities like Roman Catholic, Greek Catholic, Reformed, etc.

82. A gyermekhalálozások aránya, továbbá a halottak neme és orvosi kezelésben való részesülése viszonzyszámokban, országrészenként.

Országrész	1913.							1914.							1915.						
	Ezer lélekre esett 7 éven aluli halott	Száz						Ezer lélekre esett 7 éven aluli halott	Száz						Ezer lélekre esett 7 éven aluli halott	Száz					
		el-halt-ra	halott közül fi	7 éven		össze-sen	el-halt-ra		halott közül fi	7 éven		össze-sen	el-halt-ra	halott közül fi		7 éven		össze-sen			
				aluli	felüli					aluli	felüli					aluli	felüli		aluli	felüli	
halott közül orvosi kezelésben részesült							halott közül orvosi kezelésben részesült							halott közül orvosi kezelésben részesült							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Duna jobb partja	8 ^o	41 ^o	51 ^o	64 ^o	54 ^o	59 ^o	8 ^o	40 ^o	51 ^o	63 ^o	53 ^o	57 ^o	8 ^o	38 ^o	51 ^o	61 ^o	50 ^o	55 ^o			
Duna bal partja	9 ^o	43 ^o	51 ^o	53 ^o	48 ^o	50 ^o	10 ^o	44 ^o	51 ^o	53 ^o	47 ^o	50 ^o	10 ^o	42 ^o	50 ^o	52 ^o	44 ^o	47 ^o			
Duna-Tisza köze	10 ^o	46 ^o	52 ^o	84 ^o	83 ^o	83 ^o	10 ^o	45 ^o	52 ^o	81 ^o	82 ^o	82 ^o	10 ^o	45 ^o	51 ^o	82 ^o	80 ^o	81 ^o			
Tisza jobb partja	9 ^o	43 ^o	50 ^o	51 ^o	44 ^o	47 ^o	10 ^o	42 ^o	51 ^o	47 ^o	43 ^o	44 ^o	11 ^o	42 ^o	50 ^o	43 ^o	40 ^o	41 ^o			
Tisza bal partja	12 ^o	50 ^o	51 ^o	50 ^o	51 ^o	50 ^o	12 ^o	49 ^o	50 ^o	50 ^o	50 ^o	50 ^o	12 ^o	46 ^o	50 ^o	48 ^o	47 ^o	48 ^o			
Tisza-Maros szöge	10 ^o	42 ^o	52 ^o	60 ^o	54 ^o	57 ^o	10 ^o	42 ^o	51 ^o	59 ^o	52 ^o	55 ^o	10 ^o	41 ^o	51 ^o	55 ^o	47 ^o	50 ^o			
Királyhágóntúl	11 ^o	45 ^o	52 ^o	34 ^o	31 ^o	52 ^o	10 ^o	41 ^o	51 ^o	33 ^o	30 ^o	31 ^o	11 ^o	41 ^o	50 ^o	32 ^o	26 ^o	29 ^o			
Fiume város és kerülete	10 ^o	41 ^o	55 ^o	93 ^o	94 ^o	94 ^o	9 ^o	40 ^o	53 ^o	94 ^o	95 ^o	94 ^o	7 ^o	34 ^o	51 ^o	95 ^o	97 ^o	96 ^o			
Magyarország	10 ^o	45 ^o	51 ^o	58 ^o	54 ^o	56 ^o	10 ^o	44 ^o	51 ^o	57 ^o	53 ^o	53 ^o	10 ^o	42 ^o	50 ^o	56 ^o	50 ^o	52 ^o			
Horvát-Szlavonország	12 ^o	48 ^o	50 ^o	17 ^o	40 ^o	29 ^o	11 ^o	46 ^o	51 ^o	15 ^o	38 ^o	27 ^o	13 ^o	45 ^o	50 ^o	14 ^o	34 ^o	25 ^o			
Magyarbirodalom	10 ^o	45 ^o	51 ^o	52 ^o	52 ^o	52 ^o	10 ^o	44 ^o	51 ^o	51 ^o	51 ^o	51 ^o	11 ^o	43 ^o	50 ^o	50 ^o	47 ^o	48 ^o			
	1916.							1917.							1918.						
Duna jobb partja	6 ^o	32 ^o	50 ^o	63 ^o	50 ^o	54 ^o	5 ^o	27 ^o	48 ^o	61 ^o	50 ^o	53 ^o	6 ^o	23 ^o	47 ^o	59 ^o	52 ^o	54 ^o			
Duna bal partja	7 ^o	36 ^o	44 ^o	55 ^o	44 ^o	48 ^o	6 ^o	30 ^o	47 ^o	52 ^o	45 ^o	47 ^o	6 ^o	26 ^o	46 ^o	53 ^o	48 ^o	49 ^o			
Duna-Tisza köze	7 ^o	36 ^o	49 ^o	82 ^o	83 ^o	82 ^o	6 ^o	32 ^o	49 ^o	83 ^o	82 ^o	82 ^o	6 ^o	27 ^o	47 ^o	81 ^o	82 ^o	82 ^o			
Tisza jobb partja	7 ^o	36 ^o	47 ^o	46 ^o	42 ^o	42 ^o	6 ^o	32 ^o	46 ^o	48 ^o	42 ^o	44 ^o	7 ^o	27 ^o	46 ^o	45 ^o	43 ^o	44 ^o			
Tisza bal partja	9 ^o	41 ^o	48 ^o	47 ^o	48 ^o	48 ^o	7 ^o	35 ^o	47 ^o	49 ^o	50 ^o	49 ^o	8 ^o	29 ^o	46 ^o	46 ^o	48 ^o	47 ^o			
Tisza-Maros szöge	6 ^o	32 ^o	49 ^o	57 ^o	49 ^o	52 ^o	5 ^o	26 ^o	49 ^o	56 ^o	49 ^o	51 ^o	5 ^o	21 ^o	48 ^o	59 ^o	49 ^o	51 ^o			
Királyhágóntúl	8 ^o	36 ^o	49 ^o	34 ^o	27 ^o	30 ^o	6 ^o	30 ^o	48 ^o	29 ^o	28 ^o	28 ^o	5 ^o	24 ^o	47 ^o	31 ^o	31 ^o	31 ^o			
Fiume város és kerülete	5 ^o	27 ^o	48 ^o	92 ^o	95 ^o	94 ^o	6 ^o	26 ^o	49 ^o	95 ^o	97 ^o	97 ^o	5 ^o	26 ^o	48 ^o	95 ^o	96 ^o	96 ^o			
Magyarország	7 ^o	36 ^o	49 ^o	56 ^o	51 ^o	53 ^o	6 ^o	30 ^o	48 ^o	52 ^o	52 ^o	52 ^o	6 ^o	26 ^o	47 ^o	56 ^o	53 ^o	54 ^o			

83. A természetes szaporodás nemek szerint országrészenként.

Országrész	1913.			1914.			1917.		
	Összes	Férfi	Nő	Összes	Férfi	Nő	Összes	Férfi	Nő
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Duna jobb partja	33.606	17.467	16.138	33.514	17.474	16.040	1.052	552	500
Duna bal partja	30.366	15.472	14.894	29.440	14.914	14.526	3.656	2.496	1.060
Duna-Tisza köze	43.513	21.424	22.089	47.451	23.109	24.342	633	506	177
Tisza jobb partja	22.243	11.774	10.469	21.277	11.098	10.179	4.115	1.528	2.587
Tisza bal partja	37.048	18.910	18.138	34.983	18.493	16.490	2.133	121	2.012
Tisza-Maros szöge	15.739	7.682	8.057	14.857	7.287	7.570	12.503	6.352	6.151
Királyhágóntúl	24.647	12.157	12.490	26.800	13.707	13.093	12.306	5.957	6.349
Fiume város és kerülete	477	165	312	619	323	296	10	10	—
Magyarország összesen	207.638	105.051	102.587	208.941	106.403	102.538	29.546	12.530	17.016
Horvát-Szlavonország	27.113	14.360	12.753	31.826	16.157	15.669	10.800	5.236	5.564
Magyarbirodalom	234.751	119.411	115.346	240.767	122.560	118.205	40.346	17.766	22.580
	1916.			1917.			1918.		
Duna jobb partja	10.298	4.306	5.992	14.376	5.702	8.674	35.089	14.319	20.770
Duna bal partja	4.575	1.146	3.429	8.702	2.629	6.073	20.181	7.418	12.763
Duna-Tisza köze	12.771	5.192	7.579	18.802	7.615	11.187	37.768	14.989	22.779
Tisza jobb partja	2.873	273	2.599	3.276	136	3.140	15.193	5.314	9.879
Tisza bal partja	11.209	4.089	7.120	7.487	1.619	5.868	30.749	11.392	19.357
Tisza-Maros szöge	18.983	8.787	10.196	19.635	8.750	10.885	27.444	12.109	15.335
Királyhágóntúl	16.698	7.172	9.526	14.651	5.955	8.696	25.069	10.459	14.610
Fiume város és kerülete	397	133	264	669	329	340	533	227	306
Magyarország összesen	77.804	31.108	46.696	87.604	32.728	54.876	192.031	76.227	115.804

II.

RÉSZLETES KIMUTATÁSOK.

1. A házasságkötések összes száma és eloszlása hónapok és évszakok szerint országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Közjogi alkatrészek, országrész, év' and 'Házasságkötések' (monthly and seasonal breakdown). Rows include regional data for 1913-1918 and national totals.

2. Házasságkötések a házassalók életkora szerint országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Közjogi alkatrészek, országrész, év' and 'A vőlegény életkora szerint' / 'A menyasszony életkora szerint' (age distribution). Rows include regional data for 1913-1918 and national totals.

3. A házassúlok életkora egymással egybe

Table with columns for 'Folyószám', 'Közjogi alkatrész, országrész, év', and 'A vőlegény' (subdivided into age groups: 20-24, 25-29, 30-34, 35-39, 40-44, 45-49, 50-54). Rows represent years from 1913 to 1918, including regional breakdowns like 'Duna jobb partja' and 'Magyarország össz.'.

retre, országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Folyószám' and 'A vőlegény' (subdivided into age groups: 30-39, 40-49, 50-59, 60-69, 70-79, 80-89, 90-99). Rows represent years from 1913 to 1918, including regional breakdowns like 'Duna jobb partja' and 'Magyarország össz.'.

G. Házasságkötések a házasságkötés után
A vőlegény és menyasszony vallása; egyező

Table with columns for 'Közjogi alkatrész, országrés, év', 'A házasságkötések összes száma', and 'A vőlegény vallása szerint' / 'A menyasszony vallása szerint'. Rows are grouped by year (1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918) and region (Magyarország, Horvát-Szlavonország, Magyarbirodalom).

szerint országrészenként, 1913-tól 1918-ig.
és különböző vallások között kötött házasságok.

Table with columns for 'Egyező vallásuk között kötött házasságok részletezése' and 'Különböző vallásuk között kötött házasságok főatekintése'. Rows are grouped by year (1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918) and region (Magyarország, Horvát-Szlavonország, Magyarbirodalom).

7. Házasságkötések a házasságkötők anyanyelve szerint országánként, 1918-tól 1918-ig. A véglegény és menyasszony anyanyelve; egyes...

Table with columns for 'Közigazgatási körzet, ország, év', 'A házasságkötések összes száma', and 'A véglegény anyanyelve szerint' and 'A menyasszony anyanyelve szerint'. Rows are grouped by year from 1913 to 1918.

szertint országánként, 1918-tól 1918-ig. A különböző anyanyelvűek között kötött házasságok.

Table with columns for 'Egyező anyanyelvűek között kötött házasságok részletezése' and 'Különböző anyanyelvűek között kötött házasságok'. Rows are grouped by year from 1913 to 1918.

S. Házasságkötések a völegény foglalkozása

Table with columns for 'Folyószám', 'Közzégi alkatrészek', 'Házasságkötések összes száma', and various categories under 'I. Östermelés' and 'II. Bány., ipar és forg.'. Rows represent years from 1913 to 1918, with sub-rows for 'Magyarország' and 'Horvát-Szlavonors.'.

azért országreszenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Folyószám', 'II. Bányászat, ipar és forgalom', and 'III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások'. Rows represent years from 1913 to 1918, with sub-rows for 'Magyarország' and 'Horvát-Szlavonors.'.

9. A házasságok vallása és anyanyelve életkorukkal, családi állapotukkal és

a) Magyar-

Table with columns for 'Közjogi alkatrészt, a házasságok vallása és anyanyelve', 'A vőlegények között', and 'Anyanyelv'. Rows include 'Magyarország', 'Horvát-Szlavonors.', and 'Magyarbíróság' with various religious and linguistic sub-categories.

magyarul tudásukkal egybevetve országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig. bíródalom 1913.

Table with columns for 'A menyasszonyok között', 'életkor szerint', 'családi állapot szerint', and 'Anyanyelv'. Rows include 'Magyarország', 'Horvát-Szlavonors.', and 'Magyarbíróság' with various religious and linguistic sub-categories.

(9.) A házasságok vallása és anyanyelve életkorukkal, családi állapotukkal és b) Magyar-

Folyószám	Közzégi alkatrészt, a házasságok vallása és anyanyelve	A vőlegények összes száma	A vőlegények közül														
			életkor szerint						családi állapot szerint			ugyanazon más		magyar nem magyar		A nem magyar anyanyelvű vőlegények közül magyarul tudó	
			20 éven alatti	20-24 éves	25-29 éves	30-39 éves	40-49 éves	50-59 éves	60 éven felüli	nőtlen	özvegy	érvényesen elvált	vallásu, illetőleg anyanyelvű menyasszonyt vett el	magyar	nem magyar		
Magyarország.																	
Vallás.																	
1	Római kath.	66.617	3.780	25.768	21.185	9.029	3.285	1.804	1.100	57.137	8.174	1.306	59.606	7.011	44.308	22.219	0.398
2	Görög kath.	13.813	943	5.832	4.249	1.526	600	464	199	11.838	1.823	147	11.074	2.739	2.385	11.428	3.006
3	Református	20.188	459	7.031	7.205	3.313	1.151	641	380	16.590	2.500	1.093	14.380	5.803	19.894	239	162
4	Ágostai hitv. evang.	8.932	720	3.333	2.688	1.319	453	234	135	7.573	1.006	353	6.637	2.245	3.157	5.775	2.474
5	Görög keleti	19.700	2.223	6.834	5.745	3.892	948	457	271	16.900	2.013	347	17.751	2.000	472	19.258	4.219
6	Unitárius	652	11	195	251	131	40	14	10	540	62	41	306	340	649	3	3
7	Izraelita	6.239	48	1.405	2.410	1.622	433	225	96	5.464	561	264	5.739	650	4.911	1.378	957
8	Egyéb	91	—	19	24	24	9	10	5	60	28	3	37	54	56	35	20
	Összesen	136.337	8.184	50.517	43.760	20.846	6.919	3.909	2.202	116.111	16.172	4.054	115.580	20.757	75.922	60.415	20.162
Anyanyelv.																	
1	Magyar	75.022	2.625	26.190	26.425	13.019	4.104	2.248	1.308	64.130	9.134	2.658	73.528	2.304	75.922	—	—
2	Német	13.054	742	5.456	3.705	1.829	628	390	214	11.190	1.523	341	11.931	1.123	13.054	7.456	—
3	Tót	13.578	1.523	6.422	3.889	1.085	580	357	216	11.839	1.659	80	13.221	357	13.578	3.808	—
4	Oláh	23.517	1.918	8.747	7.349	3.518	1.075	608	302	20.262	2.507	758	22.710	807	23.517	5.276	—
5	Ruthén	3.063	293	1.390	765	237	127	110	32	2.640	416	1	3.017	40	3.063	717	—
6	Horvát	1.441	94	400	528	204	70	34	12	1.226	145	10	1.239	152	1.441	652	—
7	Szerb	3.418	650	1.142	700	520	169	83	64	2.760	479	179	3.129	559	3.418	976	—
8	Egyéb	2.344	234	671	713	434	160	79	53	1.803	309	27	1.803	541	2.344	1.278	—
	Összesen	136.337	8.184	50.517	43.760	20.846	6.919	3.909	2.202	116.111	16.172	4.054	115.580	20.757	75.922	60.415	20.162
Horvát-Szlavonors.																	
Vallás.																	
1	Római kath.	12.763	2.135	4.250	3.857	1.709	647	436	190	10.833	1.980	—	12.634	129	521	12.230	310
2	Görög kath.	110	39	33	16	11	9	6	3	92	18	—	95	15	2	108	8
3	Református	100	15	39	19	18	3	5	1	80	19	1	49	51	74	26	2
4	Ágostai hitv. evang.	210	44	77	46	19	8	12	4	179	23	3	161	49	11	199	19
5	Görög keleti	4.188	908	1.319	966	588	211	146	50	3.442	721	25	4.004	184	1	4.187	70
6	Unitárius	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Izraelita	89	—	15	23	35	11	3	2	73	12	4	89	—	32	57	12
8	Egyéb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	17.460	3.141	5.742	4.457	2.380	882	608	250	14.749	2.678	33	17.032	428	644	16.816	416
Anyanyelv.																	
1	Magyar	644	50	254	192	92	23	24	9	560	82	2	454	190	644	—	—
2	Német	842	125	381	170	75	46	29	16	708	128	6	695	147	—	842	83
3	Tót	135	44	48	24	10	3	2	4	117	18	—	125	10	—	135	8
4	Oláh	5	—	2	1	2	—	—	—	5	—	—	1	4	—	5	3
5	Ruthén	41	14	16	3	4	—	—	—	33	8	—	38	3	—	41	—
6	Horvát	11.276	1.092	3.626	2.984	1.550	573	394	150	9.600	1.667	2	10.930	315	—	11.276	251
7	Szerb	4.167	906	1.317	956	584	208	145	50	3.422	721	23	3.982	184	—	4.166	68
8	Egyéb	352	10	98	127	63	28	14	12	298	54	—	177	175	—	352	5
	Összesen	17.460	3.141	5.742	4.457	2.380	882	608	250	14.749	2.678	33	16.402	1.058	644	16.816	416
Magyarbirtalom.																	
Vallás.																	
1	Római kath.	79.380	5.015	30.027	24.579	11.338	3.932	2.300	1.206	68.020	10.054	1.306	72.240	7.140	44.922	34.458	9.638
2	Görög kath.	13.922	982	5.835	4.265	1.537	602	470	202	11.930	1.846	147	11.169	2.754	2.387	11.536	3.009
3	Református	20.283	474	7.070	7.227	3.331	1.154	649	381	16.670	2.519	1.094	14.429	5.854	19.968	315	164
4	Ágostai hitv. evang.	9.142	764	3.460	2.734	1.333	461	246	139	7.752	1.034	358	6.848	2.294	3.168	5.974	2.493
5	Görög keleti	23.948	3.131	8.153	6.711	3.870	1.150	603	321	20.342	2.734	372	21.756	2.193	473	23.475	4.232
6	Unitárius	652	11	195	251	131	40	14	10	540	62	41	306	340	649	3	3
7	Izraelita	6.372	48	1.470	2.433	1.657	444	228	98	5.537	573	268	5.828	550	4.943	1.435	969
8	Egyéb	91	—	19	24	24	9	10	5	60	28	3	37	54	56	35	20
	Összesen	153.797	11.325	56.259	48.217	23.226	7.801	4.517	2.452	130.860	18.850	4.087	132.612	21.185	76.566	77.231	20.578
Anyanyelv.																	
1	Magyar	76.566	2.675	26.444	26.030	13.111	4.127	2.272	1.317	64.690	9.216	2.660	73.932	2.684	76.566	—	—
2	Német	13.890	867	5.837	3.965	1.904	674	419	230	11.808	1.651	347	12.626	1.270	13.890	7.539	—
3	Tót	13.712	1.567	6.470	3.413	1.095	589	359	220	11.056	1.677	80	13.346	367	—	13.713	3.816
4	Oláh	23.522	1.918	8.749	7.350	3.520	1.075	608	302	20.257	2.507	758	22.711	811	—	23.522	5.278
5	Ruthén	3.104	412	1.406	771	241	128	110	36	2.679	424	1	3.055	49	—	3.104	717
6	Horvát	12.716	2.096	4.125	3.512	1.754	643	428	168	10.892	1.812	12	12.219	497	—	12.716	903
7	Szerb	7.582	1.556	2.459	1.746	1.104	377	228	114	6.182	1.200	202	7.111	473	—	7.584	1.044
8	Egyéb	2.604	244	769	840	497	189	93	65	2.306	363	27	1.980	716	—	2.606	1.231
	Összesen	153.797	11.325	56.259	48.217	23.226	7.801	4.517	2.452	130.860	18.850	4.087	132.612	21.185	76.566	77.231	20.578

magyarul tudásukkal egybevetve országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig. birtalom 1914.

Folyószám	A menyasszonyok összes száma	A menyasszonyok közül															A nem magyar anyanyelvű menyasszonyok közül magyarul tudó	A magyar anyanyelvűket is számbevéve a	
		életkor szerint						családi állapot szerint			ugyanazon más		magyar nem magyar	vőlegények	menyasszonyok				
		17 éven alatti	17-19 éves	20-24 éves	25-29 éves	30-39 éves	40-49 éves	50 éven felüli	hájaladon	özvegy	érvényesen elvált	vallásu, illetőleg anyanyelvű vőlegényhez ment nőül				anyanyelvű			
Népmozgalom.																			
1	67.913	4.889	20.283	23.901	8.338	6.257	2.436	1.759	61.169	5.534	1.210	59.606	8.307	45.105	22.808	3.126	53.726	53.231	
2	13.908	1.275	4.516	4.902	1.505	922	442	346	12.406	1.258	154	11.074	2.334	2.440	11.468	2.225	5.391	4.722	
3	19.340	1.107	5.916	6.327	2.317	1.850	756	568	16.755	1.549	1.036	14.380	4.960	19.067	273	131	20.056	19.198	
4	9.021	597	2.800	3.015	1.016	788	308	197	8.034	676	311	6.637	2.334	3.066	5.955	2.164	5.631	5.230	
5	19.275	2.024	6.004	5.962	2.407	1.015	592	371	17.103	1.421	751	17.751	1.524	395	18.880	2.410	4.684	2.905	
6	672	26	145	242	129	80	30	11	558	61	59	306	366	668	4	2	652	670	
7	6.138	62	853	2.558	1.397	911	257	100	5.667	271	200	5.739	309	4.778	1.360	856	5.868	5.634	
8	70	—	7	26	13	13	6	5	55	11	4	37	33	38	32	10	76	48	
	136.337	10.280	40.523	47.433	17.172	12.745	4.827	3.357	121.837	10.781	3.719	115.58							

(9.) A házasságok vallása és anyanyelve életkorukkal, családi állapotukkal és anyanyelvükkel egybevetve országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig. c) Magyarország.

Folyószám	Közigazgatási körzet, a házasságok vallása és anyanyelve	A völegények összes száma	A völegények közül															A nem magyar anyanyelvű völegények közül magyarul tudott
			életkor szerint								családi állapot szerint			ugyanazon más		magyar nem magyar		
			20 éven aluli	20-24 éves	25-29 éves	30-39 éves	40-49 éves	50-59 éves	60 éven felüli	nélkül	özvegy	törvényesen elvált	vallásu, illetőleg anyanyelvű menyasszonyt vett el	magyar	nem magyar			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Magyarország.																		
Vallás.																		
1	Római kath.	28.772	1.462	8.447	7.914	5.757	3.122	1.709	1.061	22.471	5.370	931	23.960	4.812	21.257	7.515	3.456	
2	Görög kath.	6.188	293	1.750	1.477	1.131	764	502	271	4.513	1.563	112	4.391	1.797	1.400	4.788	1.522	
3	Református.	9.278	257	2.309	2.386	2.131	1.250	619	323	6.945	1.667	665	6.537	3.741	9.169	100	75	
4	Ágostai hitv. evang.	3.069	139	791	789	656	343	198	147	2.275	634	160	1.847	1.422	1.517	1.552	840	
5	Görög keleti	9.929	1.049	1.898	2.331	2.601	1.356	451	213	7.965	1.544	420	8.838	1.291	394	9.535	2.262	
6	Unitárius.	366	6	69	113	103	44	20	11	301	45	20	138	228	364	2	2	
7	Izraelita	3.287	40	573	995	1.041	397	155	86	2.772	361	154	2.738	554	2.265	1.022	577	
8	Egyéb	59	—	9	16	12	8	12	2	33	23	3	22	37	31	25	12	
	Összesen	60.948	3.246	15.846	15.321	13.432	7.329	3.660	2.114	47.275	11.207	2.466	47.066	13.882	36.397	24.551	8.776	
Anyanyelv.																		
1	Magyar	36.397	1.332	9.917	9.656	8.097	4.178	2.089	1.178	28.531	6.098	1.768	34.769	1.622	36.397	—	—	
2	Német	4.798	154	1.256	1.320	1.116	546	292	205	3.756	875	167	3.964	884	—	4.798	2.931	
3	Tót	3.962	300	1.320	701	535	457	354	297	2.713	1.225	24	3.774	188	—	3.962	1.351	
4	Oláh	11.645	989	2.544	2.879	2.765	1.542	650	289	9.134	2.106	408	11.097	551	—	11.645	3.084	
5	Ruthén	925	75	266	152	110	161	105	59	541	384	3	900	28	—	925	201	
6	Horvát	434	23	99	127	88	63	25	7	316	51	5	318	114	—	432	176	
7	Szerb	1.406	197	254	257	333	203	70	42	1.069	261	76	1.205	201	—	1.406	389	
8	Egyéb	1.377	117	281	320	358	179	75	47	1.185	177	15	1.299	348	—	1.377	644	
	Összesen	60.948	3.246	15.846	15.321	13.432	7.329	3.660	2.114	47.275	11.207	2.466	47.066	3.892	36.397	24.551	8.776	
Horvát-Szlavonors.																		
Vallás.																		
1	Római kath.	4.856	873	1.029	963	837	519	402	243	3.578	1.278	—	4.777	79	219	4.637	197	
2	Görög kath.	30	6	7	3	3	3	2	6	20	10	—	21	9	1	29	1	
3	Református.	31	3	2	8	9	5	1	3	21	6	4	14	17	23	8	1	
4	Ágostai hitv. evang.	72	14	19	10	19	7	1	2	55	14	3	50	22	5	67	11	
5	Görög keleti	2.097	637	487	306	339	186	92	50	1.664	425	8	1.994	103	1	2.096	19	
6	Unitárius.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Izraelita	42	—	4	9	17	6	3	3	32	6	—	42	—	10	32	11	
8	Egyéb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	7.128	1.533	1.548	1.299	1.214	726	501	307	5.370	1.741	12	6.898	250	259	6.869	170	
Anyanyelv.																		
1	Magyar	250	26	63	63	62	25	14	6	211	44	4	168	91	250	—	—	
2	Német	260	28	63	52	40	28	19	30	170	88	2	193	67	—	260	38	
3	Tót	36	11	5	5	8	4	1	2	26	10	—	29	7	—	36	1	
4	Oláh	5	—	—	2	2	—	1	—	5	—	—	1	4	—	5	1	
5	Ruthén	15	4	1	1	1	3	2	3	8	7	—	8	7	—	15	1	
6	Horvát	4.253	821	876	817	727	450	355	207	3.125	1.125	3	4.035	218	—	4.253	106	
7	Szerb	2.060	637	484	297	322	183	88	49	1.633	420	7	1.963	97	—	2.060	19	
8	Egyéb	240	6	56	62	52	33	21	10	192	47	1	132	108	—	240	4	
	Összesen	7.128	1.533	1.548	1.299	1.214	726	501	307	5.370	1.741	12	6.898	599	259	6.869	170	
Magyarbirodalom.																		
Vallás.																		
1	Római kath.	33.628	2.335	9.476	8.177	6.534	3.641	2.111	1.304	26.049	6.648	931	28.737	4.891	21.476	12.152	3.618	
2	Görög kath.	6.218	299	1.757	1.450	1.134	767	504	277	4.533	1.573	112	4.412	1.806	1.401	4.817	1.523	
3	Református.	9.309	260	2.311	2.394	2.140	1.264	614	326	6.966	1.673	670	5.551	3.758	9.192	117	76	
4	Ágostai hitv. evang.	3.141	153	810	799	675	356	199	149	2.330	648	163	1.697	1.444	1.522	1.619	851	
5	Görög keleti	12.026	1.686	2.885	2.637	2.940	1.572	543	263	9.629	1.969	425	10.632	1.394	395	11.631	2.231	
6	Unitárius.	366	6	69	113	103	44	20	11	301	45	20	138	228	364	2	2	
7	Izraelita	3.329	40	577	1.004	1.058	403	158	89	2.804	369	156	2.775	554	2.275	1.054	588	
8	Egyéb	59	—	9	16	12	8	12	2	33	23	3	22	37	31	25	12	
	Összesen	68.076	4.779	17.394	16.620	14.646	8.055	4.161	2.421	52.645	12.948	2.483	53.964	14.112	36.656	31.420	8.946	
Anyanyelv.																		
1	Magyar	36.656	1.408	9.980	9.719	8.159	4.203	2.103	1.184	28.742	6.142	1.772	34.937	1.719	36.656	—	—	
2	Német	5.058	182	1.319	1.251	1.156	574	311	235	3.926	963	109	4.157	901	—	5.058	2.969	
3	Tót	3.993	320	1.334	706	533	461	355	289	2.739	1.235	24	3.803	195	—	3.993	1.352	
4	Oláh	11.653	989	2.544	2.881	2.757	1.542	651	289	9.139	2.106	408	11.098	555	—	11.653	3.085	
5	Ruthén	943	79	267	153	111	164	107	62	549	391	3	908	35	—	943	202	
6	Horvát	4.685	844	975	944	815	513	380	214	3.471	1.206	8	4.353	332	—	4.685	232	
7	Szerb	3.466	834	738	554	705	386	158	91	2.702	681	83	3.168	298	—	3.466	408	
8	Egyéb	1.617	123	337	382	410	219	96	57	1.377	224	16	1.161	456	—	1.617	648	
	Összesen	68.076	4.779	17.394	16.620	14.646	8.055	4.161	2.421	52.645	12.948	2.483	53.964	4.491	36.656	31.420	8.946	

magyarul tudásukkal egybevetve országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig. birodalom 1915.

Folyószám	A menyasszonyok összes száma	A menyasszonyok közül															A nem magyar anyanyelvű menyasszonyok közül magyarul tudott	
		életkor szerint								családi állapot szerint			ugyanazon más		magyar nem magyar			
		17 éven aluli	17-19 éves	20-24 éves	25-29 éves	30-39 éves	40-49 éves	50 éven felüli	házas	özvegy	törvényesen elvált	vallásu, illetőleg anyanyelvű völegényhez ment nőül	magyar	nem magyar				
		19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33		34
1	29.381	973	5.019	9.630	4.793	5.028	2.392	1.646	24.330	4.130	921	23.960	5.421	21.648	7.733	3.159	24.743	24.807
2	6.301	231	1.068	2.032	1.122	971	501	376	5.064	1.131	106	4.391	1.910	1.525	4.776	1.928	2.922	2.753
3	9.001	207	1.433	2.640	1.487	1.798	868	568	6.999	1.293	709	5.537	3.464	8.868	133	81	9.244	8.949
4	3.032	101	407	1.041	446	490	253	204	2.387	478	167	1.647	1.385	1.452	1.580	702	2.357	2.154
5	9.723	454	1.670	2.652	1.732	2.082	749	884	8.088	1.183	452	6.638	1.085	285	9.438	1.375	2.656	1.660
6	392	2	51	112	84	84	39	20	313	49	30	138	254	387	5	4	366	391
7	3.059	26	254	967	785	688	245	94	2.750	163	146	2.733	326	2.110	940	455	2.842	2.565
8	59	—	4	16	18	13	5	3	45	10	4	22	37	29	30	7	43	36
	60.948	1.994	9.996	18.990	10.487	11.154	5.052	3.275	49.976	8.437	2.535	47.066	13.882	36.304	24.644	7.011	45.173	43.315
1	36.304	1.057	5.939	11.494	6.258	6.658	2.966	1.932	29.820	4.704	1.780	34.769	1.535	36.304	—	—	36.397	36.304
2	4.931	121	651	1.609	910	914	434	292	4.139	629	163	3.964	967	—	4.931	2.547	2.931	2.547
3	4.195	144	817	1.367	531	550	442	344	3.201	957	37	3.774	421	—				

(9.) A házasságok vallása és anyanyelve életkorukkal, családi állapotukkal, Magyarországon

Table with columns for 'Közjogi alkatrész, a házasságok vallása és anyanyelve', 'A végények között', 'életkor szerint', 'családi állapot szerint', 'ugyanazon', 'más', 'magyar', 'nem magyar', 'A nem magyar anyanyelvű végények között magyar tudott', 'Az 1916. évben.', 'Az 1917. évben.', 'Az 1918. évben.'

és magyar tudással egybevetve országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig, 1916-tól 1918-ig.

Table with columns for 'A menyasszonyok között', 'életkor szerint', 'családi állapot szerint', 'ugyanazon', 'más', 'magyar', 'nem magyar', 'A nem magyar anyanyelvű menyasszonyok között magyarul tudott', 'A magyar anyanyelvűeket is számolván', 'A magyar anyanyelvűeket is számolván', 'közül magyarul tudott összesen', 'Az 1916. évben.', 'Az 1917. évben.', 'Az 1918. évben.'

(10.) A vegyes házasságoknál a gyermekek vallására vonatkozólag c) Magyar-

Table with columns for 'A vőlegény', 'A menyasszony', 'A vegyes házasságok összes száma', and 'Az esetek száma, melyekben megegyezés létesült...'. Rows include 'Magyarország', 'Róm. kath.', 'Gör. kath.', 'Református', 'Gör. kel.', 'Unitárius', 'Izraelita', and 'Egyéb'.

létrejött megegyezések országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig. birodalom 1915.

Table with columns for 'A vőlegény', 'A menyasszony', 'A vegyes házasságok összes száma', and 'Az esetek száma, melyekben megegyezés létesült...'. Rows include 'Egyéb', 'Vőlegények össz.', 'Horvát-Szlavonország', 'Róm. k.', 'G. k.', 'Ref.', 'A. h.', 'Gör. kel.', and 'Vőleg. össz.'.

10.) A vegyes házasságoknál a gyermekek vallására vonatkozólag
d) Magyarország

Table with columns for 'A főlegény', 'A menyasszony', 'A vegyes házasságok összes száma', and various religious categories (Róm. kath., Gör. kath., Ag. h. ev., etc.) with numerical data and percentages.

Étreljött megegyezések országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig.
1916-tól 1918-ig.

Table with columns for 'A főlegény', 'A menyasszony', 'A vegyes házasságok összes száma', and various religious categories (Róm. kath., Gör. kath., Ag. h. ev., etc.) with numerical data and percentages, including a section for '1917. évben'.

11. Házasságkötések a házasságok anyanyelve szerint országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

A magyar anyanyelűek más anyanyelűekkel kötött házasságainak részletezése a házasságok magyar tudása.

Table with columns for 'Közjogi alkatrész, ország rész, év', 'Magyar völegény', 'Magyar menyasszony', and 'A házasságkötések összes száma'. Rows are grouped by year from 1913 to 1918, listing regions like Duna jobb partja, Duna bal partja, etc.

12. Születések a szülöttek neve, törvényessége és életképessége szerint országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Közjogi alkatrész, ország rész, év', 'Összes szülöttek', 'Élve', 'Halva', 'Törvényes', 'Nem törvényes', and 'Születések összes száma'. Rows are grouped by year from 1913 to 1918, listing regions like Duna jobb p..., Duna bal p., etc.

13. A születések megoszlása hónapok szerint, a születettek életképességének

Table with columns for months (Január, Február, Március, Április, Május) and rows for birth statistics (száma, ebből törvényes) for various regions (Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, etc.) and total Hungary (Magyarország).

és törvényességének feltüntetésével országrészenként, 1918-tól 1918-ig.

Table with columns for months (Június, Július, Augusztus, Szeptember, Október, November, December) and rows for birth statistics (száma, ebből törvényes) for various regions and total Hungary.

14. Az élve születettek hitfelekezet szerint a származás törvényességének feltüntetésével országrészenként, 1918-tól 1918-ig.

Table with columns for religious affiliation (Róm. kath., Gör. kath., Református, Ág. h. ev., Gör. kel., Unitarius, Izraelita, Egyéb és ismeretlen vallás) and rows for administrative regions (Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, Tisza-Maros szöge, Királyhágóntúl, Fiume város és ker.) for the years 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, and 1918. Each cell contains numerical data for total and sub-total counts.

15. Az élve születettek anyjuk anyanyelve szerint, a származás törvényességének feltüntetésével országrészenként, 1918-tól 1918-ig.

Table with columns for language of origin (Magyar, Német, Tót, Oláh, Ruthén, Horvát, Szerb, Egyéb és ismeretlen anyanyelvű) and rows for administrative regions (Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, Tisza-Maros szöge, Királyhágóntúl, Fiume város és ker.) for the years 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, and 1918. Each cell contains numerical data for total and sub-total counts.

16. A törvényes szülöttek a szülők életkora szerint a) Magyar-

Table with columns for 'Az anya életkora' (17-19 éves, 20-24 éves) and 'Közjogi alkatrésze az apa életkora'. Rows include Magyarország, Horv.-Szlavonors., and Magyarbirodalom, with sub-rows for age groups (20-24 éves, 25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60 éven felüli) and 'Ismeretl. korú'. Total rows: 100.

Országos eredményekben 1913-tól 1918-ig. Birodalom 1918.

Table with columns for 'Az anya életkora' (20-24 éves, 25-29 éves, 30-39 éves) and 'Törvényes szülöttek összesen'. Rows include Magyarország, Horv.-Szlavonors., and Magyarbirodalom, with sub-rows for age groups (20-24 éves, 25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60 éven felüli) and 'Ismeretl. korú'. Total rows: 100.

(16.) A törvényes szülöttek a szülők életkora szerint
b) Magyar-

Table with columns for age groups (17-19, 20-24, 30-39, 40-49, 50+), sex (male, female, total), and birth status (legitimate, illegitimate, total). Rows include Hungary, Slavonians, and Bureaucrats.

országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig:
Értékelés 1914.

Table with columns for age groups (20-24, 25-29, 30-39), sex (male, female, total), and birth status (legitimate, illegitimate, total). Rows include national results and various age groups.

(16.) A törvényes szülöttek a szülők életkora szerint
c) Magyar-

Table with columns for 'Közjogi alkatrész; az apa életkora' and 'Az anya életkora'. It includes sub-sections for 'Magyarország', 'Horv.-Szlavonorsz.', and 'Magyarbirtalom'. Rows represent age groups (20-24, 25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60+ years) and total counts. Columns are categorized by age group (17 years and under, 17-19 years, 20-24 years) and sex (male, female, total).

országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig.
bíródalom 1915.

Table with columns for 'Az anya életkora' and 'Törvényes szülöttek összesen'. It includes sub-sections for 'Magyarország', 'Horv.-Szlavonorsz.', and 'Magyarbirtalom'. Rows represent age groups (20-24, 25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60+ years) and total counts. Columns are categorized by age group (20-24 years, 25-29 years, 30-39 years) and sex (male, female, total).

(16.) A törvényes szülöttek a szülők életkora d) Magyarország

Table with columns for 'Folyószám', 'Az apa életkora', 'Az anya életkora', and 'szülöttek'. It contains data for the years 1916, 1917, and 1918, categorized by age groups (20-24, 25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60+).

szerint országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig. 1916-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Folyószám', 'Az anya életkora', and 'szülöttek'. It contains data for the years 1916, 1917, and 1918, categorized by age groups (20-24, 25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60+).

17. A törvényes szülöttek a szülők vallása szerint
a) Magyar-

Table with columns for 'Folyószám', 'Közjogi alkatrész, az apa vallása', 'Az anya vallása' (Római katolikus, Görög katolikus), and 'Görög keleti'. Rows include 'Magyarország', 'Hörv.-Szlavonorsz.', and 'Magyarbirtalom' with sub-rows for various religious groups like 'Róm. kath.', 'Gör. kath.', 'Református', etc.

országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig.
bíródalom 1918.

Table with columns for 'Folyószám', 'Az anya vallása' (Református, Ágostai hitv. evangélikus, Görög keleti), and 'Egyéb és ismeretlen'. Rows include 'Magyarország', 'Hörv.-Szlavonorsz.', and 'Magyarbirtalom' with sub-rows for various religious groups.

(17.) A törvényes szülöttek a szülők vallása szerint
b) Magyar-

Table with columns for 'Folyószám', 'Közjogi alkatrész, az apa vallása', 'Az anya vallása' (Római katolikus, Görög katolikus, Görög keleti), and 'szülöttek' (élve, halva, összes). Rows include categories like 'Magyarország', 'Horv.-Szlavonország', and 'Magyarbirtalom'.

országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig.
birtalom 1914.

Table with columns for 'Folyószám', 'Az anya vallása' (Református, Ágostai hitv. evangélikus, Görög keleti), and 'szülöttek' (élve, halva, összes). Rows include categories like 'Magyarország', 'Horv.-Szlavonország', and 'Magyarbirtalom'.

(17.) A törvényes születtek a szülők vallása szerint
c) Magyar-

Table with columns for 'Folyószám', 'Közjogi alkatrész, az apa vallása', 'Az anya vallása' (Római katolikus, Görög katolikus), and 'Magyarbirtalom' (Magyarország, Horv.-Szlavonország). Rows list religious groups like Róm. kath., Gör. kath., Református, etc., with columns for birth counts by gender and age group.

országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig.
birtalom 1915.

Table with columns for 'Folyószám', 'Az anya vallása' (Református, Agostai hitv. evangélikus, Görög keleti), and 'Magyarbirtalom'. Rows list religious groups with columns for birth counts by gender and age group.

(17.) A törvényes szülöttek a szülők vallása szerint
d) Magyarország

Folyószám	Az apa vallása	Az anya vallása																	
		Római katolikus									Görög katolikus								
		élve			halva			összes			élve			halva			összes		
		fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt
1	Róm. kath.....	70.660	66.610	137.270	1.659	1.373	3.032	72.319	67.983	140.302	1.121	1.077	2.198	19	15	34	1.140	1.092	2.232
2	Gör. kath.....	1.125	1.084	2.209	34	21	55	1.159	1.105	2.264	16.953	15.808	32.761	214	171	385	17.167	15.979	33.146
3	Református.....	3.047	2.830	5.883	66	62	128	3.113	2.898	6.011	422	394	816	8	10	18	430	404	834
4	Ág. h. ev.....	1.255	1.167	2.422	33	29	62	1.288	1.196	2.484	31	37	68	—	—	—	31	37	68
5	Gör. kel.....	283	249	532	14	10	24	297	259	556	408	384	792	4	4	8	412	388	800
6	Unitárius.....	78	67	145	—	—	—	78	69	147	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Izraelita.....	104	92	196	—	—	—	104	94	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Egyéb és ism.....	18	16	34	—	—	—	17	18	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Összesen.....	76.565	72.121	148.686	1.812	1.501	3.313	78.377	73.622	151.999	18.941	17.711	36.652	246	201	447	19.187	17.913	37.099
10	Róm. kath.....	67.000	62.587	129.587	1.544	1.237	2.781	68.544	63.824	132.368	1.063	1.045	2.108	23	23	46	1.086	1.068	2.154
11	Gör. kath.....	1.166	1.055	2.221	24	10	34	1.190	1.071	2.261	14.699	13.714	28.413	203	171	374	14.902	13.885	28.787
12	Református.....	2.939	2.711	5.650	87	55	142	3.026	2.766	5.792	413	392	805	7	5	12	420	397	817
13	Ág. h. ev.....	1.167	1.130	2.297	34	31	65	1.201	1.161	2.362	31	41	72	1	1	2	32	42	74
14	Gör. kel.....	283	249	532	—	—	—	283	256	539	388	310	698	3	5	8	391	315	706
15	Unitárius.....	65	50	115	—	—	—	65	51	116	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Izraelita.....	101	99	200	—	—	—	103	102	205	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Egyéb és ism.....	30	24	54	—	—	—	36	24	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Összesen.....	72.751	67.905	140.656	1.699	1.350	3.049	74.540	69.265	143.805	16.805	15.509	32.314	237	205	442	16.842	15.714	32.556
19	Róm. kath.....	62.849	57.933	120.782	1.653	1.223	2.876	64.502	59.200	123.702	1.097	1.007	2.104	27	21	48	1.124	1.028	2.152
20	Gör. kath.....	1.113	1.036	2.149	20	18	38	1.133	1.054	2.187	13.646	12.277	25.923	187	167	354	13.833	12.444	26.277
21	Református.....	2.941	2.629	5.570	87	68	155	3.028	2.697	5.725	441	396	837	13	8	21	454	404	858
22	Ág. h. ev.....	1.181	1.110	2.291	26	22	48	1.207	1.139	2.346	34	30	64	—	—	—	34	30	64
23	Gör. kel.....	251	273	524	—	—	—	251	251	502	347	288	635	—	—	—	353	290	643
24	Unitárius.....	59	48	107	—	—	—	61	48	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Izraelita.....	115	99	214	—	—	—	118	101	219	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Egyéb és ism.....	12	9	21	—	—	—	14	9	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Összesen.....	68.521	63.220	131.741	1.802	1.341	3.143	70.323	64.561	134.884	15.613	14.006	29.619	235	198	433	15.846	14.204	30.050

Az anya vallása																				
Görög keleti			Unitárius			Izraelita			Összesen											
halva			összes			élve			halva			összes			élve			összes		
fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt
1	Róm. kath.....	5	9	14	133	225	43	59	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Gör. kath.....	7	9	16	428	307	825	13	9	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Református.....	4	6	10	79	68	147	91	99	190	5	7	12	96	101	197	30	27	57	—
4	Ág. h. ev.....	—	—	—	14	8	22	5	8	13	—	—	—	5	8	13	9	7	16	—
5	Gör. kel.....	244	189	433	14.293	18.150	32.443	6	5	11	—	—	—	6	6	12	1	1	2	—
6	Unitárius.....	—	—	—	1	10	11	388	320	717	7	10	17	305	330	734	—	—	—	—
7	Izraelita.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Egyéb és ism.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Összesen.....	263	196	459	14.987	18.264	33.251	546	302	1.048	13	14	27	559	516	1.075	6.536	5.967	12.503	163
10	Róm. kath.....	4	1	5	140	121	261	44	54	98	1	1	2	45	55	100	80	72	152	—
11	Gör. kath.....	8	10	18	388	367	755	3	8	11	—	—	—	3	8	11	8	2	10	—
12	Református.....	1	3	4	87	84	171	97	93	190	4	2	6	101	95	196	35	24	59	—
13	Ág. h. ev.....	—	—	—	1	19	20	5	2	7	—	—	—	5	2	7	—	—	—	—
14	Gör. kel.....	229	167	396	13.223	12.368	25.591	6	9	15	—	—	—	6	9	15	1	4	5	—
15	Unitárius.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Izraelita.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Egyéb és ism.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Összesen.....	244	173	417	13.871	12.957	26.828	496	489	985	14	9	23	510	493	1.003	5.826	5.366	11.192	118
19	Róm. kath.....	5	3	8	135	131	266	57	59	116	—	—	—	50	60	110	78	91	169	—
20	Gör. kath.....	4	4	8	339	315	704	8	11	19	—	—	—	8	11	19	5	3	8	—
21	Református.....	3	1	4	81	71	152	105	78	183	4	2	6	100	80	180	38	23	61	—
22	Ág. h. ev.....	—	—	—	1	10	18	28	5	4	—	—	—	1	1	5	—	—	—	—
23	Gör. kel.....	194	151	345	12.115	11.403	23.518	9	6	15	—	—	—	9	6	15	1	2	3	—
24	Unitárius.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Izraelita.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Egyéb és ism.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Összesen.....	206	160	366	12.735	11.947	24.682	528	500	1.028	12	12	24	540	512	1.052	5.850	5.318	11.168	138

országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig.
1916-tól 1918-ig.

Folyószám	Az apa vallása	Az anya vallása																				
		Református									Ágostai hitv. evangélikus									Görög keleti		
		élve			halva			összes			élve			halva			összes			élve		
		fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt
1	Róm. kath.....	2.375	2.333	4.708	68	60	128	2.443	2.393	4.836	1.042	1.022	2.070	38	24	62	1.080	1.052	2.132	147	131	278
2	Gör. kath.....	386	345	731	6	5	11	392	350	742	46	24	70	—	—	—	45	24	69	421	395	816
3	Református.....	15.888	14.975	30.863	442	339	781	16.340	15.314	31.654	412	372	784	6	5	11	418	377	795	76	66	141
4	Ág. h. ev.....	390	365	755	7	2	9	387	372	759	7.038	7.155	14.193	196	166	362	7.834	7.321	15.155	12	8	20
5	Gör. kel.....	108	104	212	1	1	2	104	105	209	27	27	54	—	—	—	27	27	54	14.049	12.961	27.010
6	Unitárius.....	104	82	186	—	—	—	105	85	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Izraelita.....	16	15	31	—	—																

18. A törvényes szülöttek a szülők anyanyelve a) Magyar-

Table with columns for 'Közjogi alkatrésze, az apa anyanyelve' and 'Az anya anyanyelve'. It lists birth statistics for various nationalities (Magyar, Német, Tót, Oláh, Ruthén, Horvát, Szerb, Egyéb és ism.) across different regions (Magyarország, Hely-Szlovénorszag, Magyarbirtokalom) and ethnic groups (Ruthén, Horvát, Szerb). Columns include 'élve', 'halva', and 'összes' counts for 'fiú', 'leány', and 'együtt'.

szerint országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig. birodalom 1918.

Table with columns for 'Az anya anyanyelve' and 'Törvényes szülöttek összesen'. It lists birth statistics for nationalities (Tót, Oláh, Ruthén) and ethnic groups (Szerb, Egyéb és ismeretlen). Columns include 'élve', 'halva', and 'összes' counts for 'fiú', 'leány', and 'együtt'.

(18.) A törvényes szülöttek a szülők anyanyelve b) Magyar-

Table with columns for 'Folyószám', 'Közjogi alkatrésze, az apa anyanyelve', 'Az anya anyanyelve' (Magyar, Német), and 'szülöttek' (élve, halva, összes). Rows include Magyarországi, Horvát-Szlavonorsági, and Magyarbirtokbeli categories.

szerint országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig. birodalom 1914.

Table with columns for 'Folyószám', 'Az anya anyanyelve' (Tót, Oláh, Ruthén), and 'szülöttek' (élve, halva, összes). Rows include Magyarországi, Horvát-Szlavonorsági, and Magyarbirtokbeli categories.

(18.) A törvényes szülöttek a szülők anyanyelve

c) Magyar-

Table with columns for 'Közjogi alkaterész, az apa anyanyelve', 'Az anya anyanyelve' (Magyar, Német), and 'Az anya anyanyelve' (Ruthén, Szerb). Rows include Magyarorszag, Horv-Szlavonorszag, and Magyarbirtoklalom.

szerint országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig. birodalom 1915.

Table with columns for 'Tót', 'Az anya anyanyelve' (Oláh, Ruthén), and 'Az anya anyanyelve' (Szerb, Egyéb és ismeretlen, Törvényes szülöttek összesen). Rows include Magyarorszag, Horv-Szlavonorszag, and Magyarbirtoklalom.

(18.) A törvényes szülöttek a szülők anyanyelve d) Magyarország

Table with columns for 'Az apa anyanyelve' and 'Az anya anyanyelve'. It is divided into years 1916, 1917, and 1918. The 'Az anya anyanyelve' section is further divided into Magyar, Német, Ruthén, Szerb, and Horvát. Each category has sub-columns for 'élve' and 'szülöttek' (fű, leány, együtt).

szerint országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig. 1916-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Az anya anyanyelve' and 'Törvényes szülöttek összesen'. It is divided into years 1916, 1917, and 1918. The 'Az anya anyanyelve' section is further divided into Tót, Oláh, and Ruthén. Each category has sub-columns for 'élve' and 'szülöttek' (fű, leány, együtt).

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes szülők összes száma	Ebből		Nem törvényes szülők összes száma	Ebből		Összes szülők száma	Ebből		A nem törvényes szülők	Ebből élve szülők	A természetes apa által elismert gyermekek száma
		élve született	fiú		élve született	fiú		élve született	fiú			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos.....	78	75	38	—	—	—	78	75	38	—	—	—
Középbirtokos.....	758	740	401	18	18	13	776	764	414	2	2	2
Haszonbérlet.....	375	368	207	3	3	2	378	371	209	1	1	1
Kisbirtokos, kisbérlet.....	193.720	190.722	99.840	6.152	6.016	3.100	199.878	196.738	102.940	2.359	2.308	2.614
Kisbirtokos-napszámos.....	21.794	21.462	11.040	621	611	305	22.415	22.073	11.345	237	232	278
Egyéb önálló.....	1.671	1.634	914	32	31	14	1.703	1.665	928	4	3	20
Tisztviselő.....	776	762	396	14	13	8	790	775	404	—	—	6
Segédszemélyzet.....	182.696	178.866	93.895	19.736	19.200	9.985	202.432	198.126	103.880	12.370	12.014	7.948
A) összesen.....	401.874	394.635	206.731	26.576	25.952	13.427	428.450	420.587	220.158	14.973	14.560	10.869
B) Erdészet.												
Tisztviselő.....	204	202	95	2	2	1	206	204	96	—	—	1
Segédszemélyzet.....	4.668	4.598	2.316	191	189	89	4.859	4.787	2.405	30	29	99
B) összesen.....	4.872	4.800	2.411	193	191	90	5.065	4.991	2.501	30	29	100
C) Egyéb östermelés.												
Tisztviselő.....	190	188	97	3	3	1	193	191	98	—	—	3
C) összesen.....	406.936	399.623	209.239	26.772	26.146	13.518	433.708	425.769	222.757	15.003	14.589	10.972
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat.												
Önálló.....	41	41	19	3	3	1	44	44	20	—	—	1
Tisztviselő.....	114	113	60	—	—	—	114	113	60	—	—	—
Segédszemélyzet.....	8.320	8.140	4.333	383	375	190	8.703	8.515	4.523	16	15	227
A) összesen.....	8.475	8.294	4.412	386	378	191	8.861	8.672	4.603	16	15	228
B) Ipar.												
Önálló.....	41.815	40.895	21.523	4.892	4.788	2.581	46.707	45.683	24.104	2.823	2.750	2.027
Tisztviselő.....	1.577	1.535	826	67	67	35	1.644	1.602	861	35	35	17
Segédszemélyzet.....	56.975	54.796	28.916	5.883	5.727	2.991	62.158	60.523	31.907	3.150	3.047	2.082
B) összesen.....	99.667	97.226	51.265	10.842	10.582	5.607	110.509	107.808	56.872	6.008	5.832	4.126
C) Kereskedelem.												
Önálló.....	10.348	10.120	5.349	776	765	384	11.124	10.885	5.732	174	173	400
Tisztviselő.....	2.215	2.159	1.173	137	133	64	2.352	2.292	1.237	75	73	34
Segédszemélyzet.....	4.173	4.051	2.182	295	289	148	4.468	4.370	2.330	120	117	123
C) összesen.....	16.736	16.360	8.703	1.208	1.187	596	17.944	17.547	9.299	369	363	557
D) Közlekedés.												
Önálló.....	2.066	1.997	1.061	132	128	69	2.198	2.125	1.130	1	1	77
Tisztviselő és díjnok.....	1.409	1.383	761	49	49	27	1.458	1.432	788	24	24	6
Segédszemélyzet.....	21.173	20.632	11.013	419	408	210	21.592	21.040	11.223	12	12	211
D) összesen.....	24.648	24.012	12.835	600	585	306	25.248	24.597	13.141	37	37	294
II. összesen.....	149.526	145.892	77.215	13.036	12.732	6.700	162.562	158.624	83.915	6.430	6.247	5.205
III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások.												
Állami, vármegyei, városi és községi tisztviselő.....	3.194	3.126	1.633	31	30	13	3.225	3.156	1.646	1	1	12
Ügyvéd, ügyvédsegéd, jelölt.....	640	627	338	7	7	1	647	634	339	—	—	3
Orvos, gyógyszerész, szülésznő.....	431	418	218	34	30	20	465	448	238	26	24	5
Közéiskolai tanár.....	299	295	163	2	2	2	301	297	165	—	—	—
Népiskolai tanító.....	3.221	3.158	1.665	33	31	17	3.254	3.189	1.682	17	16	5
Lelkész.....	989	979	493	10	10	7	999	989	500	—	—	4
Egyéb közszolgálat és díjnok.....	1.686	1.645	862	255	246	128	1.941	1.891	990	174	166	61
Segédszemélyzet.....	5.686	5.542	2.923	171	165	80	5.857	5.707	3.003	54	51	66
III. összesen.....	16.146	15.790	8.395	545	521	263	16.689	16.311	8.563	272	258	156
IV. Véderő												
V. Különböző ágbell és k. m. n. napszámos.....	2.297	2.253	1.281	47	47	29	2.344	2.300	1.260	1	1	35
VI. Házi cseléd.....	1.746	1.710	913	13.087	12.610	6.612	14.833	14.320	7.525	13.038	12.561	620
VII. Egyéb és ismeretlen foglalk. Összesen.....	3.216	3.118	1.714	1.960	1.906	1.004	5.185	5.024	2.718	479	449	647
Összesen.....	593.322	581.463	305.572	60.767	59.103	30.849	654.099	640.566	336.421	39.639	38.367	19.037

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes szülők összes száma	Ebből		Nem törvényes szülők összes száma	Ebből		Összes szülők száma	Ebből		A nem törvényes szülők	Ebből élve szülők	A természetes apa által elismert gyermekek száma
		élve született	fiú		élve született	fiú		élve született	fiú			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos.....	23	23	10	—	—	—	23	23	10	—	—	—
Középbirtokos.....	21	21	8	—	—	—	21	21	8	—	—	—
Haszonbérlet.....	9	9	5	—	—	—	9	9	5	—	—	—
Kisbirtokos, kisbérlet.....	65.206	63.866	33.697	3.234	3.156	1.611	68.440	67.022	35.308	2.975	2.903	1.313
Kisbirtokos-napszámos.....	4.099	4.005	2.105	108	103	55	4.205	4.111	2.160	102	99	33
Egyéb önálló.....	54	53	26	—	—	—	54	53	26	—	—	—
Tisztviselő.....	31	31	14	—	—	—	31	31	14	—	—	—
Segédszemélyzet.....	6.299	6.159	3.215	1.199	1.163	612	7.498	7.322	3.827	1.155	1.119	322
A) összesen.....	75.742	74.170	39.080	4.539	4.422	2.278	80.281	78.592	41.358	4.232	4.121	1.668
B) Erdészet.												
Tisztviselő.....	35	35	22	—	—	—	35	35	22	—	—	—
Segédszemélyzet.....	71	70	33	—	—	—	71	70	33	—	—	—
B) összesen.....	106	105	55	—	—	—	106	105	55	—	—	—
C) Egyéb östermelés.												
Tisztviselő.....	144	140	73	8	8	3	152	148	76	8	8	—
C) összesen.....	75.992	74.415	39.208	4.547	4.430	2.281	80.539	78.845	41.489	4.240	4.129	1.668
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat.												
Önálló.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tisztviselő.....	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Segédszemélyzet.....	79	79	35	12	12	7	91	91	45	3	3	1
A) összesen.....	80	80	38	12	12	7	92	92	48	3	3	1
B) Ipar.												
Önálló.....	5.733	5.500	2.972	252	241	120	5.985	5.807	3.092	147	137	74
Tisztviselő.....	41	37	20	—	—	—	41	37	20	—	—	—
Segédszemélyzet.....	2.064	1.972	1.055	296	278	166	2.360	2.250	1.251	252	237	84
B) összesen.....	7.838	7.575	4.077	548	519	286	8.386	8.094	4.363	399	374	158
C) Kereskedelem.												
Önálló.....	722	696	357	13	13	9	735	709	366	9	9	4
Tisztviselő.....	182	166	88	5	3	4	187	169	92	5	3	—
Segédszemélyzet.....	132	124	65	13	11	5	145	135	70	12	10	—
C) összesen.....	1.036	986	510	31	27	18	1.067	1.013	528	26	22	4
D) Közlekedés.												
Önálló.....	74	71	34	—	—	—	74	71	34	—	—	—
Tisztviselő és díjnok.....	200	196	87	2	1	1	202	197	88	2	1	—
Segédszemélyzet.....	1.580	1.522	806	13	12	4	1.593	1.534	810	2	2	7
D) összesen.....	1.854	1.789	927	15	13	5	1.869	1.802	932	4	3	7
II. összesen.....	10.808	10.430	5.552	606	571	316	11.414	11.001	5.868	432	402	170
III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások.												
Állami vármegyei, városi és községi tisztviselő.....	436	425	213	2	2	1	438	427	214	—	—	2
Ügyvéd, ügyvédsegéd, jelölt.....	42	41	21	—	—	—	42	41	21	—	—	—
Orvos, gyógyszerész, szülésznő.....	48	47	26	1	1	1	49	48	27	1	1	1
Közéiskolai tanár.....	48	46	29	—	—	—	48	46	29	—	—	—
Népiskolai tanító.....	222	216	116	8	8	5	230	224	121	8	8	—
Lelkész.....	69	69	32	—	—	—	69	69	32	—	—	—
Egyéb közszolgálat és díjnok.....	252	247	131	9	8	5	261	255				

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes szülöttek összes száma	Ebből		Nem törvényes szülöttek összes száma	Ebből		Összes szülöttek száma	Ebből		A nem törvényes összes szülöttek anyja közül kereső	Ebből élve szülöttek	A termézetes apa által elismert gyermekek száma
		élve született	fiú		élve született	fiú		élve született	fiú			
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos	44	44	20	3	3	1	47	47	21	—	—	—
Középbirtokos	653	642	344	12	12	9	665	654	353	—	—	1
Haszonbérlet	316	307	176	6	5	1	321	312	177	9	3	1
Kisbirtokos, kisbérlet	159.814	158.822	95.245	5.370	5.290	2.638	165.184	162.112	100.948	2.176	2.140	1.907
Kisbirtokos-napszamos	21.236	20.925	10.906	514	507	257	21.750	21.432	11.163	214	211	209
Egyéb önálló	1.955	1.921	997	44	43	19	1.999	1.964	1.016	10	9	19
Tisztviselő	779	765	413	7	7	4	786	772	417	—	—	4
Segédzemélyzet	193.927	190.034	99.864	18.089	18.577	9.629	212.916	208.611	109.493	12.182	11.859	7.032
A) összesen	408.724	401.460	210.965	24.944	24.444	12.678	433.668	425.904	223.583	14.585	14.222	9.233
B) Erdészet.												
Tisztviselő	176	172	82	1	1	1	177	173	83	—	—	1
Segédzemélyzet	4.657	4.578	2.435	154	150	83	4.811	4.728	2.518	26	23	84
B) összesen	4.833	4.750	2.517	155	151	84	4.988	4.901	2.601	26	23	85
C) Egyéb östermelés.												
I. összesen	413.737	406.382	213.576	25.109	24.605	12.707	438.846	430.987	226.283	14.611	14.245	9.325
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat.												
Önálló	25	25	10	—	—	—	25	25	10	—	—	—
Tisztviselő	129	124	68	—	—	—	129	124	68	—	—	—
Segédzemélyzet	9.020	8.848	4.702	356	350	177	9.376	9.198	4.879	26	25	207
A) összesen	9.174	8.997	4.780	356	350	177	9.530	9.347	4.957	26	25	207
B) Ipar.												
Önálló	41.608	40.725	21.466	4.315	4.226	2.257	45.923	44.951	23.726	2.440	2.382	1.687
Tisztviselő	1.584	1.539	809	70	68	34	1.654	1.607	843	39	37	16
Segédzemélyzet	57.343	55.919	29.472	5.476	5.334	2.768	62.819	61.283	32.240	3.014	2.912	1.593
B) összesen	100.535	98.213	51.750	9.861	9.628	5.059	110.396	107.841	56.809	5.493	5.331	3.296
C) Kereskedelem.												
Önálló	10.204	9.967	5.194	729	712	379	10.933	10.679	5.573	184	178	389
Tisztviselő	2.254	2.217	1.139	99	99	45	2.353	2.316	1.184	53	53	18
Segédzemélyzet	4.092	3.969	2.046	264	257	135	4.356	4.246	2.181	114	111	88
C) összesen	16.550	16.173	8.379	1.092	1.068	559	17.642	17.241	8.938	351	342	465
D) Közlekedés.												
Önálló	2.050	1.988	1.043	155	153	70	2.205	2.141	1.113	2	2	83
Tisztviselő és díjnok	1.520	1.490	766	41	41	29	1.561	1.531	795	24	24	6
Segédzemélyzet	22.250	21.703	11.437	416	404	218	22.666	22.107	11.655	19	19	168
D) összesen	25.820	25.181	13.246	612	598	317	26.432	25.779	13.563	45	45	247
II. összesen	152.079	148.564	78.155	11.921	11.644	6.112	164.000	160.208	84.267	5.915	5.743	4.215
III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások.												
Állami, vármegyei, városi és községi tisztviselő	3.193	3.131	1.653	37	37	22	3.230	3.168	1.675	4	4	12
Ügyvéd, ügyvédsegéd, jelölt	686	674	351	3	3	1	689	677	352	—	—	—
Orvos, gyógyszerész, szülésznő	406	457	226	49	47	20	515	504	240	39	37	15
Középkolai tanár	281	274	140	1	1	1	282	275	147	—	—	1
Népiskolai tanító	3.053	3.006	1.506	25	24	14	3.078	3.030	1.610	10	10	5
Lelkész	1.093	1.050	582	17	16	5	1.110	1.066	587	—	—	6
Egyéb közszolgálat és díjnok	1.650	1.605	840	216	213	96	1.866	1.817	938	172	168	29
Segédzemélyzet	5.835	5.681	3.011	203	196	101	6.038	5.877	3.112	54	51	85
III. összesen	16.256	15.908	8.405	551	536	262	16.807	16.444	8.667	279	270	153
IV. Véderő												
V. Különböző ágbeli és k. m. n. napszamos	2.705	2.659	1.424	64	63	33	2.769	2.722	1.457	—	—	20
VI. Háziosztó	14.793	14.388	7.529	5.493	5.317	2.837	20.296	19.705	10.366	4.605	4.440	1.269
VII. Háziosztó	1.672	1.641	868	12.477	11.997	6.325	14.149	13.698	7.193	12.432	11.959	419
VIII. Egyéb és ismeretlen foglalk.	3.377	3.270	1.783	1.963	1.891	978	5.330	5.161	2.761	669	646	543
Összesen	604.619	592.812	311.740	57.568	56.053	29.254	662.187	648.865	340.994	38.511	37.297	15.948

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes szülöttek összes száma	Ebből		Nem törvényes szülöttek összes száma	Ebből		Összes szülöttek száma	Ebből		A nem törvényes összes szülöttek anyja közül kereső	Ebből élve szülöttek	A termézetes apa által elismert gyermekek száma
		élve született	fiú		élve született	fiú		élve született	fiú			
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos	20	20	10	—	—	—	20	20	10	—	—	—
Középbirtokos	39	37	23	—	—	—	39	37	23	—	—	—
Haszonbérlet	4	4	3	—	—	—	4	4	3	—	—	—
Kisbirtokos, kisbérlet	68.113	66.747	35.133	3.384	3.327	1.092	71.497	70.074	36.825	3.149	3.096	1.156
Kisbirtokos-napszamos	3.922	3.858	1.996	91	89	43	4.013	3.947	2.038	84	82	23
Egyéb önálló	66	65	35	—	—	—	66	65	36	—	—	—
Tisztviselő	45	43	24	—	—	—	45	43	24	—	—	—
Segédzemélyzet	6.706	6.565	3.382	1.219	1.174	616	7.925	7.789	3.998	1.188	1.146	216
A) összesen	78.915	77.339	40.605	4.694	4.590	2.351	83.609	81.929	42.956	4.421	4.324	1.395
B) Erdészet.												
Tisztviselő	30	30	18	—	—	—	30	30	18	—	—	—
Segédzemélyzet	57	57	33	1	1	—	58	58	33	—	—	1
B) összesen	87	87	51	1	1	—	88	88	51	—	—	1
C) Egyéb östermelés.												
I. összesen	79.154	77.573	40.736	4.703	4.599	2.354	83.857	82.172	43.090	4.424	4.327	1.397
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat.												
Önálló	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tisztviselő	3	2	2	—	—	—	3	2	2	—	—	—
Segédzemélyzet	74	73	41	2	2	2	76	75	43	1	1	—
A) összesen	77	75	43	2	2	2	79	77	45	1	1	—
B) Ipar.												
Önálló	5.489	5.361	2.814	217	214	109	5.706	5.575	2.923	135	133	64
Tisztviselő	41	41	20	—	—	—	41	41	20	—	—	—
Segédzemélyzet	2.005	1.942	1.027	238	236	120	2.243	2.178	1.147	923	921	65
B) összesen	7.535	7.344	3.861	455	450	229	7.950	7.794	4.090	358	354	129
C) Kereskedelem.												
Önálló	764	749	386	11	11	9	775	760	395	9	9	—
Tisztviselő	188	186	102	9	8	4	197	194	106	9	8	—
Segédzemélyzet	102	99	60	10	10	8	112	109	68	9	9	2
C) összesen	1.054	1.034	548	30	29	21	1.084	1.063	569	27	26	2
D) Közlekedés.												
Önálló	62	60	34	—	—	—	62	60	34	—	—	—
Tisztviselő és díjnok	105	104	108	2	2	—	107	106	108	2	2	—
Segédzemélyzet	1.543	1.495	788	8	8	6	1.551	1.503	794	—	—	4
D) összesen	1.800	1.749	930	10	10	6	1.810	1.759	936	2	2	4
II. összesen	10.466	10.202	5.382	497	491	258	10.963	10.693	5.640	388	383	135

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuaknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes szülöttek összes száma	Ebből		Nem törvényes szülöttek összes száma	Ebből		Összes szülöttek száma	Ebből		A nem törvényes összes szülöttek	Ebből élve szülöttek	A törvényes apa által elismert gyermekek száma
		élve született	fiú		élve született	fiú		élve született	fiú			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos	63	62	28	3	3	3	66	65	31	—	—	1
Középbirtokos	429	418	223	17	16	9	446	434	237	6	6	1
Haszonbérlet	223	223	111	9	9	2	230	225	113	—	—	1
Kisbirtokos, kisbérlet	124.423	122.517	64.462	4.369	4.292	9.214	128.792	126.809	66.676	1.841	1.805	958
Kisbirtokos-napszámos	14.435	14.210	7.522	445	436	211	14.890	14.646	7.733	220	214	98
Egyéb önálló	1.210	1.176	627	45	44	20	1.255	1.220	647	11	11	14
Tisztviselő	595	583	296	19	19	11	614	602	307	1	1	10
Segédszemélyzet	131.828	129.239	63.121	14.502	14.177	7.406	146.330	143.416	75.527	10.703	10.436	2.820
A) összesen	273.211	268.428	141.395	19.402	18.989	9.876	292.613	287.417	151.271	12.782	12.472	3.903
B) Erdészet.												
Tisztviselő	143	140	58	1	1	—	144	141	58	—	—	—
Segédszemélyzet	3.313	3.274	1.735	79	77	38	3.392	3.351	1.773	8	7	28
B) összesen	3.456	3.414	1.793	80	78	38	3.536	3.492	1.831	8	7	28
C) Egyéb östermelés.												
Tisztviselő	117	116	59	6	6	4	123	122	63	—	—	4
I. összesen	276.764	271.958	143.247	19.488	19.073	9.918	296.272	291.031	153.165	12.790	12.479	3.933
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat.												
Önálló	34	31	20	—	—	—	34	31	20	—	—	—
Tisztviselő	72	72	34	—	—	—	72	72	34	—	—	—
Segédszemélyzet	6.407	6.256	3.269	265	256	144	6.673	6.512	3.413	18	17	126
A) összesen	6.513	6.359	3.323	266	256	144	6.779	6.615	3.467	18	17	126
B) Ipar.												
Önálló	28.398	27.757	14.556	3.119	3.058	1.656	31.512	30.815	16.212	1.891	1.852	776
Tisztviselő	1.332	1.200	632	58	56	20	1.390	1.256	662	36	34	7
Segédszemélyzet	37.631	36.701	19.379	3.742	3.650	1.847	41.373	40.351	21.226	2.430	2.358	684
B) összesen	67.256	65.658	34.567	6.919	6.764	3.523	74.175	72.422	38.100	4.357	4.244	1.467
C) Kereskedelem.												
Önálló	7.734	7.504	3.948	518	508	263	8.252	8.072	4.211	142	138	209
Tisztviselő	1.621	1.595	830	91	88	47	1.712	1.683	877	61	60	9
Segédszemélyzet	2.688	2.624	1.346	199	194	100	2.887	2.818	1.446	111	107	36
C) összesen	12.043	11.723	6.124	808	790	410	12.851	12.573	6.534	314	305	254
D) Közlekedés.												
Önálló	1.273	1.238	674	63	61	30	1.336	1.299	704	3	3	29
Tisztviselő és díjnok	1.266	1.224	651	40	39	24	1.296	1.263	675	20	19	9
Segédszemélyzet	16.905	16.434	8.717	232	224	133	17.187	16.708	8.350	22	20	90
D) összesen	19.444	18.896	10.042	335	324	187	19.819	19.270	10.229	45	42	128
II. összesen	105.246	102.696	54.056	8.378	8.184	4.274	113.624	110.880	58.330	4.734	4.608	1.975
III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások.												
Állami, vármegyei, városi és községi tisztviselő	2.657	2.596	1.359	29	28	20	2.686	2.624	1.379	5	5	6
Ügyvéd, ügyvédsegéd, jelölt	604	496	272	3	2	3	507	498	275	—	—	1
Orvos, gyógyszerész, szülésznő	350	347	171	48	46	26	398	393	197	40	39	6
Középiskolai tanár	235	231	110	—	—	—	235	231	110	—	—	—
Népiskolai tanító	2.215	2.181	1.131	36	32	12	2.248	2.213	1.143	15	15	6
Lelkész	1.055	1.044	553	14	14	7	1.070	1.058	560	—	—	6
Egyéb közszolgálat és díjnok	1.316	1.282	719	198	194	101	1.514	1.476	820	163	159	18
Segédszemélyzet	3.949	3.840	2.076	177	172	89	4.126	4.012	2.165	73	71	42
III. összesen	12.282	12.017	6.391	502	488	258	12.784	12.505	6.649	296	289	83
IV. Véderő	2.649	2.602	1.408	36	35	21	2.684	2.637	1.427	1	1	15
V. Különböző ágbelli és k. m. n. napszámos												
Önálló	10.068	9.758	5.126	4.206	4.071	2.122	14.274	13.820	7.248	3.722	3.602	474
Tisztviselő	920	907	474	10.252	9.908	5.193	11.172	10.815	5.667	10.223	9.879	229
Segédszemélyzet	2.519	2.464	1.277	1.301	1.265	641	3.820	3.720	1.918	339	322	160
V. összesen	13.507	13.029	6.877	15.759	15.046	7.956	28.266	28.355	15.033	15.984	15.703	863
VI. Házil cseléd												
Önálló	2.519	2.464	1.277	1.301	1.265	641	3.820	3.720	1.918	339	322	160
VI. összesen	2.519	2.464	1.277	1.301	1.265	641	3.820	3.720	1.918	339	322	160
VII. Egyéb és ismeretlen foglalk.												
Önálló	410.468	402.402	211.977	44.162	43.024	22.427	454.630	445.426	234.404	32.111	31.180	6.873
VII. összesen	410.468	402.402	211.977	44.162	43.024	22.427	454.630	445.426	234.404	32.111	31.180	6.873

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuaknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes szülöttek összes száma	Ebből		Nem törvényes szülöttek összes száma	Ebből		Összes szülöttek száma	Ebből		A nem törvényes összes szülöttek	Ebből élve szülöttek	A törvényes apa által elismert gyermekek száma
		élve született	fiú		élve született	fiú		élve született	fiú			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos	15	14	7	—	—	—	15	14	7	—	—	—
Középbirtokos	2	1	2	—	—	—	2	1	2	—	—	—
Haszonbérlet	1	1	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—
Kisbirtokos, kisbérlet	46.503	45.730	23.795	2.728	2.676	1.409	49.231	48.406	25.204	2.530	2.433	759
Kisbirtokos-napszámos	2.412	2.368	1.225	79	77	39	2.491	2.445	1.264	78	76	5
Egyéb önálló	29	28	11	—	—	—	29	28	11	—	—	—
Tisztviselő	19	19	4	—	—	—	19	19	4	—	—	—
Segédszemélyzet	4.067	3.970	2.095	886	816	421	4.903	4.786	2.516	804	784	135
A) összesen	53.108	52.131	27.140	3.643	3.569	1.869	56.751	55.700	29.009	3.412	3.343	899
B) Erdészet.												
Tisztviselő	16	16	8	—	—	—	16	16	8	—	—	—
Segédszemélyzet	59	58	25	—	—	—	59	58	25	—	—	—
B) összesen	75	74	33	—	—	—	75	74	33	—	—	—
C) Egyéb östermelés.												
Tisztviselő	85	81	46	2	2	1	87	83	47	1	1	—
I. összesen	53.266	52.286	27.219	3.645	3.571	1.870	56.913	55.857	29.089	3.413	3.344	899
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat.												
Önálló	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tisztviselő	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Segédszemélyzet	42	41	20	2	2	2	44	43	22	2	2	—
A) összesen	43	42	20	2	2	2	45	44	22	2	2	—
B) Ipar.												
Önálló	3.609	3.533	1.864	144	136	84	3.753	3.650	1.948	104	99	19
Tisztviselő	18	18	9	—	—	—	18	18	9	—	—	—
Segédszemélyzet	1.331	1.288	716	207	196	97	1.538	1.484	813	199	188	66
B) összesen	4.958	4.839	2.589	351	332	181	5.309	5.161	2.770	303	287	84
C) Kereskedelem.												
Önálló	518	502	265	9	9	3	527	511	268	4	4	4
Tisztviselő	149	140	89	13	11	9	162	151	98	13	11	—
Segédszemélyzet	93	91	51	9	8	3	102	99	54	9		

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes szülők összes száma	Ebből		Nem törvényes szülők összes száma	Ebből		Összes szülők száma	Ebből		A nem törvényes szülők anyja közül kereső	Ebből élve szülők	A természetes apa által elismert gyermekek száma
		élve született	fiú		élve született	fiú		élve született	fiú			
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos	61	50	34	—	—	—	61	50	34	—	—	—
Középbirtokos	413	409	203	15	13	6	428	422	209	—	—	1
Haszonbérő	190	186	102	6	6	2	196	192	104	1	1	3
Kisbirtokos, kisbérő	86.247	84.831	44.820	3.086	3.010	1.500	89.333	87.841	46.380	1.267	1.237	592
Kisbirtokos-napszámos	9.308	9.168	4.725	317	311	162	9.625	9.469	4.890	179	174	64
Egyéb önálló	945	928	471	20	20	11	965	948	493	6	6	9
Tisztviselő	524	518	260	11	11	6	535	520	266	—	—	9
Segédszemélyzet	85.020	83.213	43.961	10.376	10.142	5.204	95.396	93.355	49.255	7.871	7.682	1.809
A) összesen	182.708	179.302	94.579	13.831	13.513	7.041	196.539	192.815	101.620	9.324	9.100	2.474
B) Erdészet.												
Tisztviselő	126	126	64	3	3	2	129	129	66	—	—	—
Segédszemélyzet	2.503	2.408	1.293	57	55	36	2.560	2.553	1.329	13	13	98
B) összesen	2.629	2.534	1.357	60	58	38	2.719	2.682	1.395	13	13	28
C) Egyéb östermelés.												
I. összesen	185.421	181.977	95.979	13.924	13.604	7.081	199.345	195.531	103.060	9.337	9.115	2.502
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat.												
Önálló	3	3	2	—	—	—	3	3	2	—	—	—
Tisztviselő	90	89	47	—	—	—	90	89	47	—	—	—
Segédszemélyzet	5.236	5.125	2.603	160	160	82	5.402	5.285	2.745	5	5	87
A) összesen	5.329	5.217	2.712	166	160	82	5.495	5.377	2.794	5	5	87
B) Ipar.												
Önálló	20.609	20.158	10.624	2.148	2.099	1.071	22.757	22.257	11.698	1.301	1.357	448
Tisztviselő	1.044	1.024	547	55	54	26	1.099	1.078	573	29	28	10
Segédszemélyzet	27.545	26.816	14.086	2.450	2.391	1.291	30.025	29.207	15.377	1.723	1.654	403
B) összesen	49.198	47.998	25.257	4.653	4.544	2.388	53.881	52.542	27.648	3.143	3.039	861
C) Kereskedelem.												
Önálló	5.672	5.533	2.944	378	371	199	6.050	5.904	3.143	136	133	138
Tisztviselő	1.180	1.151	603	84	83	43	1.264	1.234	640	59	58	11
Segédszemélyzet	1.920	1.862	1.018	171	167	89	2.091	2.029	1.107	120	117	28
C) összesen	8.772	8.546	4.565	633	621	331	9.405	9.167	4.890	315	308	177
D) Közlekedés.												
Önálló	901	880	470	50	48	32	951	928	502	1	1	30
Tisztviselő és díjnok	1.239	1.218	658	31	31	18	1.270	1.249	676	17	17	6
Segédszemélyzet	15.854	15.448	8.208	238	230	124	16.092	15.678	8.332	37	36	71
D) összesen	17.994	17.546	9.336	319	309	174	18.313	17.855	9.510	55	53	106
II. összesen	81.293	79.307	41.870	5.801	5.634	2.975	87.094	84.941	44.845	3.518	3.405	1.231
III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások.												
Állami, vármegyei, városi és községi tisztviselő												
Állami, vármegyei, városi és községi tisztviselő	2.343	2.295	1.186	34	34	18	2.377	2.329	1.204	7	7	9
Ügyvéd, ügyvédsegéd, jelölt	404	398	214	8	8	3	412	406	217	—	—	9
Orvos, gyógyszerész, szülésznő	342	336	194	37	36	14	379	372	208	31	31	6
Középiszkolai tanár	186	181	107	—	—	—	186	181	107	—	—	—
Népiskolai tanító	1.758	1.735	909	25	24	13	1.783	1.759	922	12	11	3
Lelkész	956	945	404	19	19	13	975	964	507	—	—	9
Egyéb közszolgálat és díjnok	1.030	1.011	503	182	176	97	1.212	1.187	600	145	139	20
Segédszemélyzet	3.050	2.964	1.571	177	173	90	3.227	3.137	1.601	101	98	33
III. összesen	10.069	9.865	5.178	482	470	248	10.551	10.335	5.426	296	286	82
IV. Véderő												
V. Különböző ágbeli és k. m. n. napszámos	6.212	6.050	3.192	2.917	2.899	1.498	9.129	8.879	4.690	2.636	2.554	271
VI. Házi cseléd												
VII. Egyéb és ismeretlen foglalk.	1.931	1.889	1.020	940	908	492	2.871	2.795	1.512	418	400	83
Összesen	288.849	282.926	149.267	32.037	31.090	16.370	320.886	314.016	165.637	24.103	23.330	4.343

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes szülők összes száma	Ebből		Nem törvényes szülők összes száma	Ebből		Összes szülők száma	Ebből		A nem törvényes szülők anyja közül kereső	Ebből élve szülők	A természetes apa által elismert gyermekek száma
		élve született	fiú		élve született	fiú		élve született	fiú			
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos	65	64	37	—	—	—	65	64	37	—	—	—
Középbirtokos	516	502	272	30	29	20	546	531	292	3	3	2
Haszonbérő	190	198	98	2	2	—	201	200	98	—	—	1
Kisbirtokos, kisbérő	80.373	79.042	41.073	3.737	3.655	1.926	84.110	82.697	43.599	1.672	1.630	613
Kisbirtokos-napszámos	7.787	7.584	4.066	335	328	163	8.022	7.912	4.229	211	207	58
Egyéb önálló	817	797	427	36	35	17	853	832	444	11	10	6
Tisztviselő	564	553	300	16	16	6	580	569	306	2	2	3
Segédszemélyzet	79.300	77.624	40.851	11.043	10.760	5.636	90.343	88.384	46.487	8.054	8.410	1.621
A) összesen	169.561	166.364	87.724	15.199	14.825	7.768	184.760	181.189	95.492	10.553	10.262	2.304
B) Erdészet.												
Tisztviselő	143	142	84	7	7	3	150	149	87	—	—	3
Segédszemélyzet	2.616	2.571	1.336	110	107	51	2.726	2.678	1.387	36	33	23
B) összesen	2.759	2.713	1.420	117	114	54	2.876	2.827	1.474	35	33	26
C) Egyéb östermelés.												
I. összesen	172.420	169.176	89.191	15.322	14.945	7.825	187.742	184.121	97.016	10.588	10.295	2.335
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat												
Önálló	5	5	3	—	—	—	5	5	3	—	—	—
Tisztviselő	114	114	68	2	2	—	116	116	68	—	—	—
Segédszemélyzet	5.597	5.473	2.910	204	197	114	5.801	5.670	3.024	11	9	93
A) összesen	5.716	5.592	2.981	206	199	114	5.922	5.791	3.095	11	9	93
B) Ipar.												
Önálló	20.140	19.662	10.535	1.988	1.937	1.015	22.129	21.599	11.600	1.321	1.288	383
Tisztviselő	1.074	1.050	556	61	59	32	1.135	1.109	588	40	38	9
Segédszemélyzet	25.811	25.187	13.281	2.540	2.450	1.347	28.351	27.637	14.628	1.831	1.766	349
B) összesen	47.031	45.899	24.422	4.589	4.446	2.394	51.515	50.345	26.816	3.192	3.092	741
C) Kereskedelem.												
Önálló	5.086	4.994	2.670	319	314	163	5.405	5.308	2.833	128	124	86
Tisztviselő	1.238	1.217	622	95	94	58	1.333	1.311	680	72	72	10
Segédszemélyzet	1.579	1.552	801	177	171	89	1.756	1.723	890	123	121	47
C) összesen	7.903	7.763	4.093	591	579	310	8.494	8.342	4.403	323	317	142
D) Közlekedés.												
Önálló	768	748	401	43	43	18	811	791	419	—	—	32
Tisztviselő és díjnok	1.234	1.209	633	51	49	24	1.285	1.253	657	20	28	8
Segédszemélyzet	14.382	14.004	7.459	254	242	121	14.636	14.246	7.580	69	63	69
D) összesen	16.384	15.961	8.493	348	334	163	16.732	16.295	8.656	89	91	109
II. összesen	77.034	75.215	39.939	5.729	5.558	2.987	82.763	80.773	42.970	3.625	3.509	1.085
III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások.												
Állami, vármegyei, városi és községi tisztviselő												
Állami, vármegyei, városi és												

(19.) Összes születések az apa, illetőleg a nem törvényes származásuknál az anya foglalkozása szerint, 1918-tól 1918-ig.
1) Magyarország 1918.

Az apa, illetőleg a nem törvényes származásuknál az anya, vagy eltartójának foglalkozása	Törvényes születések összes száma		Ebből		Ebből		Ebből		A nem törvényes születések összes száma	Ebből élve születettek	A törvényes apa által elismert gyermekek száma
	Élve született	fiú	Élve született	fiú	Élve született	fiú	A nem törvényes születések anyja közül kereső				
								Összes születések száma			
I. Östermelés.											
A) Mezőgazdaság és kertészet.											
Nagybirtokos.....	66	65	31	2	2	1	68	67	32	—	1
Középbirtokos.....	505	492	261	97	96	18	532	518	279	5	5
Haszonbérlet.....	184	180	101	1	1	—	185	181	101	1	1
Kisbirtokos, kisbérlet.....	74.090	72.812	38.789	3.772	3.671	1.898	77.862	76.483	40.687	1.650	1.616
Kisbirtokos-napszámos.....	7.011	6.898	3.605	314	304	159	7.325	7.202	3.854	174	166
Egyéb önálló.....	780	769	398	20	19	10	800	778	398	3	2
Tisztviselő.....	473	467	245	5	5	2	478	472	247	—	2
Segédszemélyzet.....	73.048	71.386	37.971	11.259	10.963	5.828	84.307	82.349	43.799	8.845	8.604
A) összesen.....	156.157	153.059	81.481	15.490	14.991	7.916	171.557	168.050	89.397	10.684	10.394
B) Erdészet.											
Tisztviselő.....	131	128	66	4	4	2	135	132	68	—	2
Segédszemélyzet.....	1.940	1.899	1.031	98	95	51	2.038	1.994	1.082	47	45
B) összesen.....	2.071	2.027	1.097	102	99	53	2.173	2.126	1.150	47	45
C) Egyéb östermelés.....											
Önálló.....	91	90	46	3	3	1	94	93	47	2	2
I. összesen.....	158.319	155.176	82.624	15.595	15.093	7.970	173.824	170.269	90.594	10.733	10.441
II. Bányászat, ipar és forgalom.											
A) Bányászat és kohászat.											
Önálló.....	10	9	3	1	1	1	11	10	4	—	1
Tisztviselő.....	107	106	56	2	2	—	109	108	56	1	1
Segédszemélyzet.....	6.827	6.687	3.579	178	172	91	7.005	6.869	3.670	10	10
A) összesen.....	6.944	6.802	3.638	181	175	92	7.125	6.977	3.730	11	11
B) Ipar.											
Önálló.....	19.443	18.945	10.198	1.899	1.850	884	21.142	20.596	11.012	1.089	1.056
Tisztviselő.....	1.080	1.061	548	46	45	26	1.126	1.106	574	33	32
Segédszemélyzet.....	25.317	24.582	13.255	2.418	2.328	1.270	27.735	26.910	14.535	1.813	1.787
B) összesen.....	45.840	44.589	23.941	4.163	4.023	2.180	50.003	48.612	26.121	2.935	2.825
C) Kereskedelem.											
Önálló.....	5.221	5.091	2.789	324	321	179	5.545	5.412	2.968	161	159
Tisztviselő.....	1.420	1.385	773	131	128	65	1.551	1.513	838	111	109
Segédszemélyzet.....	1.414	1.365	731	182	173	100	1.596	1.538	831	149	140
C) összesen.....	8.055	7.841	4.293	637	622	344	8.692	8.463	4.637	421	408
D) Közlekedés.											
Önálló.....	656	635	360	40	40	28	696	675	388	1	1
Tisztviselő és díjnok.....	1.175	1.147	623	34	33	19	1.209	1.180	642	23	22
Segédszemélyzet.....	14.147	13.772	7.464	250	244	134	14.397	14.016	7.598	93	92
D) összesen.....	15.978	15.554	8.447	324	317	181	16.302	15.871	8.628	117	115
II. összesen.....	76.817	74.786	40.319	5.305	5.137	2.797	82.122	79.923	43.116	3.484	3.359
III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások.											
Állami, vármegyei, városi és községi tisztviselő.....	2.210	2.168	1.113	32	30	16	2.242	2.198	1.129	14	13
Ügyvéd, ügyvédsegéd, jelölt.....	399	394	192	4	4	2	403	398	194	—	—
Orvos, gyógyszerész, szülésznő.....	384	381	180	17	17	9	401	398	189	15	15
Középiskolai tanár.....	240	236	131	1	1	—	241	237	131	—	—
Népiskolai tanító.....	1.683	1.645	860	25	23	15	1.708	1.668	876	13	11
Lelkész.....	876	863	460	23	22	7	899	885	467	1	1
Egyéb közszolgálat és díjnok.....	920	892	454	166	157	92	1.086	1.049	566	142	133
Segédszemélyzet.....	2.417	2.346	1.220	230	219	111	2.647	2.565	1.331	174	164
III. összesen.....	9.129	8.925	4.620	498	473	252	9.627	9.398	4.872	359	337
IV. Véderő											
V. Különböző ágell és k. m. n. napszámos.....											
Önálló.....	4.851	4.669	2.479	2.556	2.750	1.445	7.707	7.419	3.924	2.647	2.544
Tisztviselő.....	444	435	210	8.173	7.822	4.228	8.617	8.257	4.438	8.155	7.804
Segédszemélyzet.....	1.945	1.807	940	1.988	1.936	1.005	3.843	3.743	1.945	313	299
VII. Egyéb és ismeretlen foglalk.	7.240	7.111	3.629	3.817	3.713	1.988	8.060	7.870	3.967	2.975	2.842
Összesen.....	253.727	248.078	132.377	34.379	33.255	17.718	288.106	281.333	150.095	25.691	24.784

20. Többes születések a törvényes és nem törvényes születések megkülönböztetésével országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Közjogi alkatrész, országrész, év	Törvényes születések										Nem törvényes születések										Összes többes születések			
	Az esetek					A született gyermekek					Az esetek					A született gyermekek					Az esetek		A született gyermekek	
	száma										száma													
	Iker		hármasok		négyesek		ötösök		hatosok		hétosok		Iker		hármasok		négyesek		ötösök		hatosok		hétosok	
1913.	Duna jobb partja.....	368	336	409	1.113	13	—	1.165	1.100	20	27	17	64	—	—	57	71	1.177	13	—	1.190	1.222	1.171	2.393
		Duna bal partja.....	328	276	374	978	19	—	1.060	953	22	9	22	53	—	—	66	40	1.031	19	—	1.050	1.120	993
1914.	Duna-Tisza köze.....	430	449	497	1.376	9	—	1.372	1.407	36	42	36	110	1	—	112	123	1.492	10	—	1.502	1.484	1.630	3.014
		Tisza jobb partja.....	222	204	303	728	16	—	774	730	21	16	19	50	—	—	67	51	784	18	—	802	841	781
1915.	Tisza bal partja.....	375	368	440	1.192	8	—	1.211	1.197	30	42	44	116	5	—	100	135	1.309	13	—	1.321	1.320	1.335	2.655
		Tisza-Maros szöge.....	187	194	228	609	7	—	611	622	24	23	22	69	—	—	70	68	678	7	—	683	681	694
1916.	Királyhágóntúl.....	331	337	428	1.096	17	—	1.110	1.127	37	37	23	97	—	—	97	97	1.193	17	—	1.210	1.213	1.224	2.437
		Fiume város és ker.....	8	6	9	23	—	—	25	21	2	4	—	6	—	—	4	8	20	—	—	20	29	20
1917.	Magyarország össz.....	2.249	2.170	2.696	7.115	89	—	7.334	7.163	192	200	185	572	8	—	532	596	7.692	97	—	7.789	7.916	7.739	15.675
		Horvát-Szlavonorsz.....	365	342	444	1.151	16	—	1.203	1.151	18	30	24	72	1	—	60	87	1.223	17	—	1.241	1.263	1.234
1918.	Magyarbirodalom.....	2.614	2.512	3.140	8.266	105	—	8.537	8.314	210	230	208	649	9	—	632	683	8.915	114	—	9.039	9.179	8.977	18.176
		Duna jobb partja.....	361	328	401	1.100	13	—	1.146	1.093	28	25	26	79	—	—	82	76	1.170	13	—	1.192	1.228	1.160
1919.	Duna bal partja.....	335	303	348	986	13	—	1.036	976	14	18	11	43	—	—	39	47	1.029	13	—	1.042	1.075	1.029	2.007
		Duna-Tisza köze.....	440	438	457	1.332	11	—	1.350	1.347	52	41	46	139	—	—	150	128	1.471	11	—	1.482	1.500	1.478
1920.	Tisza jobb partja.....	249	201	250	719	6	—	767	679	16	15	19	50	1	—	64	49	702	7	—	770	821	728	1.540
		Tisza bal partja.....	390	345	473	1.217	9	—	1.231	1.180	31	35	28	94	1	—	92	99	1.311	10	—	1.321	1.373	1.279
1921.	Tisza-Maros szöge.....	196	202	216	614	6	—	617	639	27	20	27	74	—	—	81	67	688	6	—	694	696	696	1.394
		Királyhágóntúl.....	325	332	363	1.020	9	—	1.027	1.040	33	33	37	103	—	—	103	103	1.123	9	—	1.133	1.130	1.143
1922.	Fiume város és ker.....	5	6	7	18	—	—	17	19	—	—	2	—	—	—	2	2	20	—	—	20	10	21	40
		Magyarország össz.....	2.307	2.168	2.524	6.999	67	—	7.247	6.962	201	187	196	584	2	—	603	527	7.583	69	—	7.653	7.844	7.533
1923.	Horvát-Szlavonorsz.....	348	366	449	1.163	10	—	1.189	1.197	22	13	31	66	—	—	75	57	1.299	10</					

21. Többes születések az anya életkora, vallása és anyanyelve, továbbá

a) Magyar-

Közjogi alkatrészt; az anya életkora, vallása és anyanyelve; a szülöttek életképessége	Törvényes születések							Nem törvényes születések							Összes többes születések								
	Az esetek				A született gyermekek			Az esetek				A született gyermekek			Az esetek				A született gyermekek				
	száma																						
	Iker			hármask	négyesek	fiú	leány	Iker			hármask	négyesek	fiú	leány	ikrek	hármask	négyesek	összesen	fiú	leány	összesen		
2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	2 fiú					2 leány	1 fiú 1 leány	össze-sen												2 fiú	2 leány
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Magyarország.																							
a) Az anya életkora.																							
17 éven aluli	2	4	3	9	—	—	7	11	2	2	—	4	—	4	4	13	—	13	11	15	26		
17-19 éves	82	77	50	209	—	—	214	204	30	29	10	60	2	—	73	71	278	2	230	237	275	562	
20-24 >	423	439	420	1.282	11	—	1.282	1.315	62	65	57	184	1	—	183	188	1.460	12	1.478	1.465	1.503	2.968	
25-29 >	579	568	686	1.523	21	—	1.577	1.832	41	35	50	126	3	—	137	124	1.049	24	1.973	2.014	1.956	3.970	
30-39 >	985	988	1.349	3.292	53	—	3.407	3.336	53	02	53	168	2	—	102	180	3.460	55	3.515	3.569	3.516	7.085	
40-49 >	178	134	185	407	4	—	544	462	4	7	15	26	—	—	23	29	523	4	527	567	491	1.058	
50 éven felüli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen korú	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	
b) Az anya vallása.																							
Róm. kath.	1.187	1.130	1.381	3.704	44	—	3.826	3.714	80	92	84	250	2	—	240	269	3.960	40	4.006	4.076	3.983	8.058	
Gör. kath.	316	315	424	1.056	13	—	1.079	1.070	30	28	26	84	2	—	90	84	1.139	15	1.154	1.169	1.154	2.323	
Református	288	266	325	879	8	—	915	867	27	21	34	82	1	—	90	77	961	9	970	1.005	944	1.940	
Ágostai h. ev.	150	123	164	437	8	—	477	421	14	11	8	33	—	—	36	30	470	8	478	513	451	964	
Gör. keleti	232	240	304	776	10	—	782	800	31	34	26	91	1	—	80	96	867	11	878	871	890	1.767	
Unitárius	5	4	12	21	2	—	24	24	1	—	—	1	—	—	2	—	22	2	24	26	24	50	
Izraelita	68	85	83	236	2	—	222	259	9	14	7	30	2	—	26	40	266	5	271	248	299	547	
Egyéb vallású	3	1	3	7	1	—	9	8	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1	8	9	8	17	
c) Az anya anyanyelve.																							
Magyar	1.237	1.178	1.364	3.769	44	—	3.888	3.784	90	104	96	290	2	—	280	306	4.059	40	4.108	4.166	4.090	8.256	
Német	187	164	220	571	6	—	605	555	20	20	16	56	2	—	57	61	627	8	635	662	616	1.278	
Tót	282	269	374	925	16	—	963	935	24	14	19	57	1	—	70	47	932	17	999	1.033	932	2.015	
Oláh	364	389	480	1.233	17	—	1.284	1.356	40	50	40	130	2	—	122	144	1.363	19	1.382	1.356	1.427	2.783	
Ruthén	69	55	108	232	4	—	254	222	4	1	2	7	—	—	10	4	239	4	243	264	236	490	
Horvát	36	37	41	114	—	—	113	115	3	2	3	8	—	—	9	7	122	—	122	122	122	244	
Szerb	49	44	62	155	—	—	160	150	7	4	3	14	—	—	17	11	169	—	169	177	161	338	
Egyéb és ismeretlen	35	34	47	116	2	—	119	119	4	5	6	16	1	—	17	16	131	3	134	136	135	271	
d) A szülöttek életképessége.																							
Tisztán élve születés	1.091	1.084	2.492	6.467	71	—	6.583	6.564	166	182	171	519	7	—	510	543	6.986	78	7.064	7.099	7.107	14.206	
Tisztán halva születés	47	25	20	92	1	—	117	70	4	3	—	7	—	—	8	6	99	1	100	125	70	201	
Részben élve, részben halva születés	211	161	184	556	17	—	634	529	22	15	14	51	1	—	58	47	607	18	625	602	576	1.208	
Összesen	2.249	2.170	2.696	7.115	89	—	7.334	7.163	192	200	185	577	8	—	582	596	7.692	97	7.789	7.916	7.759	15.673	
Horvát-Szlavonország.																							
a) Az anya életkora.																							
17 éven aluli	2	—	—	2	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	4	—	4	
17-19 éves	7	11	4	22	—	—	18	26	1	1	1	3	—	—	3	3	25	—	25	21	29	50	
20-24 >	49	57	54	160	1	—	152	171	8	6	10	24	1	—	26	25	184	2	186	178	196	374	
25-29 >	91	80	108	279	5	—	302	271	6	5	3	14	—	—	15	13	203	5	208	317	254	601	
30-39 >	173	163	237	573	8	—	597	577	2	12	8	22	—	—	12	32	695	8	704	609	609	1.218	
40-49 >	43	28	39	110	2	—	128	98	—	4	1	5	—	—	1	9	115	2	117	129	107	236	
50 éven felüli	—	1	1	2	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	3	4	
Ismeretlen korú	—	2	1	3	—	—	1	5	1	2	1	4	—	—	3	5	7	—	7	4	10	14	
b) Az anya vallása.																							
Róm. kath.	256	241	310	807	11	—	847	804	13	18	16	47	—	—	42	52	854	11	866	889	856	1.745	
Gör. kath.	2	4	1	7	—	—	5	9	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7	5	9	14	
Református	—	—	2	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2	2	4	
Ágostai h. ev.	9	0	7	22	—	—	25	19	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	22	25	19	44	
Gör. keleti	98	91	122	311	5	—	322	315	5	12	8	25	1	—	18	35	336	0	342	340	350	690	
Unitárius	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Izraelita	—	—	2	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2	2	4	
Egyéb vallású	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
c) Az anya anyanyelve.																							
Magyar	1.237	1.184	1.377	3.798	46	—	3.924	3.810	90	105	97	292	2	—	281	309	4.090	48	4.138	4.205	4.119	8.324	
Német	204	176	238	618	6	—	657	507	22	20	17	59	2	—	62	62	677	8	685	719	659	1.378	
Tót	287	272	376	935	16	—	975	943	24	14	19	57	1	—	70	47	992	17	1.009	1.045	990	2.036	
Oláh	364	389	480	1.233	17	—	1.234	1.283	41	50	40	131	2	—	124	144	1.364	19	1.388	1.356	1.427	2.785	
Ruthén	70	59	108	237	4	—	256	230	4	1	2	7	—	—	10	4	244	4	248	266	234	500	
Horvát	262	259	323	844	9	—	807	852	12	19	10	47	—	—	40	54	891	9	901	907	900	1.813	
Szerb	147	135	184	466	5	—	482	465	11	16	11	37	1	—	33	44	503	6	509	515	509	1.024	
Egyéb és ismeretlen	43	38	54	135	2	—	142	134	0	6	7	19	1	—	22	19	154	3	157	164	153	317	
d) A szülöttek életképessége.																							
Tisztán élve születés	2.309	2.296	2.893	7.498	85	—	7.647	7.608	181	209	192	582	7	—	567	618	8.080	92	8.178	8.214	8.220	16.440	
Tisztán halva születés	57	31	27	115	1	—	144	89	6	5	—	11	—	—	12	10	120	1	127	166	99	256	
Részben élve, részben halva születés	248	185	220	653	19	—	746	617	23	16	17	56	2	—	63	55	709	21	730	809	672	1.481	
Összesen	2.614	2.512	3.140	8.266	105	—	8.537	8.319	210	230	209	649	9	—	642	683	8.915	114	9.030	9.129	8.997	18.176	

a szülöttek életképessége szerint országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig.

birodalom 1918.

Közjogi alkatrészt; az anya életkora, vallása és anyanyelve; a szülöttek életképessége	Törvényes születések							Nem törvényes születések							Összes többes születések								
	Az esetek				A született gyermekek			Az esetek				A született gyermekek			Az esetek				A született gyermekek				
	száma																						
	Iker			hármask	négyesek	fiú	leány	Iker			hármask	négyesek	fiú	leány	ikrek	hármask	négyesek	összesen	fiú	leány	összesen		
2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	2 fiú					2 leány	1 fiú 1 leány	össze-sen												2 fiú	2 leány
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
c) Az anya anyanyelve.																							
Magyar	10	6	13	29	2	—	38	26	—	1	1	2	—	—	1	3	31	2	33	39	29	68	
Német	17	12	18	47	—	—	52	42	2	—	1	3	—	—	5	1	50	—	50	57	43	100	
Tót	5	3	2	10	—	—	12	8	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10	12	8	20	
Oláh	—	—																					

(21.) Többes születések az anya életkora, vallása és anyanyelve, továbbá
b) Magyar-

Közjogi alkatrész ; az anya életkora, vallása és anyanyelve ; a szülöttek életképessége	Törvényes születések								Nem törvényes születések								Összes többes születések							
	Az esetek				A született gyermek				Az esetek				A született gyermek				Az esetek				A született gyermek			
	száma																							
	Ikrek				hármások				négyesek				Ikrek				hármások				négyesek			
2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	össze- sen	2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	össze- sen	hármások	négyesek	fiú	leány	ikrek	hármások	négyesek	összesen	fiú	leány	összesen						
Magyarország.																								
a) Az anya életkora.																								
17 éven aluli	6	3	—	9	—	—	12	6	4	1	1	6	—	—	9	3	15	—	15	21	9	30		
17—19 éves	87	74	63	224	2	—	241	213	17	36	12	65	—	—	46	34	289	2	291	237	297	584		
20—24 »	446	419	381	1.246	5	—	1.250	1.231	62	57	53	172	—	—	177	167	1.418	5	1.424	1.457	1.398	2.955		
25—29 »	621	580	614	1.815	12	—	1.827	1.791	53	34	44	131	—	—	152	113	1.946	13	1.959	2.027	1.904	3.931		
30—39 »	999	939	1.286	3.224	44	—	3.268	3.228	92	50	76	188	—	—	200	176	3.412	44	3.456	3.552	3.404	6.956		
40—49 »	147	153	180	480	4	—	470	493	3	9	10	22	—	—	19	25	502	5	507	498	521	1.019		
50 éven felüli	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Ismeretlen korú	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
b) Az anya vallása.																								
Róm. kath.	1.232	1.117	1.307	3.656	38	—	3.833	3.597	108	91	96	295	1	—	314	279	3.951	39	3.991	4.147	3.876	8.028		
Gör. kath.	309	276	361	946	9	—	996	923	24	20	16	60	1	—	67	56	1.006	10	1.016	1.063	979	2.042		
Református.	288	232	325	845	7	—	913	898	29	21	22	72	—	—	80	64	907	7	974	903	962	1.955		
Ágostai h. ev.	135	135	165	435	6	—	444	444	5	9	10	24	—	—	20	28	459	6	465	404	472	939		
Gör. keleti	252	253	272	777	2	—	777	783	25	37	36	98	—	—	86	110	875	2	877	863	898	1.756		
Unitárius	12	11	4	27	—	—	28	26	2	1	5	—	—	—	6	5	32	—	32	33	31	64		
Izraelita	76	89	87	252	5	—	241	278	8	7	13	30	—	—	31	29	282	5	287	272	307	579		
Egyéb vallású	3	5	3	11	—	—	9	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
c) Az anya anyanyelve.																								
Magyar	1.221	1.193	1.353	3.767	38	—	3.866	3.796	109	95	103	307	1	—	323	294	4.074	39	4.114	4.179	4.090	8.209		
Német	205	180	201	586	8	—	621	575	19	18	19	56	—	—	57	56	642	9	650	678	630	1.308		
Tót	320	259	345	924	10	—	999	879	18	14	13	45	—	—	52	41	969	11	980	1.051	990	1.971		
Oláh	377	365	407	1.149	8	—	1.176	1.146	41	44	43	128	—	—	125	131	1.277	8	1.285	1.301	1.277	2.578		
Ruthén	57	60	99	216	2	—	215	223	2	2	2	6	—	—	6	6	222	2	224	221	220	450		
Horvát	38	17	35	90	—	—	111	69	—	—	—	—	—	—	2	6	94	—	94	113	75	188		
Szerb	49	55	49	152	—	—	145	159	4	3	4	11	—	—	12	10	163	—	163	157	169	328		
Egyéb és ismeretlen	41	39	35	115	1	—	118	115	8	9	10	27	—	—	26	23	142	1	143	144	143	287		
d) A szülöttek életképessége.																								
Tisztán élve születés	2.058	1.987	2.301	6.346	54	—	6.498	6.356	160	172	169	510	1	—	510	513	6.856	55	6.911	7.008	6.869	13.877		
Tisztán halva születés	44	23	17	84	1	—	108	63	7	1	5	13	—	—	10	7	97	1	98	127	70	197		
Részben élve, részben halva születés	205	158	206	569	12	—	635	543	25	14	22	61	1	—	74	51	630	13	644	709	594	1.303		
Összesen	2.307	2.168	2.524	6.999	67	—	7.241	6.962	201	187	196	584	2	—	603	571	7.583	69	7.653	7.847	7.533	15.377		
Horvát-Szlavonország.																								
a) Az anya életkora.																								
17 éven aluli	—	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
17—19 éves	11	5	9	25	—	—	31	19	1	1	3	—	—	—	3	3	28	—	25	34	22	59		
20—24 »	58	69	57	184	2	—	176	198	6	4	5	15	—	—	17	13	199	2	201	193	211	404		
25—29 »	95	89	107	291	—	—	297	285	9	4	7	20	—	—	25	15	311	—	311	322	300	622		
30—39 »	161	175	236	572	6	—	567	595	6	3	16	25	—	—	23	22	597	6	603	595	617	1.212		
40—49 »	22	27	40	89	1	—	86	95	—	—	—	—	—	—	1	3	91	—	92	87	98	185		
50 éven felüli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Ismeretlen korú	1	—	—	1	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
b) Az anya vallása.																								
Róm. kath.	268	256	318	842	6	—	892	840	16	8	20	43	—	—	50	36	885	6	891	912	876	1.788		
Gör. kath.	2	3	2	7	—	—	6	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	6	13		
Református.	1	1	—	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4		
Ágostai h. ev.	3	6	5	13	—	—	11	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	11	26		
Gör. keleti	72	98	121	291	4	—	271	323	7	5	11	23	—	—	25	21	314	4	318	296	344	640		
Unitárius	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Izraelita	2	3	3	8	—	—	7	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	7	16		
Egyéb vallású	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
c) Az anya anyanyelve.																								
Magyar	1.238	1.203	1.362	3.803	38	—	3.899	3.825	110	95	104	309	1	—	326	295	4.112	39	4.152	4.225	4.120	8.345		
Német	221	194	212	627	8	—	664	614	20	18	20	58	—	—	60	56	685	8	693	724	670	1.394		
Tót	324	262	349	935	10	—	1.011	889	18	14	14	46	—	—	53	42	981	11	992	1.064	931	1.995		
Oláh	377	365	407	1.149	8	—	1.176	1.146	41	44	43	128	—	—	125	131	1.277	8	1.285	1.301	1.277	2.578		
Ruthén	57	62	100	219	2	—	216	223	2	2	2	6	—	—	6	6	222	2	224	221	220	450		
Horvát	276	247	334	857	10	—	894	838	10	8	16	34	—	—	36	32	891	10	901	930	870	1.800		
Szerb	120	153	170	443	—	—	416	482	10	9	14	32	—	—	34	30	475	—	475	450	512	962		
Egyéb és ismeretlen	42	48	39	129	1	—	124	137	12	11	14	37	—	—	38	36	160	1	167	162	173	335		
d) A szülöttek életképessége.																								
Tisztán élve születés	2.365	2.321	2.716	7.401	63	—	7.540	7.451	184	184	198	566	1	—	569	566	7.967	64	8.031	8.109	8.017	16.126		
Tisztán halva születés	57	32	27	116	1	—	144	91	10	1	5	16	—	—	25	7	132	1	133	169	98	267		
Részben élve, részben halva születés	233	181	231	645	13	—	716	617	29	15	24	68	1	—	84	55	713	14	728	800	672	1.472		
Összesen	2.655	2.534	2.974	8.162	77	—	8.300	8.159	223	200	227	650	2	—	678	628	8.812	79	8.892	9.078	8.787	17.865		

a szülöttek életképessége szerint országos eredményekben, 1913-tól 1918-ig.
birodalom 1914.

Közjogi alkatrész ; az anya életkora, vallása és anyanyelve ; a szülöttek életképessége	Törvényes születések								Nem törvényes születések								Összes többes születések							
	Az esetek				A született gyermek				Az esetek				A született gyermek				Az esetek				A született gyermek			
	száma																							
	Ikrek				hármások				négyesek				Ikrek											

(21.) Többes születések az anya életkora, vallása és anyanyelve, továbbá c) Magyar-

Közzégi alkatrészt ; az anya életkora, vallása és anyanyelve ; a szülöttek életképessége	Törvényes születések							Nem törvényes születések							Összes többes születések								
	Az esetek							Az esetek							Az esetek								
	A született gyermekek száma							A született gyermekek száma							A született gyermekek száma								
	Ikkrek			hármasok négyesek				Ikkrek			hármasok négyesek				Ikkrek			hármasok négyesek					
2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	össze- sen	hármasok	négyesek	fiú	leány	2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	össze- sen	hármasok	négyesek	fiú	leány	ikkrek	hármasok	négyesek	össze- sen	fiú	leány	össze- sen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Magyarország.																							
a) Az anya életkora.																							
17 éven aluli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17-19 éves	30	43	22	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20-24 >	242	230	229	701	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 >	403	335	441	1.179	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30-39 >	833	783	1.061	2.627	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40-49 >	151	136	191	478	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50 éven felüli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen korú	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Az anya vallása.																							
Róm. kath.	907	833	1.010	2.756	26	3	2.869	2.733	53	63	100	210	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gör. kath.	222	180	272	674	5	1	717	650	31	29	26	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Református.	208	170	238	616	5	—	603	584	23	21	17	61	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ágostai h. ev.	100	78	117	295	3	—	321	278	2	4	5	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gör. keleti	157	160	221	538	5	—	542	529	16	18	32	66	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Unitárius	5	7	5	17	—	—	15	19	1	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Izraelita	65	56	71	192	—	—	201	183	9	19	11	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb vallású	1	3	4	8	—	—	6	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) Az anya anyanyelve.																							
Magyar	930	850	1.029	2.809	22	1	2.924	2.764	64	68	94	226	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Német	138	123	148	409	7	1	435	405	11	19	10	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tót	204	167	257	628	6	—	675	599	10	15	23	48	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oláh	262	229	348	839	5	1	875	822	28	28	35	91	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruthén	42	31	52	125	2	—	136	120	10	11	4	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Horvát	28	29	35	87	—	—	81	97	2	4	3	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerb	38	31	39	108	1	—	110	103	2	3	10	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb és ismeretlen	25	17	36	81	1	—	92	78	8	8	6	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
d) A szülöttek életképessége.																							
Tisztán élve születés	1.510	1.347	1.788	4.645	32	3	4.852	4.546	115	134	109	418	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tisztán halva születés	20	21	14	55	1	—	55	58	4	6	3	18	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Részben élve, részben halva születés	135	109	142	386	11	1	427	382	16	16	19	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	1.665	1.477	1.944	5.086	44	4	5.334	4.986	135	156	131	482	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Horvát-Szlavonország.																							
a) Az anya életkora.																							
17 éven aluli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17-19 éves	5	5	1	11	—	—	11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20-24 >	35	38	35	108	—	—	105	111	5	5	3	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25-29 >	40	62	70	181	1	—	171	194	3	5	8	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30-39 >	132	116	180	428	6	—	452	422	3	2	7	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40-49 >	28	18	39	85	—	—	95	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50 éven felüli	1	2	—	3	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen korú	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Az anya vallása.																							
Róm. kath.	191	182	241	614	7	—	634	615	7	9	17	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gör. kath.	—	3	1	4	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Református.	—	1	2	3	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ágostai h. ev.	1	3	4	8	—	—	6	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gör. keleti	52	51	77	180	—	—	181	179	4	5	5	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Unitárius	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Izraelita	6	1	—	7	—	—	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb vallású	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

a szülöttek életképessége szerint országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig. b) Birodalom 1915.

Közzégi alkatrészt ; az anya életkora, vallása és anyanyelve ; a szülöttek életképessége	Törvényes születések							Nem törvényes születések							Összes többes születések								
	Az esetek							Az esetek							Az esetek								
	A született gyermekek száma							A született gyermekek száma							A született gyermekek száma								
	Ikkrek			hármasok négyesek				Ikkrek			hármasok négyesek				Ikkrek			hármasok négyesek					
2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	össze- sen	hármasok	négyesek	fiú	leány	2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	össze- sen	hármasok	négyesek	fiú	leány	ikkrek	hármasok	négyesek	össze- sen	fiú	leány	össze- sen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
c) Az anya anyanyelve.																							
Magyar	12	6	9	27	—	—	33	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Német	15	12	12	39	—	—	42	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tót	1	2	4	7	—	—	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oláh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruthén	—	3	1	4	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Horvát	165	165	216	546	0	—	555	555	7	7	12	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerb	51	50	77	178	—	—	179	177	4	5	5	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb és ismeretlen	6	3	6	15	1	—	20	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
d) A szülöttek életképessége.																							
Tisztán élve születés	218	210	202	729	4	—	732	735	10	10	19	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tisztán halva születés	6	6	8	20	1	—	22	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Részben élve, részben halva születés	26	10	25	67	2	—	82	58	1	3	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	250	241	225	816	7	—	836	817															

(21.) Többes születések az anya életkora, vallása és anyanyelve, továbbá a
d) Magyarország

Az anya életkora, vallása és anyanyelve; a szülöttek életképessége	Törvényes születések							Nem törvényes születések							Összes többes születések												
	Az esetek							Az esetek							Az esetek												
	A született gyermekek száma							A született gyermekek száma							A született gyermekek száma												
	Ikrek		hármások		négyesek			hármások		négyesek		összesen			Ikrek		hármások		négyesek			hármások		négyesek		összesen	
2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	összesen	fiú	leány	összesen	2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	összesen	hármások	négyesek	fiú	leány	összesen	2 fiú	2 leány	1 fiú 1 leány	összesen	hármások	négyesek	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1916-ban.																											
a) Az anya életkora.																											
17 éven aluli.....	—	—	3	3	—	—	3	3	—	1	1	2	—	—	1	2	5	—	—	5	4	9	—	—	—	—	10
17-19 éves.....	20	16	12	48	1	—	55	44	11	13	7	31	—	—	20	33	70	1	—	80	34	77	161	—	—	—	—
20-24 >.....	193	183	160	535	4	—	554	523	35	28	94	87	—	—	94	50	622	4	—	638	648	608	1.256	—	—	—	—
25-29 >.....	271	255	342	868	11	—	899	870	15	22	30	57	1	—	60	77	935	12	—	917	959	947	1.906	—	—	—	—
30-39 >.....	620	558	766	1.944	29	—	2.068	1.919	29	26	38	93	—	—	96	90	2.037	29	—	2.066	2.152	2.009	4.161	—	—	—	—
40-49 >.....	125	127	174	426	2	—	425	433	5	8	9	22	—	—	19	25	448	2	—	450	444	458	902	—	—	—	—
50 éven felüli.....	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen korú.....	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—
b) Az anya vallása.																											
Róm. kath.....	637	591	770	1.998	31	—	2.094	1.995	54	49	55	158	1	—	163	156	2.156	30	—	2.186	2.256	2.146	4.402	—	—	—	—
Gör. kath.....	173	165	220	558	8	—	577	563	12	11	18	41	—	—	42	40	599	8	—	607	619	603	1.229	—	—	—	—
Református.....	159	141	164	464	3	—	488	449	7	16	11	34	—	—	25	43	498	3	—	501	513	492	1.005	—	—	—	—
Ágostai h. ev.....	64	64	76	204	1	—	207	204	5	6	3	14	—	—	13	15	218	1	—	219	220	219	439	—	—	—	—
Gör. keleti.....	131	121	162	414	3	—	431	406	10	11	14	35	—	—	34	35	449	5	—	454	466	447	913	—	—	—	—
Unitárius.....	7	2	7	16	—	—	21	11	—	—	—	2	—	—	2	2	18	—	—	18	23	13	36	—	—	—	—
Izraelita.....	55	52	55	162	1	—	167	160	7	5	6	18	—	—	20	16	180	1	—	181	187	176	363	—	—	—	—
Egyéb vallású.....	4	3	3	10	—	—	11	9	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	11	9	20	—	—	—	—
c) Az anya anyanyelve.																											
Magyar.....	699	629	750	2.078	25	—	2.189	2.042	51	53	58	162	—	—	160	164	2.240	25	—	2.263	2.349	2.206	4.556	—	—	—	—
Német.....	100	86	123	314	3	—	337	300	13	10	10	33	—	—	36	30	347	3	—	350	373	330	703	—	—	—	—
Tót.....	131	137	198	466	8	—	473	453	9	14	14	37	1	—	32	45	503	9	—	512	505	528	1.033	—	—	—	—
Oláh.....	194	188	257	639	7	—	658	641	15	13	18	46	—	—	48	44	635	7	—	694	706	685	1.391	—	—	—	—
Ruthén.....	39	36	51	126	2	—	132	126	1	2	1	4	—	—	3	5	130	2	—	132	135	131	266	—	—	—	—
Horvát.....	18	21	23	62	2	—	59	71	1	1	2	—	—	—	3	1	64	2	—	66	62	72	134	—	—	—	—
Szerb.....	29	22	27	78	—	—	85	71	2	2	4	8	—	—	8	8	86	—	—	86	93	79	174	—	—	—	—
Egyéb és ismeretlen.....	20	20	23	63	—	—	63	63	3	4	3	10	—	—	9	11	73	—	—	73	72	74	145	—	—	—	—
d) A szülöttek életképessége.																											
Tisztán élve születés.....	1.102	1.032	1.328	3.462	31	—	3.588	3.429	86	87	96	269	1	—	268	273	3.731	32	—	3.763	3.856	3.702	7.558	—	—	—	—
Tisztán halva születés.....	20	21	13	54	1	—	55	56	1	2	1	4	—	—	3	5	58	1	—	59	58	61	119	—	—	—	—
Részben élve, részben halva születés.....	108	86	116	310	15	—	353	312	8	9	12	29	—	—	28	30	339	15	—	354	331	342	723	—	—	—	—
Összesen.....	1.230	1.139	1.457	3.826	47	—	3.996	3.797	95	98	109	302	1	—	299	308	4.128	48	—	4.176	4.245	4.105	8.400	—	—	—	—
1917-ben.																											
a) Az anya életkora.																											
17 éven aluli.....	—	—	1	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	1	2	—	—	2	2	2	4	—	—	—	—
17-19 éves.....	9	15	17	41	1	—	35	50	6	9	7	22	—	—	19	25	63	1	—	64	54	76	139	—	—	—	—
20-24 >.....	163	167	184	504	2	—	493	531	26	49	28	103	1	—	32	127	607	3	—	610	575	648	1.223	—	—	—	—
25-29 >.....	276	271	346	893	4	—	902	896	24	28	26	78	2	—	76	86	971	6	—	977	978	982	1.960	—	—	—	—
30-39 >.....	543	481	758	1.782	19	—	1.570	1.751	48	28	45	119	—	—	137	101	1.901	19	—	1.920	2.007	1.852	3.859	—	—	—	—
40-49 >.....	123	105	159	387	9	—	410	385	4	4	6	14	—	—	14	14	401	9	—	410	430	399	829	—	—	—	—
50 éven felüli.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ismeretlen korú.....	1	—	1	2	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	4	—	—	—	—
b) Az anya vallása.																											
Róm. kath.....	576	561	759	1.896	15	—	1.924	1.911	48	57	56	161	2	—	155	173	2.066	17	—	2.073	2.079	2.084	4.163	—	—	—	—
Gör. kath.....	169	150	210	535	6	—	582	526	16	13	19	43	—	—	51	45	583	6	—	589	613	571	1.184	—	—	—	—
Református.....	134	117	210	461	0	—	487	453	21	19	18	58	—	—	60	56	619	6	—	525	547	509	1.056	—	—	—	—
Ágostai h. ev.....	77	63	87	227	4	—	249	217	2	6	1	9	—	—	5	13	236	4	—	240	254	230	484	—	—	—	—
Görög keleti.....	111	97	133	341	2	—	358	330	11	14	14	39	—	—	36	42	380	2	—	382	394	372	766	—	—	—	—
Unitárius.....	4	6	2	12	—	—	10	14	1	—	—	1	—	—	2	—	13	—	—	13	12	14	26	—	—	—	—
Izraelita.....	31	43	57	131	2	—	130	148	7	9	5	21	1	—	20	25	152	3	—	155	140	173	313	—	—	—	—
Egyéb vallású.....	4	3	2	9	—	—	10	8	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9	10	8	18	—	—	—	—
c) Az anya anyanyelve.																											
Magyar.....	674	524	700	1.898	18	—	2.076	1.775	59	46	62	167	—	—	180	154	2.065	18	—	2.083	2.255	1.929	4.184	—	—	—	—
Német.....	88	78	96	262	4	—	277	259	9	5	5	19	—	—	23	15	251	4	—	255	300	274	574	—	—	—	—
Tót.....	14	109	126	249	3	—	159	343	10	10	8	28	—	—	28	28	277	3	—	280	187	376	563	—	—	—	—
Oláh.....	165	137	218	520	6	—	552	506	17	24	20	61	—	—	54	68	581	6	—	587	606	574	1.180	—	—	—	—
Ruthén.....	37	21	40																								

22. Halálozások hónapok és évszakok szerint

Table with columns for months (Január, Február, Március) and rows for administrative regions (Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, etc.) and years (1918, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918). Includes sub-headers for 'Elhaltak' and 'hónapon'.

országgrészenként, 1918-tól 1918-ig.

Table with columns for months (Április, Május, Június, Július, Augusztus) and rows for administrative regions (Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, etc.) and years (1918, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918). Includes sub-headers for 'hónapon'.

(22.) Halálozások hónapok és évszakok szerint

Table with columns for months (Szeptember, Október, November, December) and sub-columns for 'összesen' and '7 éven aluli'. Rows list locations like 'Duna jobb partja', 'Duna bal partja', etc., and summary rows for 'Magyarország össz.' and 'Magyarbirodalom'.

Országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for seasons (Januártól márciusig, Áprilistól júniusig, Júliustól szeptemberig, Októbertől decemberig) and sub-columns for 'összesen' and '7 éven aluli'. Rows list locations and summary rows for 'Magyarország össz.' and 'Magyarbirodalom'.

23. Halálozások az elhaltak életkora szerint

Table showing mortality statistics by age group (5-9 to 85-89) and region (Hungary, Croatia-Slavonia, etc.) for the years 1913, 1914, 1915, 1916, and 1917. Columns include age groups, total deaths, and gender-specific counts.

országgrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table showing mortality statistics by region (Folyószám) and age group (40-44 to 95-99) for the years 1913 through 1918. Columns include age groups, total deaths, and gender-specific counts.

24. Halálozások az elhaltak életkora szerint
A hét éven alultak

Table with columns for age groups (1 napon aluli, 1-6, 7-30, 1-2, 3-5, 6-8, 9-11, 1, 2) and rows for regions (Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, etc.) and years (1913, 1914, 1916, 1917, 1918).

országreszenként, 1918-tól 1918-ig.
további részletezése.

Table with columns for age groups (3, 4, 5, 6) and rows for regions (Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, etc.) and years (1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930).

25. Halálozások az elhaltak hitfelekezete

Table with columns for 'Folyószám', 'Közjogi alkatrész, országrész, év', and religious denominations: 'Római katolikus', 'Görög katolikus', 'Református', and 'Ágostai hitvallású evangélikus'. It includes sub-columns for '7 éven' (aluli, felüli) and 'összesen' (fit, leány, fi, nő).

szerint országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Folyószám' and religious denominations: 'Görög keleti', 'Unitárius', 'Izraelita', 'Egyéb és ismeretlen vallású', and 'Mindössze'. It includes sub-columns for '7 éven' (aluli, felüli) and 'összesen' (fit, leány, fi, nő).

26. Halálozások az elhalt anyanyelvű

Table with columns for 'Magyar', 'Német', 'Tót', and 'Oláh' regions, categorized by age groups (7 éves) and sex (aluli, felüli). Rows represent years from 1913 to 1918, with sub-rows for specific regions like 'Duna jobb p.', 'Duna bal p.', etc.

szerint országrészenként, 1918-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Ruthén', 'Horvát', 'Szerb', and 'Egyéb és ismeretlen anyanyelvű' regions, categorized by age groups (7 éves) and sex (aluli, felüli). Rows represent years from 1918 to 1924, with sub-rows for specific regions like 'Duna jobb p.', 'Duna bal p.', etc.

27. Hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapotuk szerint országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Közjogi alkatrész, országrész, év', 'Nőtlen, hajadon', 'Házas', 'Özvegy', 'Törvénytelen elvált', 'Ismeretlen családi állapotú', and 'Összesen'. Rows list regions like Duna jobb partja, Duna bal partja, etc., for years 1913-1918.

28. Halálozások annak feltüntetéseivel, hogy az elhalt orvosi kezelésben részesült-e vagy nem és orvos vagy nem orvos állapotította-e meg a halál okát, országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Közjogi alkatrész, országrész, év', 'A halálozások összes száma', 'Orvosi kezelésben részesült', 'Orvosi kezelésben nem részesült', 'Orvos állapotította meg a halál okát', and 'Nem orvos állapotította meg a halál okát'. Rows list regions like Duna jobb partja, Duna bal partja, etc., for years 1913-1918.

29. Az elhaltak életkora vallásukkal és anyanyelvükkel

a) Magyar

Folyószám	Közjogi alkatrész ; az elhaltak vallása és anyanyelve	1 hónapon aluli		1-11 hónapos		1-4		5-6		7-9		10-14		15-19		20-29		30-39	
		éves		éves		éves		éves		éves		éves		éves		éves		éves	
		fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő
Vallás.																			
Magyarország																			
1	Róm. kath.	14.262	10.988	22.908	18.821	13.050	13.539	1.853	1.986	1.808	1.992	2.010	2.458	2.754	3.151	5.303	5.856	4.617	4.919
2	Gör. kath.	3.809	3.092	5.381	4.479	4.733	4.435	649	642	648	640	548	639	682	851	1.265	1.550	923	1.142
3	Református	3.633	2.823	5.700	4.752	3.988	3.880	570	561	547	590	591	750	826	1.037	1.567	1.789	1.284	1.474
4	Ág. hitv. ev.	1.404	1.105	2.300	1.888	1.524	1.471	248	250	235	255	267	315	329	393	659	731	691	611
5	Gör. keleti	4.265	3.478	5.664	4.534	4.415	4.307	754	801	860	740	663	829	808	1.093	1.630	1.918	1.426	1.483
6	Unitárius	92	68	173	113	117	129	22	19	15	20	17	19	14	37	52	40	43	28
7	Izraelita	589	541	950	755	615	572	104	110	104	60	118	116	196	173	371	314	385	358
8	Egyéb és ism.	31	24	41	38	9	19	4	9	6	2	8	1	11	9	56	32	64	35
	Összesen	28.195	22.064	43.117	35.380	29.031	28.351	4.204	4.384	4.023	4.314	4.212	5.183	5.620	6.744	10.903	12.229	9.433	10.050
Horv.-Szlavonorsz.																			
1	Róm. kath.	2.960	2.255	4.512	3.649	3.528	3.553	576	629	497	508	436	521	475	631	1.012	1.319	938	1.145
2	Gör. kath.	21	25	41	38	30	30	5	7	5	7	3	2	5	6	11	14	11	11
3	Református	27	16	34	20	15	20	3	4	2	5	6	2	3	9	6	8	10	10
4	Ág. hitv. ev.	70	78	108	95	77	75	13	11	7	15	11	11	11	22	18	26	20	20
5	Gör. keleti	1.096	863	1.747	1.631	2.037	2.115	383	448	375	378	302	390	261	388	470	736	482	550
6	Unitárius	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Izraelita	8	11	15	11	11	4	2	2	4	1	3	3	2	11	8	9	4	
8	Egyéb és ism.	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	9	
	Összesen	4.194	3.243	6.459	5.444	5.699	5.806	982	1.102	890	914	761	930	757	1.040	1.537	2.101	1.483	1.740
Magyarbirtalom																			
1	Róm. kath.	17.228	13.193	27.420	22.470	17.178	17.085	2.428	2.615	2.305	2.500	2.446	2.979	3.229	3.782	6.315	7.175	5.555	6.064
2	Gör. kath.	3.890	3.117	5.423	4.517	4.703	4.474	654	649	653	647	551	691	697	857	1.276	1.564	934	1.153
3	Református	3.710	2.830	5.734	4.772	3.983	3.906	573	565	549	601	597	758	829	1.046	1.570	1.788	1.292	1.484
4	Ág. hitv. ev.	1.480	1.178	2.408	1.983	1.601	1.540	261	287	242	270	268	326	340	404	651	749	717	631
5	Gör. keleti	5.361	4.336	7.411	6.165	6.452	6.422	1.137	1.249	1.035	1.118	965	1.210	1.069	1.478	2.100	2.654	1.908	2.033
6	Unitárius	92	68	173	113	117	129	22	19	15	20	17	19	14	37	52	40	43	28
7	Izraelita	597	552	965	766	626	576	106	112	108	70	121	119	198	176	382	322	394	362
8	Egyéb és ism.	31	24	43	38	10	19	5	10	6	2	8	2	11	10	55	32	73	35
	Összesen	32.389	25.307	49.576	40.824	34.730	34.157	5.186	5.486	4.913	5.228	4.973	6.113	6.377	7.784	12.440	14.330	10.916	11.790
Anyanyelv.																			
Magyarország																			
1	Magyar	14.886	11.441	24.103	19.618	14.760	14.731	2.070	2.162	2.014	2.181	2.233	2.732	3.140	3.768	6.299	6.672	5.230	5.482
2	Német	2.329	1.811	3.420	2.920	1.987	1.805	304	295	295	312	328	355	450	519	780	901	902	919
3	Tót	2.668	2.149	4.519	3.800	3.223	3.189	443	490	437	454	450	583	551	559	898	1.015	828	938
4	Oláh	5.348	4.309	7.325	5.913	6.471	6.173	1.015	1.055	912	981	836	1.077	977	1.296	1.950	2.390	1.604	1.784
5	Ruthén	848	638	1.114	971	963	904	149	146	157	139	144	153	142	167	201	233	185	258
6	Horvát	382	278	490	411	240	266	31	36	28	30	33	49	54	47	125	133	84	111
7	Szerb	1.178	972	1.400	1.105	884	853	127	191	119	133	119	151	183	301	374	482	339	342
8	Egyéb és ism.	576	466	746	638	494	481	50	69	61	84	69	82	87	269	287	258	223	
	Összesen	28.195	22.064	43.117	35.380	29.031	28.351	4.204	4.384	4.023	4.314	4.212	5.183	5.620	6.744	10.903	12.229	9.433	10.050
Horv.-Szlavonorsz.																			
1	Magyar	167	112	179	133	141	134	21	24	18	20	13	16	24	20	46	49	45	40
2	Német	233	188	307	217	180	176	48	46	26	31	27	29	20	26	61	67	72	82
3	Tót	52	42	67	58	62	62	6	2	4	6	6	7	6	6	12	10	13	
4	Oláh	5	4	4	5	5	5	3	2	1	—	—	—	1	1	—	—	—	
5	Ruthén	19	15	26	23	16	21	3	2	3	5	3	2	2	4	7	6	3	
6	Horvát	2.569	1.963	4.056	3.237	3.215	3.236	511	565	455	467	401	480	435	582	918	1.195	845	1.017
7	Szerb	1.080	851	1.133	1.013	2.022	2.104	379	444	371	378	298	386	267	383	466	733	474	547
8	Egyéb és ism.	76	68	109	65	68	11	17	13	7	13	10	13	16	33	30	39	29	
	Összesen	4.194	3.243	6.459	5.444	5.699	5.806	982	1.102	890	914	761	930	757	1.040	1.537	2.101	1.483	1.740
Magyarbirtalom																			
1	Magyar	15.033	11.553	24.282	19.761	14.901	14.805	2.097	2.188	2.032	2.201	2.246	2.748	3.164	3.788	6.344	6.721	5.284	5.528
2	Német	2.592	1.999	3.727	3.137	2.167	1.981	352	341	320	343	355	383	470	547	847	1.058	974	995
3	Tót	2.720	2.191	4.586	3.858	3.278	3.201	449	492	441	460	456	590	557	565	902	1.027	838	951
4	Oláh	5.353	4.313	7.329	5.917	6.478	6.178	1.018	1.067	913	981	836	1.078	977	1.297	1.951	2.396	1.606	1.781
5	Ruthén	860	653	1.140	994	925	925	162	148	160	144	147	165	144	171	208	289	188	263
6	Horvát	3.951	2.941	4.546	3.698	3.464	3.501	542	601	483	497	434	529	489	629	1.046	1.328	929	1.128
7	Szerb	2.258	1.823	3.133	2.721	2.906	2.957	506	575	490	511	417	537	440	634	840	1.216	813	880
8	Egyéb és ism.	652	534	833	748	559	549	70	89	74	91	82	93	136	103	202	296	234	252
	Összesen	32.389	25.307	49.576	40.824	34.730	34.157	5.186	5.486	4.913	5.228	4.973	6.113	6.377	7.784	12.440	14.330	10.916	11.790

egybevetve országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig. **Értékelés 1913.**

Folyószám	40-49		50-59		60-69		70-79		80-89		90-99		100 éves és azon felül		Ismeretlen koru	Elhaltak összesen	Az összes elhaltak közül					
	éves				éves				éves				7 éven aluli	orvosi kezelésben részesült								
	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő		fi			nő	fi	nő			
1	5.640	4.654	3.107	6.557	10.493	10.001	10.227	10.825	4.080	4.816	418	675	14	35	12	7.108.216	101.223	209.439	52.673	45.277	71.268	60.522
2	1.318	1.315	2.100	1.863	2.603	2.681	2.473	2.513														

29.) Az elhaltak életkora vallásukkal és anyanyelvükkel
b) Magyar-

Table with columns for age groups (1-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-19, 20-29, 30-39), sex (fi, nõ), and religious/ethnic groups (Magyarország, Horv.-Szlavonország, Magyarbirtalom, Horv.-Szlavonország, Magyarbirtalom). Rows list various religious denominations like Róm. kath., Gör. kath., Református, etc.

egybevetve országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig.
birodalom 1914.

Table with columns for age groups (40-49, 50-59, 60-69, 70-79, 80-89, 90-99), sex (fi, nõ), and summary statistics (Elhaltak összesen, Az összes elhaltak közül). Rows list various religious denominations and ethnic groups.

(29.) Az elhaltak életkora vallásukkal és anyanyelvükkel
c) Magyar-

Table with columns for age groups (1-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-19, 20-29, 30-39), sex (fi, nő), and religious/ethnic groups (Vallás, Anyanyelv). Rows include Magyarországi, Horv.-Szlavonországi, Magyarbirtoklomi, and Magyarbirtoklomi groups.

egybevetve országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig.
b) Országos

Table with columns for age groups (40-49, 50-59, 60-69, 70-79, 80-89, 90-99), sex (fi, nő), and summary statistics (Elháltak összesen, Az összes elhaltak közül). Rows include Magyarországi, Horv.-Szlavonországi, Magyarbirtoklomi, and Magyarbirtoklomi groups.

(29.) Az elhaltak életkora vallásukkal és anyanyelvükkel Magyarországon

Table with columns for age groups (1-11, 1-4, 5-6, 7-9, 10-14, 15-19, 20-29, 30-39) and rows for religious groups (Róm. kath., Gör. kath., Református, etc.) for the years 1916, 1917, and 1918.

egybevetve országos eredményekben. 1918-tól 1918-ig. 1916-tól 1918-ig.

Table with columns for age groups (40-49, 50-59, 60-69, 70-79, 80-89, 90-99) and rows for religious groups, including a summary row for 'Az összes elhaltak közül'.

(30.) A hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapotukkal egybevetve országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig. a) Magyarbirodalom 1918.

Table with columns for age groups (7-14 éves, 15-19, etc.), marital status (Nőtlen, Házas, Özvegy, etc.), and total counts (Összesen) for Hungary, Croatia-Slavonia, and the Kingdom of Hungary.

(30.) A hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapotukkal egybevetve országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig. b) Magyarbirodalom 1914.

Table with columns for age groups, marital status, and total counts for Hungary, Croatia-Slavonia, and the Kingdom of Hungary, corresponding to the year 1914.

(89.) A hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapotát életkorukkal egybevetve országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig.
c) Magyarbirtalom 1918.

Az elhaltak neve és életkora	Magyarország						Horvát-Szlavonország						Magyarbirtalom					
	Nőtlen, hajadon	Házass	Özvegy	Törvényesen elvált	Ismeretlen családi állapotú	Összesen	Nőtlen, hajadon	Házass	Özvegy	Törvényesen elvált	Ismeretlen családi állapotú	Összesen	Nőtlen, hajadon	Házass	Özvegy	Törvényesen elvált	Ismeretlen családi állapotú	Összesen
Férfiak.																		
7-14 éves.....	10.914	—	—	—	1	10.915	2.113	—	—	—	2.113	13.027	—	—	—	—	—	13.028
15-19 »	6.485	27	—	—	1	6.513	984	16	—	—	1.000	7.469	43	—	—	—	1	7.513
20-24 »	4.545	495	13	5	14	5.072	593	174	3	—	773	5.138	669	16	5	17	5.845	
25-29 »	2.148	1.695	55	14	19	3.931	274	311	10	—	601	4.432	3.006	65	14	25	4.532	
30-34 »	1.163	2.695	101	29	25	4.013	164	471	28	—	666	1.327	3.166	129	29	28	4.679	
35-39 »	969	3.330	128	44	27	4.398	155	570	41	—	773	1.024	3.900	169	44	34	5.171	
40-44 »	880	4.245	273	55	37	5.490	117	618	48	—	792	997	4.863	321	58	43	6.282	
45-49 »	915	6.021	550	60	36	7.591	125	896	98	—	1.125	1.040	6.017	657	62	40	8.716	
50-54 »	945	7.268	1.000	58	54	9.325	100	1.108	194	—	1.543	1.105	8.436	1.194	60	73	10.888	
55-59 »	910	8.538	1.582	52	33	11.095	155	1.310	239	—	1.751	1.068	9.848	1.831	53	46	12.846	
60-64 »	933	9.556	2.738	54	48	13.329	137	1.209	428	—	1.792	1.070	10.765	3.106	66	64	15.121	
65-69 »	862	8.711	3.679	46	31	13.309	135	1.159	820	—	1.939	997	9.870	4.279	48	44	16.228	
70-74 »	770	7.777	5.570	39	35	14.191	133	1.129	1.073	—	2.344	903	8.899	6.643	40	50	16.535	
75-79 »	461	5.532	6.196	13	16	12.218	83	762	1.077	—	1.920	544	6.284	3.773	15	29	14.598	
80-89 »	390	3.559	7.048	11	15	11.019	58	454	1.061	—	1.574	439	4.013	8.109	11	21	12.683	
90-99 »	42	251	872	2	2	1.169	4	96	95	—	128	46	277	967	2	5	1.297	
100 é. és azon felüli	1	11	54	—	—	66	—	1	3	—	4	1	12	57	—	—	72	
Ismeretlen korú ..	8	14	3	—	—	25	—	19	—	—	60	10	26	5	—	107	148	
Összesen.....	33.327	69.725	29.831	432	459	133.734	6.390	10.269	5.050	1.164	20.888	38.627	79.994	34.881	497	623	154.622	
Nők.																		
7-14 éves.....	12.179	1	—	—	—	12.180	2.226	—	—	—	2.223	14.502	1	—	—	—	14.503	
15-19 »	7.258	619	14	2	5	7.898	1.236	97	—	—	1.336	8.494	716	16	2	0	9.234	
20-24 »	3.650	3.798	139	39	15	7.641	565	698	25	—	1.292	4.215	4.496	164	40	18	8.933	
25-29 »	1.467	4.699	236	29	20	6.441	276	822	51	—	1.152	1.732	5.521	287	29	24	7.593	
30-34 »	832	4.506	317	59	15	5.739	158	810	54	—	1.024	990	5.316	371	59	17	6.763	
35-39 »	669	4.614	412	38	13	5.746	110	811	85	—	1.011	779	5.425	497	40	16	6.757	
40-44 »	624	4.031	624	34	13	5.381	77	704	110	—	898	701	4.785	734	35	24	6.279	
45-49 »	571	4.246	1.004	28	8	5.857	84	704	177	—	971	655	4.950	1.181	32	10	6.828	
50-54 »	624	4.789	1.957	40	21	7.431	76	857	293	—	1.331	699	5.646	2.250	44	23	8.662	
55-59 »	650	5.202	2.819	40	8	8.719	110	929	520	—	1.560	760	6.131	3.339	41	8	10.279	
60-64 »	791	5.644	5.373	33	12	11.783	74	869	8.90	—	1.759	795	6.519	6.173	34	27	13.542	
65-69 »	685	4.658	7.175	27	23	12.568	73	716	979	—	1.778	758	5.374	8.154	28	32	14.346	
70-74 »	785	3.554	9.957	25	13	14.334	83	576	1.490	—	2.154	868	4.130	11.447	25	18	16.488	
75-79 »	595	1.878	9.844	8	8	12.333	65	309	1.237	—	1.614	660	2.187	11.081	8	11	13.947	
80-89 »	511	857	10.827	14	7	12.216	48	158	1.239	—	1.449	559	1.015	12.066	14	11	13.665	
90-99 »	55	47	1.650	2	2	1.756	4	7	174	—	185	59	54	1.824	2	2	1.941	
100 é. és azon felüli	5	1	119	—	—	125	—	—	8	—	8	5	1	127	—	—	133	
Ismeretlen korú ..	9	7	11	—	—	22	—	3	3	—	14	11	10	14	—	—	62	
Összesen.....	31.379	53.201	52.478	418	210	138.186	5.363	9.070	7.247	1.64	21.759	37.242	62.271	39.725	433	274	159.945	
Férfiak és nők együtt.																		
7-14 éves.....	23.093	1	—	—	1	23.095	4.436	—	—	—	4.436	27.529	1	—	—	—	27.531	
15-19 »	13.743	646	14	2	6	14.411	2.220	113	—	—	2.336	15.963	759	16	2	7	16.747	
20-24 »	8.195	4.293	152	44	29	12.713	1.165	872	28	—	2.065	9.353	5.165	180	45	35	14.778	
25-29 »	3.605	6.394	291	43	39	10.372	549	1.133	61	—	1.763	4.154	7.527	352	43	49	12.125	
30-34 »	1.965	7.201	418	88	40	9.742	322	1.251	82	—	1.690	2.317	8.482	500	88	45	11.432	
35-39 »	1.538	7.944	510	82	40	10.144	265	1.381	126	—	1.734	1.803	9.325	666	84	50	11.928	
40-44 »	1.504	8.326	897	59	55	10.871	194	1.322	158	—	1.890	1.698	9.648	1.055	93	67	12.561	
45-49 »	1.486	10.267	1.563	88	44	13.448	209	1.600	275	—	2.096	1.626	11.867	1.838	94	50	15.544	
50-54 »	1.689	12.057	2.957	98	75	16.756	235	2.025	437	—	2.774	1.804	14.082	3.444	104	96	19.530	
55-59 »	1.560	13.740	4.381	92	41	19.814	208	2.239	789	—	3.311	1.838	15.979	6.170	94	54	23.125	
60-64 »	1.654	15.200	8.111	87	60	25.112	211	2.078	1.238	—	3.551	1.895	17.278	9.339	90	91	28.603	
65-69 »	1.547	13.369	10.834	73	54	25.877	208	1.875	1.599	—	3.707	1.755	15.244	12.433	76	76	29.584	
70-74 »	1.555	11.331	15.527	64	48	28.525	216	1.698	2.563	—	4.498	1.771	13.029	18.090	65	68	33.023	
75-79 »	1.056	7.410	16.040	21	24	24.551	148	1.061	2.314	—	3.534	1.204	8.471	18.354	23	33	29.085	
80-89 »	897	4.416	17.875	25	22	23.235	101	612	2.300	—	3.023	998	5.085	20.175	25	32	28.258	
90-99 »	97	298	2.522	4	4	2.925	8	33	269	—	313	105	331	2.791	4	7	3.238	
100 é. és azon felüli	6	12	173	—	—	193	—	1	11	—	12	6	13	184	—	—	205	
Ismeretlen korú ..	16	21	14	—	—	51	—	15	5	—	74	21	36	19	—	134	210	
Összesen.....	65.116	122.926	82.309	900	669	221.920	10.753	19.339	12.297	30	42.647	75.869	142.265	94.606	930	897	314.567	

(90.) A hét évnél idősebb korban elhaltak családi állapotát életkorukkal egybevetve országos eredményekben, 1918-tól 1918-ig.
d) Magyarország 1918-tól 1918-ig.

Az elhaltak neve és életkora	Az 1916. évben							Az 1917. évben							Az 1918. évben						
	Nőtlen, hajadon	Házass	Özvegy	Törvényesen elvált	Ismeretlen családi állapotú	Összesen	Nőtlen, hajadon	Házass	Özvegy	Törvényesen elvált	Ismeretlen családi állapotú	Összesen	Nőtlen, hajadon	Házass	Özvegy	Törvényesen elvált	Ismeretlen családi állapotú	Összesen			
Férfiak.																					
7-14 éves.....	9.870	—	—	—	—	9.870	9.765	—	—	—	9.765	15.565	—	—	—	—	—	15.565			
15-19 »	5.092	15	—	—	4	5.091	6.305	24	—	—	6.337	12.573	51	—	—	—	—	12.624			
20-24 »	3.658	367	7	2	10	4.044	3.920	309	5	1	4.259	7.727	814	17	1	23	8.589				
25-29 »	1.846	1.273	35	9	30	3.193	1.793	1.120	31	6	2.971	4.171	2.621	114	10	31	6.947				
30-34 »	988	2.033	88	27	20	3.156	1.142	1.868	86	22	3.155	2.050	4.465	197	33	59	6.804				
35-39 »	774	2.630	110	26	30	3.520	871	2.392	140	32	3.465	1.160	4.425	236	33	54	5.911				
40-44 »	693	3.168	183	33	31	4.108	713	2.901	195	31	3.882	854	4.771	277	38	35	5.978				
45-49 »	673	4.817	369	41	45	5.945															

31. Az elhaltak halálokok szerint

Folyószám	Közjogi alkatrészek, ország rész, év	I. Fertőző betegségek																
		1. Ázsiai kolera				2. Kanyaró				3. Vörheny				4. Kiütéses hagymáz				
		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	1913.	Duna jobb partja	10	5	—	—	334	163	309	150	1.866	909	1.291	643	2	1	1	1
2		Duna bal partja	3	3	1	1	951	500	889	463	977	484	714	349	2	1	2	1
3		Duna-Tisza köze	113	75	16	9	761	307	714	370	2.294	1.129	1.695	840	2	—	2	—
4		Tisza jobb partja	108	68	7	3	693	342	650	325	884	453	670	349	20	10	16	8
5		Tisza bal partja	3	2	—	—	964	508	896	476	1.463	716	1.072	519	8	3	6	6
6		Tisza-Maros szöge	199	114	24	13	368	200	330	184	1.016	541	744	406	5	1	2	—
7		Királyhágóntúl	1	1	1	1	1.355	677	1.219	606	1.982	1.037	1.459	780	32	22	26	21
8		Fiume város és ker...	—	—	—	—	21	13	19	19	4	9	3	2	—	—	—	—
		Magyarország össz.	437	268	49	27	5.447	2.800	5.026	2.592	10.486	5.271	7.648	3.890	71	38	55	33
		Horvát-Szlavonorsz...	285	164	32	14	922	485	796	418	1.795	898	1.327	682	4	2	—	—
		Magyarbirodalom	722	432	81	41	6.369	3.285	5.822	3.010	12.281	6.169	8.975	4.572	75	40	55	33
1	1914.	Duna jobb partja	20	19	3	2	479	235	453	236	1.592	808	1.169	618	4	2	2	2
2		Duna bal partja	134	83	21	13	1.215	594	1.143	565	1.334	672	978	492	3	1	—	—
3		Duna-Tisza köze	66	37	4	2	735	372	696	353	1.794	886	1.293	645	8	5	6	4
4		Tisza jobb partja	680	377	103	56	512	245	473	224	1.172	595	861	435	13	4	8	3
5		Tisza bal partja	128	80	9	3	1.081	543	992	496	1.982	633	960	479	7	2	1	—
6		Tisza-Maros szöge	52	34	2	1	559	269	521	253	1.055	548	732	409	4	2	—	—
7		Királyhágóntúl	53	28	2	1	935	483	831	437	1.181	602	861	443	29	14	24	11
8		Fiume város és ker...	—	—	—	—	3	1	3	1	20	13	13	9	—	—	—	—
		Magyarország össz.	1.139	658	144	78	5.519	2.742	5.112	2.545	9.430	4.757	6.567	3.530	68	30	41	20
		Horvát-Szlavonorsz...	14	9	—	—	1.860	968	1.659	875	1.474	769	1.074	578	—	—	—	—
		Magyarbirodalom	1.153	667	144	78	7.379	3.710	6.771	3.420	10.904	5.519	7.641	4.108	68	30	41	20
1	1915.	Duna jobb partja	68	31	3	1	556	264	528	256	1.773	908	1.270	667	20	16	1	—
2		Duna bal partja	55	30	2	1	1.088	534	1.019	509	1.895	990	1.435	769	9	4	5	2
3		Duna-Tisza köze	297	149	35	19	1.056	527	1.013	509	2.012	970	1.448	731	11	9	2	2
4		Tisza jobb partja	644	331	67	38	481	261	427	235	1.754	918	1.314	697	20	12	8	5
5		Tisza bal partja	373	194	47	21	797	395	720	363	1.428	721	1.063	562	27	16	9	6
6		Tisza-Maros szöge	140	63	18	8	530	278	491	257	1.279	631	914	453	12	8	6	4
7		Királyhágóntúl	694	326	73	37	1.023	509	926	473	1.768	974	1.302	728	34	19	22	11
8		Fiume város és ker...	—	—	—	—	8	3	8	3	5	3	1	1	1	—	—	
		Magyarország össz.	2.271	1.124	245	125	5.539	2.771	5.138	2.605	11.914	6.103	8.749	4.601	134	85	52	30
		Horvát-Szlavonorsz...	1.786	905	273	145	3.044	1.551	2.731	1.409	1.594	801	1.175	600	19	12	5	4
		Magyarbirodalom	4.057	2.029	518	270	8.583	4.322	7.869	4.014	13.508	6.904	9.924	5.201	153	97	57	34
1	1916.	Duna jobb partja	9	2	1	1	597	301	564	280	1.247	633	913	479	5	4	1	1
2		Duna bal partja	1	1	—	—	748	373	692	347	1.009	519	747	403	8	6	6	4
3		Duna-Tisza köze	6	4	1	—	769	409	710	381	1.811	880	1.323	661	10	6	3	1
4		Tisza jobb partja	2	2	—	—	395	183	361	166	1.173	569	828	410	15	10	6	4
5		Tisza bal partja	1	1	—	—	841	429	761	396	1.062	533	811	431	18	11	1	1
6		Tisza-Maros szöge	3	—	1	—	445	232	378	200	986	457	737	346	9	3	2	—
7		Királyhágóntúl	—	—	—	—	1.117	571	975	504	1.792	934	1.290	677	20	8	17	7
8		Fiume város és ker...	—	—	—	—	3	3	3	3	13	7	11	6	—	—	—	
		Magyarország össz.	16	10	3	1	4.915	2.501	4.444	2.286	9.093	4.532	6.669	3.413	85	48	36	18
1	1917.	Duna jobb partja	1	1	—	—	234	110	218	105	695	357	439	270	6	3	—	—
2		Duna bal partja	—	—	—	—	322	180	294	167	495	237	366	175	7	3	1	1
3		Duna-Tisza köze	1	—	—	—	392	178	295	164	1.061	531	727	370	28	23	1	—
4		Tisza jobb partja	—	—	—	—	210	111	189	97	475	243	318	170	13	6	2	2
5		Tisza bal partja	—	—	—	—	251	130	219	116	566	278	379	192	6	2	1	1
6		Tisza-Maros szöge	—	—	—	—	132	53	118	52	430	213	305	156	4	1	2	—
7		Királyhágóntúl	—	—	—	—	357	173	292	145	809	418	521	294	18	8	15	7
8		Fiume város és ker...	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	
		Magyarország össz.	4	3	—	—	1.839	935	1.626	846	4.533	2.367	3.106	1.627	32	46	22	11
1	1918.	Duna jobb partja	—	—	—	—	163	89	140	79	397	189	272	135	7	2	3	1
2		Duna bal partja	—	—	—	—	187	82	163	74	261	109	183	81	19	8	2	—
3		Duna-Tisza köze	—	—	—	—	439	224	406	216	605	332	424	213	12	10	2	2
4		Tisza jobb partja	1	1	—	—	91	42	77	36	460	225	267	139	20	11	6	6
5		Tisza bal partja	—	—	—	—	171	91	145	80	440	220	272	136	6	5	1	1
6		Tisza-Maros szöge	—	—	—	—	67	48	55	40	267	115	177	87	8	3	3	2
7		Királyhágóntúl	1	1	—	—	108	54	83	48	439	235	266	145	19	10	5	2
8		Fiume város és ker...	—	—	—	—	1	—	1	—	22	11	16	10	—	—	—	
		Magyarország össz.	2	2	—	—	1.227	630	1.070	573	2.971	1.436	1.877	946	91	48	22	11

ország részenként, 1918-tól 1918-ig.

Folyószám	I. Fertőző betegségek																			
	5. Influenza				6. Szamárhurut				7. Roncsoló toroklob				8. Hasi hagymáz				9. Gyermekes hasmenés		10. Vérhas	
	összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú
	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	130	71	65	30	483	240	462	228	737	387	621	336	403	220	30	13	171	91	59	29
2	55	28	26	12	838	401	813	394	535	259	478	229	421	223	44	21	168	86	25	10
3	155	70	67	40	270	126	264	122	1.116	577	949	490	671	363	50	25	125	66	42	21
4	31	14	18	9	601	275	582	271	398	230	341	202	374	200	32	16	204	112	81	48
5	70	32	29	13	1.238	587	1.184	562	716	390	588	325	621	333	53	27	820	430	279	100
6	72	37	20	18	164	82	152	77	798	417	607	357	441	240	46	20	831	219	39	16
7	125	59	66	28	2.004	977	1.906	932	867	450	668	350	695	399	90	50	1.219	656	285	141
8	3	1	—	—	4	2	4	2	9	4	8	3	6							

Folyószám	Közigazgatási körzet, ország rész, év	I. Fertőző betegségek															
		Gümőkór															
		11. Tüdőgümőkór				12. Bélgümőkór				13. Agyhártagümőkór				14. Csontgümőkór			
		összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi
1	1918.	8.285	3.856	701	344	79	33	17	8	274	136	155	79	100	52	17	11
2	Duna jobb partja	6.600	3.304	573	295	73	35	23	12	261	123	141	69	76	41	11	7
3	Duna bal partja	12.047	6.053	1.099	554	145	76	66	41	701	308	455	246	203	100	33	20
4	Duna-Tisza köze	5.070	2.520	343	181	45	19	12	4	166	86	87	45	64	30	13	5
5	Tisza jobb partja	7.589	3.427	566	269	81	42	18	10	314	157	171	89	94	50	12	8
6	Tisza bal partja	6.472	3.229	324	176	63	24	33	12	235	119	141	76	64	41	7	6
7	Tisza-Maros szöge	7.724	3.751	569	288	69	39	13	3	176	90	82	42	72	39	12	5
8	Királyhágóntól	281	164	34	17	2	1	1	—	49	29	39	23	5	4	1	1
	Fiume város és ker...	54.068	26.394	4.209	2.124	560	264	183	90	2.176	1.108	1.271	669	678	357	106	63
	Magyarország össz.	10.433	4.832	1.271	578	34	24	7	4	112	58	58	29	19	7	3	1
	Horvát-Szlavonorsz...	64.501	31.226	5.400	2.702	594	283	180	94	2.283	1.166	1.326	688	687	364	109	64
	Magyarbirodalom	7.740	3.606	549	268	79	39	27	16	272	139	141	72	94	51	12	8
1	1914.	6.463	3.233	527	253	53	32	14	11	219	117	135	67	61	35	10	6
2	Duna jobb partja	11.045	5.572	959	466	104	45	36	15	637	321	409	208	209	123	28	20
3	Duna bal partja	4.895	2.406	344	178	67	30	12	13	70	78	41	71	41	6	6	6
4	Duna-Tisza köze	7.186	3.214	479	241	80	34	15	4	248	116	136	63	129	65	16	6
5	Tisza jobb partja	6.203	3.082	316	152	69	32	13	20	200	94	123	59	71	33	19	10
6	Tisza bal partja	7.368	3.607	480	231	56	24	14	5	141	78	67	33	72	31	9	1
7	Tisza-Maros szöge	257	140	39	22	—	—	—	—	23	11	19	8	2	1	1	1
8	Királyhágóntól	51.155	24.870	3.693	1.811	514	242	151	76	1.872	946	1.108	551	709	383	102	58
	Fiume város és ker...	10.461	4.894	1.306	666	22	8	7	2	106	47	60	31	10	6	2	1
	Magyarország össz.	61.516	29.764	5.059	2.477	536	250	158	78	1.978	993	1.168	682	719	389	104	59
	Horvát-Szlavonorsz...	9.177	4.286	734	366	83	41	22	12	301	152	132	66	95	58	13	10
1	1915.	7.385	3.600	621	277	69	35	20	20	228	110	128	64	62	34	6	9
2	Duna jobb partja	12.573	6.277	1.156	584	202	97	70	36	758	409	463	254	196	96	34	21
3	Duna bal partja	5.595	2.704	404	200	51	24	11	13	73	73	37	64	35	8	3	3
4	Duna-Tisza köze	8.703	3.813	575	298	81	46	19	11	272	156	178	106	90	43	15	4
5	Tisza jobb partja	6.587	3.260	323	162	67	37	22	10	212	113	136	74	66	31	14	5
6	Tisza bal partja	8.436	4.015	615	283	72	37	23	11	179	95	101	59	73	40	8	4
7	Tisza-Maros szöge	476	192	39	16	1	—	—	—	46	22	33	15	5	3	2	2
8	Királyhágóntól	59.732	28.156	4.467	2.192	626	317	209	111	2.132	1.121	1.244	675	651	340	93	57
	Fiume város és ker...	12.482	5.884	1.915	939	39	23	17	11	91	43	60	31	21	8	1	—
	Magyarország össz.	71.214	34.040	6.382	3.131	665	340	226	122	2.223	1.164	1.304	706	672	349	93	51
	Horvát-Szlavonorsz...	8.528	3.848	694	323	75	38	21	13	277	130	132	66	100	53	15	10
1	1916.	6.984	3.230	686	325	70	35	14	218	102	105	45	69	38	12	5	5
2	Duna jobb partja	12.747	6.053	1.256	607	222	106	73	37	717	378	448	246	195	100	28	16
3	Duna bal partja	5.008	2.326	360	190	61	34	21	15	143	71	64	32	63	30	12	4
4	Duna-Tisza köze	8.314	3.476	660	334	92	44	17	9	226	124	121	72	102	54	14	7
5	Tisza jobb partja	6.421	3.064	257	144	70	34	15	15	176	98	95	57	69	31	17	7
6	Tisza bal partja	6.996	3.211	498	255	52	25	5	2	145	69	66	30	65	29	11	1
7	Tisza-Maros szöge	297	139	40	19	1	1	1	1	42	20	11	3	2	2	1	1
8	Királyhágóntól	55.295	25.346	4.489	2.200	643	317	195	106	1.944	992	1.051	559	666	337	112	57
	Fiume város és ker...	8.888	3.807	650	289	92	35	21	9	263	129	103	47	122	66	17	10
	Magyarország össz.	7.187	3.285	637	299	80	46	22	13	230	123	108	65	62	29	5	2
	Horvát-Szlavonorsz...	13.567	6.261	1.172	593	258	122	71	33	667	309	393	181	244	125	25	13
1	1917.	5.017	2.199	359	179	74	46	27	14	111	57	49	30	68	29	18	9
2	Duna jobb partja	7.817	3.177	520	251	83	40	17	11	222	117	119	68	120	63	20	11
3	Duna bal partja	6.714	3.131	350	174	71	29	20	6	162	84	89	47	71	39	10	6
4	Duna-Tisza köze	7.095	3.274	528	258	66	29	4	2	124	56	52	24	66	39	14	6
5	Tisza jobb partja	401	180	55	26	3	1	—	—	50	28	39	23	—	—	—	—
6	Tisza bal partja	56.626	25.314	4.271	2.099	733	348	182	88	1.835	903	952	483	733	393	109	57
7	Tisza-Maros szöge	10.421	4.725	657	298	83	37	15	9	263	141	101	48	137	70	15	8
8	Királyhágóntól	7.380	3.304	487	215	82	36	20	9	197	92	84	41	79	43	5	2
	Fiume város és ker...	14.649	6.788	1.090	535	194	83	37	21	623	309	329	179	234	115	20	9
	Magyarország össz.	5.782	2.595	342	170	56	26	14	5	110	64	58	23	60	28	4	2
1	1918.	8.844	3.786	489	229	63	31	10	8	219	109	101	55	112	54	13	8
2	Duna jobb partja	6.757	3.217	274	134	57	28	16	9	145	68	58	29	69	38	10	4
3	Duna bal partja	7.289	3.399	405	191	66	27	11	5	100	63	38	28	58	35	6	4
4	Duna-Tisza köze	290	137	47	22	1	—	—	—	35	23	25	18	4	4	1	1
5	Tisza jobb partja	61.402	27.956	3.791	1.797	602	269	123	66	1.692	869	774	421	754	387	74	39
6	Tisza bal partja																
7	Tisza-Maros szöge																
8	Királyhágóntól																
	Fiume város és ker...																

Folyószám	Közigazgatási körzet, ország rész, év	I. Fertőző betegségek																											
		Gümőkór								17. Bujakór				18. Pokolvar				19. Orbáncz				20. Gyormokgyógy				21. Egyéb fertőző betegségek			
		15. Görvélykór				16. Egyéb szarvak gümőkórja				7 éven aluli		7 éven aluli		7 éven aluli		7 éven aluli		7 éven aluli		7 éven aluli		7 éven aluli		7 éven aluli					
		összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi		
1	1918.	68	29	44	31	112	42	37	10	73	35	71	35	41	24	1	1	116	64	55	26	123	157	81	37	20			
2	Duna jobb partja	52	25	37	18	61	30	14	7	40	25	37	23	24	19	3	2	65	40	34	21	83	101	60	41	24			
3	Duna bal partja	153	76	120	59	164	71	41	10	209	112	188	98	18	12	4	3	219	118	73	37	163	435	232	173	97			
4	Duna-Tisza köze	78	29	53	22	40	22	8	5	45	22	39	21	30	19	5	4	54	24	23	11	68	114	58	43	24			
5	Tisza jobb partja	100	60	61	37	60	25																						

(31.) Az elhaltak halálokok szerint

Folyószám	Közjogi alkatrész, ország rész, év	I. Fertőző betegségek				II. Előződik okozta betegségek				III. Rosszindulatú daganatok								
		7 éven aluli		7 éven aluli		7 éven aluli		7 éven aluli		23. Rak				24. Egyéb				
		összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi			
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103
1	1913.	Duna jobb partja	13.623	6.468	4.090	2.063	16	5	12	3	1.688	818	1	—	129	53	7	3
2		Duna bal partja	11.411	5.787	4.055	2.037	7	5	7	5	983	440	1	—	74	32	0	5
3		Duna-Tisza köze	20.009	10.042	6.155	3.160	23	14	14	11	2.818	1.298	5	—	362	152	18	11
4		Tisza jobb partja	9.168	4.581	3.181	1.641	9	2	9	2	726	339	1	—	64	36	0	3
5		Tisza bal partja	15.042	7.205	5.925	3.016	10	4	7	3	1.080	504	—	—	85	36	10	6
6		Tisza-Maros szöge	10.896	5.516	3.098	1.654	4	4	4	4	950	410	—	—	85	33	5	1
7		Királyhágóntúl	17.277	8.619	7.721	3.957	6	1	2	1	816	376	—	—	81	38	11	6
8		Fiume város és ker....	400	237	117	66	—	—	—	—	39	15	—	—	13	6	—	—
		Magyarország össz.	97.835	48.453	34.351	17.594	75	35	55	29	9.109	4.121	10	3	893	386	63	35
		Horvát-Szlavonorsz. ...	19.889	9.487	7.402	3.773	23	7	15	4	846	401	4	2	46	25	2	2
		Magyarbirodalom	117.224	57.942	41.753	21.367	98	42	70	33	9.955	4.522	14	5	939	411	65	37
1	1914.	Duna jobb partja	13.228	6.353	4.204	2.180	15	4	15	4	1.553	810	2	—	141	56	7	5
2		Duna bal partja	12.237	6.197	4.729	2.371	4	3	3	3	1.020	473	13	6	92	46	10	6
3		Duna-Tisza köze	18.485	9.317	5.674	2.876	21	12	14	7	2.871	1.326	4	2	363	156	11	6
4		Tisza jobb partja	9.741	4.897	3.224	1.653	—	—	—	—	636	294	3	3	70	37	7	4
5		Tisza bal partja	14.818	6.971	5.734	2.891	7	5	5	4	1.068	491	3	1	91	47	8	7
6		Tisza-Maros szöge	10.808	5.351	3.441	1.781	6	2	4	1	961	426	—	—	99	40	6	5
7		Királyhágóntúl	14.827	7.337	5.864	2.962	12	4	7	3	789	343	4	4	55	24	4	4
8		Fiume város és ker....	360	194	96	51	1	—	—	—	33	14	—	—	12	5	—	—
		Magyarország össz.	94.504	46.617	33.016	16.765	66	30	48	22	9.031	4.077	29	18	923	411	53	37
		Horvát-Szlavonorsz. ...	18.417	8.910	7.131	3.672	1	1	—	—	914	431	3	2	76	37	5	3
		Magyarbirodalom	112.921	55.527	40.147	20.437	67	31	48	22	9.945	4.508	32	20	999	448	58	40
1	1915.	Duna jobb partja	15.580	7.519	4.750	2.463	7	6	6	5	1.623	811	6	2	116	63	7	5
2		Duna bal partja	13.877	6.907	5.293	2.705	5	5	3	3	887	415	1	1	51	10	1	—
3		Duna-Tisza köze	22.221	10.997	7.126	3.645	19	8	18	8	2.829	1.384	5	1	343	136	15	4
4		Tisza jobb partja	12.632	6.239	4.517	2.303	2	1	2	1	602	289	—	—	55	20	5	4
5		Tisza bal partja	17.680	8.249	6.447	3.266	3	1	2	1	1.061	498	1	1	71	27	5	1
6		Tisza-Maros szöge	12.124	5.955	4.042	2.041	4	4	2	2	896	410	2	1	70	22	3	2
7		Királyhágóntúl	18.702	9.257	7.823	4.101	1	—	—	—	745	325	1	—	51	24	5	4
8		Fiume város és ker....	388	195	98	44	1	—	—	—	55	25	—	—	11	4	—	—
		Magyarország össz.	113.204	55.348	40.096	20.638	42	25	33	20	8.700	4.057	16	6	768	312	41	20
		Horvát-Szlavonorsz. ...	26.350	12.884	10.754	5.539	2	2	—	—	782	359	4	2	60	18	1	—
		Magyarbirodalom	139.554	68.232	50.850	26.227	44	27	33	20	9.482	4.416	20	8	828	330	42	20
1	1916.	Duna jobb partja	13.837	6.420	4.048	2.062	10	6	8	4	1.574	755	—	—	125	42	5	1
2		Duna bal partja	11.715	5.518	3.909	1.944	2	1	2	1	888	408	—	—	82	34	3	—
3		Duna-Tisza köze	21.254	10.184	6.593	3.375	15	6	11	4	2.749	1.149	2	—	442	174	25	14
4		Tisza jobb partja	10.018	4.642	3.430	1.736	4	1	2	—	600	286	1	—	64	19	6	1
5		Tisza bal partja	17.440	7.818	6.276	3.284	9	3	7	2	1.061	457	2	2	73	33	11	6
6		Tisza-Maros szöge	10.892	5.163	3.153	1.585	5	4	4	3	910	368	—	—	80	24	4	1
7		Királyhágóntúl	16.335	7.690	6.921	3.509	4	2	1	1	645	288	1	1	55	23	5	3
8		Fiume város és ker....	416	205	93	47	1	1	—	—	53	16	—	—	6	3	—	—
		Magyarország össz.	101.902	47.640	34.473	17.542	50	24	35	15	8.480	3.724	6	3	927	352	59	26
1	1917.	Duna jobb partja	13.043	6.236	3.129	1.581	7	5	4	3	1.663	783	1	1	124	47	7	3
2		Duna bal partja	11.810	5.423	3.043	1.532	6	3	4	1	908	380	1	1	71	30	6	1
3		Duna-Tisza köze	21.059	9.801	4.973	2.549	17	9	9	6	2.796	1.178	7	4	420	172	21	14
4		Tisza jobb partja	9.075	4.153	2.362	1.252	2	1	1	—	604	284	1	1	78	32	5	4
5		Tisza bal partja	13.772	5.943	3.756	1.913	6	4	6	4	1.078	484	2	1	78	28	4	4
6		Tisza-Maros szöge	9.980	4.635	1.967	1.007	—	—	—	—	928	374	1	1	80	26	3	3
7		Királyhágóntúl	13.208	6.145	4.008	2.034	1	1	—	—	636	263	1	—	65	26	—	—
8		Fiume város és ker....	531	242	121	60	1	—	—	—	47	18	—	—	6	2	1	—
		Magyarország össz.	93.388	42.578	23.359	11.928	40	23	24	14	8.660	3.769	14	9	922	363	47	29
1	1918.	Duna jobb partja	23.245	10.484	4.372	2.116	3	1	2	1	1.559	713	3	1	125	63	9	6
2		Duna bal partja	15.757	6.856	3.234	1.520	4	4	2	2	804	376	—	—	81	30	2	1
3		Duna-Tisza köze	31.039	13.823	5.848	2.952	13	7	3	—	2.765	1.144	1	—	434	177	17	7
4		Tisza jobb partja	14.451	6.426	3.089	1.525	1	—	1	—	505	263	1	—	61	22	4	1
5		Tisza bal partja	24.098	10.612	5.878	2.774	6	4	6	4	1.015	463	—	—	68	22	3	1
6		Tisza-Maros szöge	13.523	6.233	2.990	1.064	—	—	—	—	759	317	1	1	80	31	8	2
7		Királyhágóntúl	17.749	8.146	3.632	1.782	—	—	—	—	615	242	—	—	57	29	1	1
8		Fiume város és ker....	400	200	99	58	—	—	—	—	30	7	—	—	4	1	—	—
		Magyarország össz.	140.856	62.780	28.072	13.797	29	18	14	7	8.112	3.519	6	2	903	375	45	19

országáronként, 1913-tól 1918-ig.

Folyószám	III. Rosszindulatú daganatok	IV. Alkati betegségek																		
		7 éven aluli				25. Angolkór				26. Cukorbetegség				27. Egyéb						
		összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi					
104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124
1	1.817	871	8	3	197	77	123	73	73	33	2	1	116	36	14	0	316	140	139	80
2	1.057	472	7	5	116	68	107	64	50	27	1	1	89	47	17	13	255	142	125	78
3	3.180	1.378	23	13	368	187	358	181	209	121	3	3	210	72	22	10	787	380	383	194
4	790	368	7	3	133	65	123	62	25	11	—	—	65	25	12	4	223	101	136	66
5	1.174	540	12	7	253	129	242	125	39	21	3	—	83	41	12	4	375	191	257	131
6	1.035	443	5	1	84	19	32	18	34	18	—	—	7							

Folyószám	Közigazgatási körzet, országgrész, év	V. Táplálkozásból eredő betegségek								VI. Fejlődési hiányok és betegségek									
		28. Gyermekaszály		29. Egyéb		7 éven aluli		30. Velcsületett gyengétség		31. Aggrkori végekimerülés		32. Egyéb		30. Velcsületett gyengétség		31. Aggrkori végekimerülés		32. Egyéb	
		összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú
1	1913.	509	298	40	36	—	—	609	333	569	298	8.182	4.540	10.986	5.117	67	40		
2	Duna jobb partja.....	838	412	55	44	—	—	893	456	839	412	6.402	3.523	7.353	3.237	34	18		
3	Duna-bal partja.....	1.160	630	93	78	1	1	1.253	708	1.161	631	8.651	4.677	7.376	3.814	97	60		
4	Tisza jobb partja.....	472	243	49	33	1	—	521	276	473	243	5.709	3.062	6.566	2.750	12	8		
5	Tisza-bal partja.....	1.080	568	39	32	1	1	1.119	600	1.081	569	11.059	5.978	7.946	3.676	23	17		
6	Tisza-Maros szöge.....	543	276	31	25	1	—	574	301	544	276	6.414	3.403	7.290	3.447	21	14		
7	Királyhágóntúl.....	845	451	50	41	3	—	895	462	848	451	12.471	6.909	12.540	6.074	16	6		
8	Fiume város és ker.....	10	3	3	3	—	—	13	0	10	3	91	49	28	9	—	—		
	Magyarország össz.	5.517	2.881	360	291	8	2	5.877	3.172	5.525	2.883	58.879	32.193	60.034	27.624	270	163		
	Horvát-Szlavonors.	443	257	27	23	—	—	470	280	443	257	9.077	4.946	7.172	3.405	8	4		
	Magyarbirodalom	5.960	3.138	387	314	8	2	6.347	3.452	5.968	3.140	67.956	37.139	67.206	31.029	278	167		
1	1914.	604	322	49	41	—	—	653	363	604	322	8.427	4.720	12.277	5.787	64	39		
2	Duna jobb partja.....	836	460	46	36	1	1	932	486	837	451	7.074	3.849	8.147	3.735	59	31		
3	Duna-bal partja.....	1.074	543	95	81	2	1	1.109	624	1.076	544	8.908	5.011	7.675	3.526	114	70		
4	Tisza jobb partja.....	513	260	49	40	1	—	562	300	514	281	6.029	3.338	7.014	3.100	8	5		
5	Tisza-bal partja.....	1.214	637	42	34	—	—	1.256	671	1.214	637	11.217	6.029	8.560	3.967	43	30		
6	Tisza-Maros szöge.....	495	258	29	25	—	—	524	283	495	258	6.820	3.821	7.877	3.824	16	11		
7	Királyhágóntúl.....	869	445	22	18	2	—	901	463	871	447	11.500	6.349	12.617	6.094	45	28		
8	Fiume város és ker.....	8	5	2	2	—	—	10	7	8	5	76	36	24	6	5	3		
	Magyarország össz.	5.663	2.940	334	277	6	5	5.997	3.217	5.669	2.945	60.051	33.153	64.191	29.979	348	211		
	Horvát-Szlavonors.	295	155	53	42	—	—	340	197	296	155	9.326	5.162	8.085	3.887	11	5		
	Magyarbirodalom	5.368	3.085	381	319	6	5	5.657	3.020	5.373	3.100	51.725	27.991	56.106	26.092	337	206		
1	1915.	741	389	43	37	3	2	784	426	744	391	7.259	4.059	14.027	6.741	42	25		
2	Duna jobb partja.....	1.005	557	37	28	1	—	1.042	585	1.006	557	5.784	3.201	6.986	3.903	37	19		
3	Duna-bal partja.....	1.549	796	118	98	2	—	1.667	894	1.551	796	7.437	4.052	8.864	3.972	75	39		
4	Tisza jobb partja.....	590	318	48	32	—	—	638	360	590	318	5.302	2.868	7.839	3.329	8	7		
5	Tisza-bal partja.....	1.256	668	54	37	—	—	1.340	705	1.288	683	9.815	5.257	9.677	4.441	17	11		
6	Tisza-Maros szöge.....	657	309	28	24	—	—	615	333	587	309	5.440	2.969	9.068	4.348	11	6		
7	Királyhágóntúl.....	1.050	530	31	26	1	1	1.081	558	1.051	531	10.806	5.800	15.115	7.239	31	20		
8	Fiume város és ker.....	5	3	1	1	—	—	6	4	5	3	41	17	26	8	3	3		
	Magyarország össz.	6.813	3.570	360	283	7	5	7.173	3.853	6.820	3.573	51.884	28.233	73.592	34.041	224	130		
	Horvát-Szlavonors.	296	142	51	42	—	—	337	184	296	142	9.176	5.038	10.071	4.869	23	10		
	Magyarbirodalom	7.009	3.712	411	325	7	5	7.510	4.037	7.116	3.715	61.008	33.271	83.663	38.910	247	140		
1	1916.	584	308	36	31	—	—	620	337	584	306	4.806	2.685	13.368	6.316	25	9		
2	Duna jobb partja.....	780	375	42	32	1	1	822	407	781	376	3.972	2.169	8.677	3.745	25	15		
3	Duna-bal partja.....	1.028	536	49	38	1	—	1.077	574	1.029	536	5.004	2.739	8.840	3.921	50	25		
4	Tisza jobb partja.....	482	237	27	17	1	1	489	254	463	238	3.525	1.920	7.041	2.955	13	8		
5	Tisza-bal partja.....	983	504	25	17	3	1	1.008	521	986	505	7.031	3.842	8.868	4.189	10	6		
6	Tisza-Maros szöge.....	365	180	17	12	—	—	392	192	355	180	3.112	1.706	8.698	4.072	5	3		
7	Királyhágóntúl.....	698	356	20	14	—	—	718	370	698	356	6.556	3.511	12.008	5.707	14	9		
8	Fiume város és ker.....	4	3	—	—	—	—	4	3	4	3	37	16	47	15	2	2		
	Magyarország össz.	4.894	2.497	216	161	6	5	5.110	2.658	4.900	2.500	34.043	18.585	67.547	30.920	144	77		
1	1917.	474	236	29	25	3	2	503	261	477	238	4.050	2.557	15.376	7.121	24	14		
2	Duna jobb partja.....	677	348	19	13	3	—	696	361	680	349	3.862	2.119	9.895	4.198	22	12		
3	Duna-bal partja.....	921	470	36	28	3	—	957	498	924	470	5.321	2.975	10.739	4.739	64	33		
4	Tisza jobb partja.....	397	186	25	17	7	3	422	202	404	188	3.433	1.809	7.224	2.959	12	6		
5	Tisza-bal partja.....	716	340	29	21	3	2	745	381	719	342	6.133	3.288	9.577	4.367	19	10		
6	Tisza-Maros szöge.....	297	163	9	7	—	—	306	170	297	163	3.047	1.628	10.006	4.822	9	5		
7	Királyhágóntúl.....	490	237	22	17	2	1	512	254	492	238	6.036	3.295	13.079	6.014	19	13		
8	Fiume város és ker.....	5	1	1	1	—	—	6	2	5	1	48	24	63	26	—	—		
	Magyarország össz.	3.977	1.980	170	129	21	9	4.147	2.109	3.998	1.989	32.530	17.695	75.959	34.106	159	93		
1	1918.	400	198	18	13	1	1	418	211	401	199	4.870	2.648	16.324	7.357	22	9		
2	Duna jobb partja.....	562	304	14	8	—	—	576	312	562	304	3.513	1.913	9.460	4.025	23	10		
3	Duna-bal partja.....	879	478	31	19	1	—	910	497	880	478	5.209	2.869	10.998	4.680	52	29		
4	Tisza jobb partja.....	318	154	7	6	1	—	325	159	319	164	3.260	1.816	7.523	3.135	3	3		
5	Tisza-bal partja.....	631	299	22	16	1	1	643	315	622	300	6.019	3.339	10.067	4.506	20	13		
6	Tisza-Maros szöge.....	219	111	8	6	—	—	227	117	219	111	2.984	1.641	9.433	4.273	4	1		
7	Királyhágóntúl.....	388	205	7	6	—	—	395	211	388	205	5.419	2.927	12.332	5.556	16	7		
8	Fiume város és ker.....	4	3	2	2	—	—	6	4	4	3	25	15	32	10	2	2		
	Magyarország össz.	3.391	1.752	109	75	4	2	3.500	1.827	3.395	1.754	31.328	17.158	76.177	33.542	142	74		

Folyószám	Közigazgatási körzet, országgrész, év	VI. Fejlődési hiányok és betegségek								VII. Az idegrendszer betegségei													
		7 éven aluli		33. Agy- és agyhártyagyulladás		34. Agynyugta, féltoldali bénulás		35. Gerincvelőbénulás		36. Elmebaj		37. Görosök		38. Agy- és agyhártyagyulladás		39. Agynyugta, féltoldali bénulás		40. Gerincvelőbénulás		41. Elmebaj		42. Görosök	
		összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fiú
1	1918.	10.235	9.697	8.249	4.580	779	41																

(31.) Az elhaltak halálokok szerint

Folyószám	Közjogi alkatrész, országgrész, év	VII. Az idegrendszer betegségei								VIII. Az érzékszervek betegségei				IX. A vérkeringési szervek betegségei				
		38. Egyéb				7 éven aluli				39. Az érzékszervek betegségei		7 éven aluli		40. Szervi szívbeteg		7 éven aluli		
		összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	
168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	
1	1913.	Duna jobb partja	23	9	3	2	5.966	3.338	3.417	1.907	11	4	3	1	2.463	1.104	41	21
2		Duna bal partja	15	5	1	—	3.636	2.040	1.938	1.079	9	5	7	4	1.683	747	39	19
3		Duna-Tisza köze	58	23	5	3	10.858	6.162	5.744	3.191	49	30	27	15	4.679	2.212	105	61
4		Tisza jobb partja	8	2	2	1	2.740	1.457	1.306	748	7	5	3	1	1.039	453	14	8
5		Tisza bal partja	14	6	2	1	5.948	3.274	3.428	1.914	14	12	6	6	1.630	709	29	16
6		Tisza-Maros szöge	20	8	4	1	5.807	3.254	3.655	1.994	13	10	1	1	1.677	797	33	22
7		Királyhágóntúl	12	6	4	1	4.216	2.393	1.765	935	9	8	3	2	1.163	598	29	20
8		Fiume város és ker.	1	1	—	—	136	87	65	41	—	—	—	—	123	63	—	—
	Magyarország össz.	151	65	21	9	39.357	21.935	21.365	11.802	112	74	50	30	14.457	6.632	290	167	
	Horvát-Szlavonors.	233	135	12	5	6.742	3.657	5.779	3.110	8	4	—	—	611	294	14	9	
	Magyarbirodalom	384	200	33	14	46.099	25.592	27.147	14.912	120	78	50	30	15.068	6.926	304	176	
1	1914.	Duna jobb partja	35	17	3	2	6.351	3.564	3.526	1.958	9	5	3	1	2.620	1.164	76	37
2		Duna bal partja	21	8	1	—	3.908	2.148	2.036	1.143	6	1	4	1	1.614	731	41	21
3		Duna-Tisza köze	69	36	7	3	11.310	6.218	5.961	3.195	51	30	22	19	4.956	2.296	102	61
4		Tisza jobb partja	20	12	5	3	2.809	1.530	1.350	775	9	3	2	1	1.041	459	16	11
5		Tisza bal partja	26	14	7	3	6.351	3.537	3.729	2.070	8	4	2	1	1.575	703	41	22
6		Tisza-Maros szöge	24	11	6	2	6.152	3.302	3.826	2.040	9	8	6	0	1.655	800	30	19
7		Királyhágóntúl	22	9	3	1	4.156	2.308	1.710	922	5	4	3	3	1.178	556	23	16
8		Fiume város és ker.	2	1	—	—	124	67	65	37	—	—	—	—	110	58	2	1
	Magyarország össz.	218	105	32	15	41.161	22.722	22.203	12.170	97	55	32	22	14.788	6.769	331	188	
	Horvát-Szlavonors.	102	63	3	—	6.624	3.702	5.479	3.036	12	8	7	6	698	327	1	1	
	Magyarbirodalom	320	168	35	15	47.785	26.424	27.682	15.206	109	63	39	28	15.486	7.106	332	189	
1	1915.	Duna jobb partja	35	17	6	4	6.031	3.652	3.673	2.053	7	4	5	2	2.580	1.259	48	28
2		Duna bal partja	10	8	4	3	3.736	2.028	1.948	1.056	10	5	2	1	1.535	696	52	25
3		Duna-Tisza köze	64	26	6	5	11.857	6.093	6.123	3.390	49	28	20	13	5.023	2.333	116	60
4		Tisza jobb partja	15	8	—	—	2.789	1.506	1.485	830	7	4	6	3	978	407	23	12
5		Tisza bal partja	26	14	4	1	6.740	3.771	3.842	2.133	7	2	3	—	1.463	638	35	18
6		Tisza-Maros szöge	18	8	1	1	6.426	3.410	4.026	2.107	16	8	9	0	1.588	789	30	16
7		Királyhágóntúl	7	4	2	1	4.618	2.480	1.870	979	7	4	3	2	1.073	523	22	11
8		Fiume város és ker.	1	—	—	—	123	70	59	38	—	—	—	—	111	63	—	—
	Magyarország össz.	175	85	23	15	42.920	23.616	23.026	12.566	103	55	48	27	14.351	6.698	326	170	
	Horvát-Szlavonors.	83	51	4	3	6.657	3.566	5.535	2.967	12	6	3	—	965	487	21	13	
	Magyarbirodalom	258	136	27	18	49.577	27.182	28.561	15.532	115	61	51	27	15.316	7.185	347	183	
1	1916.	Duna jobb partja	27	11	2	—	5.995	2.917	2.473	1.389	11	7	5	5	2.369	1.000	50	24
2		Duna bal partja	9	2	2	—	3.044	1.641	1.437	801	6	3	1	—	1.512	672	32	18
3		Duna-Tisza köze	74	30	2	1	9.176	4.972	3.901	2.078	44	25	21	14	5.166	2.365	111	62
4		Tisza jobb partja	15	9	4	3	2.194	1.191	980	553	7	5	2	2	906	408	24	13
5		Tisza bal partja	20	9	5	3	5.259	2.841	2.589	1.414	5	5	2	2	1.568	686	44	27
6		Tisza-Maros szöge	19	11	1	—	4.355	2.349	2.225	1.180	6	3	1	1	1.562	747	17	5
7		Királyhágóntúl	10	4	—	—	3.604	1.925	1.209	638	10	4	4	2	962	473	25	11
8		Fiume város és ker.	3	1	1	—	114	54	41	22	—	—	—	—	149	73	4	2
	Magyarország össz.	177	67	17	9	33.051	17.890	14.855	8.070	89	52	36	26	14.194	6.484	307	162	
	Horvát-Szlavonors.	83	51	4	3	6.657	3.566	5.535	2.967	12	6	3	—	965	487	21	13	
	Magyarbirodalom	260	118	21	12	49.707	27.182	28.561	15.532	101	58	39	26	15.159	7.181	328	175	
1	1917.	Duna jobb partja	27	11	2	—	5.995	2.917	2.473	1.389	11	7	5	5	2.369	1.000	50	24
2		Duna bal partja	9	2	2	—	3.044	1.641	1.437	801	6	3	1	—	1.512	672	32	18
3		Duna-Tisza köze	74	30	2	1	9.176	4.972	3.901	2.078	44	25	21	14	5.166	2.365	111	62
4		Tisza jobb partja	15	9	4	3	2.194	1.191	980	553	7	5	2	2	906	408	24	13
5		Tisza bal partja	20	9	5	3	5.259	2.841	2.589	1.414	5	5	2	2	1.568	686	44	27
6		Tisza-Maros szöge	19	11	1	—	4.355	2.349	2.225	1.180	6	3	1	1	1.562	747	17	5
7		Királyhágóntúl	10	4	—	—	3.604	1.925	1.209	638	10	4	4	2	962	473	25	11
8		Fiume város és ker.	3	1	1	—	114	54	41	22	—	—	—	—	149	73	4	2
	Magyarország össz.	177	67	17	9	33.051	17.890	14.855	8.070	89	52	36	26	14.194	6.484	307	162	
	Horvát-Szlavonors.	83	51	4	3	6.657	3.566	5.535	2.967	12	6	3	—	965	487	21	13	
	Magyarbirodalom	260	118	21	12	49.707	27.182	28.561	15.532	101	58	39	26	15.159	7.181	328	175	
1	1918.	Duna jobb partja	33	10	1	1	4.633	2.450	1.785	987	15	7	5	3	3.019	1.279	41	23
2		Duna bal partja	14	8	2	1	2.574	1.378	1.004	560	4	3	—	—	1.531	634	27	17
3		Duna-Tisza köze	77	37	7	5	8.277	4.465	2.842	1.573	34	22	17	11	6.058	2.729	85	45
4		Tisza jobb partja	11	9	2	1	1.897	1.012	757	421	5	5	3	3	974	402	16	11
5		Tisza bal partja	21	9	1	1	4.677	2.512	2.071	1.138	8	6	2	1	1.749	730	34	15
6		Tisza-Maros szöge	19	10	3	3	3.533	1.885	1.508	815	9	2	3	—	1.830	824	22	11
7		Királyhágóntúl	10	2	1	1	2.934	1.476	827	454	2	1	—	—	1.034	444	12	8
8		Fiume város és ker.	1	1	—	—	78	37	20	13	3	1	—	—	176	85	—	—
	Magyarország össz.	186	86	17	13	28.603	15.215	10.820	5.956	80	47	30	18	16.377	7.127	237	129	

országgrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Folyószám	IX. A vérkeringési szervek betegségei																X. A légzőszervek betegségei			
	41. Szívuroklob				42. Szívűdés				43. Egyéb				7 éven aluli				44. Hörggyulladás			
	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi
186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206
1	32	15	3	3	1.128	627	64	30	160	72	40	23	3.789	1.818	148	77	1.167	601	1.050	590
2	15	8	2	1	834	473	66	35	138	68	57	30	2.670	1.296	164	85	880	478	787	432
3	56	29	7																	

(81.) Az elhaltak halálózok szerint

Folyószám	Közzégi alkatrész, országgrész, év	X. A légzőszervek betegségei															
		45. Tüdő- és mellhártyagyulladás				46. Tüdőlégdög				47. Tüdőhurut				48. Egyéb			
		összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi
1	1913.	5.980	3.141	3.340	1.762	538	313	2	1	440	236	303	197	61	32	32	15
2	Duna jobb partja.....	4.988	2.673	2.661	1.410	441	229	8	5	385	212	315	175	61	41	24	14
3	Duna bal partja.....	7.750	4.044	5.001	2.608	1.039	640	9	6	656	341	507	276	109	75	45	29
4	Duna-Tisza köze.....	4.389	2.345	2.943	1.173	924	190	1	1	220	117	178	96	26	15	10	6
5	Tisza jobb partja.....	8.023	4.251	4.154	2.227	468	270	2	1	545	294	485	267	55	36	27	20
6	Tisza bal partja.....	5.881	2.912	2.883	1.250	589	391	1	—	392	159	240	117	41	31	18	14
7	Tisza-Maros szöge.....	6.832	3.667	2.794	1.449	350	223	2	2	435	241	386	218	46	33	21	12
8	Királyhágóntúl.....	96	50	51	27	3	3	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
9	Fieme város és ker.....	43.634	23.083	22.633	11.932	3.645	2.189	25	12	3.009	1.600	2.480	1.346	400	264	177	110
10	Magyarország össz.	3.935	2.066	1.100	574	461	266	46	25	100	45	75	38	74	34	30	14
11	Horvát-Szlavonorsz.....	47.583	25.143	23.733	12.506	4.106	2.458	71	37	3.709	1.845	2.558	1.334	474	288	307	124
12	Magyarbirodalom	6.202	3.237	3.292	1.684	572	347	2	2	539	290	432	248	82	48	53	28
13	Duna jobb partja.....	5.201	2.780	2.855	1.401	478	256	2	—	385	205	321	163	82	50	36	21
14	Duna bal partja.....	8.330	4.395	5.192	2.723	1.073	653	9	6	733	354	526	267	135	86	57	30
15	Duna-Tisza köze.....	4.841	2.659	2.411	1.295	303	170	—	—	236	111	175	77	34	16	9	8
16	Tisza jobb partja.....	8.477	4.335	4.220	2.203	470	287	1	—	516	252	447	223	60	36	28	22
17	Tisza bal partja.....	6.262	3.133	2.715	1.388	542	359	1	1	387	211	287	150	54	33	25	9
18	Tisza-Maros szöge.....	6.940	3.675	2.382	1.277	344	208	5	4	346	191	272	153	33	26	14	9
19	Királyhágóntúl.....	80	44	43	23	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Fieme város és ker.....	46.423	24.160	23.119	12.034	3.794	2.284	20	13	3.152	1.623	2.460	1.281	480	295	245	127
21	Magyarország össz.	3.952	2.136	1.068	569	593	363	7	6	53	23	34	12	29	15	12	7
22	Horvát-Szlavonorsz.....	60.375	31.236	24.187	12.653	4.327	2.547	27	18	3.206	1.648	2.494	1.283	508	310	257	134
23	Magyarbirodalom	7.215	3.832	3.902	2.116	546	334	3	2	570	296	438	226	80	51	43	25
24	Duna jobb partja.....	5.893	3.124	3.099	1.634	490	270	3	1	416	192	333	164	59	39	29	19
25	Duna bal partja.....	8.903	4.683	5.651	2.903	1.090	617	9	3	943	455	715	377	156	109	82	44
26	Duna-Tisza köze.....	5.705	3.006	2.864	1.517	249	147	4	3	290	111	164	88	34	26	19	14
27	Tisza jobb partja.....	9.865	4.887	4.854	2.496	460	292	—	—	626	323	514	271	69	40	46	26
28	Tisza bal partja.....	7.216	3.684	3.061	1.537	584	404	4	1	313	157	296	110	36	22	15	5
29	Tisza-Maros szöge.....	8.427	4.307	3.113	1.589	347	220	—	—	470	242	370	197	46	24	81	15
30	Királyhágóntúl.....	74	43	40	25	3	2	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—
31	Fieme város és ker.....	53.298	27.466	26.584	13.879	3.711	2.276	24	17	3.558	1.796	2.760	1.423	475	306	265	146
32	Magyarország össz.	4.390	2.278	1.245	654	766	490	56	29	40	22	18	11	39	25	25	18
33	Horvát-Szlavonorsz.....	57.532	29.741	27.829	14.533	4.077	2.766	30	40	3.598	1.818	2.778	1.434	514	331	280	168
34	Magyarbirodalom	6.025	3.090	2.852	1.522	500	317	2	1	442	218	308	152	72	46	35	23
35	Duna jobb partja.....	4.983	2.547	2.490	1.309	428	237	4	3	278	141	198	105	46	26	19	8
36	Duna bal partja.....	7.574	3.888	4.491	2.305	978	575	2	1	678	311	496	239	116	76	43	21
37	Duna-Tisza köze.....	4.197	2.090	1.947	995	251	119	1	1	195	95	149	76	23	14	11	3
38	Tisza jobb partja.....	8.415	4.091	3.968	2.050	482	275	2	—	524	267	395	216	54	37	28	22
39	Tisza bal partja.....	5.979	2.865	2.342	1.173	535	339	1	1	236	122	180	89	44	35	20	12
40	Tisza-Maros szöge.....	6.880	3.362	2.495	1.275	204	205	2	1	369	175	297	147	37	19	23	11
41	Királyhágóntúl.....	67	35	34	17	3	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
42	Fieme város és ker.....	44.120	21.935	20.619	10.655	3.472	2.068	14	8	2.723	1.329	2.023	1.023	393	253	187	100
43	Magyarország össz.	5.331	2.660	2.696	1.085	574	332	2	—	349	184	269	114	55	34	16	7
44	Duna jobb partja.....	4.552	2.273	1.804	936	530	293	4	2	217	96	138	67	67	43	25	15
45	Duna bal partja.....	6.791	3.422	3.902	1.628	1.102	649	6	5	544	283	327	176	96	60	46	25
46	Duna-Tisza köze.....	3.830	1.869	1.518	763	191	116	1	—	152	80	93	50	26	14	12	6
47	Tisza jobb partja.....	7.427	3.467	3.008	1.540	522	295	3	1	319	153	211	113	64	35	40	18
48	Tisza bal partja.....	5.718	2.722	1.672	862	609	405	—	—	190	90	98	44	40	24	10	4
49	Tisza-Maros szöge.....	6.361	3.058	1.970	1.011	279	184	—	—	300	163	201	116	25	16	13	5
50	Királyhágóntúl.....	104	52	49	23	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51	Fieme város és ker.....	40.114	19.523	15.319	7.848	3.811	2.337	16	8	2.064	1.049	1.277	686	373	226	179	90
52	Magyarország össz.	13.876	6.440	3.682	1.832	584	347	—	—	379	169	184	88	65	35	21	9
53	Duna jobb partja.....	9.252	4.182	2.657	1.341	465	235	2	1	230	114	150	76	67	37	34	15
54	Duna bal partja.....	14.527	6.718	4.894	2.441	1.148	695	8	3	549	271	306	155	95	56	25	15
55	Duna-Tisza köze.....	8.458	3.790	2.889	1.197	219	126	—	—	170	78	92	53	25	15	13	8
56	Tisza jobb partja.....	18.841	8.411	5.204	2.545	505	296	5	3	385	185	245	129	38	25	14	11
57	Tisza bal partja.....	10.277	4.677	2.074	992	659	415	1	1	238	123	107	60	26	15	7	2
58	Tisza-Maros szöge.....	12.039	5.665	2.380	1.186	361	232	1	—	289	145	137	70	17	11	4	3
59	Királyhágóntúl.....	96	53	25	13	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
60	Fieme város és ker.....	87.359	39.936	23.305	11.547	3.942	2.346	17	8	2.242	1.085	1.221	631	335	197	118	63

országgrészenként, 1913-tól 1918-ig

Folyószám	X. A légzőszervek betegségei	XI. Az emésztőszervek betegségei																			
		7 éven aluli				49. Gyomorhurut				50. Gyomorfekély				51. Gyomor- és bélhurut				52. Bélhurut			
		összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi	összesen	ebből fi	7 éven aluli	ebből fi
1	1913.	8.183	4.388	4.793	2.561	88	43	01	39	89	45	1	—	1.189	643	1.145	621	3.232	1.781	3.111	1.720
2	Duna jobb partja.....	6.750	3.633	3.795	2.030	76	40	49	26	68	35	1	—	1.160	608	1.115	586	1.772	930	1.667	877
3	Duna bal partja.....	11.078	5.884	6.889	3.006	204	107	112	59	190	104	2	—	2.607	1.398	2.509	1.347	7.984	4.299	7.731	4.173
4	Duna-Tisza köze.....	5.304	2.822	2.826	1.476	44	22	31	17	43	19	—	—	617	322	584	305	1.958	1.039	1.890	974
5	Tisza jobb partja.....	9.952	5.294	5.439	2.921	95	48	69	33	45	27	—	—	812	452	758	422	4.072	2.474	4.393	2.333
6	Tisza bal partja.....	7.264	3.890	3.230	1.756	106	48	66	29	73	41	—	—	902							

(31.) Az elhaltak halálokok szerint

Folyószám	Közigyi alkatrész, országgrész, év	XI. Az emésztőszervek betegségei															
		53. Served				54. Hashártyagyulladás				55. Vízibetegség				56. Máj- és epehólyag-betegség			
		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli	
		összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú
1	1913.	165	90	9	7	408	166	50	22	896	333	20	11	249	162	30	18
2	Duna jobb partja	117	74	8	4	198	91	25	11	1.187	383	31	14	211	138	15	8
3	Duna bal partja	210	124	15	13	627	259	85	44	576	256	27	19	608	379	76	45
4	Duna-Tisza köze.....	93	57	5	3	143	59	17	8	715	282	32	19	146	89	8	5
5	Tisza jobb partja	182	102	6	5	267	115	34	21	930	373	76	37	211	125	16	9
6	Tisza bal partja	112	67	10	8	335	121	24	19	810	369	33	26	257	168	38	25
7	Tisza-Maros szöge.....	466	306	17	12	255	118	34	20	1.817	714	113	48	137	91	18	14
8	Királyhágótúli.....	3	1	—	—	6	2	1	—	1	—	—	—	7	5	3	2
	Fieme város és ker....	1.343	821	70	52	2.249	931	280	145	6.932	2.710	332	167	1.826	1.157	204	126
	Magyarország öszs.	59	43	—	—	109	49	12	4	1.722	694	131	64	107	74	20	12
	Horvát-Szlavonorsz. ...	1.907	864	70	52	2.353	980	292	143	8.654	3.404	463	231	1.933	1.231	224	138
	Magyarbirodalom	168	105	12	10	340	135	51	30	922	362	16	10	228	147	26	19
1	1914.	141	94	8	7	242	133	37	25	1.238	438	33	17	181	106	13	9
2	Duna jobb partja	177	99	16	14	646	219	77	33	637	277	39	23	611	361	80	52
3	Duna bal partja	121	65	5	5	195	92	17	6	741	295	56	29	106	68	6	3
4	Duna-Tisza köze.....	183	125	11	8	311	132	44	26	1.215	502	115	60	194	109	16	6
5	Tisza jobb partja	129	87	4	1	291	92	25	13	815	400	28	16	229	145	15	12
6	Tisza bal partja	588	386	26	22	269	123	32	15	2.133	965	124	70	121	84	12	8
7	Tisza-Maros szöge.....	4	3	1	1	11	6	—	—	—	—	—	—	8	5	1	1
8	Királyhágótúli.....	1.511	964	33	28	2.235	892	283	148	7.701	3.239	410	225	1.678	1.025	169	110
	Magyarország öszs.	67	49	2	2	125	50	10	6	1.732	740	123	65	129	89	19	12
	Horvát-Szlavonorsz. ...	1.571	1.013	35	30	2.300	912	283	154	9.433	3.979	533	290	1.927	1.114	188	123
	Magyarbirodalom	195	110	5	4	384	150	78	45	1.018	418	41	17	195	127	16	10
1	1915.	139	74	11	9	217	93	35	19	1.352	455	51	27	184	112	16	9
2	Duna jobb partja	229	106	16	14	553	218	68	42	751	351	70	46	507	322	64	31
3	Duna bal partja	103	60	5	4	160	69	24	11	837	341	62	38	109	70	11	7
4	Duna-Tisza köze.....	189	120	15	13	296	105	39	20	1.442	630	170	81	210	118	17	10
5	Tisza jobb partja	132	81	4	2	245	93	17	12	947	444	40	16	219	139	11	4
6	Tisza bal partja	593	393	20	11	274	130	35	22	2.384	1.034	202	109	148	87	8	5
7	Tisza-Maros szöge.....	7	3	—	—	8	—	1	—	—	—	—	—	8	5	2	1
8	Királyhágótúli.....	1.587	947	76	57	2.127	853	297	171	8.731	3.673	636	334	1.634	980	145	77
	Magyarország öszs.	75	44	7	4	85	41	5	3	1.955	859	146	71	147	91	15	11
	Horvát-Szlavonorsz. ...	1.622	991	83	61	2.212	899	302	174	10.886	4.533	782	495	1.781	1.071	169	88
	Magyarbirodalom	155	91	11	9	329	125	47	22	890	337	26	14	197	116	12	4
1	1916.	117	71	4	3	196	91	26	18	1.222	399	32	13	141	78	9	5
2	Duna jobb partja	198	104	9	8	559	190	63	28	688	309	43	23	454	273	38	23
3	Duna bal partja	98	50	1	1	159	70	22	10	602	244	22	11	106	59	3	3
4	Duna-Tisza köze.....	160	100	8	5	273	91	43	21	1.172	491	117	55	194	121	11	7
5	Tisza jobb partja	112	64	1	1	253	83	14	7	824	362	38	18	213	132	10	5
6	Tisza bal partja	468	300	21	15	207	76	25	12	1.927	814	128	72	93	58	4	2
7	Tisza-Maros szöge.....	9	5	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	9	5	1	—
8	Királyhágótúli.....	1.323	785	55	42	1.978	737	239	118	7.386	2.957	406	206	1.407	842	88	49
	Magyarország öszs.	149	86	5	5	354	119	26	15	887	335	22	15	177	108	14	6
1	1917.	123	58	5	4	207	95	27	16	1.292	427	60	30	135	78	7	4
2	Duna jobb partja	220	109	9	8	590	191	79	40	806	321	65	33	415	253	35	23
3	Duna bal partja	85	45	4	3	139	51	23	11	566	190	33	20	105	65	5	3
4	Duna-Tisza köze.....	148	87	12	10	305	102	33	18	1.003	413	107	48	175	104	13	9
5	Tisza jobb partja	128	75	3	2	227	74	20	11	905	417	44	27	164	107	8	6
6	Tisza bal partja	422	239	8	5	250	91	25	17	1.787	752	138	85	113	55	9	4
7	Tisza-Maros szöge.....	8	3	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	8	7	—	—
8	Királyhágótúli.....	1.283	702	46	37	2.078	717	225	128	7.247	2.855	469	258	1.292	772	91	54
	Magyarország öszs.	148	84	4	2	354	127	40	16	894	360	25	13	164	93	15	9
1	1918.	116	56	3	3	202	89	17	7	1.077	330	31	11	117	63	5	2
2	Duna jobb partja	199	101	4	4	597	195	62	27	730	297	49	25	383	216	35	21
3	Duna bal partja	94	53	2	2	131	54	16	8	586	219	18	10	66	34	1	1
4	Duna-Tisza köze.....	121	75	11	7	250	104	23	15	913	354	53	28	194	93	9	7
5	Tisza jobb partja	97	58	2	2	215	58	18	6	703	315	11	10	148	83	12	9
6	Tisza bal partja	355	220	6	5	235	86	27	14	1.457	554	83	27	67	36	4	4
7	Tisza-Maros szöge.....	7	2	—	—	6	2	1	—	—	—	—	—	6	5	—	—
8	Királyhágótúli.....	1.137	649	32	25	1.990	715	204	92	6.360	2.479	250	124	1.145	623	81	53
	Magyarország öszs.																

országgrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Folyószám	Közigyi alkatrész, országgrész, év	XI. Az emésztőszervek betegségei																XII. Mirigybetegségei								XIII. A húgyvezeték betegségei											
		57. Egyéb				7 éven aluli				58. Máj- és epehólyag-betegség				59. Heveny vesegyulladás				60. Fehérvérvezeték-Bright-kór				61. Egyéb															
		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli		összesen		7 éven aluli													
		összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú	összesen	ebből fi	összesen	ebből fi	összesen	ebből fiú														
1	1913.	486	270	188	101	6.802	3.533	4.615	2.533	21	10	6	5	604	285	138	79	359	193	16	9	66	48	3	3												
2	Duna jobb partja	343	192	121	70	5.132	2.491	3.032	1.596	14	7	5	3	351	186	87	53	237	116	8	5	43	30	4	2												
3	Duna bal partja	784	443	304	179	13.790	7.362	10.861	5.831	56	31	18	11	1.133	599	334	190	695	307	20	11	150	134	5	1												
4	Duna-Tisza köze.....	279	159	123	69	4.038	2.048	2.626	1.393	7	3	3	1	439	230	133	81	269	135	12	6	19	15	—	—												
5	Tisza jobb partja	478	254	231	148	7.690	3.970	5.633	3.013	7	4	2	1	657	341	191	113	472	240	22	13	37	29	2	2												
6	Tisza bal partja	386	221	158	89	5.935	3.119	3.985	2.159	15	7	4	3	401	218	89	53	247	136	7	7	48	37	3	1												
7	Tisza-Maros szöge.....	41																																			

(31.) Az elhaltak halálokok szerint

Table with columns for 'Közjogi alkatrészek, országrész, év' and various disease categories (XIII-XVII). Rows represent years from 1913 to 1918, with sub-rows for different regions like 'Duna jobb partja' and 'Magyarország össz.'.

országreszenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'XVIII. 66. Nem elég szabatos megnevezésű betegségek' and 'XIX. Erőszakos halálokok'. Rows represent years from 1913 to 1918, with sub-rows for different regions like 'Baleset', 'Gyilkosság', and 'Ismeretlen halálokok'.

32. A nő halálával megszűnt házasságok részletezése a született gyermekek száma szerint.

Table with columns for 'Közigazgatási körzet, ország rész, év' and 'A házasságok száma, melyekből' (0-20 children). Rows are grouped by year (1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918) and region (Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, etc.).

a házasság tartamával egybevetve országrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'A házasságok száma, melyekből' (21-26 children) and 'A házasság tartama' (5 éven alul, 5-9 év, 10-19 év, 20 éven felett). Rows are grouped by year (1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918) and region.

(33.) A nő halálával megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma, továbbá
b) Magyar-

Közigazgatási, országos, törvényhatóság	Az 1916-ban	Az 1917-ben	Az 1918-ban	Az 1916-1918. években	Az 1916-1918. években megszűnt házasságok közül				Száz, az 1916-1918. években megszűnt házasság közül volt olyan, amelyből						
					az 5 évnél rövidebb	az 5-9 évi	a 10-19 évi	a 20 évnél hosszabb	0	1-2	3-5	6-10	11-15	15-nél több	
															gyermek született
	megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma				tartamú házasságokból született gyermekek átlagos száma				gyermek született						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Magyarország.															
a) Duna jobb partja.															
Baranya vármegye	3.40	3.08	3.17	3.28	0.94	1.77	2.53	3.07	12.0	32.0	35.0	17.1	1.0	0.1	
Pécs tjt.	3.25	3.28	3.21	3.20	0.74	1.08	2.00	4.45	24.0	26.0	27.0	18.0	3.0	0.3	
Fejér vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Székesfehérvár tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Győr vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Győr tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Komárom vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Komárom tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Moson vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Moson tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Somogy	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Sopron	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Sopron tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Tolna vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Vas	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Veszprém	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Zala	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Összesen	4.20	4.21	4.20	4.27	1.00	2.17	3.70	5.00	13.0	23.0	33.0	26.1	4.4	0.9	
b) Duna bal partja.															
Arva vármegye	3.00	3.04	3.05	3.07	0.88	1.70	3.04	4.44	16.0	20.0	37.0	22.0	2.0	—	
Bars	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Esztergom	3.00	3.04	3.05	3.07	0.88	1.70	3.04	4.44	16.0	20.0	37.0	22.0	2.0	—	
Hont	3.00	3.04	3.05	3.07	0.88	1.70	3.04	4.44	16.0	20.0	37.0	22.0	2.0	—	
Selmec- és Bb. tjt.	3.00	3.04	3.05	3.07	0.88	1.70	3.04	4.44	16.0	20.0	37.0	22.0	2.0	—	
Liptó vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Nógrád	3.00	3.04	3.05	3.07	0.88	1.70	3.04	4.44	16.0	20.0	37.0	22.0	2.0	—	
Nyitra	3.00	3.04	3.05	3.07	0.88	1.70	3.04	4.44	16.0	20.0	37.0	22.0	2.0	—	
Pozsony	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Pozsony tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Trencsén vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Turóc	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Zólyom	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Összesen	4.20	4.21	4.20	4.27	1.00	2.17	3.70	5.00	13.0	23.0	33.0	26.1	4.4	0.9	
c) Duna-Tisza köze.															
Bács-Bodrog vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Baja tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Szabadka tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Ujvidék tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Zombor tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Csongrád vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
H.-Vásárhely tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Szeged tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Heves vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
J.-N.-K.-Szolnok vm.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Pest-P.-S.-Kiskun. vm.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Budapest székesfőváros	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Kecskemét tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Összesen	4.20	4.21	4.20	4.27	1.00	2.17	3.70	5.00	13.0	23.0	33.0	26.1	4.4	0.9	
d) Tisza jobb partja.															
Abauj-Torna vm.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Kassa tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Bereg vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Borsod	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Miskolc tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Gömör és K.-Hont vm.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Sáros vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Szepes	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Ung	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Zemplén	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Összesen	4.20	4.21	4.20	4.27	1.00	2.17	3.70	5.00	13.0	23.0	33.0	26.1	4.4	0.9	

a különböző gyermeklétszámú házasságok aránya törvényhatóságokint.
ország 1916-tól 1918-ig.

Közigazgatási, országos, törvényhatóság	Az 1916-ban	Az 1917-ben	Az 1918-ban	Az 1916-1918. években	Az 1916-1918. években megszűnt házasságok közül				Száz, az 1916-1918. években megszűnt házasság közül volt olyan, amelyből						
					az 5 évnél rövidebb	az 5-9 évi	a 10-19 évi	a 20 évnél hosszabb	0	1-2	3-5	6-10	11-15	15-nél több	
															gyermek született
	megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma				tartamú házasságokból született gyermekek átlagos száma				gyermek született						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
e) Tisza bal partja.															
Békés vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Bihar	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Nagy-Várad tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Hajdu vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Debrecen tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Máramaros vm.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Szabolcs	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Szatmár	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Szatmár-Németi tjt.	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Szilágy vármegye	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0	29.0	6.0	0.0	
Ugocsa	4.20	4.20	4.21	4.27	1.00	2.17	4.00	5.71	14.0	20.0	29.0				

34. A nő halálával megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma, továbbá a legkevesebb és legtermékenyebb házasságok aránya az elhalt nő anyanyelve szerint országgrészenként, 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Közjogi alkatrészt, országgrész, év' and 'A született gyermekek átlagos száma'. It includes sub-sections for 'A teljesesen terméketlen házasságok aránya %-ban' and 'A csak 1-2 gyermekszületéssel megáldott házasságok aránya %-ban'. Rows list regions like Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, etc., and years 1913-1918.

35. A nő halálával megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma az elhalt nő hitfelekezete szerint, a magyar és nem magyar anyanyelvűek megkülönböztetésével országgrészenként 1913-tól 1918-ig.

Table with columns for 'Közjogi alkatrészt, országgrész, év' and 'A született gyermekek átlagos száma'. It includes sub-sections for 'A született gyermekek átlagos száma' and 'A született gyermekek átlagos száma'. Rows list regions like Duna jobb/bal partja, Tisza jobb/bal partja, etc., and years 1913-1918.

* A vallási megoszlásra vonatkozó adatok Horvát-Szlavonországról még az 1913-1915. évekre vonatkozólag is hiányoznak.

36. A nő halálával megszűnt házasságok részletezése a született gyermekek száma szerint az elhalt nő férjének foglalkozásával egybevetve, országos eredményekben 1918-tól 1918-ig.

Table with columns for Magyarország, Horvát-Szlavonország, Magyarbirodalom, Magyarország. Rows include I. Östermelés, II. Bányászat, ipar és forg., III. Polgári és egyházi közszolg. és szabad fogl., IV. Véderő, V. Különböző ágbell és k. m. n. napszámos, VI. Házi cseléd, VII. Egyéb és ism. fogl.

37. A nő halálával megszűnt különböző gyermeklétszámú házasságok aránya az elhalt nő férjének foglalkozása szerint, országos eredményekben 1918-tól 1918-ig.

Table with columns for Magyarország, Horvát-Szlavonország, Magyarbirodalom, Magyarország. Rows include I. Östermelés, II. Bányászat, ipar és forg., III. Polgári és egyházi közszolg. és szabad fogl., VI. Véderő, V. Különböző ágbell és k. m. n. napszámos, VI. Házi cseléd, VII. Egyéb és ism. fogl.

Table with columns for age groups (20-24, 25-29, etc.), birth rates (0, 1-2), and average number of children. Rows are categorized by nationality: Magyar, Német, Tót, Oláh, Ruthén.

Table with columns for age groups, birth rates, and average number of children. Rows are categorized by nationality: Horvát, Szerb, Egyéb, Nem magyar összesen, Magyar és nem magyar együtt.

(98.) A nő halálával megszűnt házasságokból született és életben maradt gyermekek átlagos és kora szerinti országos és b) Életben maradt

Table with 13 columns: Az elhalt nő anyanyelve és kora, Az 1913-1915. évek folyamán, Magyarország, Horvát-Szlavonország, Magyar-birodalom, Magyarország (1916-1918), Magyarország (1918), and Száz, az 1916-1918. évek folyamán. Rows include Magyar, Német, Tót, Oláh, and Ruthén groups with age categories from 20-24 to 70+.

száma, továbbá a legkevésbé termékeny házasságok aránya az elhalt nő anyanyelve eredményekben 1913-tól 1918-ig. gyermekek.

Table with 13 columns: Az elhalt nő anyanyelve és kora, Az 1913-1915. évek folyamán, Magyarország, Horvát-Szlavonország, Magyar-birodalom, Magyarország (1916-1918), Magyarország (1918), and Száz, az 1916-1918. évek folyamán. Rows include Horvát, Szerb, Egyéb, Nem magyar összesen, and Magyar és nem magyar együtt groups with age categories from 20-24 to 70+.

89. Az 1913—1918. évek folyamán a nő halálával megszűnt házasságokból született gyermekek átlagos száma az elhalt nő férjének foglalkozása szerint, országos eredményekben.

Az elhalt nő férjének foglalkozása	Magyarország			Horvát-Szlavonország			Magyarbirodalom			Magyarország		
	Az 1913—1918. években									Az 1916—1918. években		
	született gyermekek száma	megszűnt házasságok	átlag esett egy házasságra szárazra gyermek	született gyermekek száma	megszűnt házasságok	átlag esett egy házasságra szárazra gyermek	született gyermekek száma	megszűnt házasságok	átlag esett egy házasságra szárazra gyermek	született gyermekek száma	megszűnt házasságok	átlag esett egy házasságra szárazra gyermek
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Östermelés.												
A) Mezőgazdaság és kertészet.												
Nagybirtokos.....	100	33	3 ⁰⁰	37	6	6 ¹¹	137	39	3 ⁵¹	217	50	4 ⁵⁴
Középbirtokos.....	1.534	325	4 ¹¹	84	24	3 ⁰⁰	1.618	349	4 ⁰⁸	1.619	353	4 ¹⁸
Haszonbérlo.....	324	61	5 ¹¹	9	3	3 ⁰⁰	333	64	5 ⁰⁰	239	59	4 ⁰⁸
Kisbirtokos, kisbérlo.....	235.567	56.041	4 ⁰⁰	74.707	17.922	4 ¹¹	310.274	73.903	4 ¹⁸	255.945	61.469	4 ¹⁰
Kisbirtokos-napszámos.....	25.648	5.793	4 ⁰⁰	3.339	818	4 ⁰⁰	28.987	6.611	4 ⁰⁸	25.498	5.979	4 ⁰⁸
Egyéb önálló.....	1.522	335	4 ⁰⁰	33	4	8 ⁰⁰	1.555	339	4 ⁰⁰	1.852	439	4 ⁰⁸
Tisztviselő.....	478	134	3 ⁰⁰	20	5	2 ⁰⁰	498	142	3 ⁰⁰	631	192	3 ⁰⁰
Segédszemélyzet.....	161.036	39.290	4 ¹⁰	5.838	1.450	4 ⁰⁰	166.924	40.740	4 ¹⁰	192.847	46.326	4 ¹⁰
A) összesen.....	426.259	102.012	4¹⁰	84.067	20.235	4¹⁰	510.326	122.247	4¹⁰	478.748	114.867	4¹⁰
B) Erdészet.												
Tisztviselő.....	103	29	3 ⁰⁰	25	9	2 ⁰⁰	125	38	3 ⁰⁰	88	27	3 ⁰⁰
Segédszemélyzet.....	3.557	832	4 ⁰⁰	89	20	4 ⁰⁰	3.646	842	4 ⁰⁰	4.084	907	4 ⁰⁰
B) összesen.....	3.660	861	4⁰⁰	114	29	3⁰⁰	3.771	880	4⁰⁰	4.172	934	4⁰⁰
C) Egyéb östermelés.....												
Tisztviselő.....	193	44	4 ⁰⁰	53	18	2 ⁰⁰	246	62	3 ⁰⁰	428	76	5 ⁰⁰
I. összesen.....	430.112	102.907	4¹⁰	84.234	20.282	4¹⁰	514.346	123.189	4¹⁰	483.348	115.936	4¹⁰
II. Bányászat, ipar és forgalom.												
A) Bányászat és kohászat.												
Önálló.....	23	5	4 ⁰⁰	—	—	—	23	5	4 ⁰⁰	45	12	3 ⁰⁰
Tisztviselő.....	67	20	3 ⁰⁰	—	—	—	67	20	3 ⁰⁰	59	22	2 ⁰⁰
Segédszemélyzet.....	5.194	1.382	3 ⁰⁰	27	10	2 ⁰⁰	5.221	1.392	3 ⁰⁰	6.524	1.822	3 ⁰⁰
A) összesen.....	5.284	1.407	3⁰⁰	27	10	2⁰⁰	5.311	1.417	3⁰⁰	6.628	1.857	3⁰⁰
B) Ipar.												
Önálló.....	38.344	9.414	4 ⁰⁰	3.404	957	3 ⁰⁰	41.748	10.371	4 ⁰⁰	44.190	10.940	4 ⁰⁰
Tisztviselő.....	668	230	2 ⁰⁰	39	8	4 ⁰⁰	707	238	2 ⁰⁰	1.051	374	2 ⁰⁰
Segédszemélyzet.....	23.812	7.069	3 ⁰⁰	918	271	3 ⁰⁰	24.730	7.340	3 ⁰⁰	28.985	8.540	3 ⁰⁰
B) összesen.....	62.824	16.713	3⁰⁰	4.361	1.236	3⁰⁰	67.185	17.949	3⁰⁰	74.206	19.854	3⁰⁰
C) Kereskedelem.												
Önálló.....	10.781	2.482	4 ⁰⁰	552	152	3 ⁰⁰	11.333	2.634	4 ⁰⁰	11.329	2.757	4 ¹¹
Tisztviselő.....	1.058	359	2 ⁰⁰	64	21	3 ⁰⁰	1.122	380	2 ⁰⁰	1.373	538	2 ⁰⁰
Segédszemélyzet.....	1.584	473	3 ⁰⁰	65	18	3 ⁰⁰	1.649	491	3 ⁰⁰	1.835	595	3 ¹⁴
C) összesen.....	13.423	3.314	4⁰⁰	681	191	3⁰⁰	14.104	3.505	4⁰⁰	14.537	3.890	3⁰⁰
D) Közlekedés.												
Önálló.....	2.025	437	4 ⁰⁰	68	17	4 ⁰⁰	2.093	454	4 ⁰⁰	1.828	401	4 ⁰⁰
Tisztviselő és díjnok.....	989	335	2 ⁰⁰	116	36	3 ⁰⁰	1.105	371	2 ⁰⁰	1.256	476	2 ⁰⁰
Segédszemélyzet.....	9.702	2.648	3 ⁰⁰	642	197	3 ⁰⁰	10.344	2.845	3 ⁰⁰	13.200	3.562	3 ⁰⁰
D) összesen.....	12.716	3.420	3⁰⁰	826	250	3⁰⁰	13.542	3.670	3⁰⁰	16.314	4.438	3⁰⁰
II. összesen.....	94.247	24.854	3⁰⁰	5.895	1.687	3⁰⁰	100.142	26.541	3⁰⁰	111.685	30.029	3⁰⁰
III. Polgári és egyházi közszolgálat és szabad foglalkozások.												
Állami, vármegyei, városi és községi tisztviselő.....	2.247	721	3 ¹⁰	232	81	2 ⁰⁰	2.479	802	3 ⁰⁰	2.786	1.012	2 ⁰⁰
Ügyvéd, ügyvédsegéd, jelölt.....	229	100	2 ⁰⁰	9	5	1 ⁰⁰	298	105	2 ⁰⁰	317	134	2 ⁰⁰
Orvos, gyógyszerész, szülésznő.....	334	119	2 ⁰⁰	80	25	3 ⁰⁰	414	144	2 ⁰⁰	261	127	2 ⁰⁰
Középiskolai tanár.....	121	42	2 ⁰⁰	8	4	2 ⁰⁰	129	46	2 ⁰⁰	150	60	2 ⁰⁰
Népiskolai tanító.....	1.880	505	3 ⁰⁰	158	48	3 ⁰⁰	2.038	553	3 ⁰⁰	2.007	650	4 ⁰⁰
Lelkész.....	1.111	234	4 ⁰⁰	39	10	3 ⁰⁰	1.150	244	4 ⁰⁰	1.138	264	4 ⁰⁰
Egyéb közszolgálat és díjnok.....	911	306	2 ⁰⁰	72	33	2 ⁰⁰	983	339	2 ⁰⁰	1.240	317	3 ⁰⁰
Segédszemélyzet.....	4.959	1.238	4 ⁰⁰	228	72	3 ⁰⁰	5.187	1.310	3 ⁰⁰	5.508	1.510	3 ⁰⁰
III. összesen.....	11.852	3.265	3⁰⁰	826	278	2⁰⁰	12.678	3.543	3⁰⁰	14.005	4.074	3⁰⁰
IV. Véderő.....												
V. Különböző ágbeli és k. m. n. napszámos.....	15.971	3.974	4⁰⁰	604	176	3⁰⁰	16.575	4.150	3⁰⁰	16.666	4.205	3⁰⁰
VI. Házieseléd.....	742	192	3⁰⁰	36	14	2⁰⁰	778	206	3⁰⁰	660	168	3⁰⁰
VII. Egyéb és ismeretlen foglalk.	18.650	5.000	3⁰⁰	806	265	3⁰⁰	19.456	5.265	3⁰⁰	25.107	6.804	3⁰⁰
Összesen.....	572.083	140.457	4⁰⁰	92.447	22.732	4⁰⁰	664.530	163.189	4⁰⁰	652.593	161.735	4⁰⁰

A magyar királyi központi statisztikai hivatal újabb kiadványai.

Magyar Statisztikai Közlemények.	Közegészségügy.	Alapár
Új f. = Új folyam. (Az új folyam kiadványai magyar és magyar-német kiadásban jelentek meg.) — Új s. = Új sorozat. (E kiadványok magyar, magyar-német és magyar-francia kiadásban jelennek meg.)	Rákos betegek statisztikája. Új s. 19. kötet.....	4 K
	1912. évi vakságügyi statisztika. Új s. 55. kötet.....	4 >
	Gümőkór-halálozás az 1901.—1915. években. Új s. 62. kötet. (Sajtó alatt.).....	— >
	Gyermekhalandóság és gyermekfertőző betegségek az 1901.—1915. években. Új s. 68. kötet.....	4 >
Népszámlálás.	Östermelés.	
Magyarország népessége a pragmatica sanctio korában. Új f. XII. kötet*.....	Mezőgazdasági termelés 1891. és 1892. Új f. VI. kötet*.....	— K
1890. évi népszámlálás (3 kötetben):	> 1893. és 1894. > XI. > *.....	— >
Új f. I. kötet. Általános népleírás*.....	> 1895. és 1896. > XVIII. > *.....	— >
> II. > A népesség foglalkozása*.....	> 1901. (graf. mell.) Új s. 4. > *.....	— >
> III. > Épületstatisztika*.....	> 1901.—1915. Új s. 66. kötet. (Sajtó alatt.).....	— >
1893. évi cigányösszeírás. Új f. IX. kötet*.....	Mezőgazdasági statisztika 1896.: Új f. XV. kötet. A magyar mezőgazd. stat. fejlődése és az összeírás főbb eredményei községenként*.....	— >
1900. évi népszámlálás (10 kötetben):	> XXIV. > Gazdaságok megoszlása*.....	— >
Új s. 1. kötet. Általános népleírás községenként*.....	> XXVII. > Végeredmények (17 grafikai térképpel).....	8 >
> 2. > A népesség foglalkozása > *.....	1911. évi állatszámolás eredményei: Új s. 41. kötet. Állatszám.....	12 >
> 5. > A népesség foglalkozása részletesen.....	> 51. > Állatállomány a gazdaságok nagysága szerint.....	4 >
> 9. > A népesség foglalkozása részletesen.....		
> 12. > U.-a. és a vállalati statisztika.....	Ipar.	
> 14. > Ipari alkalmazottak munkaideje és bére.....	Malomipar 1894-ben. Új f. XIII. kötet*.....	— >
> 15. > A népesség foglalkozása a főbb demografiai adatokkal egybevetve.....	> 1906-ban. Új s. 26. >.....	4 >
> 16. > Közszolgálati ágak és szabadfoglalkozások.....	Külkereskedelem.	
> 18. > Ház- és földbirtokviszonyok.....	Külkeres. forgalom az 1892. évben. Új f. IV. kötet*.....	— >
> 27. > Végeredmények (24 grafikai térképpel).....	> > 1893. > > VII. > *.....	— >
1910. évi népszámlálás (6 kötetben):	> > 1894. > > X. > *.....	— >
Új s. 42. kötet. Általános népleírás községenként.....	> > 1895. > > XIV. > *.....	— >
> 48. > A népesség foglalkozása és a nagyipari vállalatok községenként.....	> > 1896. > > XVII. > *.....	— >
> 52. > A népesség foglalkozása részletesen és a vállalati statisztika.....	> > 1897. > > XX. > *.....	— >
> 56. > A népesség foglalkozása a főbb demogr. adatokkal egybevetve; föld- és házbirtokviszonyok.....	> > 1898. > > XXIII. > *.....	8 >
> 61. > Részletes demográfia.....	> > 1899. > > XXVI. > *.....	6 >
> 64. > Végeredmények. (15 grafikai térképpel).....	> > 1900. > > XXIX. > *.....	6 >
Ebből különlenyomat*.....	> > 1901. > Új s. 3. >.....	5 >
1920. évi népszámlálás (6 kötetben):	> > 1902. > > 6. >.....	5 >
Új s. 69. kötet. Általános népleírás községenként*.....	> > 1903. > > 8. >.....	5 >
	> > 1904. > > 13. >.....	— >
Népmozgalom.	> > 1905. > > 17. > *.....	— >
1890. és 1891. évi népmozgalom: Új f. V. kötet*.....	> > 1901.—5. évben. I. r. Új s. 20. kötet.....	8 >
1892. és 1893. > > VIII. > *.....	> > 1901.—5. > II. r. > 21. >.....	8 >
1897. > > XXII. >.....	> > 1906. évben. Új s. 23. kötet.....	10 >
1900.—1903. > > Új s. 7. kötet (4 graf. térképpel.).....	> > 1907. > > 25. >.....	10 >
1903.—1905. > > Új s. 22. kötet.....	> > 1908. > > 28. > *.....	— >
1906.—1908. > > Új s. 32. kötet (8 graf. térképpel.).....	> > 1909. > > 33. >.....	12 >
1901.—1910. > > községenként. Új s. 46. kötet.....	> > 1910. > > 37. > *.....	— >
1909.—1912. > > Új s. 50. kötet (5 graf. térképpel.).....	> > 1911. > > 43. >.....	10 >
1913.—1918. > > Új s. 70. kötet*.....	> > 1912. > > 47. > *.....	— >
Halandósági táblázat az 1900. évről. Új s. 11. kötet.....	> > 1913. > > 53. > *.....	— >
1899.—1913. évi ki- és visszavándorlás (grafikonokkal). Új s. 67. kötet*.....	> > 1914. > > 57. >.....	12 >
	> > 1892.—1913. években. Új s. 63. k. 12 >	
	> > 1915. és 1916. > > 65. >.....	12 >

* Elfogyott.
 1) Az alapár — a külön feltüntetett eltérésektől eltekintve — a mindenkor könyvkereskedelmi szorzószám 40%-ával szorzandó.
 2) Az alapár a mindenkor könyvkereskedelmi szorzószám 70%-ával szorzandó.

	Alapár ¹⁾		Alapár ¹⁾
Fiume hajó- és áruforgalma az 1906. és 1907. években. Új s. 24. kötet* — K		Statistikai Havi Közlemények.** 12 füzet, I—XXI évfolyam. (1897.—1917.) A XXII. (1918.) évfolyam csak szeptemberig jelent meg. 1918. szeptemberétől 1919. év végéig e kiadvány szünetelt.	
» » » » » 1908. évben. Új s. 29. kötet 4 »		XXIII. (1920.) évfolyam félévenként jelent meg, a XXIV.—XXVI. (1921.—1923.) évfolyam pedig negyedévenként jelenik meg s tartalmazza a megcsonkított Magyarország külkereskedelmi forgalmának eredményeit is. Füzetenkint..... 1 K	
» » » » » 1909. » » 34. »* — »		XXVI. évfolyam füzetenkint *) 1 »	
» » » » » 1910. » » 38. »* — »		Az I. (1897.) évfolyam teljesen, az 1908.—1911. és az 1914.—1915. évfolyam némely füzeté, valamint az 1921. III., az 1922. I.—IV., az 1923. I.—II. negyedévi füzeté elfogyott.	
» » » » » 1911. » » 45. » 4 »		A Magyar Szent Korona Országai Külkereskedelmi Forgalmának Havi Eredményei.** 12 füzet, I.—XIV. évfolyam. (1901.—1914.) 1914. aug.-tól (XIV. évfolyam) és a XV. évfolyam (1915. novemberig jelent meg,) csak szöveges ismertetésben. 1915. novemberétől szünetel; az 1920. évtől a külkereskedelmi forgalom eredményei a »Statistikai Havi Közlemények« (lásd fentebb) című füzetben jelennek meg. Füzetenkint 1 »	
» » » » » 1912. » » 49. » 4 »		A XI. (1911.) évfolyam teljesen, a XII. (1912.) évfolyam némely füzeté elfogyott.	
» » » » » 1913. » » 54. » 4 »		Magyarország statisztikája.** Irta Ráth Zoltán dr. 1896.* — »	
» » » » » 1914. és 1915. években. Új s. 60. kötet 4 »		A magyar hivatalos statisztika fejlődése és szervezete. Irta Bokor Gusztáv. Magyar és német kiadás. 1896. 4 »	
Pénz- és hitelügy.		A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtárának és térképgyűjteményének címjegyzéke. (1898.) 10 »	
Hitelintézési statisztika az 1894. évről. Új f. XVI. kötet* — »		Ugyanaz új (1916.) kiadás. I. kötet 4 »	
» » » » » 1894.—1909. évekről. Új s. 35. kötet 6 »		II. kötet. (1919.) 14 »	
Önkormányzati háztartás.		I. Pótfüzet (1920.) 4 »	
Községi háztartási statisztika az 1908. évről. Új s. 39. kötet 14 »		Magyarország Helységnevtára. Megjelenik 4—5 évenként; legújabb kiadás 1923-ben 3 »	
Ebből különnyomat 2 »		Magyarország Tisztli Cím- és Névtára.** Évi kiadvány 12 »	
Vármegyék háztartása az 1909. évben. Új s. 40. kötet* — »		Statisztikai adatok Fiume várásáról és forgalmáról. 1899. (Magyar-olasz kiadás.) 4 »	
Városok háztartása az 1910. évben. Új s. 58. kötet 8 »		A magyar áruforgalmi statisztikai állandó értékmegállapító-bizottság jelentése a magyar szent korona országainak külkereskedelmi forgalmáról.** (1908.—1911/12. évfolyam.) Évfolyamonként 3 »	
Közlekedés.		Az 1911/12. évfolyam elfogyott.	
Vasúti statisztika az 1894.—1896. évekről. Új f. XXI. kötet* — »		Magyar Statisztikai Szemle. 1923. 1.—2., 3.—4. 5.—6., 7.—8. szám.	
» » » » » 1897.—1899. » » XXVIII. » 0 »		Kettős füzetenkint *) 2 »	
» » » » » 1900.—1902. » » Új s. 10. kötet* — »		9.—12. szám. Négyes füzet. *) 4 »	
Tanügy.		1924. évi 1., 2. szám. Füzetenkint *) 1 »	
Népoktatásügy 1904/5.—1907/8. Új s. 31. kötet 8 »			
Bűnügy.			
Az 1904.—1908. évek statisztikája (4 grafikai térképpel). Új s. 30. kötet 4 »			
Az 1909.—1913. évek statisztikája. Új s. 59. kötet 6 »			
Egyéb tárgyú kiadványok.			
Tűzkárok az 1895. és 1896. évben. Új f. XIX. kötet* ... — »			
Betegségélyező-pénztárak 1898-ban. Új f. XXV. kötet 6 »			
A m. kir. központi statisztikai hivatal munkássága (1871.—1911.). Új s. 36. kötet 6 »			
Árstatisztika 1867.—1911. Új s. 44. kötet 6 »			
Magyar Statisztikai Évkönyv. Új folyam. I.—XXVI. évfolyam. (1893.—1918.) A XXIV., XXV., XXVI. (1916., 1917., 1918.) hármas évfolyam. Magyar, horvát (az 1906. évig), német és az 1901. évfolyamtól kezdődően franczia kiadásban is. Évfolyamonként 10 »			
Az 1901.—1914. évfolyam 5 »			
Az 1916., 1917., 1918. hármas évfolyam*) 10 »			
Az 1893.—1896., 1898., 1910.—1914. évfolyam elfogyott.			

* Elfogyott.

** Csak magyar kiadás.

¹⁾ Az alapár — a külön feltüntetett eltérésektől eltekintve — a mindenkori könyvkereskedelmi szorzószám 40%-ával szorzandó.

²⁾ Az alapár a mindenkori könyvkereskedelmi szorzószám 70%-ával szorzandó.